Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV

Základní škola a
Mateřská škola
Lhenice

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 6

1.1. PŘEDKLADATEL 6
1.2. ZŘIZOVATEL 6
1.3. PLATNOST DOKUMENTU OD 7

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 8

2.1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY, VYBAVENÍ ŠKOLY 8
2.2. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU 9
2.3. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ 9
2.4. PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE 9
2.5. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY 9

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 10

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY 10
3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 12
3.3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 14
3.3.1. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 14
3.3.2. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH 15
3.3.3. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S LMP 16
3.3.4. SPECIFIKACE PROVÁDĚNÍ PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ 16
3.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT 18

4. UČEBNÍ PLÁN 19

4.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU 21

5. UČEBNÍ OSNOVY – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 22

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 22
5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. STUPEŇ 22
5.1.2. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. STUPEŇ 40
5.2. CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK 72
5.2.1. ANGLICKÝ JAZYK - 1. STUPEŇ 72
5.2.2. ANGLICKÝ JAZYK – 2. STUPEŇ 86
5.2.3. NĚMECKÝ JAZYK – 2. STUPEŇ 101
5.3. DALŠÍ CIZÍ JAZYK - NĚMECKÝ JAZYK 106
5.4. DALŠÍ CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK 115

6. UČEBNÍ OSNOVY - MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 120

6.1. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – 1. STUPEŇ 120
6.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – 2. STUPEŇ 135

7. UČEBNÍ OSNOVY - INFORMATIKA 167

7.1. INFORMATIKA – 1. STUPEŇ 167
7.2. INFORMATIKA – 2. STUPEŇ 193

8. UČEBNÍ OSNOVY - ČLOVĚK A JEHO SVĚT 214

8.1. PRVOUKA 214
8.2. VLASTIVĚDA 226
8.3. PŘÍRODOVĚDA 234

9. UČEBNÍ OSNOVY - ČLOVĚK A SPOLEČNOST 245

9.1. DĚJEPIS 245
9.2. OBČANSKÁ VÝCHOVA 260

10. UČEBNÍ OSNOVY – ČLOVĚK A PŘÍRODA 276

10. 1. FYZIKA 276
10.2. CHEMIE 300
10.3. PŘÍRODOPIS 314
10.4. ZEMĚPIS 330

11. UČEBNÍ OSNOVY - UMĚNÍ A KULTURA 346

11.1.1. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ 346
11.1.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 2 STUPEŇ 356
11.2.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ 377
11.2.2. HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. STUPEŇ 388

12. UČEBNÍ OSNOVY - ČLOVĚK A ZDRAVÍ 398

12.1.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. STUPEŇ 398
12.1.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. STUPEŇ 412
12.2. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 435
13. UČEBNÍ OSNOVY - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 448
13.1. PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. STUPEŇ 448
13.2. PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. STUPEŇ 457

14.PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 466

14.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV) 466
14.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO) 470
14.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VG) 472
14.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MV) 473
14.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV) 475
14.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV) 477

15. KLÍČOVÉ KOMPETENCE -POSTUPY SMĚŘUJÍCÍ K JEJICH UTVÁŘENÍ A ROZVÍJENÍ. 480

16. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ 485

16.1. ZÁSADY A PRAVIDLA HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ 485
16.2. STUPNĚ HODNOCENÍ A JEJICH CHARAKTERISTIKA: 487
16.3. ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ 489
16.4. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 489
16.5. CELKOVÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ 490

1. Identifikační údaje

1.1. Předkladatel

Název školy:	Základní a Mateřská škola Lhenice
Adresa školy:	Školní 284, 384 02 Lhenice
Ředitel:	Mgr. Markéta Grillová
Kontakty:	
IČ:	60098741
IZO:	107722071
RED- IZO:	600063011
Telefon:	388 321 191, 388 321 129
E-mail:	reditel@zslhenice.cz
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Jana Peštová
	kontakt: 388 321 129

1.2. Zřizovatel

Název:	Městys Lhenice
Adresa:	Školní 124, 384 02 Lhenice
Starosta:	Ing. Markéta Trnková
Kontakty:	
Telefon:	388 321 297, 388 321 104
E-mail:	obec@lhenice.cz

1.3. Platnost dokumentu od

Datum: 1. 9. 2023

Podpis ředitele a razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem, která je od 1. 8. 2019 rozhodnutím zastupitelstva sloučena s mateřskou školou. Nacházíme se v klidné zóně, uprostřed Městyse Lhenice. V blízkosti školy se nachází i místní kulturní zařízení (kinosál), který má škola k dispozici a může jej využívat pro divadelní představení i promítání. Škola zabezpečuje vzdělávání dětí z městyse Lhenice i přilehlých spádových oblastí. Dále umožňuje vzdělávání žáků z obce Mičovice a dalších přihlášených žáků, kteří mají zájem zde plnit základní vzdělávání.

Základní škola ve Lhenicích je plně organizovanou školou, jejíž součástí je mateřská škola, školní jídelna a školní družina. Na základě dohody o správě majetku je škola umístěna v areálu stávajícího se z 5 budov. V jedné z budov je umístěna ZUŠ Prachatice, pobočka Lhenice. V další budově se nachází mateřská škola, v této budově v přízemí je umístěna i školní kuchyně s jídelnou. Ostatní budovy využívá škola pro výuku žáků. Nachází se zde kmenové třídy, kabinety, tělocvična. Pro odbornou výuku jsou využívány odborné pracovny (jazyková laboratoř, učebna ICT, F-CH-Př, dílny, učebna řemesel cvičná kuchyně), všechny tyto učebny byly zrekonstruovány či modernizovány. Škola využívá počítačovou síť s kvalitním wi-fi přístupem na internet ve všech prostorách školy.

Pro venkovní aktivity žáků škola využívá sportovní hřiště místního SK a přilehlé víceúčelové hřiště. K venkovní výuce i odpočinku je využívána školní zahrada, kde se nachází altán k venkovní výuce a hřiště školní družiny, které bylo doplněno herními prvky. V roce 2022 byla v areálu školy vystavěna běžecká dráha s doskočištěm, kde probíhá výuka atletických disciplín.

V roce 2021 došlo k přestavbě školních šaten z klecového systému na systém skříněk, které jsou umístěny ve vestibulu školy. Každý žák má k dispozici svou uzamykatelnou skříňku, kam si ukládá věci. Ve vestibulu školy se také nachází malý odpočinkový koutek, který slouží žákům čekajícím na odpolední výuku. Žáci mohou k čekání využít i „přespolní třídu“, kde je zároveň umístěna školní knihovna. Při odpoledním vyučování žáci k čekání využívají speciálně vyhrazenou třídu s pedagogickým dozorem.

Učitelé mají k dispozici sborovnu, kde se nachází tiskárna i kopírka. Učitelé i žáci mohou využívat přístup k bezpečnému wifi připojení. Na prvním i druhém stupni se nachází kabinety, které učitelé využívají pro uskladnění pomůcek a jiných materiálů.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 28 členů, složený z pedagogů, asistentů pedagoga a dalších pracovníků. Ve škole pracuje i školní asistent, dále výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Na škole působí i školní speciální pedagog. Škola má družinu s dvěma odděleními.

2.3. Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti z městyse Lhenice a přilehlých osad, dále obce Mičovice a od 6.ročníku i obce Ktiš.

Školu navštěvují i žáci se specifickými poruchami učení a chování, pozornost věnujeme jejich integraci. Ve spolupráci s PPP a SPC je některým žákům vytvořen individuální vzdělávací plán. Zvýšená péče je věnována i nadaným žákům.

Žáky školy jsou i cizí státní příslušníci (ukrajinské, vietnamské národnosti). Dvě žákyně se vzdělávají individuálně a plní výstupy ŠVP naší školy.

2.4. Projekty, mezinárodní spolupráce

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme také kulturně-vzdělávací exkurze pro všechny ročníky. V každém ročníku na druhém stupni organizujeme pravidelné akce s určitou tematikou. V 6. ročníku je organizován adaptační kurz. Pro žáky 7. ročníku je pořádán lyžařský kurz. O rok později absolvují žáci 8. ročníku cyklo-kurz a posledním ročníku je organizován kurz turistický.

Škola pořádá každoročně kulturní akce pro širokou veřejnost. Oblíbenou akcí je školní adventní slavnost. Na závěr školního roku organizujeme zahradní slavnost, kde se společně scházejí rodiče, děti i pedagogičtí pracovníci.

Lhenická škola spolupracuje se dvěma zahraničními školami. Jednou ze škol je škola v obci Běšiny a druhou je německá škola v Lallingu. Partnerské školy jsou ve vzájemném kontaktu a každoročně se navštěvují.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím; v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Rodiče jsou vítáni na všech akcích pro veřejnost (škola pořádá dílny pro děti i rodiče, besídky, akademie, vystoupení zájmových útvarů atd.). Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím Lhenických aktualit, webových stránek školy a facebooku.

Při škole pracuje také Sdružení rodičů a přátel školy, jehož základním cílem je vytvářet v základní škole a v jejím okolí podmínky k lepšímu vyžití dětí. Dále k větší podpoře rozvoje jejich talentu ve všech oblastech a zlepšení materiálního vybavení školy. Úzce spolupracujeme s městysem

Lhenice. Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních a sportovních akcí pro širokou veřejnost. Dobrá je navázána i úzká spolupráce se Základní uměleckou školou, málotřídní školou Ktiš, DDM Netolice, DDM Český Krumlov a s ostatními místními spolky. Nedílnou součástí naší práce je i spolupráce s několika organizacemi, které pomáhají rodičům, pedagogům i žákům. Patří mezi ně: Pedagogicko-psychologická poradna v Prachaticích, Speciálně pedagogické centrum v Českých Budějovicích a Týně nad Vltavou, se kterými řešíme především dětské řečové vady a jejich náprav a dále Středisko výchovné péče v Českých Budějovicích. Důležitou spolupráci navazujeme s dětskými psychology i psychiatry v Českých Budějovicích, Českém Krumlově i Prachaticích. Při preventivních programech spolupracujeme s prachatickou organizací Portus. V závažnějších případech využíváme i pomoc Policie a Orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP). Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů (RVP):

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Cíle školy:

- volit výběr takového učiva, které zajistí žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na další studium a na životní praxi,
- „Učit se **S.P.O.L.U.**“ znamená - učit se **S**POLUPRÁCI, **P**ODPOŘE, **O**DPOVĚDNOSTI, **L**IDSKOSTI a **U**NIKÁTNOSTI (jedinečnosti),
- využívat vzdělávací metody a prostředky, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zejména pak ty, které vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, k vyhledávání, analýze a účelnému využívání informací z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání,
- vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách,
- zaměřit se na podporu učitelů při využívání nových technologií a metodik (digitalizace ve školách),
- vybavit školu novými technologiemi a pomůckami, aby mohly být zařazovány do výuky a výuku tím obohacovat (robotické a programovatelné učební pomůcky, např. roboti, robotické stavebnice),
- zaměřit se na rozvoj a podporu čtenářské, matematické, přírodovědné, informační, finanční gramotnosti; motivovat žáky k výuce cizích jazyků (angličtiny i němčiny),
- podpořit žáky v zodpovědnosti za výuku a dění ve škole – založení žákovského parlamentu,
- propojovat výuku ve škole s procesy vzdělávání mimo školu,
- Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;

- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím obsahu školního vzdělávacího programu učivo chápeme jako prostředek k osvojení žádaných kompetencí. Žák, který je postaven před problém, úkol či nečekanou situaci, řeší tento podnět (na své úrovni) aktivním využíváním již získaných kompetencí. Naší prvořadou snahou je předkládat žákům informace a učivo v co nejširší míře v přímých souvislostech s praktickým životem. Žák musí vědět, proč se novou látku učí, a kdy se mu znalosti a dovednosti mohou v běžném životě hodit. Učivo je koncipováno tak, aby ryze teoretických kapitol zde bylo co nejméně. Přípravy na vyučování budou obsahovat velmi silnou motivační část. Žák ví, proč se dané téma učí. Žáka lze motivovat vhodným způsobem ke všemu - motivace musí být zajímavá, aktuální, pochopitelná, žákům blízká a musí vyjadřovat využitelnost v běžném životě.

Úkolem současné školy není saturovat mozek žáka kvantem vědomostí, nýbrž připravit jej k celoživotnímu vzdělávání. Je samozřejmé, že základní penzum "encyklopedických" vědomostí dětem vštípit musíme. Kromě toho však musíme žáky naučit získané vědomosti prakticky aplikovat - rozvíjet jednotlivé klíčové kompetence.

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojení strategie učení, snažíme se je motivovat pro celoživotní učení.
- Učíme žáky pracovat s textem, čtení s porozuměním, vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů.
- Žákům nabízíme účast v různých soutěžích a olympiádách tak, aby mohli zažít jak pocit úspěchu, tak pocit zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke smysluplné a ohleduplné komunikaci jak se spolužáky, tak i s vyučujícími a jinými dospělými osobami.
- Žáky učíme vhodnou formou argumentovat a obhajovat svůj názor a naopak naslouchat jiným.

Kompetence k řešení problémů

- V závislosti na věku žáků je postupně učíme pojmenovat, definovat problém a ve druhé fázi pak navrhnout postup jeho řešení.
- Při výuce se snažíme žáky vést k různým pohledům na řešení problému, zařazujeme problémové úlohy z praktického života.
- Vedeme žáky k tomu, aby samostatně hledali různá řešení daného problému, a ta pak také zdůvodnili.
- Využíváme různé typy praktických testů.
- Učíme žáky pracovat v týmu jako jeho plnohodnotní členové.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a vážit si vlastní práce i práce druhých.
- Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, stejně tak jako k respektování jeden druhého.
- Snažíme se žáky naučit základům kooperace a týmové práce, včetně schopnosti střídání rolí ve skupině.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k respektování pravidel chování s tím, že mají možnost se spolupodílet na jejich vytváření.
- Děti se učí nést důsledky svých rozhodnutí a přijímat zodpovědnost za své chování a jednání.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení vlastních schopností.
- Získané vědomosti pak žáci využívají při rozhodování se o své profesní orientaci.
- Úzce spolupracujeme s Úřadem práce.
- Každý žák se seznamuje se základními manuálními postupy, potřebnými pro praktický život.
- Výuku doplňujeme různými praktickými exkurzemi.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k správnému ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb; využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problému použít.
- Vytváříme situace, ve kterých žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Pomáháme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.

- Podporujeme využívání digitální technologie, která pomáhá usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce.
- Klademe důraz na chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámení se s novými technologiemi, na kritické hodnocení jejich přínosu a reflektování rizika jejich využití.
- Vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

- PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovné poradkyně, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení.
- PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.
- Výchovná poradkyně plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitelky školy.
- Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP.
- Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne v pololetí na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovné poradkyně (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovné poradkyně.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

- IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovné poradkyně, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení.
- Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka.
- IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení atd.

- Výchovná poradkyně plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitelky školy.
- Třídní učitel odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovná poradkyně po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.
- Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovná poradkyně.

3.3.2. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

- PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovné poradkyně, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení.
- PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod.
- Výchovná poradkyně plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovná poradkyně stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitelky školy.
- Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP.
- Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne v pololetí na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovné poradkyně (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovné poradkyně.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

- IVP sestavuje třídní učitel, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, výchovné poradkyně a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení.
- Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka.
- IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení atd.

- Výchovná poradkyně plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitelky školy.
- Třídní učitel odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.
- Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovná poradkyně.

3.3.3. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.3.4. Specifikace provádění podpůrných opatření

Podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory jsou v rámci podpůrných opatření realizovány:

a) Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na metody, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- zohledňování sociálního prostředí, ze kterého žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

b) Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků.

c) Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora sebehodnocení,
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

U žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami, tj. jednak žáků s poruchami učení či chování, tělesným nebo smyslovým postižením či jiným znevýhodněním, ale i žáků mimořádně nadaných, uplatňujeme speciálně pedagogické zřetele, metody a postupy. Pedagogičtí pracovníci jsou kompetentní pomoci žákům rozvíjet jejich vnitřní potenciál a podporovat jejich sociální integraci včetně odpovídajícího studijního a pracovního uplatnění. Naše škola zatím neumožňuje bezbariérový přístup.

Školní vzdělávací program u žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami naplňujeme formou individuální integrace pomocí těchto programů:

- vyhledáváme žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami a trvale je sledujeme, úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a Speciálně pedagogickým centrem (SPC).
- vytváříme individuální vzdělávací plány podle doporučení PPP, SPC.
- soustavně vzděláváme pedagogy v této problematice.
- spolupracujeme s rodiči.
- snažíme se nabízet pozitivní a vstřícné školní prostředí.

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

- Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracujeme s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavujeme a realizujeme IVP se strukturou dle právní úpravy.
- Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky a doporučení PPP.
- Nadaným žákům je doplňován, rozšiřován a prohlubován vzdělávací obsah jednotlivých předmětů.
- Žákům jsou zadávány specifických úkoly, zapojují se do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.
- Mimořádně nadaným žákům jsou nabízeny vědomostní a umělecké soutěže, v nichž mohou rozvíjet své schopnosti a talent.

Konkrétní pedagogická opatření:

- u žáků uplatňujeme individuální přístup, používáme odlišné metody výuky a hodnocení, respektujeme individuální tempo, posilujeme motivaci, uplatňujeme vhodné formy komunikace,
- nabízíme kompenzační a didaktické pomůcky, výukové programy,
- na doporučení PPP redukujeme obsah a rozsah učiva.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifikům žáka a vytvoření dostatečně podnětného prostředí. Při vzdělávání nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciace. Vycházíme z následujících předpokladů:

- Každý žák má dáno v odlišné míře vrozené nadání pro různý druh činnosti nebo činností.
- Pro další školní a později pracovní a životní budoucnost je nezbytné tyto vlohy objevit a následně rozvíjet.
- V naší populaci se vyskytuje také malé procento v určitých oblastech zvlášť nadaných dětí.

3.4. Začlenění průřezových témat

Ve vzdělávacím obsahu školního vzdělávacího programu učivo chápeme jako prostředek k osvojení žádaných kompetencí. Žák, který je postaven před problém, úkol či nečekanou situaci, řeší tento podnět (na své úrovni) aktivním využíváním již získaných kompetencí. Naší prvořadou snahou je předkládat žákům informace a učivo v co nejširší míře v přímých souvislostech s praktickým životem. Žák musí vědět, proč se novou látku učí, a kdy se mu znalosti a dovednosti mohou v běžném životě hodit. Učivo je koncipováno tak, aby ryze teoretických kapitol zde bylo co nejméně. Přípravy na vyučování budou obsahovat velmi silnou motivační část, které věnujeme podle reakce žáků až 20% vyučovacího času k danému tématu. Žák ví, proč se dané téma učí. Žáka lze motivovat vhodným způsobem ke všemu - motivace musí být zajímavá, aktuální, pochopitelná, žákům blízká a musí vyjadřovat využitelnost v běžném životě.

Průřezová témata prolínají výukou během celých devíti let. Jsou postupně zařazována a začleňována do vyučovacích předmětů. Jedná se o tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Multikulturní výchova (MKV)

Enviromentální výchova (EV)

Mediální výchova (MV)

4. Učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň								2. stupeň						
		1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5. ročník			6.	7.	8.	9.	6. - 9. ročník		
							naše dotace	z disponibilní dotace	Min.časová dotace					naše dotace	z disponibilní dotace	Min.časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	**9**	**9**	**9**	**8**	**8**	**42**	8	**33**	**5**	**5**	**5**	**5**	**20**	5	**15**
	Cizí jazyk			**3**	**3**	**3**	**9**	0	**9**	**3**	**3**	**3**	**3**	**12**		**12**
	Další cizí jazyk							0			**2**	**2**	**2**	**6**	6	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	**4**	**5**	**5**	**5**	**5**	**24**	4	**20**	**4**	**5**	**4**	**5**	**18**	3	**15**
Informatika	Informatika				**1**	**1**	**2**	0	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**4**	0	**1**
Člověk a jeho svět	Prvouka	**2**	**2**	**2**			**13**	1	**12**					**0**	0	**0**
	Vlastivěda				**2**	**2**										
	Přírodověda				**1**	**2**										

Člověk a společnost	Dějepis						**0**	0	**0**	**2**	**2**	**2**	**2**	**12**	1	**11**
	Občanská výchova									**1**	**1**	**1**	**1**			
Člověk a příroda	Fyzika						**0**	0	**0**	**2**	**2**	**2**	**2**	**28**	7	**21**
	Chemie											**2**	**2**			
	Přírodopis									**2**	**2**	**2**	**2**			
	Zeměpis									**2**	**2**	**2**	**2**			
Umění a kultura	Výtvarná výchova	**1**	**2**	**2**	**1**	**1**	**12**	**0**	**12**	**2**	**2**	**1**	**1**	**9**	0	**9**
	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**		0		**1**	**1**	**1**	**0**			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	0	**10**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	0	**10**
	Výchova ke zdraví											**1**	**1**			
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**	0	**5**	**1**	**0**	**1**	**1**	**3**	0	**3**
Disponibilní dotace								**13**	**13**					**0**	**22**	**22**
minimální počet hodin v ročníku		**18**	**18**	**22**	**22**	**22**	**102**		**115**	**28**	**28**	**30**	**30**	**116**		**125**
maximální počet hodin v ročníku		**22**	**22**	**26**	**26**	**26**	**122**			**30**	**30**	**32**	**32**	**124**		
naše dotace		**20**	**22**	**25**	**25**	**26**	**118**			**28**	**30**	**32**	**32**	**122**		
Nepovinný předmět	Náboženství						2									

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

Pro realizaci průřezových témat jsou z disponibilní časové dotace posíleny vyučovací předměty takto:

- Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je na 1. stupni posílen o 8 hodin, na 2. stupni o 5 hodin z volné disponibilní časové dotace.
- **Další cizí jazyk (Nj, Aj)** je vyučován od 7. ročníku (schéma 2 + 2 + 2) a je dotován z vázané disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Matematika** je na 1. stupni posílen o 4 hodiny, na 2. stupni o 3 hodiny z volné disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předměty **Prvouka**, **Přírodověda**, **Vlastivěda** je posílen o 1 hodinu, **Dějepis** na 2. stupni o 1 hodinu z volné disponibilní časové dotace.
- **Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis** na 2. stupni jsou posíleny o 7 hodin disponibilní časové dotace.

Žákům je nabízen nepovinný předmět **Náboženství,** je vyučován nad rámec dotace v 1. - 9. ročníku s časovou dotací 2 vyučovacích hodin týdně.
Seznam zkratek, použitých v následujícím oddílu:

Klíčové kompetence:	K1	kompetence k učení
	K2	kompetence k řešení problémů
	K3	kompetence komunikativní
	K4	kompetence sociální a personální
	K5	kompetence občanské
	K6	kompetence pracovní
	K7	kompetence digitální

Průřezová témata:	OSV	Osobnostní a sociální výchova
	VDO	Výchova demokratického občana
	VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
	MKV	Multikulturní výchova
	EV	Environmentální výchova
	MV	Mediální výchova

5. Učební osnovy – Jazyk a jazyková komunikace

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se na 1. stupni realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk.

5.1.1. Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.
Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení s porozuměním, práce s literárním textem, psaní a základy jednoduché konverzace v cizím jazyce.
Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.
Předmětu Český jazyk je vyučováno na 1. stupni 43 hodin týdně; v 1., 2. a 3. ročníku 9 hodin, ve 4. a 5. ročníku 8 hodin. Při výuce je uplatňován diferen. přístup k nadaným žákům a k žákům se SPU – důraz na slovní projev, zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávací v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- rozvíjení řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání,
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou spisovného jazyka,
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku,
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním,
- získávání základních literárních poznatků důležitých pro pochopení čteného textu,

- zvládání orientace v textech různého zaměření,
- k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a zájmu o literaturu,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci v hodině českého jazyka a literatury uvědomí propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků.

Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část Psaní.
Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.
Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného. Prostřednictvím četby se žáci seznamují se základními literárními formami a učí se rozlišovat představy od skutečnosti.

Předmětem prolínají **průřezová témata**

- **Environmentální výchova** – tematické okruhy. Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ve 2. a 3. ročníku) a Vztah člověka k prostředí (ve 2. ročníku)
- **Multikulturní výchova** – tematické okruhy Kulturní diference (v 5. ročníku) a Lidské vztahy (v 1. ročníku)
- **Osobnostní a sociální výchova** – tematické okruhy Rozvoj schopností poznávání (v 1. ročníku), Sebepoznání a sebepojetí (v 3. ročníku), Psychohygiena (v 3. ročníku), Kreativita (v 3. ročníku), Poznávání lidí (v 3. ročníku),Komunikace (v 3. ročníku) a Hodnoty, postoje, praktická etika (ve 4. a 5. ročníku)
- **Mediální výchova** – tematické okruhy Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (v 5.ročníku), Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (v 5. ročníku), Stavba mediálních sdělení (v 5. ročníku), Vnímání autora mediálních sdělení (v 5. ročníku), Fungování a vliv médií ve společnosti (ve 4. ročníku), Tvorba mediálních sdělení (ve 3. ročníku) a Práce v realizačním týmu (v 5. ročníku).
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – tematický okruh Evropa a svět nás zajímá (ve 3. ročníku)

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává
- má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám jiných lidí, zapojuje se do diskuse
- rozumí textům, obrazovým a zvukovým záznamům
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- přispívá diskusi ve skupině i k debatě celé třídy, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence digitální

- rozpozná obrazové symboly (piktogramy), ovládá čtení elektronických textů
- třídí a rozpoznává informace
- využívá navigace v prostředí obrazovky (šipky, lineární znaky)
- získává dovednosti a návyky spojené s psaním na dotykovém displeji, rozpozná velká a malá písmena
- ovládá vhodné technologie pro komunikaci se školou (google učebna, gmail)

Český jazyk 9 hodin Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky LITERÁRNÍ VÝCHOVA	**Žák:** • srozumitelně mluví, spisovně se vyjadřuje • rozliší věty, slova, slabiky, hlásky • plynule čte jednoduchý text s porozuměním	K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** PŘÍPRAVNÉ OBDOBÍ • sluchová analýza a syntéza slova • dechová a artikulační cvičení • věta, slovo, slabika, hláska (rozlišení) • písmeno (malé, velké, tištěné, psané) **ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • přípravná cvičení (sluchová, zraková)	M, Hv, Pč, Vv, Prv

• ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • seznámení s digitálním zařízením	• recituje kratší básnický text • orientuje se v textu • všímá si ilustrací • píše správné tvary písmen, spojuje písmena do slabik a slov • dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova • převádí slova a věty z podoby mluvené do psané • dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků • jednoduché ovládání digitálních zařízení		• nácvik čtení – slabik, slov, vět • poslech literárních textů, přednes říkadel a básní, vyprávění, návštěva divadelních představení **PSANÍ** • přípravné cviky pro uvolňování ruky • základní hygienické návyky • psaní jednotlivých prvků písmen • orientace v liniatuře • kvalitativní znaky písma • poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov • psaní krátkých slov a jednoduchých vět • opisování, přepisování, diktát, autodiktát • psaní vlastních jmen a prvního slova věty • celková úprava písemného projevu	PT: MKV 2 OSV 1

Český jazyk 9 hodin Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělen	**Žák:** • pracuje s větou jako jednotkou projevu • dodržuje pořádek slov ve větě • rozeznává věty podle postoje mluvčího • orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik • dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • poznává podstatná jména a slovesa • rozlišuje obecná a vlastní jména • seznamuje se pravopisem jmen, učí se respektovat základní formy společenského styku, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat	K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • věta a souvětí • čeština – abeceda a písmo • věta – jednotka jazykového projevu, grafická podoba věty a souvětí, spojení dvou nebo více vět, spojky • pořádek vět • druhy vět • věta – slovo, slovní význam • pořádek slov ve větě • slovo, slabika, hláska, písmeno • rozdělení hlásek – samohlásky, souhlásky • písmeno ě • význam slabiky pro dělení slov • slovní druhy - seznámení, vlastnosti, hledání slovních druhů příslušnými otázkami • vlastní jména **SLOH** • základní formy společenského styku • děj – základ vypravování • jednoduchý popis	Prv, Vv, Pč, Hv, M PT : EV 3.4
			ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA • ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu • ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • procvičování práce s digitálním zařízením (ultrabook, interaktivní tabule) • práce s učebními interaktivními programy	• plynule čte s porozuměním • recituje báseň • domýšlí jednoduché příběhy • převypráví jednoduchý příběh • orientuje se v textu, všímá si spojitosti textu s ilustrací • píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a dodržuje sklon písma • správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text • správně užívá velká písmena ve slovech i větě • dodržuje požadavky na čitelnost a celkovou úpravu projevu a hygienické a pracovní návyky • napíše adresu, přání • zapnout a vypnout PC • psaní písmen (v rámci programů)		• plynulé čtení jednoduchých vět • užívání správného slovního přízvuku a intonace • hlasité a tiché čtení s porozuměním • poslech četby poezie a prózy • spojování obsahu textu s ilustrací • vyprávění pohádek a povídek o dětech • přednes básní • řešení hádanek a slovních hříček • dramatizace pohádky nebo povídky • vlastní četba (co rádi čteme, doporučená kniha spolužákovi) • seznamuje se se základy literatury (poezie, próza, divadlo, ilustrace) **PSANÍ** • nácvik psaní velkých tiskacích písmen • psaní psacích písmen • procvičování spojování písmen • umísťování diakritických znamének	

Český jazyk 9 hodin Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	**Žák:** • zvládá vyjmenovaná slova i jejich pravopis • rozlišuje slovní druhy a slova ohebná od slov neohebných • skloňuje podstatná jména a pracuje s jejich kategoriemi • správně píše obvyklá vlastní jména • určuje osobu, číslo a čas u sloves • odliší větu od souvětí, pozná základní skladební dvojice • souvisle se vyjadřuje a klade otázky • vypravuje podle názorných pomůcek • popisuje jednoduché předměty i činnosti • využívá získané čtenářské dovednosti a návyky při četbě • recituje básnický text • orientuje se v textu • domýšlí příběhy	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • věta a souvětí • věta jednoduchá a její stavba • skladební dvojice • nauka o slově – slovo a skutečnost, slova významem podobná, příbuzná a protikladná • hláskosloví • stavba slov • slovní přízvuk • vyjmenovaná slova – pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, pravopis i/y po obojetných souhláskách • druhy slov – skloňování podstatných jmen, číslo a rod podstatných jmen • vlastní jména • slovesa – určování osoby, čísla a času, časování **SLOH** • vhodný výběr jazykových prostředků • členění jazykového projevu (nadpis) • souvislé jazykové projevy, tvoření otázek a odpovědí	M, Prv, Hv, Vv, Pč PT : VG 1 OSV 2, 4, 5, 6, 8 MV 6 EV 3

LITERÁRNÍ VÝCHOVA • ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • prohlubování práce s digitálním zařízením	• vyjadřuje svůj postoj k přečtenému textu • chápe četbu jako zdroj informací • píše čitelně, úhledně a projevu • vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu • napíše krátký dopis • klávesy (enter) • prohlubování - psaní písmen • výukové programy, práce s informacemi		• reprodukce textu • vypravování, popis • osnova textu • společenský jazyk a jeho formy **ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • plynulé čtení souvětí a vět • tiché a hlasité čtení s porozuměním • vyprávění pohádky nebo povídky • přednes básně nebo úryvku prózy • dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem • místní pověsti, regionální • povídání si nad literárním textem, knihou • základy literatury – poezie, próza, divadlo • výtvarný doprovod **PSANÍ** • upevňování správných tvarů písmen a číslic • odstraňování individuálních nedostatků • automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného psaní • osobitý rukopis • kontrola vlastního projevu • římské číslice • celková úprava písemného projevu • vyplňování poštovních formulářů	

Český jazyk 8 hodin Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	**Žák:** • zkoumá a porovnává význam slova, spisovnost, nespisovnost, jednoznačnost, mnohoznačnost • zná stavbu slova • zná pravopis slov s ě/je • rozlišuje předponu a předložky • uvědoměle používá y, i po obojetných souhláskách uvnitř slova, • pozná příbuzná slova díky znalosti stavby slova • rozlišuje spisovná a nespisovná slova • určuje osobu, číslo, čas • pozná slovní druhy ohebné i neohebné podle vlastností a otázek	K 1 K 3 K 1 K 2 K7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** NAUKA O SLOVĚ • význam slova jednoznačná, mnohoznačná • spis., nespis. • cit. zabarvená • opačný význam • stavba slova – kořen, přípona, předpona, • slova s ě/je VYJMENOVANÁ SLOVA • Slova příbuzná – předpony vy, vý Slovní druhy – ohebnost, neohebnost SLOVESA • Slovesné tvary – jednoduché a složené • Infinitiv, osoba, číslo, čas, způsob, koncovka	OSV 1: Rozvoj poznání OSV 1: Rozvoj poznání

• ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu – <u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Pracuje s interaktivními aplikace pro procvičování probírané látky • časuje slovesa v oznamovacím způsobu • určuje slovesa v textu • zná pravopis koncovek sloves v přítomném a budoucím čase • určuje podstatná jména – pád, číslo, rod, vzor • podle vzorů podstatných jmen určuje jejich koncovky • podle podmětu určuje koncovky u přísudku • rozezná a vytváří věty, jednoduché souvětí • rozlišuje spojovací výrazy • umí vypravovat • vyjadřuje se pomocí krátkých vět a souvětí • text obohacuje přídavnými jmény • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s	K 1 K 2 K 3 K 1 K 2 K 3 K 1 K 2 K 3 K 1 K 2 K 3 K7	přítomného a budoucího času PODSTATNÁ JMÉNA • Vzory podstatných jmen • Pravopis podstatných jmen SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM • Koncovky příčestí minulého (podmět holý) STAVBA VĚTY • věta, souvětí • spojovací výrazy **<u>SLOH</u>** VYPRAVOVÁNÍ • Dodržování posloupnosti dějových linek • Sestavení osnovy vypravování POPIS – rostlin, zvířat, věcí Popis zpracován ve MS word FORMY SPOLEČENSKÉHO STYKU	OSV 1: Rozvoj poznání OSV 1: Rozvoj poznání OSV 1: Rozvoj poznání OSV 1: Rozvoj poznání

• ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký • mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti LITERÁRNÍ VÝCHOVA • ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	dodržením časové posloupnosti • znázorňuje druhy popisů • napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamenává • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • výstižně se vyjadřuje • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	K 1 K 1 K 2 K 3

• ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• čte plynule a správně, porozumí textu • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích • všímá si rozdílů ve zpracování uměleckého textu • rozumí literárním pojmům		JEDNODUCHÉ ROZBORY TEXTU • Hodnocení postavy literárního díla. • Hledání motivu, činu, postoje. ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY • Próza, poezie, bajka, povídka, pověst, dramatizace, divadlo, film. • Přirovnávání, zosobnění POZNÁVÁNÍ KULTURNÍHO ŽIVOTA REGIONU • účast na kulturních akcích	Do všech předmětů OSV 1: Rozvoj poznání 5: Kreativita 8. Komunikace 10. Hodnoty, postoje VG 1: Evropa a svět nás zajímá MKV 1: Kulturní diference, lidské vztahy EU 4: Vztah člověka k prostředí MU 1:Kritické čtení a vnímání med. sdělení

Český jazyk 8hodin Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: JAZYKOVÁ VÝCHOVA • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Žák: • využívá jazyka jako prostředku k ústnímu i písemnému dorozumívání • rozeznává slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma • pracuje se stavbou slova • využívá mluvnických kategorií podstatných jmen a sloves • určuje koncovky podstatných a přídavných jmen, příčestí minulé • využívá příd.jmen při stylistickém projevu ústním i písemném, zná jejich rozdělení • poznává a skloňuje zájmena a číslovky, zná jejich druhy • Poznává větu jednoduchou a souvětí • dokáže pracovat s různými typy souvětí	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Mateřský jazyk – jazyk národní (utváření vztahu k němu). • Slovní zásoba a tvoření slov, význam slov. • Stavba slova. • Souhláskové skupiny na styku předpony, přípony, kořene, slova s předponami s, z, vz • Předložky s, z (s pádovými vazbami). • Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně. • Pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných. • Tvarosloví – slovní druhy (slova ohebná, neohebná). • Podstatná jména-mluvnické kategorie, skloňování podle vzorů – rozlišování i/y v koncovkách.	M, Vl, Hv, Vv, PČ, Př PT: OSV – 1,2,5,6,8,11 VG – 1 MV – 1,2 EV – 3,4 MDV – 1,2,3,4,5,6,7

• ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití <u>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</u> • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• zná základní pravidla interpunkce a dovede je využívat • porozumí stavbě věty • podle podmětu určuje koncovku u přísudku • podle typu několikanásobného podmětu určuje koncovku u přísudku • dokáže spojovat věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy • zná pravidla používání čárky ve větě, u několikanásobných větných členů • je schopen označit větné dvojice • sestaví osnovu textu • reprodukuje jednoduché texty • rozliší jednoduché slohové útvary • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a		• Přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis v koncovkách. • Zájmena – druhy, poznávání, skloňování • Číslovky – druhy, poznávání, skloňování • Slovesa – mluvnické kategorie (osoba, číslo, čas, způsob), časování • Věta jednoduchá, souvětí • Skladba - základní skladební dvojice – podmět (vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný), přísudek (slovesný, několikanásobný). • Shoda přísudku s podmětem • Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	

• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně	komunikační záměr partnera v hovoru • Hovor provádí v online prostředí • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na dodržování pravidel mezivětného navazování		<u>SLOH</u> VYPRAVOVÁNÍ • Dodržování posloupnosti dějových linek • Sestavení osnovy vypravování POPIS –pracovního postupu LÍČENÍ ZÁŽITKŮ FORMY SPOLEČENSKÉHO STYKU • Dopis – psaní dopisu včetně adresy • Druhy dopisů – obsah • Blahopřání – Sestavení • Oznámení a zpráva • Telefonický rozhovor i se zanecháním zprávy na záznamníku, SMS zpráva • Dialog • Vyplňování jednoduchých tiskopisů	

správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů <u>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		REFERÁT STYLIZACE A KOMPOZICE • Využití vhodných jazykových prostředků. písemný i ústní projev, slohové útvary <u>ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA</u> ZDOKONALOVÁNÍ SE VE ČTENÍ • Správné a plynulé čtení uměleckých a populárně naučných textů • Uvědomělé čtení potichu • Recitace • Reprodukce textu – dramatizace textu JEDNODUCHÉ ROZBORY TEXTU • Hodnocení postavy literárního díla.	

• ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		• Hledání motivu, činu, postoje. • Vlastní literární tvorba • Využití různých informačních zdrojů pro získání informací o autorech a dílech ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY • Próza, poezie, bajka, povídka, pověst, dramatizace, divadlo, film. • Přirovnávání, zosobnění • Filmové zpracování literárních děl POZNÁVÁNÍ KULTURNÍHO ŽIVOTA REGIONU • účast na kulturních akcích • Rozvoj čtenářských dovedností, uvědomělého čtení, vztahu ke knize, literatuře.	

5.1.2. Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Ve své jazykové části se výuka zaměřuje především na to, aby:

- si žáci v žádoucí míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo ni
- se naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích
- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.)
- poznávali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedli používat elementární pravidla stylistiky
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu

V literárně výchovné části směřuje výuka k tomu, aby:

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské návyky a dovednosti
- získali elementární a použitelné literárně vědecké poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení
- se seznámili s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní manipulační
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska a významu pro vlastní život

Významnou funkcí literární výchovy je prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí. Tím se jim otevírá i cesta k sebepoznání a k pozitivním životním motivacím. Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzí v nich city lidské solidarity a spoluúčasti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody strategie
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy
- volí vhodné způsoby řešení
- je schopen svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým, porozumí jim, vhodně reaguje, vhodně argumentuje, zapojuje se do diskuse

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální prezentaci dle zadaného tématu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - práce na PC (zpracování úkolů dle zadání)
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- sdílí informace v digitálním prostředí
- je schopen kriticky posoudit spolehlivost informačních zdrojů a informací, dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů

- rozvíjí své komunikační strategie a techniky (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) s ohledem na komunikační situaci a záměr a volí vhodné jazykové a technologické prostředky; prakticky využívá nové technologie a aplikace podle své aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

Český jazyk 9 hodin Ročník: 6.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Žák: • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s jazykovými příručkami	**Žák**: • rozlišuje útvary národního jazyka • používá jazykové příručky	K 1	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Obecný úvod o jazyce • mateřský jazyk • jazyk a jeho útvary • spisovná čeština • obecná čeština a nářečí • jazykověda a její disciplíny • jazykové příručky a orientace v nich (PČP, SSČ a další)	OSV 6 – poznávání lidí, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem Ov – mateřský jazyk
• ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-05 dokáže členit souvislou řeč (pauzy, frázování)	• umí číst a mluvit se správným tempem, důrazem a intonací • rozeznává mezi spisovnou a nespisovnou výslovností	K 3 K 1	Zvuková stránka jazyka • spisovná a nespisovná výslovnost • opakování o hláskách • čtení zdvojených souhlásek • používání pauzy, důrazů, tempa, přízvuků (slovní a větný) • zvuková stránka věty	OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov
• ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický	• uvědomuje si rozdíl mezi stavbou slova a slovotvorným rozborem	K 1 K 7 K 2	Stavba slova a pravopis • slovotvorný rozbor, stavba slova • slova příbuzná	EV 4 – ochrana přírody

i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• zvládá pravopis související se stavbou slova		• střídání hlásek při odvozování • skupiny souhlásek při odvozování • zdvojené souhlásky • skupiny bě, pě, vě, mě • předpony a předložky s, z • i/y po obojetných souhláskách	
		K 1 K 2 K 4	**TVAROSLOVÍ** • druhy slov • podst. jména konkrétní a abstraktní • podst. jména pomnožná, hromadná a látková • skloňování vlastních jmen osobních a místních • tvary regionálních názvů • přídavná jména: druhy a vzory • skloňování příd. jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích • pravopis přídavných jmen • stupňování přídavných jmen • druhy zájmen • skloňování zájmen já; ten, náš; on, ona, ono; můj, tvůj, svůj • druhy číslovek, jejich užití a skloňování	OSV 1 – cvičení pozornosti a soustředění

			• pravopis číslovek • slovesa: slovesný způsob • přítomný tvar sloves v čase přítomném a budoucím • vyjadřování budoucího času slož. tvarem, předponou; podmiňovací způsob • pravopis sloves	
• ČJL-9-2-08 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí • ČJL-9-2-06 zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí	• žák umí určovat větné členy základní i rozvíjející • určuje věty hlavní a vedlejší • umí spojovat věty v souvětí pomocí spojovacích výrazů • uvědomuje si interpunkci v jednoduchých souvětích	K 1 K 2 K 3	**SKLADBA** • shoda podmětu s přísudkem • shoda několikanásobného podmětu s přísudkem • rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení a jeho druhy • věta jednoduchá a souvětí • tvoření vět • stavba textová • interpunkce v souvětí	OSV 5 – rozvoj kreativity, originality
• dokáže používat přímou řeč ve vypravování	• umí používat přímou řeč • dokáže zapsat přímou řeč se správnou interpunkcí	K 3 K 1	Přímá řeč • řeč přímá a nepřímá • věta uvozovací, přímá řeč • psaní uvozovek, interpunkce v přímé řeči	OSV 8 – vedení dialogu
Žák: • uvědomuje si význam literatury v minulosti i současnosti • rozumí literárním pojmům epika, báje	**Žák:** • umí pracovat s literárním textem (čte s porozuměním, vyhledává informace)	K 1 K 7	**LITERATERÁRNÍ VÝCHOVA** Báje • epika veršovaná, psaná prózou • dílo: čas, děj, prostředí	OSV 1 – dovednost zapamatování D – antické Řecko, Řím

	• umí převyprávět čtený text • rozumí pojmu báje (mýtus) • zná některé autory a hrdiny bájí • porovnává různá ztvárnění téhož námětu (literatura, film, drama)	K 2	• vypravěč v 1. a 3. os. č.j. • mýty antické a biblické • lidové báje o světě	Z – nejstarší civilizace, představy o vesmíru a Sluneční soustavě Vv – ilustrace k bájím
• rozezná hlavní rozdíl mezi pohádkou a pověstí	• uceleně reprodukuje přečtený text • vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje dojmy ze své četby • zná představitele autorů pohádek a pověstí • rozumí pojmům pověst, pohádka • pozná rozdíl mezi pověstí a pohádkou	K 1 K 2	Pohádky a pověsti • pohádky lidové a autorské • autoři pohádek naši i světoví (Erben, Němcová, bratři Grimmové, Andersen) • pojem pohádka, základní rysy pohádek • pojem pověst • pověsti národní a regionální • autoři pověstí (A. Jirásek, L. Pavlát) • pohádky na pokračování	OSV 5 – schopnost vidět věci jinak VG 1 – lidová slovesnost OSV 9 – dovednost navazovat na druhé, rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky (pohádka na pokračování) Vv – ilustrace
• umí zařadit text k žánru • interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• zná pojem bajka • umí převyprávět nebo recitovat kratší text • pokusí se najít ponaučení nebo jej sám vyvodí	K 1 K 3 K 7	Bajky • veršované a prozaické bajky • alegorie (jinotaj) • autoři bajek (Ezop, J. de La Fontaine, I.A. Krylov, I. Olbracht) • dramatizace textu	OSV 8 – dialog, vedení dialogu Vv – ilustrace D – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury (Indie, Řecko)

• přiřadí dílo k literárnímu žánru • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • orientuje se v knihovně	• rozlišuje mezi povídkou a románem • umí posoudit jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k okolí • formuluje vlastní názory k četbě, divadelnímu či filmovému představení • seznámí se s místní knihovnou	K 1 K 2 K 3	Příběhy o nás a pro nás • odborné texty pro děti (encyklopedie) • dobrodružná literatura (s historickou tématikou, westerny apod.) • povídka a román • hrdinové dětských knih • významní autoři dětské literatury • dramatizace textu • individuální četba a beseda o četbě • filmová tvorba pro děti	Ov – vztahy v rodině
• odlišuje lyriku a epiku • snaží se o přirozený přednes poezie i prózy	• recituje básně se správným frázováním a přesahy • pozná jednotlivé druhy rýmů • umí rozlišit metaforu a personifikaci a přirovnání • pokusí se tvořit vlastní rýmy či krátké básně	K 1 K 2	Poezie a próza • lyrika a epika • jazyk básně: rým, rytmus, volný verš • obrazné vyjadřování: metafora, personifikace, přirovnání • lidová tvorba (báseň, píseň) • alegorie, ironie (epigram) • anekdota jako malý prozaický útvar (pointa) • povídka • román	OSV 5 – schopnost vidět věci jinak, originalita Vv – ilustrace Ov – rodinné vztahy

Žák: • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně používá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Žák: • si uvědomuje časovou posloupnost ve vypravování • umí sestavit osnovu vypravování a vyprávět podle ní • používá jazykové prostředky vhodné pro živé vypravování	K 2 K 3	**SLOHOVÁ VÝCHOVA** Vypravování • časová posloupnost • sestavování osnovy: heslovitě, pomocí vět • prostředky k oživení vypravování (dějová slovesa, přímá řeč, prézens historický)	OSV 2 – mé chování OSV 11 – pomáhající chování
• dokáže výstižně popsat věci, osoby i děje • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	• si uvědomuje, co je cílem popisu • umí zpracovat popis jednoduchého pracovního postupu (i jako návod) • výstižně popisuje věci a osoby	K 1	Popis • popis předmětu (jednoduchých věcí, místností, bytu a budov) • popis děje a prac. postupu (návod, obrázkový návod) • popis osoby • názornost popisu • přirovnání v popisu • výstižná slovesa, užití sloves. osoby v popisu prac. postupu	
• ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• umí sestavit zprávu a oznámení	K 2 K 6	Zpráva a oznámení • rozdíl mezi zprávou a oznámením • zpráva spojená s hodnocením • oznámení s výzvou	MV 1 – kritický přístup ke zpravodajství a k reklamě MV 2 – rozdíl mezi zprávou a reklamou MV 6 – tvorba oznámení a zpráv pro školní nástěnku
• umí najít a formulovat hlavní myšlenky textu ústně i formou výpisků nebo výtahu	• vyhledává klíčová slova	K 1	Jak se učíme • vyhledávání hlavních myšlenek v textu	OSV 1 – dovednosti pro studium

• ČJL-9-1-01odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• formuluje hlavní myšlenky textu • formuluje výpisky nebo výtah z přečteného textu		• výpisky a výtah ze snadných odborných textů	
• dokáže komunikovat ústní i písemnou formou • ČJL-9-1-04 užívá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci	• používá správnou formu dopisu • volí správné jazykové prostředky pro jednotlivé typy sdělení	K 6	Dopisy a tiskopisy • dopis osobní a úřední • stavba dopisů • vyplňování tiskopisů (objednávka, pošt. poukázka, průvodka, podací lístek • psaní SMS zpráv, e-mailů • telefonování	OSV 7,8 – podpora, pomoc, komunikační dovednosti

Český jazyk 5 hodin Ročník:7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	**Žák:** • rozlišuje jednotlivé slovní druhy • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • určuje druhy podstatných jmen • prohlubuje své znalosti v pravopise jmen vlastních a názvů zeměpisných • osvojí si duálové skloňování podstatných jmen • seznamuje se s cizími slovy, ve slovníku vyhledává jejich původ • ve stylistických cvičeních využívá jmenných tvarů přídavných jmen, stupňování	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **Tvarosloví** • Podstatná jména • procvičování probraného učiva • vlastní jména - názvy osob, zeměpisné názvy • podstatná jména označující části těla • víceslovné vlastní názvy • Přídavná jména • procvičování probraného učiva • jmenné tvary přídavných jmen • Zájmena • procvičování probraného učiva • vztažná zájmena • Číslovky • procvičování probraného učiva • číslovky dva, oba, duálové	OSV – mezilidské vztahy, poznávání lidí, komunikace VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity EV – vztah člověka k prostředí MDV – fungování a vliv médií, kritické čtení a vnímání

	• rozlišuje druhy zájmen a číslovek, využívá jejich tvarů při tvorbě vět
	• obohacuje svou slovní zásobu o výstižná slovesa (tvoří synonyma)
	• využívá výběru plnovýznamových sloves ve stylistických cvičeních
	• rozlišuje jednotlivé druhy příslovcí, ovládá jejich stupňování
	• rozlišuje konkrétní druhy předložek, orientuje se v jejich propojenosti s konkrétními pády
	• rozlišuje konkrétní druhy spojek
	• rozlišuje konkrétní druhy částic
	• rozlišuje konkrétní druhy citoslovcí
			skloňování podstatných jmen
			• Slovesa
			  • procvičování probraného učiva
			  • obtížné slovesné tvary
			  • činná příčestí konkrétních sloves
			  • infinitivy konkrétních sloves
			  • činný a trpný slovesný rod
			• Příslovce
			  • procvičování probraného učiva
			  • tvoření příslovcí
			  • stupňování příslovcí
			• Předložky
			  • procvičování probraného učiva
			  • vlastní a nevlastní předložky
			  • primární a sekundární předložky
			  • předložky a pády
			• Spojky
			  • procvičování probraného učiva
				mediálního sdělení, vnímání autora mediálního sdělení

			• souřadící a podřadící spojky
			• jednočlenné a dvojčlenné spojky
			• Částice
			  • procvičování probraného učiva
			  • vlastní a nevlastní částice
			• Citoslovce
			  • procvičování probraného učiva
			  • citoslovce pocitová, zvukomalebná, vybízecí	

	• rozlišuje mezi mluvnickým a věcným významem • odlišuje jednoznačná a mnohoznačná slova • dokáže určit synonyma, homonyma, antonyma a odborné názvy • se orientuje v základních způsobech obohacování slovní zásoby		Význam slov • Slovo, mluvnický a věcný význam, sousloví, rčení • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Synonyma, antonyma, homonyma • Odborné názvy Slovní zásoba a tvoření slov • způsoby obohacování slovní zásoby odvozování, skládání, zkracování	
	• rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou		Skladba • Věty jednočlenné a dvojčlenné	

	• seznamuje se s typy jednočlenných vět
	• orientuje se ve stavbě věty jednoduché
	• rozlišuje jednotlivé základní a rozvíjející větné členy a na ně navazující vedlejší věty
	• znalostí větných členů využívá ve stavbě věty
	• rozliší větu hlavní a vedlejší
	• vytváří jednoduchá souvětí
	• rozpoznává druhy VV
	• zdokonaluje se ve výstavbě souvislého textu
			• věta jednočlenná, druhy jednočlenných vět, věta dvojčlenná
			• Větný člen holý, rozvitý a několikanásobný
			• Větný ekvivalent
			• Přísudek
			  • druhy přísudku
			  • vedlejší věta přísudková
			• Podmět
			  • druhy podmětu
			  • vedlejší věta podmětná
			• Přívlastek
			  • druhy přívlastku
			  • vedlejší věta přívlastková
			• Předmět
			  • řízení předmětu
			  • vedlejší věta předmětná
			• Doplněk
			  • dvojí vazba
			  • vedlejší věta doplňková
			• Věta hlavní a vedlejší
			  • jednoduchá souvětí	

			• grafické znázornění souvětí • interpunkce	

	• rozvíjí schopnost kultivované komunikace
	• využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
	• chápe spodobu znělosti
	• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
			Hláskosloví
			• Zvuková stránka jazyka
			  • procvičování a opakování učiva
			  • souhlásky znělé, neznělé, jedinečné, párové
			  • spodoba znělosti
			
			Zvuková stránka slova, věty
			• Souhrnné opakování
			• Přízvuky, melodie, důraz, pauzy, tempo
			
			Pravopis
			• Procvičování dalších základních pravopisných pravidel (průběžně)	

Žák: • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**Žák:** • rozvíjí čtenářské schopnosti • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné		**Komunikační a slohová výchova** Vypravování • Vypravování ústní i písemné (ze života dětí, rodiny, školy) • Osnova	

• ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu	poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • vyjádří ústně či písemně své zážitky v různých situacích • formuluje hlavní myšlenky textu • seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění • obohacuje si slovní zásobu • používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		• Kompozice (úvod, zápletka, vyvrcholení, rozuzlení, závěr) • Jazykové prostředky (výstižná dějová slovesa, změna času, přímá řeč, krátké věty, hovorová čeština, zosobnění)	
	• dbá na výběr vhodných slov při popisu • odliší podstatné a okrajové informace • uvědomuje si posloupnost děje		Popis • Popis osoby (charakteristika vnější) • Popis místnosti, bytu, budovy, přírody	

tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně		• Popis pracovního postupu (práce v domácnosti), návody, recepty	
	• podá informaci stručně, zřetelně • stylizuje objednávku, inzerát, úřední dopis • rozvíjí kultivovaný písemný projev		Zpráva oznámení, úřední dopis • Zpráva, oznámení (třídní, školní časopis, nástěnky, školní rozhlas) • Objednávka, inzerát, úřední dopis	
	• dokáže vytvořit základní formy životopisu • dokáže zformulovat žádost dle odpovídající situace • dokáže zformulovat žádost dle odpovídající situace • dokáže zformulovat pozvánku dle odpovídající situace • dokáže vytvořit výtah dle zadaných kritérií		Životopis • strukturovaný a textový životopis. Životopis zpracovaný v MS word Žádost • ustálená forma žádosti Pozvánka • ustálená forma pozvánky Výtah • základní struktura výtahu	
Žák: • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu	**Žák:** • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	

a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	jejich výrazné představitele • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • používá slovníky k vymezení významů slov		Literární druhy, žánry a výrazové formy • literární druhy - epika, lyrika, drama, epika + lyrika • literární žánry - vybrané žánry jednotlivých literárních druhů • výrazové formy - próza, poezie	
	• dokáže charakterizovat základní druhy epiky • vyjmenuje nejvýznamnější autory bájí a eposů a jejich díla		Báje, eposy • Epika - veršovaná, v próze • Báje starověkých národů • Homér	
	• seznamuje se s lidovou tvořivostí • na základě dostupných materiálů srovnává lidové zvyky v různých regionech		Lidová slovesnost • Útvary lidové slovesnosti • Lidové zvyky – Vánoce (vánoční regionální zvyky, dramatizace)	
	• vyhledává v ději hlubší smysl (jinotaj) • pokusí se o vlastní tvorbu nebo dramatizaci		Bajka • Jazykové prostředky (alegorie), • Tvůrci bajek	
	• seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky, vyhledává je v textu • pracuje samostatně se slovníky		Poezie: • Báseň, sloka, verš, rým, rytmus • Básně lyrické, lyrickoepické, epické	

	• formuluje vlastní názory na umělecké dílo • recituje báseň dle vlastního výběru		• Básnický jazyk: přirovnání, personifikace, epiteton, metafora • Balada (lidová, sociální) • Další básnické prostředky – zdrobněliny, slova citově zabarvená	
	• výrazně čte • reprodukuje přečtený text • vyhledává podstatné situace v ději		Povídka • Druhy povídek: historické, humorné, současné	
	• seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury • snaží se o kultivovaný mluvený projev • hodnotí přečtené dílo, charakterizuje hlavního hrdinu • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla		Román • Dobrodružný román • Dívčí román Nejstarší literární památky • Nejstarší literární památky (Egypt, Mezopotámie, Antika) • Drama – tragédie, komedie • Ezop – bajky	
			Čtenářský deník Vlastní literární práce • průběžná tvorba konkrétních literárních žánrů Besedy Literární referáty k samostatné četbě	

Český jazyk 5 hodin Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve	**Žák:** • zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické • orientuje se ve stavbě věty jednoduché • osvojí si pravopis všech typů vlastních jmen i několikaslovných vlastních jmen a názvů • určuje druhy zájmen a číslovek v textu • zdokonaluje se ve skloňování a pravopise těchto slovních druhů • zvládá pravopis syntaktický	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Opakování • Opakování všech základních pravopisných jevů • Opakování základních a rozvíjejících větných členů Obecné výklady o jazyce • Útvary Čj a jazyková kultura • Čj jako jeden ze slovanských jazyků Nauka o slovní zásobě • SZ a tvoření slov • Slova přejatá a jejich výslovnost a pravopis Tvarosloví • Vlastní jména – skloňování a pravopis • Skloňování podstatných jmen pomnožných (obecných i vlastních) • Druhy zájmen a číslovek • Kolísání mezi slovesnými tvary	OSV – poznávání lidí, sebepoznání a sebepojetí, komunikace MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, stavba mediálních sdělení VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – multikulturalita, etnický původ EGS – Evropa a svět nás zajímá

vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• využívá neohebných slovních druhů ve stylist. cvičeních • rozšiřuje si slovní zásobu • samostatně pracuje se slovníky • nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy • zjišťuje původ a význam cizích slov		• Neohebné slovní druhy, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí • Cizí slova v médiích a běžné komunikaci	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
	• užívá větné členy ve větách • nahrazuje zákl. vět. členy různými slovními druhy • seznamuje se s jednotlivými vedlejšími větami a postupně je zařazuje do souvětí • nahrazuje větné členy vedl. větami • určuje druhy vět vedlejších • zvládá interpunkci v souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		Skladba • Větné členy – vyjádření podmětu a přísudku různými slovními druhy • Rozvíjející větné členy – rozšíření učiva o přívlastek těsný, volný, příslovečné určení příčiny, účelu, podmínky, přípustky • Vedlejší věty podmětné, předmětné, přívlastkové a příslovečné • Nahrazování větných členů vedl. větami • Rozbor jednoduchých souvětí • Interpunkce	
Žák: • ČJL-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a	**Žák:** • rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání)		**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**	

hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • ČJL-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • ČJL-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních	• odliší podstatné znaky od méně důležitých • rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev • využívá poznatků z vlastní četby		• Charakteristika osoby (vnější, vnitřní) • Hlavní jazykové prostředky popisu • Charakteristika literární postavy	
	• posiluje vztah k přírodě, k domovu, k místu, které dobře zná • obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky		Subjektivně zabarvený popis • Popis přírody (oblíbené místo) • Jazykové prostředky: obrazná pojmenování, přirovnání, personifikace, slova citově zabarvená	
	• rozvíjí čtenářské schopnosti (četba s následnou reprodukcí) • seznamuje se s odborným textem, s jeho stavbou • vyhledává hlavní myšlenky textu • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		Výtah • Výtah, osnova, výpisek, citát Mezipředmětové vztahy	
	• využívá aktuálních témat z ekologie, problematiky životního prostředí • formuluje přesně a výstižně své myšlenky		Výklad • Výklad - odborné názvy (termíny), přesné, jednoznačné pojmenování • Odstavce – přehlednost textu	
	• aplikuje znalost pravopisných jevů v písemném projevu		Žádost, plakát	

paralingválních prostředků řeči • ČJL-1-07 zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ČJL-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• vyjadřuje svůj názor k aktuálnímu společenskému dění		• Žádost, osvědčení, pozvánka, plakát • Projekt „Jaro“, „Den Země“ – pozvánka, plakát Mezipředmětové vztahy	
	• vyplňuje tiskopisy • zvládne sestavit svůj vlastní životopis		Životopis • Životopis • Tiskopisy – poukázka, průvodka, profesní životopis	
	• dokáže vyjadřovat své myšlenky a názory • obhájí svůj názor, vhodně argumentuje • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		Člověk ve společnosti • Příspěvky do školního časopisu • Jednání a chování na úřadech, na návštěvách • Mluvní cvičení	
Žák: • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy	**Žák:** • rozpozná základní literární druhy a žánry • výrazně čte • interpretuje a hodnotí přečtené texty		**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Středověká literatura • Hrdinské eposy – dle zájmu např. Píseň o Rolandovi, Píseň o Nibelunzích	
	• využívá slovníky, encyklopedie, příručky k vyhledávání informací a jejich zpracování			
	• hodnotí přečtené umělecké dílo • seznamuje se s nejvýznamnějšími odkazy literatury této doby			
	• sleduje jazyk děl a uměleckých prostředků tohoto období		Počátky písemnictví v našich zemích	

ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených základů literární teorie • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • ČJL-9-3-08 vyhledává informace v různých			• Cyril a Metoděj • Kosmas, Dalimil – kroniky • Husitství	
	• vyhledává básnické jazykové prostředky • formuluje vlastní názor na umělecké dílo • zamýšlí se nad obsahem úryvků dramatu • pracuje se slovníčkem literární teorie • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora		• Renesanční a barokní autoři	
	• používá slovník cizích slov • hledá poučení v textu • přiřazuje ukázky k žánru • chápe literární pojmy		Humanismus a baroko v české literatuře • Humanismus – charakteristika liter. slohu • J. A. Komenský – život a dílo, světový význam	
	• vnímá prvky dramatu • diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze • vyhledává hlubší smysl uměleckého díla (bajka)		Klasicismus a osvícenství • Evropští autoři klasicismu a osvícenství	
	• opakuje literární pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus • pracuje se slovníkem • interpretuje a hodnotí přečtený text		Literatura 19. stol • romantismus – evropští autoři	

typech katalogů, knihovně i v dalších informačních zdrojích	• formuluje hlavní myšlenky textu • posuzuje výběr jazykových prostředků			
	• sleduje výstavbu souvislého textu • charakterizuje hlavního hrdinu • rozvíjí čtenářské schopnosti		• Román (dobrodružný, vědeckofantastický) • Povídka • Realismus - autoři	
	• uvědomuje si myšlenku slovanské vzájemnosti • hodnotí výběr básnických jazyk. prostředků v baladách • interpretuje báseň dle vlastního výběru		České národní obrození • České národní obrození – jeho autoři	
	• rozpozná básnické prostředky (metafory, epiteta) • snaží se o vlastní tvorbu (epigramy ze žákovského prostředí) • reprodukuje obsah povídky • rozlišuje základní literární druhy a žánry, -porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře		• K. H. Mácha • B. Němcová • K. H. Borovský	

Český jazyk 5 hodin Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: • ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i	**Žák:** • seznámí se s ukázkami slovanských jazyků • uvědomují si rozdíly v Čj během jeho vývoje • poznávají různé jazykovědné disciplíny • dokáží rozlišovat vhodnost použití různých útvarů Čj v projevech mluvených i psaných	K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Jazyky slovanské Obecné výklady o českém jazyce • jazyky slovanské • vývoj českého jazyka • útvary českého jazyka	VG 3 – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV 1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV 3 – etnické kultury D, Z OSV 5 – nápady, originalita OSV 8 – řeč zvuků a slov
	• správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny • správně klade přízvuk • využívá tempo a pauzy, větnou melodii v běžné komunikaci		Zvuková stránka jazyka • hláskosloví • spisovná výslovnost • zvuková stránka věty • výslovnost slov přejatých • pravopis související se zvukovou stránkou jazyka	
	• ovládá pravopis související se stavbou slova a tvořením slov • rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby		Tvoření slov • stavba slova (kořen, přípona, předpona, koncovka) • tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) • pravopis související se stavbou a tvořením slov - psaní i/y po obojetných souhláskách,	

syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití			souhláskové skupiny bě, pě, vě, mě	OSV 1 – dovednost zapamatování EV 1 – umělé ekosystémy (města, vesnice) D, Př, Z MV 6 – výběr jazykových prostředků pro tvorbu komunikačně vhodných sdělení
	• určuje věcný význam slov pomocí slovníků (Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov) • umí zvolit slova s podobným významem • rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech		Význam slova, slovní zásoba • synonyma, antonyma, homonyma • slova jednoznačná a mnohoznačná	
	• určuje slovní druhy • skloňuje a časuje podle vzorů • ovládá pravopis spojený s tvaroslovím		Tvarosloví • slovní druhy • jména, jejich druhy a tvary • skloňování obecných jmen přejatých • skloňování cizích vlastních jmen • slovesa a jejich tvary; přechodníky • pravopis koncovek jmen a sloves • psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech	
	• určuje druhy vět a souvětí • určuje větné členy,		Skladba • věta jednoduchá a souvětí • větné členy holé, rozvité a několikanásobné • souřadně spojené větné členy	

	• ovládá pravopis související se skladbou (shoda podmětu a přísudku, interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí)		• přístavkový vztah • věta dvojčlenná a jednočlenná, větný ekvivalent • funkce vět a větných ekvivalentů • samostatný větný člen, elipsa, vsuvka • věta a souvětí: souvětí podřadné a souřadné • interpunkce v souvětí podřadném (vložené věty vedlejší) • interpunkce v souvětí souřadném (významové poměry) • tvoření vět (valence sloves) • hlavní zásady českého slovosledu • stavba textová: prostředky návaznosti v jazykových projevech	OSV 9 – dovednost navazovat na druhé
Žák: • ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	**Žák:** • vypráví své vlastní nebo zprostředkované zážitky • dokáže vyprávět scény ze hry, z filmu, ukázky z knihy		**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** Slohové postupy a útvary • vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostěsdělovacím) • vypravování v umělecké oblasti Popis a charakteristika • popis předmětu • popis děje a popis pracovního postupu	

• ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s	• popisuje složitější pracovní postupy, umělecká díla • umí vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti, zájmy a zvláštnosti		• charakteristika vnější a vnitřní • charakteristika literárních postav	OSV 2 – co o sobě vím
	• dokáže vyplnit běžně používané formuláře • napíše profesní životopis v textové i tabulkové formě		Tiskopisy a životopis • vyplňování tiskopisů • rodokmen • životopis a motivační dopis	PČ, Inf
	• zpracuje výklad na zvolené téma, přednese jej ve třídě • dokáže najít a zapsat hlavní informace z textu		Výklad a výtah • výkladová a popisná část textu • odborné výrazy • osnova výkladu • klíčová slova v textu • zpracování výtahu a výpisků	MV 2 – různé typy sdělení a jejich funkce
	• umí se zamyslet nad daným problémem, pokusí se vyjádřit svůj názor		Úvaha • úvahový postup • subjektivní názory autora • argumentační prostředky • hodnotící prostředky	MV 3 – stavba mediálních sdělení OSV 9 – schopnost rozvíjet myšlenky ostatních
	• pronese kratší proslov např. u příležitosti zakončení školní docházky		Proslov • slavnostní ráz proslovu • zvuková a pohybová stránka projevu	OSV 8 – řeč těla, zvuků a slov
	• dokáže respektovat pravidla diskuse		Diskuse • řízení diskuse	OSV 9 – seberegulace

dodržováním pravidel mezivětného navazování • ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• přednese svůj příspěvek • dokáže argumentovat • umí přijmout názor ostatních i obhájit svůj vlastní názor		• pravidla veřejného společenského vystupování • uspořádání diskuse na aktuální téma dle zájmů žáků	MV 5 – postavení medií ve společnosti MV6 – tvorba mediálního sdělení MV 7 – práce v týmu
	• vyhledává jednotlivé útvary v tisku • pokusí se napsat fejeton nebo reportáž • kriticky přistupuje ke zpravodajství a reklamě • rozlišuje zábavní (bulvární) a informativní prvky ve sdělení		Publicistické útvary • zpravodajské útvary (zpráva, oznámení a inzerát), interview • úvahové (úvodník, komentář) • přechodné (reportáž, fejeton) • manipulativní působení projevu	
	• vyhledává různé funkční styly v učebnici, novinách a časopisech		Souhrnné poučení o slohu • styl (sloh) • funkční styly (prostěsdělovací, publicistický, odborný, umělecký, administrativní, řečnický) • jazykoví činitelé subjektivní a objektivní	
Žák: • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a	**Žák:** • si uvědomuje souvislost mezi	K7	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** I. Literatura 2. poloviny 19. století • Realismus, kritický realismus, naturalismus,	VG - 1 sounáležitost kultury národů Evropy

vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby , návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v	vývojem světové a české literatury • umí charakterizovat nové umělecké směry • zná některé významné představitele literárních směrů • formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního či filmového představení		hlavní představitelé naší i světové literatury • Májovci, ruchovci a lumírovci • Neruda, Hálek, Světlá, Sv. Čech, Sládek, Vrchlický II. Literární moderna • nové umělecké proudy (impresionismus, symbolismus, dekadence) • představitelé: E.A. Poe, Ch. Baudelaire, A. Rimbaud, P. Verlaine, O. Wilde; J.S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček; • generace buřičů: V. Dyk, S.K. Neumann, K. Toman, F. Gellner, F. Šrámek, P. Bezruč III. Próza po 1. světové válce • světová literatura, autoři tzv. ztracené generace • představitelé: R. Rolland, E.M. Remarque, E. Hemingway • česká literatura: J. Hašek, J. John, F. Langer	Vv, D MKV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení D OSV 9 – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet hlavní linku myšlenky
	• pokusí se napsat báseň podle znalostí základů literární teorie (rým,		IV. Vývoj poezie do poč. 2. svět. války • světové avantgardní směry (expresionismus, futurismus, dadaismus, surrealismus)	

knihovně i v dalších informačních zdrojích	volný verš, obraz. pojmenování) • vytváří sled volných představ (asociací) • nachází základní rysy literárního směru		• představitelé: G. Appollinaire (pásmo, volný verš) • česká poezie: proletářská (Wolker, Hora, Seifert, Biebl) • poetismus – Seifert, Nezval	MV 1 – chápání podstaty mediálního sdělení MV 4 – prostředky pro záměrnou manipulaci se čtenářem D Hv MKV-2 právo lidí žít společně, vzájemné obohacování kultur
	• rozpoznává základní rysy výrazného indiv. stylu autora • připraví referát o autorovi, hovoří o vlastní četbě • zhodnotí literární a filmovou podobu díla		V. Česká próza mezi světovými válkami • experimentální přístup v díle V. Vančury • kritický vztah k soudobé společnosti v díle I. Olbrachta, M. Majerové, M. Pujmanové; F. Halase, V. Holana • spisovatelé tzv. čapkovské generace (bratři Čapkové, Bass, Poláček) • psychologicky a filosoficky laděná próza: katolicky orientovaní autoři (Durych, Deml, Čep; Zahradníček) • psychologická próza (Havlíček, Řezáč, Glazarová)	
	• dramatizuje vybrané části textu • uvědomuje si literaturu jako součást tzv. hudebně divadelních žánrů		VI. Vývoj českého divadla ve 20. století • přínos bratří Čapků • Osvobozené divadlo (Voskovec, Werich, Ježek) • divadla malých forem (divadlo Semafor, divadlo Járy Cimrmana)	

			• absurdní drama (V. Havel)	
	• uvědomuje si široký záběr české literatury • hodnotí ukázky z knih, filmů či divadelních představení • vyjádří pocity, které v něm vyvolalo konkrétní dílo		VII. Literatura od zač. 2. svět. války do současnosti • poezie: zdůrazňování národní hrdosti (Seifert, Halas, Nezval, Holan); pocity beznaděje (Orten, Kolář); poezie s příběhem (J. Kainar, F. Hrubín) • socialistický realismus; samizdat; exilová literatura • obraz války (Drda, Fučík, Aškenazy, Lustig, Otčenášek) • psycholog. prózy – L. Fuchs • historická próza – V. Neff • životopisné romány – F. Kožík • další významní prozaici a básníci (např. B. Hrabal, O. Pavel, M. Viewegh, Skácel, Mikulášek, Šiktanc, Holub, Žáček…) • písňové texty (Kryl, Hutka, Nohavica…)	EV 4 – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) D, Vv, Hv

5.2. Cizí jazyk - Anglický jazyk

5.2.1. Anglický jazyk - 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá od 3. ročníku do 9. ročníku. Žáci při ní získávají předpoklady pro mezinárodní komunikaci v rámci Evropské unie a jiných zemí světa. Žáci jsou zařazeni do výuky na základě svého zájmu, zjišťovaného u jejich rodičů nebo zákonných zástupců v průběhu 2. ročníku a podle možností této školy.
Angličtina je vyučována 3 hodiny týdně v jednotlivých ročnících.

Činnost žáků v hodinách je organizována tak, že se žáci rozvíjejí a zdokonalují v:

- schopnosti chápat a interpretovat slyšené a čtené texty v angličtině
- schopnosti reagovat na situaci, vést rozhovor, vyjadřovat se k situacím ze života
- písemném projevu v cizí řeči

Dále se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, se zvyky tamních obyvatel, jsou vedeni k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů. Osvojují si učební postupy ke zvládnutí studia. V činnostech rozvíjejí úroveň svého vyjadřování a vystupování. Osvojují si vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka. Slovní zásobu si rozvíjejí v ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím a prací se slovníkem.

Tematické okruhy – 1. stupeň - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas

Činnost učitele má charakter organizační a konzultační. Důraz je kladen na samostatnost žáků, jejich zodpovědnost za výsledky vlastní práce a sebehodnocení.
Přiměřeně věku dětí jsou zařazovány soutěže, hry a samostatné úkoly (projekty).
Při vyučování je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se specifickými poruchami učení (slovní projev, zohlednění specifických chyb, individuální hodnocení apod.).

Předmětem prolínají následující **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova:
Žák rozvíjí své schopnosti poznávání v činnostech, uplatňuje svou iniciativu při řešení problémů, spolupracuje s ostatními členy skupiny a komunikuje s nimi.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:
Žák si v průběhu činností uvědomuje, že naše země je součástí většího celku - Evropy, poznává prvky odlišností života lidí jiných zemí světa, uvědomuje si, že znalost cizího jazyka má nezastupitelné místo v komunikaci mezi národy.

Multikulturní výchova:
Žák poznává zvyky a životní styl lidí jiných zemí, uvědomuje si, že hodnota člověka není závislá na příslušnosti k rase, učí se toleranci a úctě k lidem, kteří se liší od příslušníků naší kultury.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- Žák si plánuje svou práci, podílí se na řízení činnosti skupiny, samostatně nebo ve skupině vyhledává a třídí informace a dále s nimi operuje.

Kompetence komunikativní:
- Žák rozvíjí komunikaci s ostatními členy své skupiny, formuluje své názory a naslouchá názorům ostatních, rozvíjí své schopnosti využívání moderních komunikačních prostředků, podílí se na společné práci skupiny.

Kompetence k řešení problémů:
- Žák hledá a nachází vlastní řešení problémů, aktivně vyhledává informace, rozhoduje se, hledá příčiny jevů.

Kompetence sociální a personální:
- Žák spolupracuje s ostatními členy své skupiny, podílí se na tvořivé atmosféře skupiny, vytváří a dodržuje pravidla chování skupiny.

Kompetence občanské:

- Žák plněním svých povinností vytváří dobré mezilidské vztahy uvnitř skupiny, pomáhá spolupracovníkům, obrací se k nim o pomoc, myslí v širších souvislostech.

Kompetence pracovní:

- Žák používá v plné míře vybavení školy, aktivně přispívá k řešení problémů, uplatňuje prvky podnikatelského myšlení – tvořivost, iniciativu, hájí práva a plní povinnosti.

Kompetence digitální:

- Žák komunikuje s učitelem prostřednictvím školního e-mailu, prostřednictvím Google učebny, plní úkoly v různých aplikacích k rozvoji digitálních kompetencí

Anglický jazyk 3 hodiny Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: používá základní prvky úvodní komunikace používá první přivlastňovací zájmena prakticky používá znalost anglické abecedy	**Žák**: zdraví spolužáky zjišťuje jména spolužáků, představuje se používá přivlastňovací zájmena řadí věci podle abecedy, hláskuje slova	K 3	1.lekce Jak se jmenuješ? pozdravy představování osob přivlastňovací zájmena abeceda	MV
zařazuje neurčitý člen před podstatná jména		K 3	2. lekce Poslouchejte, prosím	

počítá s čísly do 10	vykonává jednoduché příkazy obohacuje svou slovní zásobu zařazuje neurčitý člen do své řeči		příkazy pojmenování věcí člen neurčitý	
rozeznává použití krátkého nebo dlouhého tvaru neurčitého členu CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	počítá s čísly 1-10 říká, kolik je mu roků čte telefonní čísla rozlišuje krátký a dlouhý tvar neurčitého členu	K 3	3. lekce Čísla počítání s čísly věk telefonní čísla člen neurčitý	Matematika
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal používá další přivlastňovací zájmena	hovoří o věcech, které ho obklopují		4. lekce Hodně štěstí k narozeninám hračky, věci	
stručně odpovídá na otázky	hovoří o věku svých spolužáků používá přivlastňovací zájmena	K 3	5. lekce Tohle je Kate věk přivlastňovací zájmena	PRV
se orientuje ve vhodném použití určitého členu podstatných jmen CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	formuluje stručné odpovědi na otázky vhodně zařazuje člen určitý do své řeči	K 3	6. lekce Je to letadlo? krátké odpovědi člen určitý	
vyjadřuje příbuzenské vztahy v rodině				

vhodně používá sloveso MÍT CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu zařazuje do svého mluvního projevu také zápor a otázku slovesa MÍT popisuje fyzické vlastnosti lidské postavy CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení používá způsobové sloveso CAN používá anglický způsob vyjadřování vlastnictví věci příslovci určuje směr pohybu zná základní barvy popisuje oblečení pojmenovává základní části lidského těla popisuje místo, kde bydlí	používá další přivlastňovací zájmena		přídavná jména	
	pojmenovává části lidské tváře hovoří o členech své rodiny říká kladnou větou co má nebo co mají spolužáci	K 3	<u>7. lekce Já mám velký nos</u> pojmenování částí tváře členové rodiny sloveso mít	
	říká zápornou větou, co nemá; otázkou zjišťuje, co spolužák nemá pomocí přídavných jmen popisuje lidskou postavu	K 3	<u>8.lekce Máš svou tašku?</u> sloveso mít – otázka, zápor popis postavy přídavná jména	Český jazyk
	používá způsobové sloveso CAN v kladné, záporné větě a v otázce vyjadřuje vlastnictví věcí určuje směry pohybu	K 3	<u>9. lekce Vidíš slona?</u> způsobové sloveso CAN (moci) otázky na vlastnictví věcí určování směrů	
	popisuje barevnost předmětů pojmenovává součásti oděvu	K 3	<u>10.lekce Barvy</u> barvy části oděvů	OSV 1 (Rozvoj schopností poznávání)

hovoří o věcech v množném čísle vyjadřuje polohu věci CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy se ptá na počet objektů používá časová určení, vyjadřuje správný čas používá označení geometrických tvarů	pojmenovává části lidského těla říká, odkud je, odkud pochází	K 3	11. lekce Hlava a ramena části lidského těla původ lidí či věcí	Přírodověda
	hovoří o věcech v množném čísle popisuje, kde se věci nacházejí používá další předložky místa	K 3	12. lekce V klobouku je pět králíků množné číslo počitatelných podstat. jmen popis situace předložky místa	
	zjišťuje počet věcí nebo osob	K 3	13. lekce Kolik je příšerek? zjišťování počtu předložky místa	Matematika
	se ptá na čas; sděluje čas vyjadřuje etapy dne	K 3	14. lekce Kolik je hodin? určování času jednotlivá denní období	
	pojmenovává tvary jednotlivých předmětů	K 3	15. lekce Obrázky geometrické tvary předmětů	Matematika

Anglický jazyk 3hodiny Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: používá záporu u sloves k zákazům využívá předložek místa provádí jednoduché početní operace s čísly CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá vhodně používá počitatelná a nepočitatelná podstatná jména vyjadřuje množství nepočitatelných podstatných jmen používá přítomný průběhový čas	**Žák:** formuluje zákazy popisuje polohu předmětů používá běžné předložky místa	K 3	1.lekce Ahoj zákazy popis umístění předmětů předložky místa	
	sečítá čísla klade dotazy zjišťující počet	K 2	2.lekce Karneval počítání s čísly 13-100 zjišťování počtu	Matematika
	formuluje žádosti a přání rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména vhodně pojmenovává malá množství potravin	K 3 K 7	3.lekce Šest vajec, prosím formulace žádostí počitatelná a nepočitatelná podstatná jména balení potravin	OSV 8 (Komunikace)
	používá přítomný čas průběhový pro popis právě probíhajících dějů a činností formuluje stručné odpovědi na otázky	K 3	4. lekce Co to dělají? přítomný čas průběhový krátké odpovědi	

tvoří stručné odpovědi CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	používá nové předložky místa používá přítomný čas prostý v oznamovacích větách, otázkách a záporných větách	K 3	5.lekce Na dovolené předložky into, out of opakování	
aktivně používá prostý přítomný čas rozšiřuje svou slovní zásobu	popisuje okamžitý stav počasí, počasí v určitých obdobích poznává názvy jiných zemí	K 3	6.lekce Sluníčko svítí popis počasí jiné země	Přírodověda Vlastivěda
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zařazuje zástupné one do svého projevu, aby jej zkrátil	vyjadřuje prostým přítomným časem činnosti trvalé nebo opakovaně konané vyjadřuje svou náklonnost popř. odpor k některým činnostem poznává názvy známých jídel poznává další země světa	K 3	7.lekce Líbí se ti ta píseň? přítomný čas prostý oblíbené a neoblíbené věci a činnosti jídlo další země	VG 1 (Evropa a svět nás zajímá)
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu zařazuje předmětové tvary zájmen do svého projevu	vyjadřuje svá přání používá zástupné one pro zkrácení svého projevu	K 3 K 7	8.lekce Ona chce panenku přání vyjádření přání zástupné zájmeno one	

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat používá krátké odpovědi vyjadřuje frekvenci konaných činností	používá přítomný čas prostý vysvětluje, kde bydlí pojmenovává místnosti v domě zařazuje tvary předmětového pádu do svého projevu se orientuje podle světových stran	K 2	9.lekce Kde bydlíš? přítomný čas prostý bydliště místnosti v domě předmětový pád zájmen světové strany	Vlastivěda
používá předložky času	žádá o pokrm opakuje prostý přítomný čas	K 3	10.lekce Co si dáme? jídlo opakování	
využívá řadové číslovky poznává některé zvyklosti jiných národů	popisuje činnosti, které každý den dělá používá krátké odpovědi v prostém přítomném času vyjadřuje frekvenci konaných činností	K 3	11.lekce Zase pozdě! každodenní činnosti a zvyky krátké odpovědi v prostém přítomném času příslovce frekvence	Vlastivěda
používá minulé tvary sloves be a have používá příslovečná určení času	pojmenovává dny v týdnu vhodně používá předložky času hovoří o školním prostředí, které ho obklopuje	K 3	12. lekce Kenova snídaně dny v týdnu předložky času školní předměty	OSV 5 (Kreativita)

	pojmenovává měsíce v roce, roční období řadí věci za použití řadových číslovek využívá svou znalost řadových číslovek při určování datumů poznává významné dny jiných zemí	K 3 K 5	13. lekce Leden, únor,březen měsíce v roce řadové číslovky datum svátky	Matematika Vlastivěda
	používá minulé tvary slovesa be upřesňuje okolnosti minulých dějů za pomoci příslovečných určení času hovoří o věcech, které měl	K 3	14.lekce Včera a dnes minulý čas slovesa be příslovečná určení času minulý čas slovesa have	
			15. lekce Dopis pro Kate opakování	

Anglický jazyk 3 hodiny Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: hovoří o své osobě popisuje umístění předmětu v prostoru vyjadřuje vlastnictví předmětu CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	**Žák:** se stručně představí vyjádří prostorové vztahy za použití vhodných předložek zjišťuje a označuje vlastníka předmětu	K 3 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	1.lekce Přátelé- Můj život Jméno Adresa Věk Předmětová zájmena Předložky místa Otázka a odpověď na vlastnictví předmětu	Vl
vyjadřuje časové údaje	čte časové údaje na hodinách vyjadřuje svá přání, nějakou nutnost, povinnost	K 3	2.lekce Televize Zvířata hodiny, minuty, data sloveso chtít must, like předmětová zájmena přítomný čas prostý a průběhový krátké odpovědi	
používá přítomné časy – průběhový a prostý CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	popisuje právě probíhající nebo opakované děje	K 3	3.lekce Škola, zvířata Prázdniny přítomný čas průběhový přítomný čas prostý minulý čas pravidelných sloves a seznámení s nepravidelnými slovesy	
vybízí k odpovědi pomocí dovětků	hovoří o činnostech jídle, které má rád	K 4	4. lekce Sport Jídlo oblíbené činnosti	

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat vyjadřuje četnost činností používá v souvětích vedlejší věty vztažné	vytváří dovětky popisuje své zvyky a ustálené chování a vyjadřuje četnost činností množství jídla používá v souvětích vedlejší věty vztažné		dovětky příslovce, vyjadřující frekvenci věty vedlejší vztažné počitatelná a nepočitatelná podst.jm. určitý a neurčitý člen some a any zjišťování množství	Vlastivěda
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá používá rozkazovací způsob (rozkaz) klade doplňující otázky používá rozkazovací způsob (zákaz) stupňuje krátká přídavná jména používá nepravidelné tvary přídavných jmen	říká příkazy a řídí se jimi pokládá doplňující otázky hovoří o minulosti zakazuje činnosti vhodně používá přídavná jména v popisu stavu	K 3 K 7 K 6	5. lekce Kouzel Svět rozkazovací způsob předložka na konci doplňující otázky Stupňování příd.jm. As heavy as.. minulý čas slovesa být 6. lekce ZOO Zábava příkazy a zákazy přídavná jména	

používá minulý čas (pravidelná slovesa) CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života používá minulý čas (pravidelná a nepravidelná slovesa) vyplní osobní údaje do formuláře CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře používá příslovce tvoří příslovce příponou -ly používá minulý čas (otázka) vyjadřuje příčinu a účel vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	stupňuje krátká přídavná jména používá nepravidelné tvary přídavných jmen		<u>stupňování 1-2 slabič. přídavných jmen pomocí přípon</u> <u>nepravidelné tvary přídavných jmen</u> přídavná jména a příslovce vazba s going to- hodlám něco udělat krátké odpovědi tvoření návrhů	
	vyjadřuje minulost pravidelnými slovesy vhodně používá příslovce příliš	K 3	<u>7. lekce Policie</u> pravidelné tvary minulého času použití příslovce příliš	Vlastivěda
	vyjadřuje minulost pomocí pravidelných a nepravidelných sloves vhodně používá sloveso muset	K 3	<u>8. lekce Policie</u> pravidelné tvary minulého času nepravidelné tvary minulého času sloveso muset	Vlastivěda
	upřesňuje stupeň intenzity činnosti tvoří příslovce příponou -ly	K 3	<u>9. lekce Museum</u> příslovce tvoření příslovcí příponou – ly <u>předložky místa</u>	

používá budoucí čas rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu zjišťuje potřeby druhých řadí události v čase používá neurčitá zájmena napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	se ptá na události v minulosti popisuje město	K 3 K 2	<u>10. lekce Londýn</u> otázky v minulém čase popis umístění budov ve městě	Zeměpis VG 2 (Objevujeme Evropu a svět)
	zjišťuje příčinu události zdůvodní činnost vyjádří směr	K 2 K 3	<u>11. lekce Pavouci</u> příčinné otázky zdůvodnění předložky směru	OSV 9 (Kooperace a kompetice) Přírodověda
	hovoří o blízké budoucnosti popisuje každodenní činnosti	K 3 K 7	<u>12. lekce Čas</u> budoucí čas (going to) otázky v přítomném čase	
	zjišťuje požadavky druhých sděluje požadavky druhých	K 3 K 4	<u>13. lekce Slavné budovy</u> potřeby a požadavky	
	určuje časové údaje na hodinách řadí postupně události za sebou	K 2 K 3	<u>14. lekce Historie</u> určování času předložky směru	Vlastivěda
	vhodně používá neurčitá zájmena	K 3	<u>15. lekce Deník</u> postoje k neznámým lidem	

5.2.2. Anglický jazyk – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá od 3. ročníku do 9. ročníku. Žáci při ní získávají předpoklady pro mezinárodní komunikaci v rámci Evropské unie a jiných zemí světa. Žáci jsou zařazeni do výuky na základě svého zájmu, zjišťovaného u jejich rodičů nebo zákonných zástupců v průběhu 2. ročníku a podle možností této školy.

Angličtina je vyučována 3 hodiny týdně v jednotlivých ročnících.

Činnost žáků v hodinách je organizována tak, že se žáci rozvíjejí a zdokonalují v:

schopnosti chápat a interpretovat slyšené a čtené texty v angličtině
schopnosti reagovat na situaci, vést rozhovor, vyjadřovat se k situacím ze života
písemném projevu v cizí řeči

Dále se seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí, se zvyky tamních obyvatel, jsou vedeni k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů. Osvojují si učební postupy ke zvládnutí studia. V činnostech rozvíjejí úroveň svého vyjadřování a vystupování. Osvojují si vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka. Slovní zásobu si rozvíjejí v ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím a prací se slovníkem.

Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

Činnost učitele má charakter organizační a konzultační. Důraz je kladen na samostatnost žáků, jejich zodpovědnost za výsledky vlastní práce a sebehodnocení.

Přiměřeně věku dětí jsou zařazovány soutěže, hry a samostatné úkoly (projekty).

Při vyučování je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se specifickými poruchami učení (slovní projev, zohlednění specifických chyb, individuální hodnocení apod.).

Předmětem prolínají následující **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova:

Žák rozvíjí své schopnosti poznávání v činnostech, uplatňuje svou iniciativu při řešení problémů, spolupracuje s ostatními členy skupiny a komunikuje s nimi.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

Žák si v průběhu činností uvědomuje, že naše země je součástí většího celku - Evropy, poznává prvky odlišností života lidí jiných zemí světa, uvědomuje si, že znalost cizího jazyka má nezastupitelné místo v komunikaci mezi národy.

Multikulturní výchova:

Žák poznává zvyky a životní styl lidí jiných zemí, uvědomuje si, že hodnota člověka není závislá na příslušnosti k rase, učí se toleranci a úctě k lidem, kteří se liší od příslušníků naší kultury.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Žák si plánuje svou práci, podílí se na řízení činnosti skupiny, samostatně nebo ve skupině vyhledává a třídí informace a dále s nimi operuje.

Kompetence komunikativní:

- Žák rozvíjí komunikaci s ostatními členy své skupiny, formuluje své názory a naslouchá názorům ostatních, rozvíjí své schopnosti využívání moderních komunikačních prostředků, podílí se na společné práci skupiny.

Kompetence k řešení problémů:

- Žák hledá a nachází vlastní řešení problémů, aktivně vyhledává informace, rozhoduje se, hledá příčiny jevů.

Kompetence sociální a personální:

- Žák spolupracuje s ostatními členy své skupiny, podílí se na tvořivé atmosféře skupiny, vytváří a dodržuje pravidla chování skupiny.

Kompetence občanské:

- Žák plněním svých povinností vytváří dobré mezilidské vztahy uvnitř skupiny, pomáhá spolupracovníkům, obrací se k nim o pomoc, myslí v širších souvislostech.

Kompetence pracovní:

- Žák používá v plné míře vybavení školy, aktivně přispívá k řešení problémů, uplatňuje prvky podnikatelského myšlení – tvořivost, iniciativu, hájí práva a plní povinnosti.

Kompetence digitální:

- Žák pracuje s cloudovými materiály, sdílí materiály se skupinou (skupinová práce-projekt) a komunikuje také přes videohovor, tvoří a vkládá projekty do google classroom. Dokáže propojovat sociální sítě s google classroom. Pracuje s různými smart zařízeními (telefon, tablet, notebook) a využívá různorodé aplikace ve škole (slovníky, g.translator,..) i v běžném životě (g.maps,..). Kriticky uvažuje a ověřuje si zdroje.

Anglický jazyk 3hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Žák: hovoří o událostech, které se odehrály v minulosti (minulý čas prostý)	**Žák:** poznává učebnici jako zdroj poznatků se seznamuje s uspořádáním učebnice	K 1	téma Úvod přítomný čas prostý a průběhový	
používá oba způsoby vyjádření 2. pádu poznává životní styl jiných lidí formuluje své žádosti stupňuje přídavná jména stupňuje příslovce hovoří o svém nejbližším okolí – rodina, domov vhodně používá zájmena různých druhů hovoří o svých zájmech a zálibách, popisuje školní	srovnává věci minulé s těmi současnými prohlubuje svou schopnost tvořit minulé tvary sloves používá oba způsoby vyjádření 2. pádu seznamuje se se zvláštnostmi života lidí jiných oblastí formuluje žádosti o něco používá hodnotící přídavná jména poznává názvy členů širší rodiny vhodně používá zájmena	K 5 K 3 K 4	téma Poznej můj život - **minulý čas prostý** životní události události v minulosti konkurenční způsoby vyjádření 2. pádu otázky a žádosti zdvořilé návrhy a pozvání volný čas a co rád/a a nerad/a dělám přídavná jména rodina a její členové, typická britská rodina používání zájmen samostatná přivlastňovací zájmena	Dějepis

prostředí. (přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový) plánuje svou budoucnost (budoucí čas) sestavuje dotazník a vyhodnocuje výsledky ankety využívá v řeči nepřímou otázku a nepřímý rozkaz používá souvětí ve svém mluvním projevu se vyjadřuje k možnostem budoucího vývoje společnosti. (budoucí čas) se vyslovuje k řešení problémů CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat vhodně člení písemný text se vyjadřuje k činnostem, které probíhaly v určitou dobu minulosti. (minulý průběhový čas)				
	hovoří o svých zálibách popisuje svou aktivitu hovoří o školním prostředí plánuje svou budoucnost organizuje průzkum názorů mezi spolužáky využívá v řeči nepřímou otázku a nepřímý rozkaz využívá spojovací výrazy při sestavování souvětí	K 3 K 6 K 2 K 4		Občanská výchova VG 3 (Jsme Evropané)
	se vyjadřuje k budoucnosti formuluje své návrhy tlumočí svá rozhodnutí procvičuje vhodné použití místních předložek	K 3 K 4	téma Svět zítřka – **budoucí čas** will a be going to doprava předpovědi formulace návrhů a nabídek formulace rozhodnutí a záměrů do budoucnosti sluneční soustava	Občanská výchova

vytváří souvětí s časovými a místními větami CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	člení text do odstavců		místní předložky odstavce v textu	
obohacuje svůj projev hodnotící přídavná jména v odpovědích a v otázkách. popisuje své nejbližší životní a pracovní prostředí. se seznamuje s životem obyvatel anglicky mluvících zemí CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	říká, co dělal v určitou dobu v minulosti vytváří souvětí s časovými a místními větami rozlišuje používání průběhového a prostého minulého času odpovídá s využitím hodnotících přídavných jmen se zdokonaluje ve formulaci otázek poznává slova, která se často vyskytují pohromadě popisuje místnosti a jejich umístění se seznamuje s životem obyvatel Británie	K 3 K 5 K 7	téma Co se dělo? – **minulý průběhový čas** vyjádření času vedlejší věty příslovečné časové a místní odpovědi na otázky formulace otázek slova používaná dohromady přírodní katastrofy popis domu, části domu a nábytek anglicky mluvící země (Británie) spojování vět pomocí ale a nicméně	MKV 1 (Kulturní diference) Zeměpis

Anglický jazyk 3 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: poznává reálie anglicky mluvících zemí hovoří o blízké budoucnosti poznává a popisuje obec, město používá tvary předmětového pádu vysvětluje příčiny událostí za použití vedlejší příčinné věty CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace,	**Žák:** popisuje město obecně, svou obec poznává současné hlavní město Velké Británie i část jeho historie používá v řeči členy určité a neurčité vyjadřuje blízkou budoucnost pomocí přítomného průběhového času popisuje cestu městem za použití předložek, vyjadřujících směr používá tvarů předmětového pádu ve svém projevu vysvětluje příčiny událostí	K 3 K 7 K 2	téma Londýn popis města členy určité a neurčité přítomný průběhový čas vyjadřující budoucnost popis cesty městem tvary předmětového pádu a neurčitá zájmena souvětí s vedlejší větou příčinnou (infinitiv) Plánování budoucnosti pomocí přítomného času průběhového	MKV 3 (Etnický původ) Zeměpis

který se týká osvojovaných témat				
vhodně používá předpřítomný čas hovoří o filmech a o kultuře obecně CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	chce-li hovořit o blízké minulosti s dopadem na přítomnost, používá předpřítomný čas v oznamovacích kladných větách využívá předpřítomný čas při zdůvodňování svých rozhodnutí nebo při odmítání návrhu druhé osoby používá tvarů předpřítomného času také v otázkách a v záporných větách vyjadřuje svůj postoj k filmům a kultuře obecně	K 3	Mé zkušenosti a zážitky– **předpřítomný čas** předpřítomný čas – oznamovací věta formulace rozhodnutí odmítnutí návrhu a zdůvodnění tohoto předpřítomný čas – záporná věta předpřítomný čas – otázka filmy a jejich tvůrci, oblíbení herci a jejich prezentace	
používá vhodně způsobová slovesa	hovoří o zásadách chování doma, ve škole, případně v dalších prostředích s využitím způsobových sloves	K 5	téma Problémy mladých pravidla chování ve škole způsobová slovesa vedlejší věta účelová (infinitiv) jak poradit kamarádovi	Občanská výchova

vysvětluje účel některých činností CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech zařazuje do svého projevu frázová slovesa vyjadřuje změny situace mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat pracuje s většími čísly používá neurčitá zájmena vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	vysvětluje účel některých činností formuluje své rady kamarádovi vypráví příběh, který se odehrál někdy v minulosti využívá základních frázových sloves, aby přiblížil svůj projev mluvené Angličtině vyjadřuje změny situace s použitím sloves get, turn, become čte a používá velká čísla posílá druhou osobu vykonat nějakou činnost vytváří citově zabarvené otázky za pomoci jejího zdůraznění tvoří další typ otázek v předpřítomném času (někdy, nikdy) obohacuje svůj projev o vhodně použitá neurčitá zájmena	K 3 K 4 K 4	vyprávíme příběh v minulosti frázová slovesa vyjádření změny stavu: get, turn, become téma Tomu nelze uvěřit- Popis svého běžného dne velká čísla Srovnání přítomného času prostého s předpřítomným v mluveném přednesu vazba: Jdi se (podívat) zdůraznění otázky předpřítomný čas – někdy, nikdy neurčitá zájmena konkurence other * another, others * the others 	

Anglický jazyk 3 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: se seznamuje s reáliemi jiných zemí vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech hovoří o své profesní budoucnosti, o svých přáních, formuluje své postoje CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat zařazuje do svého projevu gerundium píše úřední dopis – žádost o pracovní místo	**Žák:** si vytváří pozitivní vztah k učebnici Žák se seznamuje s uspořádáním učebnice	K 3 K 7	téma Úvod přítomný čas prostý a průběhový stavová slovesa will a going to Přítomnost a minulost seznamte se poznej učebnici píseň oblečení, trendy,nakupování popis kamarádova oblečení Too/enough minulý čas used to minulý čas způsobových sloves	
	poznává nová fakta o životě v Británii (praxe)	K 1	téma **–Filmy přítomné časy: prostý a průběhovýpředpřítomný čas vs minulý čas** pracovní zkušenosti	MKV 4 (Multikulturalita)

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři hovoří o stylu v oblékání, v úpravě účesů, o součástech oděvu vyjadřuje popisem podobu člověka prožívá možné situace, které jej mohou potkat při nakupování v prodejnách rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace hovoří o příjemných a nepříjemných stránkách života v minulosti vyjadřuje četnost různých činností vhodným používáním příslovcí procvičuje používání způsobových sloves v minulém času skládá slova	rozlišuje nejčastější slovesa, u kterých nebývají tvary průběhového času plánuje svou profesní budoucnost poznává stránky některých profesí a zaujímá k nim postoje zařazuje do svého projevu gerundium píše formální dopis	K 6 K 3	statická slovesa (příklady) Čím chceš být? Profese gerundium s frázovými slovesy a slovesy libosti a nelibosti for/since tázací dovětky tvoření přídavných jmen z podstatných a naopak úřední dopis	Zeměpis, Občanská výchova Pracovní výchova Český jazyk
	si rozšiřuje slovní zásobu v oboru móda a oblékání hledá argumenty při přesvědčování popisuje vzhled člověka nakupuje v obchodu pojmenovává součásti oděvu	K 3 K 7 K 2	téma Zdraví a životní styl – Jak přesvědčit kamaráda? vzhled – popis člověka předpřítomný čas s předložkami for, since nakupování oděvů součásti oděvu	

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			vztažná zájmena vztažné věty způsobová slovesa souhlas a nesouhlas - Neither/So	
	srovnává současný a minulý životní styl upřesňuje pomocí příslovcí, jak často vykonává činnosti používá způsobová slovesa v minulém času procvičuje tvoření přívlastků u podstatných jmen poznává předměty, které ho obklopují	K 1	téma Život v minulosti, Životní prostředí a současní hrdinové sloveso +ing nebo infinitiv trpný rod podmínkové věty vedlejší časové věty vyjadřující budoucnost užití příslovcí způsobová slovesa v minulém času Vynálezy mění svět. skládání slov pomocníci v domácnosti	Dějepis
se zamýšlí nad významem pohybu, sportu v životě člověka používá způsobová slovesa v budoucím času hovoří s použitím budoucího průběhového času poznává zásady zdravého stravování, jednotlivé pokrmy, jejich přípravu	hovoří o významu sportu a pohybu obecně pro život člověka využívá způsobová slovesa v budoucím času hovoří s použitím budoucího průběhového času hovoří o různých podobách stravování	K 5	téma Kondice a zdraví Udržujme se v kondici. způsobová slovesa v budoucím času budoucí čas průběhový zdravá strava	Výchova ke zdraví

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace rozlišuje přímou a nepřímou řeč spojuje věty do souvětí pomocí spojovacích výrazů CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat poznává možné situace, které by mohl zažít při návštěvě lékaře; nemoci	formuluje doporučení týkající se zdravého životního stylu rozlišuje přímou a nepřímou řeč spojuje věty do souvětí pomocí spojovacích výrazů otázky spojené s návštěvou lékaře pojmenovává části lidského těla	K 5 K 2	doporučení řeč přímá a nepřímá (mimo souslednost časů) spojovací výrazy u lékaře části lidského těla	

Anglický jazyk 3 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: tvoří promluvy s přechodníky rozvíjí svou slovní zásobu CJ-9-1-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	**Žák**: zkracuje souvětí s využitím přechodníků odpovídá záporně na otázky a vyjadřuje lítost obohacuje svou slovní zásobu o nová přídavná jména a využívá je při popisu	K 3	téma Úvod přítomný čas prostý a průběhový vyjádření libosti a nelibosti přechodníky – there is someone …ing, see someone …ing vyjádření lítosti přídavná jména	
	zpřesňuje používání minulého a předpřítomného času zkracuje souvětí vynecháním druhého podmětu	K 3	téma Problémy mladých minulý čas prostý vs. minulý čas průběhový (souvětí) srovnání použití minulého prostého času a předpřítomného času vyjádření nějakého problému a návrh řešení členy popová muzika a známí popoví zpěváci	
zkracuje souvětí vynecháním druhého podmětu vytváří podmínková souvětí (reálná podmínka)	používá nový typ souvětí, kde jedna z vět je podmínkou věty druhé krátce vyjadřuje svůj postoj – postavení blahopřeje k významným událostem	K 4 K 3	téma Budoucnost podmínkové věty v souvětí, would vyjádření budoucnosti ambice do budoucnosti časové předložky vztažná zájmena vyjádření: Já také, já také ne. blahopřání slovesa, frázová slovesa, gerundium	Občanská výchova

využívá dovedností osobního styku říká frázová slovesa, aby svůj projev přiblížil obecné angličtině používá trpný rod sloves CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení zařazuje minulý čas slovesa may - might člení text do významových celků vytváří přídavná jména odvozováním od podstatných jmen	používá nejběžnější frázová slovesa			
	vyjadřuje trpným rodem některé události hovoří o událostech, které by se mohly odehrát člení text do významových celků - odstavců vytváří přídavná jména odvozováním od podstatných jmen	K 5	téma Nákupy trpný rod, modální slovesa přímá a nepřímá řeč, nepřímé otázky podmiňovací způsob – might členění textu tvoření přídavných jmen od jmen podstatných	Zeměpis MKV 4(Multikulturalita) Přírodopis

5.2.3. Německý jazyk – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Časová dotace:
Učivu německého jazyka jsou věnovány 3 vyučovací hodiny týdně. Přehled učebních osnov prezentujeme pouze za 9. ročník. V jiném ročníku již Německý jazyk, jako jazyk hlavní, vyučován není.

Organizační vymezení předmětu:
Výuka německého jazyka probíhá v klasických vyučovacích hodinách individuální, skupinovou či frontální formou. Žáci pracují též s výukovými programy na počítačích, vyhledávají informace na internetu, píší e-mail německým dětem. Podílejí se na vytváření projektů, např. Unsere Gemeinde, Unsere Partnergemeinde Gurbrü in der Schweiz, Mein Brieffreund. Podle možností se účastní setkání s přáteli z Německa nebo Švýcarska. Účastní se soutěže v Konverzaci v německém jazyce ve školním a okresním kole. Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU (je kladen důraz na slovní projev, jsou zohledňovány specifické chyby, je využíváno individuální hodnocení).

Obsahové vymezení předmětu:
Výuka německého jazyka

- vytváří předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je k praktickému užívání jazyka, umožňuje jim objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- seznamuje žáky se základními poznatky z reálií německy mluvících zemí, s jejich nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi
- formuje postoje vedoucí k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů

Vzdělávací obsah předmětu
Žák si osvojí schopnost chápat a interpretovat slyšené a čtené texty a přiměřeně na ně reagovat. Získává schopnost vést rozhovory i souvislé vyjadřování v nejběžnějších situacích každodenního života jazykově správně, s výslovností co nejblíže normě. Utváří si schopnost písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných a gramatických pravidel. Získává schopnost nacházet učební postupy, které vedou k efektivnímu učení cizích jazyků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují při strategii učení se nových slovíček, při vyhledávání a třídění nových informací, při nácviku mluvnické látky, čtení s porozuměním

Kompetence k řešení problému

- žáci se rozvíjí při práci s výukovými programy a práci s internetem, realizují vlastní nápady při vytváření monologických i dialogických projevů, realizují projekty, účastní se soutěží

Kompetence pracovní

- Při práci s počítačem a internetem získávají žáci i, které jsou dále rozvíjeny i při psaní dopisu, e-mailu a životopisu, při vytváření projektů.

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině, při vytváření rozhovorů, kdy si vzájemně pomáhají při učení, prokazují schopnost střídat role ve skupině, respektují společně dohodnutá pravidla chování při různých hrách, učí se základům kooperace a týmové práce při vytváření projektů. Zároveň získávají

Kompetence občanské

- žáci si uvědomují národnostní a kulturní rozdíly mezi lidmi.

Kompetence komunikativní

- žáci učí hovořit o sobě a své rodině i obci a zemi, dokážou vyjádřit souhlas nebo nesouhlas a určitým názorem, učí se o něco požádat, za něco poděkovat nebo něco odmítnout. Hovoří se svými spolužáky a učiteli, podle možnosti i s německými přáteli, komunikují i písemnou formou v podobě dopisu či e-mailu.

Kompetence digitální

- žák pracuje s cloudovými materiály, sdílí materiály se skupinou (skupinová práce-projekt) a komunikuje také přes videohovor, tvoří a vkládá projekty do google classroom. Dokáže propojovat sociální sítě s google classroom. Pracuje s různými smart zařízeními (telefon, tablet, notebook) a využívá různorodé aplikace ve škole (slovníky, g.translator,..) i v běžném životě (g.maps,..). Kriticky uvažuje a ověřuje si zdroje.

Integrace průřezových témat do předmětu:

Do předmětu Německý jazyk jsou postupně a průběžně zařazována průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – při vedení dialogů, při práci ve skupinách nebo na projektech, kdy si musí žáci vzájemně pomáhat, hovoří o dobré organizaci volného času v tématech o rodině, koníčcích, o pomoci v domácnosti, uvědomují si svůj vztah k druhým lidem při hovoru o návštěvách, při psaní dopisů apod. Rozvíjejí kreativitu, smyslové vnímání, pozornost a soustředění, cvičí si dovednosti zapamatování a řešení problémů, získávají dovednosti pro učení a studium.
- **Multikulturní výchova** se objevuje zejména v tématech, kde jsou zařazeny reálie o tradicích a svátcích, např. Vánoce, Velikonoce, jídlo, život v rodině, a utvářejí si tak vstřícný postoj k odlišnostem. Uvědomují si význam učení se cizím jazykům jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání, např. při účasti v konverzačních soutěžích.
- Současně se realizuje i **výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, zejména v tématech „Léto a cestování“, „Země, jejich obyvatelé a řeč“, uvědomují si, že jsme součástí Evropské unie. Hledají si přátele k dopisování, podle možnosti se setkávají s dětmi z německy mluvících zemí.
- **Environmentální výchova** prolíná tématy o životním stylu, kdy hovoří o své obci, o prostředí, ve kterém žijí. V tématech „Prázdniny“, „Volný čas“ uvažují o ochraně přírody, správný vztah k životnímu prostředí získávají i v tématech „Rodina“, „Práce na zahradě“ apod.
- V oblasti **mediální výchovy** se žáci učí analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, učí se využívat médií jako zdroje informací zejména při práci s časopisy a internetem.

Výchova demokratického občana vede žáky k pochopení významu řádu a pravidel v tématu „Škola“ a „Rodina“, rozvíjí schopnost k zaujetí vlastního stanoviska, vede k respektování kulturních a etických odlišností.

Německý jazyk 3 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu	**Žák:** • žák naváže kontakt s dopisovým přítelem, domluví návštěvu	K 1	Třídní zájezd do Berlína • trpný infinitiv (jeho tvoření, postavení ve větě) • trpný rod – přítomný čas • spojka sondern	MKV 1 – zvláštnosti různých kultur

a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• seznámí se s reáliemi SRN a hl. města Berlína • vyhledává informace na internetu, např. www.kulturnet.de • sestaví dotazník o všedním životě v hostitelské rodině	K 2	• vztah mezi větami v činném a trpném rodě • srozumitelná výslovnost	OSV 1 – dovednosti pro učení Z, Ov
	• žák hovoří o svém životě v tématech volný čas a koníčky; škola; jídlo, nápoje a obchody; části města a jeho obyvatelé; dětská kultura • srovnává je s poznatky o životě v Německu	K 3	Pobyt v Berlíně • vztah mezi větami s man a větami s trpným rodem • přídavná jména odvozená od místních jmen • správná grafická podoba slov	MKV 4 – vstřícný postoj k odlišnostem Z, Ov
	• dokáže pojmenovat státy Evropy, jejich obyvatele a jazyk, kterým mluví • uvědomuje si sounáležitost celé Evropy (Evropské unie) • zjistí, jak se může efektivně učit cizí jazyk	K 1	Země, jejich obyvatelé a řeč • opakování trpného rodu • trpný rod ve vedlejších větách • spojka weil • Evropská hymna, reálie o Evropské unii • Práce s dvojjazyčným slovníkem	EVG 1 – zkušenosti z Evropy EVG 2 – naše vlast a Evropa Z, Ov EVG 3 – Evropská unie
	• žák vypráví o svém životě • napíše vlastní životopis v textové a tabulkové formě	K 6	Můj život; životopis • spojka ob • dvojitý spojovací výraz entweder-oder • spojky ab, seit • 2 formy životopisu • slovní a větný přízvuk	OSV 5 – kreativita Čj

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• žák se seznámí se školským systémem v Německu • hovoří o svých plánech do budoucna • vytvoří výtah ze složitějšího textu • reprodukuje přečtený text zpaměti	K 1	Povolání • skloňování zpodstatnělých přídavných jmen • spojka damit a dass • větná intonace	OSV 9 – rozhodovací dovednosti Ov, Pč
	• žák doplňuje a dokončuje započaté texty podle své fantazie • vyjádří své plány a přání		Přání a sny • vyjadřování domněnky a pravděpodobnosti • konjunktiv préterita pomocných a způsobových sloves	
	• hovoří o svých plánech na prázdniny • napíše svému příteli pozvání na prázdninovou návštěvu	K 3	Dovolená a cestování • konjunktiv préterita dalších sloves • podmínkové věty (wenn) • konstrukce würde + infinitiv • konjunktiv plusquamperfekta • konjunktiv plusquamperfekta způsobových sloves a slovesa lassen	OSV 3 – organizace vlastního času EV 4 – vztah člověka k prostředí Z

5.3. Další cizí jazyk - Německý jazyk

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

Učivu Dalšího cizího jazyka – Německého jazyka jsou věnovány dvě vyučovací hodiny týdně od 7. do 9. ročníku.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka německého jazyka probíhá v klasických hodinách individuální, skupinovou či frontální formou. Žáci pracují též s výukovými programy na počítačích, vyhledávají informace na internetu. Podle možností se účastní setkání s přáteli z Německa nebo Švýcarska. Účastní se soutěže v Konverzaci v německém jazyce ve školním a okresním kole. Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU (je kladen důraz na slovní projev, jsou zohledňovány specifické chyby, je využíváno individuální hodnocení).

Obsahové vymezení předmětu:

Výuka německého jazyka

- vytváří předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je k praktickému užívání jazyka, umožňuje jim objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- seznamuje žáky se základními poznatky z reálií německy mluvících zemí, s jejich nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi
- formuje postoje vedoucí k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů

Vzdělávací obsah předmětu

Žák si osvojí schopnost chápat a interpretovat slyšené a čtené texty a přiměřeně na ně reagovat. Získává schopnost vést rozhovory i souvislé vyjadřování v nejběžnějších situacích každodenního života jazykově správně, s výslovností co nejblíže normě. Utváří si schopnost písemně

zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných a gramatických pravidel. Získává schopnost nacházet učební postupy, které vedou k efektivnímu učení cizích jazyků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

V předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

- žáci si osvojují při strategii učení se nových slovíček, při vyhledávání a třídění nových informací, při nácviku mluvnické látky, čtení s porozuměním.

Kompetence k řešení problému

- se rozvíjí při práci s výukovými programy a práci s internetem, realizují vlastní nápady při vytváření monologických a dialogických projevů, účastní se soutěží.

Kompetence pracovní

- při práci s počítačem a internetem získávají žáci, které jsou dále rozvíjeny i při psaní pozvánky, e-mailu, při sestavování rozvrhu hodin a jídelníčku.

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině, při vytváření rozhovorů, kdy si žáci vzájemně pomáhají při učení, prokazují schopnost střídat role ve skupině, respektují společně dohodnutá pravidla chování při různých hrách, učí se základům kooperace a týmové práce. Zároveň získávají kompetence občanské, protože si uvědomují národnostní a kulturní rozdíly i shody mezi lidmi.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí hovořit o sobě a své rodině i obci a zemi, dokážou vyjádřit souhlas nebo nesouhlas s určitým názorem, učí se o něco požádat, za něco poděkovat nebo něco odmítnout. Hovoří se svými spolužáky a učiteli, podle možnosti i s německými přáteli, učí se komunikovat písemnou formou v podobě dopisu či e- mailu.

Kompetence digitální

- žák pracuje s cloudovými materiály, sdílí materiály se skupinou (skupinová práce-projekt) a komunikuje také přes videohovor, tvoří a vkládá projekty do google classroom. Dokáže propojovat sociální sítě s google classroom. Pracuje s různými smart zařízeními (telefon, tablet, notebook) a využívá různorodé aplikace ve škole (slovníky, g.translator,..) i v běžném životě (g.maps,..). Kriticky uvažuje a ověřuje si zdroje.

Integrace průřezových témat do předmětu:

Osobnostní a sociální výchova – při vedení dialogů, při práci ve skupinách, kdy si musí žáci vzájemně pomáhat, hovoří o dobré organizaci volného času v tématech o rodině, koníčcích, o pomoci v domácnosti, uvědomují si svůj vztah k druhým lidem při hovoru o návštěvách, při psaní dopisů apod. Rozvíjejí kreativitu, smyslové vnímání, pozornost a soustředění, cvičí si dovednosti pro učení a studium.

Multikulturní výchova se objevuje zejména v tématech, kde jsou zařazeny reálie o tradicích a svátcích, např. Vánoce, Velikonoce, jídlo, život v rodině, a utvářejí si tak vstřícný postoj k odlišnostem. Uvědomují si význam učení se cizím jazykům jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání, např. při účasti v konverzačních soutěžích.

Současně se realizuje i **výchova k myšlení v evropských a globálních** souvislostech, zejména v tématech „Cestování“, „Země, jejich obyvatelé a řeč“, uvědomují si, že jsme součástí Evropské unie. Hledají si přátele k dopisování, podle možnosti se setkávají s dětmi z německy mluvících zemí.

Environmentální výchova prolíná tématy o životním stylu, kdy hovoří o své obci, o prostředí, ve kterém žijí. V tématech „Volný čas“ uvažují o ochraně přírody, správný vztah k životnímu prostředí získávají i v tématech „Rodina“ apod.

V oblasti **mediální výchovy** se žáci učí analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost, učí se využívat médií jako zdroje informací zejména při práci s časopisy a internetem.

Výchova demokratického občana vede žáky k pochopení významu řádu a pravidel v tématu „Škola“ a „Rodina“, rozvíjí schopnost k zaujetí vlastního stanoviska, vede k respektování kulturních a etických odlišností.

Další cizí jazyk - Německý jazyk 2 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	**Žák:** umí pozdravit rozumí jednoduché konverzaci dvou osob vede jednoduchý minidialog	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	1. Pozdravy a představování běžné pozdravy, představit se zeptat se na věk počítat do 20 přítomný čas sloves – č. j. oznamovací věta tázací věty (Wer? Wie?) fonetické znaky (pasivně) správná výslovnost	Z, Př, Ov, Čj, M OSV 1 - rozvoj schopností poznání OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí OSV 5 - kreativita OSV 7 - mezilidské vztahy OSV 8 - komunikace
	dokáže představit svou rodinu získá a poskytuje informace o nějaké osobě		2. Moje rodina členové rodiny rodokmen přítomný čas sloves – č. j. i mn. č.	OSV 9 – kooperace a kompetice

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů			osobní zájmena ich, du, er, sie, es určitý člen der, die, das předložka von přivlastňovací zájmena (mein, dein) zdvořilostní forma Sie čísla 20 - 100 přídavná jména - charakteristika osoby	VDO 1 – občanská společnost a škola EVG 1 – Evropa a svět nás zajímá EVG 2 – objevujeme Evropu a svět EVG 3 – jsme Evropané
	vyjádří přání, zálibu, nabídku získá a odpoví na informace o bydlišti, osobní informace		3. Kde bydlíte? informace o místech bydlení časování sloves tázací věty s Wo? předložky in, bei tázací věty – Ja/Nein	MKV 2 – lidské vztahy EV 1- ekosystémy EV 2 – základní podmínky života
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	popíše vlastní byt a pokoj		4. Dům a byt popis bytu a domu určitý a neurčitý člen zápor nicht/kein tázací a ukazovací zájmena zvuková a grafická podoba slov práce se slovníkem	
	umí přivítat návštěvu		5. Návštěva	

	vede jednoduchou konverzaci při stolování		pohoštění zdvořilostní fráze tvar slovesa möchte osobní zájmeno mir, dir, Ihnen	
	hovoří o domácích zvířatech		6. Domácí zvířata názvy zvířat přítomný čas slovesa mögen neurčitý člen a zápor kein sloveso haben 4. pád	
	lokalizuje města v evropských zemích zeptá se na původ osoby a na to, jakým jazykem mluví		7. Evropské země státy a jazyky zájmenné příslovce Woher? předložka aus/aus der časování nepravidelných sloves	

Další cizí jazyk – Německý jazyk 2 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Žák: DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud	**Žák**: si dokáže vybrat a objednat jídlo		1. Jídlo názvy některých jídel zápor kein	Z, Př, Ov, Čj, M

jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se jednotlivých osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	zeptá se na cenu a umí odpovědět na otázku umí odmítnout dokáže se zeptat na možnosti	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	4. pád přítomný čas nepravidelných sloves essen, nehmen	OSV 1 - rozvoj schopností poznání OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí OSV 5 - kreativita OSV 7 - mezilidské vztahy OSV 8 - komunikace
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jídla, školních potřeb, televize a kultury, denního programu, sportu a volného času a podobné otázky pokládá	umí pojmenovat školní potřeby dokáže požádat o nějakou věc vyjádří svůj vztah k vyuč. předmětu vytvoří školní rozvrh vyučovacích hodin		2. Školní potřeby názvy školních potřeb názvy školních předmětů přítomný cas sloves brauchen a finden tvoření množného čísla předložky am, im, um rozvrh hodin množné číslo časová předložka - am	OSV 9 – kooperace a kompetice VDO 1 – občanská společnost a škola EVG 1 – Evropa a svět nás zajímá EVG 2 – objevujeme Evropu a svět EVG 3 – jsme Evropané
napíše jednoduché texty týkající se daných témat	umí pojmenovat tipy televizních pořadů zjistí informace o televizních pořadech		3. Televize a kultura televizní programy volný čas přítomný čas slovesa sehen vazba es gibt osobní zájmena - 3. a 4. pád časová předložka – um skládání slov	MKV 2 – lidské vztahy EV 1- ekosystémy EV 2 – základní podmínky života

			skloňování osobních zájmen	
čte s porozuměním jednoduché informační texty, které se vztahují k daným tématům	zeptá se, kolik je hodin, umí odpovědět umí pohovořit o své denní a týdenní činnosti		4. Denní program a týdenní plán časové údaje (dopoledne, …) dny v týdnu sloveso fahren slovesa s odlučitelnou předponou zájmenná příslovce časová předložka in + 4. pád	
	hovoří o svých sportovních aktivitách, o volném čase dokáže pojmenovat sportovní potřeby a části oblečení umí vyjádřit vlastnictví věci		5. Sport a volný čas sportovní odvětví sportovní potřeby a oblečení modální slovesa, sloveso gehören přivlastňovací zájmena 1. a 4. pád nicht – sondern složená slova práce se slovníkem	

Další cizí jazyk - Německý jazyk 2 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových	**Žák:** dokáže naplánovat dovolenou rozumí předpovědi počasí popisuje roční období	K 1 K 2 K 3 K 4	1. Dovolená a prázdniny letní a zimní dovolená počasí, roční období příslovečné určení místa - Wohin? in, an, nach	Z, Př, Ov, Čj, M OSV 1 - rozvoj schopností poznání

textech týkajících se každodenních témat DCJ-9-2-01 vede jednoduché rozhovory a sám se zapojí do rozhovoru		K 5 K 6	příslovečné určení času – in, am, otázky warum, wann?	OSV 2 - sebepoznání a sebepojetí OSV 5 - kreativita OSV 7 - mezilidské vztahy OSV 8 - komunikace
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduché informace týkající se jeho samotného, rodiny, volnočasových aktivit, zdraví odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá (viz daná témata) čte jednoduché texty DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	umí napsat pozvánku na oslavu umí přijmout nebo odmítnout pozvání dokáže navázat kontakt dokáže porozumět krátkým dialogům rozumí inzerátům na nástěnce		2. Narozeniny, oslavy pozvání na narozeniny, párty, rodinné oslavy dárky kalendář, letopočty, datum sloveso werden modální slovesa rozkazovací způsob tázací zájmeno wen? für + 4. pád	OSV 9 – kooperace a kompetice VDO 1 – občanská společnost a škola EVG 1 – Evropa a svět nás zajímá EVG 2 – objevujeme Evropu a svět EVG 3 – jsme Evropané
	dokáže se zeptat na zdravotní stav dokáže podat informace o zdravotním stavu umí zjistit ordinační hodiny lékaře popíše své potíže umí popsat lidské tělo rozumí jednoduchým psaným textům v časopisech		3. Onemocnění druhy onemocnění návštěva lékaře, léky lidské tělo rozkazovací způsob sloveso weh tun 1. a 3. pád podstatných jmen a osobních zájmen + otázka wem? práce se slovníkem zvuková a grafická podoba slov	MKV 2 – lidské vztahy EV 1- ekosystémy EV 2 – základní podmínky života

	dokáže sestavit jídelníček umí porozumět kuchařským receptům a napsat recept hovoří o tom, co dělá pro své zdraví umí požádat o povolení (zda něco smí nebo nesmí) ptá se a udává argument umí doporučit určitou věc		4. Zdravý životní styl názvy potravin kuchařské recepty zdravý životní styl další modální slovesa vedlejší věta s weil sloveso schaden + 3. pád	
	umí vyprávět příběh podle obrázků dokáže sestavit a následně vyprávět jednoduchý příběh z minulosti (co se stalo) umí zavolat lékařskou první pomoc popíše zranění (situaci) dovede se zeptat a odpovídá na jednoduché otázky		5. Zranění druhy poranění první pomoc pobyt v nemocnici minulý čas (perfektum) - haben, sein, pravidelná a nepravidelná slovesa časové údaje – heute, gestern, lezte Woche	

5.4. Další cizí jazyk – Anglický jazyk

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce. Přispívá k rozšíření jazykového vzdělání žáků a tím i k jejich celkovému intelektuálnímu a sociálnímu rozvoji.

Výuka předmětu probíhá od 7. ročníku do 9. ročníku. V každém ročníku je angličtina vyučována 2 hodiny týdně.
Činnost žáků v hodinách je organizována tak, že se žáci budou rozvíjet a zdokonalovat ve schopnosti reagovat na situaci, vést rozhovor, vyjadřovat se k situacím ze života, pochopit smysl mluvené řeči či psaného textu, budou se seznamovat se základními mluvnickými strukturami

(jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) a budou si osvojovat a rozšiřovat slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a prací se slovníkem.

Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

V činnostech žáci rozvíjí úroveň svého vyjadřování a vystupování. Důraz je kladen na samostatnost činnosti žáků a jejich odpovědnost za výsledky vlastní práce. Do výuky jsou dle potřeby zařazovány soutěže, hry a samostatné úkoly (projekty).

Při vyučování je uplatňován diferencovaný přístup k dětem se specifickými poruchami učení (slovní projev, zohlednění specifických chyb, individuální hodnocení apod.).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

V předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk jsou postupně rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Kompetence k učení

- Žáci si osvojují při strategii učení se nových slovíček, při vyhledávání a třídění nových informací, při nácviku mluvnické látky, čtení s porozuměním.

Kompetence k řešení problému

- se rozvíjí při práci s výukovými programy a práci s internetem, realizují vlastní nápady při vytváření monologických a dialogických projevů, účastní se soutěží.

Kompetence pracovní

- při práci s počítačem a internetem získávají žáci, které jsou dále rozvíjeny i při psaní pozvánky, e-mailu, při sestavování rozvrhu hodin a jídelníčku.

Kompetence sociální a personální

- při práci ve skupině, při vytváření rozhovorů, kdy si žáci vzájemně pomáhají při učení, prokazují schopnost střídat role ve skupině, respektují společně dohodnutá pravidla chování při různých hrách, učí se základům kooperace a týmové práce. Zároveň získávají kompetence občanské, protože si uvědomují národnostní a kulturní rozdíly i shody mezi lidmi.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí hovořit o sobě a své rodině i obci a zemi, dokážou vyjádřit souhlas nebo nesouhlas s určitým názorem, učí se o něco požádat, za něco poděkovat nebo něco odmítnout. Hovoří se svými spolužáky a učiteli, podle možnosti i s německými přáteli, učí se komunikovat písemnou formou v podobě dopisu či e- mailu.

Kompetence digitální

- žák pracuje s cloudovými materiály, sdílí materiály se skupinou (skupinová práce-projekt) a komunikuje také přes videohovor, tvoří a vkládá projekty do google classroom. Dokáže propojovat sociální sítě s google classroom. Pracuje s různými smart zařízeními (telefon, tablet, notebook) a využívá různorodé aplikace ve škole (slovníky, g.translator,..) i v běžném životě (g.maps,..). Kriticky uvažuje a ověřuje si zdroje.

Další cizí jazyk – Anglický jazyk 2 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Žák: • se vyjadřuje k dějům a událostem v přítomnosti	**Žák:** • vhodně kombinuje užití přítomných časů		1 • přítomný čas prostý a průběhový	
• se vyjadřuje k ukončeným dějům a událostem v minulosti	• používá minulý čas prostý • rozšiřuje si slovní zásobu o členech rodiny	K 3	1. lekce Můj život • minulý čas prostý (pravidelné a nepravidelné tvary/věty kladné, záporné a otázky)	Občanská výchova

• se vyjadřuje k dějům a událostem v budoucnosti; činí rozhodnutí	• vyjadřuje nepřipravenou budoucnost a náhlá rozhodnutí pomocí WILL	K 3	2. lekce Budoucnost • WILL – budoucí čas • WILL - rozhodnutí • be going to - záměr	
• se vyjadřuje k neukončeným dějům a událostem v minulosti • DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • používá vhodná přídavná jména ve spojení se slovesy smyslového vnímání pro hodnocení nové informace	• hovoří o neukončených dějích v minulosti • formuluje krátké odpovědi na otázky v minulém čase • vhodně kombinuje použití minulých časů • modifikuje slovesa smyslového vnímání • popisuje části domu a dům	K 3	3. lekce Čas a místo • minulý čas průběhový • krátké odpovědi • minulý čas prostý a průběhový • slovesa smyslového vnímání • dům, popis domu a nábytek	
• zařazuje do svého mluveného a psaného projevu prostředky určenosti podstatných jmen – členy • DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• rozlišuje skupiny místních názvů se členem THE nebo bez členu • vhodně používá neurčitý nebo určitý člen u obecných podstatných jmen		4. lekce Londýn • členy určité a neurčité u podstatných jmen • místní názvy • obecná podstatná jména	

• prostřednictvím předpřítomného času vyjadřuje minulé děje a události mající dopad do přítomnosti • DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvoj. témat	• tvoří věty v předpřítomném času • používá nejčastější příslovce užívaná v předpřítomném času		5. lekce Zážitky • předpřítomný čas • příslovce EVER,NEVER, JUST	
• se vyjadřuje ke skutečnostem záhodným popř. nutným • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• radí, jak si počínat v případě zdravotních potíží – SHOULD/SHOULDN'T a MUST/MUSTN'T • značky a jejich význam • se seznamuje s vybranými frázovými slovesy		6. lekce Problémy • způsobová slovesa SHOULD, MUST (také záporné tvary) • frázová slovesa	Výchova ke zdraví

6. Učební osnovy - Matematika a její aplikace

6.1. Matematika a její aplikace – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Vzdělávací oblast je založena na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel a používání matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Na 1. stupni se vyučuje předmětu matematika 24 hodin týdně. V 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2.až 5. ročníku 5 hodin týdně.

Při výuce je uplatňován diferen. přístup k nadaným žákům a k žákům se SPU
- důraz na slovní projev
- zohledňování specifických chyb
- individuální hodnocení

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili
- provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení
- číst a užívat jednoduché tabulky a diagramy
- řešit geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců
- orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic

Vzdělávací obsah oboru Matematika je rozdělen na tematické okruhy:

Čísla a početní operace
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Aplikační úlohy

V tematickém okruhu Čísla a početní operace se žáci postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, měření, odhadování a zaokrouhlování.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty se žáci učí uvědomovat si, jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, např. měřením. Osvojují si převody jednotek. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Učí se porovnávat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Aplikační úlohy si žáci rozvíjejí logické myšlení a učí se řešit podle míry rozumové vyspělosti problémové situace. Řeší různé zábavné úlohy, kvizy, rébusy a doplňovačky.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

Environmentální výchova – tematické okruhy: Ekosystémy (ve 2. a 3. ročníku) a Vztah člověka k prostředí (ve 3. ročníku)

Osobnostní a sociální výchova – v tematickém okruhu : Rozvoj schopností poznávání (ve 2.ročníku) a Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ve 4. a 5. ročníku), Kreativita (ve 3. ročníku)

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává
- má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace
- vyhledá informace vhodné k řešení problému
- řeší problémy, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení a postupy aplikuje při řešení obdobných situací

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se souvisle a výstižně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, zapojuje se do diskuze
- rozumí textům, obrazovým a zvukovým záznamům
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence pracovní

- bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla a plní dané povinnosti
- chrání zdraví své i zdraví druhých
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie k usnadnění práce
- ovládá digitální zařízení a využívá je při učení
- využívá digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Matematika 4 hodiny Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	**Žák:** používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků umí spočítat a vytvářet prvky daného souboru do 20 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose porovnává čísla a soubory prvků do 20 přečte a zapíše čísla 0-20 sčítá a odčítá čísla v oboru 0-20 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	**ČÍSLA V OBORU 0-6** číselná řada, vztahy < , > ,= , + , - číslice součet a rozdíl čísel jednoduché slovní úlohy **OBOR ČÍSEL DO 10** číselná řada, porovnávání, psaní a čtení čísel součet a rozdíl čísel jednoduché slovní úlohy **OBOR ČÍSEL DO 20 BEZ PŘECHODU DESÍTKY** numerace, psaní čísel, vztahy < , > , = sčítání a odčítání (bez přechodu desítky) jednoduché slovní úlohy	Prv, Vv, Tv, Hv, Čj, Pč

seznámení s digitálním zařízením	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci orientuje se v prostoru, vpravo, vlevo, vpředu, vzadu jednoduché ovládání		**OBOR ČÍSEL DO 20 S PŘECHODEM PŘES DESÍTKU** sčítání a odčítání s přechodem desítky jednoduché slovní úlohy (finanční gramotnost, korupce) **NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY** číselné řady, obrázkové řady **GEOMETRIE** čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh krychle, kvádr, válec, koule **SYMETRIE, ORIENTACE** pod, před, za, vpravo, vlevo	

Matematika 5 hodin Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	**Žák:** používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá v oboru do 20 (s přechodem přes desítku) spočítá prvky daného souboru do 100 vytvoří soubory s daným počtem prvků do 100 porovnává čísla do 100 zaokrouhluje dané číslo na desítky orientuje se na číselné ose sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 řeší slovní úlohy umí násobit a dělit (2,3,4,5)	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K 7	**ČÍSELNÝ OBOR 0 – 100** číselná řada, porovnávání čísel, čtení a zápis čísel číselná osa-počítání po desítkách, po jedné součet, rozdíl čísel (sčítání a odčítání násobků deseti, sčítání a odčítání v oboru do 100, řešení a vytváření slovních úloh – na porovnávání čísel, na sčítání a odčítání (finanční gramotnost, korupce) zaokrouhlování čísel na desítky závorky **NÁSOBENÍ A DĚLENÍ PŘIROZENÝCH ČISEL V OBORU NÁSOBILEK DO 100** násobek násobení jako opakované sčítání činitel, záměna činitelů násobky 2, 3, 4, 5 a dělení - názorné zavedení násobení a dělení na souborech-řady násobků- automatizace násobilek 2,3,4,5 a dělení řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení, na vztahy o n-krát více, o n- krát méně	Prv, Vv, Tv, Čj, Pč, PT: OSV-1 EV-1

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data procvičování i práce s digitálním zařízením	užívá násobení a dělení v praktických situacích řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (n-krát více, n-krát méně) počítá jednoduché početní operace se závorkami, chápe přednost v počítání časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data kreslí křivé a rovné čáry odhaduje a měří délku úsečky poznává geometrická tělesa v praxi vymodeluje tělesa pro rozvoj představivosti používá stavebnic ke stavbám podle zadání zapnout a vypnout PC psaní číslic (v rámci programů)		**ORIENTACE V ČASE** den (24hodin), hodina (60minut), minuta (60sekund) **NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY** číselné řady, obrázkové řady **GEOMETRIE** rovné, křivé a lomené čáry úsečka, délka úsečky rýsování úseček (označení bodů a úseček) měření úseček jednotky (cm, mm) užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázku modelování těles	

Matematika 5 hodin Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při	**Žák:** čte a píše trojciferná čísla vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1000 zakreslí dané číslo na číselné ose porovnává č. do 1000 používá sč. a odč. při řešení praktických úloh písemně sčítá a odčítá dvě trojcif. čísla provádí kontrolu svého výpočtu řeší slovní úlohy (vztahy o n-více, o n-méně) automaticky užívá spoje malé násobilky ovládá spoje velké násobilky dělí se zbytkem - určí neúplný podíl a zbytek čte a sestavuje tabulky násobků užívá násobení a dělení v praktických úlohách řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení a dělení dvojc. č. jednociferným	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K 7	**ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1000** číselná řada (zápis č., porovnávání čísel) č. osa (čtení a zápisy trojcif. č., znázornění trojcif. č. na čísel.ose,porovnávání čísel podle č. osy) zaokrouhlování na stovky a na desítky rozklad č. v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel - sč. a odč. násobků sta, sč. a odč. č. násobků sta (bez přechodu a s přechodem) písemné algoritmy sč. a odč. odhad a kontrola výsledků (i záměnou sčítanců) sl. úlohy (finanční gramotnost, korupce) **NÁSOBENÍ A DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK A MIMO OBOR NÁSOBILEK V ČÍSELNÉM OBORU DO 100** násobilky 6,7,8,9,10(0,1) a dělení 6,7,8,9,10(1) – automatizace všech spojů	ČJ, Prv, Vv, Tv, Pč PT : EV 1,4 OSV 5

řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-9-2-02 porovnává soubory dat prohlubování práce s digitálním zařízením	provádí odhad výsledků řeší slovní úlohy (k užití vztahů n-krát více, n-krát méně) označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek měří délku úsečky (s přesností na mm) sestrojí úsečku dané délky (mm) převádí jednotky délky (1000,100,10) provádí odhad délky, vzdálenosti určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran (trojúhelník, čtverec, obdélník) porovnává soubory dat klávesy (enter, mezerník, delete) prohlubování psaní číslic znaménka +-.: výukové programy práce s informacemi		násobení a dělení dvojcif. č. jednociferným násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel dělení se zbytkem užití závorek řešení a vytváření sl. úloh se dvěma různ. počet. výkony **GEOMETRIE** ROVIN.OBRAZCE, OBVOD přímka (rýsování) polopřímka (vyznačování) vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky) čtvercová síť (kreslení a rýsování rovin. obrazců) rovin. obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník(+ jejich strany) obvod (+výpočet) rýsování úseček (s přesností na mm),odhad délky měření délek hran tělesa modelování staveb podle daného plánu **NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY** číselné řady, obrázkové řady, magické čtverce	

Matematika 5 hodin Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	**Žák:** počítá do 1000000 čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose. porovnává čísla a řeší nerovnice zaokrouhluje čísla rozkládá čísla v desítkové soustavě pamětně sčítá a odčítá přirozená čísla písemně sčítá a odčítá pamětně násobí a dělí jednociferným číslem písemně násobí jedno- a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným dělitelem. provádí odhad a kontrolu řeší početní úkony se závorkami se zachováním pořadí čísel a početních výkonů řeší slovní úlohy využívá interaktivní učební pomůcky a online cvičení	K 1 K 2 K 3 K 7	**ARITMETIKA** ČÍSELNÝ OBOR DO 1 000 000 Čísla do 1 000 000, zápis v desítkové soustavě Porovnávání čísel – číselná osa, nerovnice Zaokrouhlování čísel Sčítání, odčítání – vlastnosti a vztahy Násobení, dělení – vlastnosti a vztahy Odhad výsledku a kontrola výpočtu Pořadí početních výkonů. Převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času. ZLOMKY	OSV 1: Rozvoj schopností poznání OSV 5: Kreativita OSV 10: Řešení problémů a rozhodující dovednosti EU 4: Vztah člověka a prostředí

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ČLOVĚK A JEHO SVĚT LIDÉ KOLEM NÁS	názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu atd. celku. vypočte zlomek z čísla sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy určí vzájemnou polohu z přímek sestrojí rovnoběžku s danou přímkou sestrojí kolmici k dané přímce rýsuje přesně, narýsuje čtverec, obdélník a rovnoběžník, zná jejich vlastnosti narýsujte kružnici s daným středem a poloměrem zná poloměr a průměr kružnice, umí ho vyznačit a pojmenovat pozná a nakreslí souměrný útvar určí osu souměrnosti určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě řeší jednoduché slovní úlohy (obsah geometrických útvarů) vymodeluje síť kvádru, krychle		Celek, část zlomku Čitatel, jmenovatel, zlomková čára Výpočet zlomku z čísla SESTAVOVÁNÍ A ČTENÍ DIAGRAMŮ Grafy, tabulky, jízdní řády **GEOMETRIE** VZÁJEMNÁ POLOHA DVOU PŘÍMEK rovnoběžky, různoběžky, kolmice rýsování rovnoběžek a kolmic ČTYŘÚHELNÍKY čtverec, obdélník rýsování čtverce, obdélníku a rovnoběžníku KRUŽNICE-KRUH rýsování kružnice s daným středem a poloměrem SOUMĚRNOST Osa úsečky, osa souměrnosti souměrné útvary – určování TROJÚHELNÍKY	Vl, Tv, Vv, Pč OSV 1: Rozvoj schopností poznání OSV 10: Řešení problémů

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	řeší jednoduché i složené logické úlohy, vymýšlí slovní úlohy a je schopen je zapsat v MS word orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý rýsování trojúhelníků OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU ve čtvercové síti jednotky obsahu – cm^2, m^2, mm^2 řešení jednoduchých slovních úloh. SÍŤ KRYCHLE A KVÁDRU modelování kvádru, krychle ze sítě určení povrchu – součtem obsahů stěn **NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY** číselné řady, obrázkové řady, magické čtverce **FINANČNÍ GRAMOTNOST** peníze a manipulace s nimi spoření, půjčky, dluhy	

Matematika 5 hodin Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	**Žák**: Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose, zaokrouhluje přir.čísla, sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti. Používá písemné algoritmy početních operací. Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly. Je schopen pracovat v online prostředí a plnit zadané úkoly na procvičování. znázorní úlohu se zlomky vypočítá část zlomku z čísla a číslo ze zlomku Zapisuje a čte desetinná čísla řádu desetin a setin. Užívá des.čísla v praktických situacích. Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel.	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**ARITMETIKA** PŘIROZENÁ ČÍSLA čtení a zápis čísel v desítkové soustavě, jejich porovnávání a znázornění (číselná osa, teploměr, model) přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky řešení jednoduchých rovnic zaokrouhlování na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky pamětné sčítání a odčítání užití písemných algoritmů pamětné násobení a dělení – odhady výsledků řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) provádění odhadů a kontroly výpočtů ZLOMKY znázornění zlomku celek, část zlomku výpočet zlomku z čísla	Př, Vv, Pč, Vl, Čj PT: OSV – 1,5,10 EV – 3,4

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Pracuje s desetinnými čísly v početních operacích. Narýsuje základní rovinné útvary Řeší obvod a obsah rovinných útvarů, povrch kvádru a krychle, výpočty používá v praxi. Umí převádět jednotky obsahu (cm^2, mm^2, m^2, ha). Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce. Doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky, čte a sestrojuje sloupkové diagramy, právě tak, jako jednoduché grafy v soustavě souřadnic. řeší jednoduché i složené logické úlohy		slovní úlohy se zlomky DESETINNÁ ČÍSLA zlomky se jmenovatelem 10 a 100 desetinná čísla - početní operace s nimi řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití des.čísel v jednoduchých případech **GEOMETRIE** ROVINNÉ OBRAZCE A TĚLESA konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice, rýsování rovnoběžek, kolmic daným bodem rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku JEDNOTKY OBSAHU (a, ha, km^2, mm^2) Výpočty obvodu a obsahu obdélníka, čtverce a jejich užití, převody jednotek obsahu. POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE Výpočty jejich povrchů, řešení úloh z praxe, modelování těles. PROPEDEUTIKA POJMU OBJEM TĚLESA (pomocí různých stavebnic) TABULKY, GRAFY, DIAGRAMY	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		Proměnná nezávisle proměnná, závisle proměnná (sestavování tabulek) SOUSTAVA SOUŘADNIC (sestavování sloupkových diagramů, jednoduchých grafů.) **NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY** číselné řady, obrázkové řady, magické čtverce **FINANČNÍ GRAMOTNOST** peníze a manipulace s nimi spoření, půjčky, dluhy dluhová past	

6.2. Matematika a její aplikace – 2. stupeň

CHARAKTERISTIKA A VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vzdělávací oblast Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

V základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obor Matematika je rozdělen na čtyři tématické okruhy

Číslo a proměnná - navazuje na tématický okruh Čísla a početní operace na 1. stupni. Žáci si zde osvojují aritmetické operace, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Tyto změny a závislosti analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí vede k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují a rozeznávají geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů vycházejících z reálných situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – může být nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Žáci uplatňují logické myšlení, učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory a vhodné typy výukových programů). Rovněž se zdokonalují v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

V součinnosti se vzdělávacími obory Výchova k občanství a Informační a komunikační technologie je do vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace zařazena výuka finanční gramotnosti.

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6. a 8. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku je vyučováno 5 hodin týdně. Z disponibilní časové dotace jsou čerpány 3 hodiny.

Předmět je zaměřen především na rozvoj dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, řešení problémů, práci ve skupinách, sebekontrolu, matematické hry a soutěže. Je kladen důraz na činnostní charakter učení.

Výchovné a vzdělávací cíle směřující k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- u žáků podporujeme rozvoj abstraktního a logického myšlení zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek apod.
- žáci si vytvářejí zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a učí se je efektivně využívat při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky

Kompetence k řešení problému

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáky vedeme k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení úloh aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémů
- žáci se učí objevovat a nalézat různé varianty řešení úloh

- vedeme žáky k provádění rozboru problému, k tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledku, volbě správného postupu řešení a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- žáci se podle svých schopností zapojují do matematických soutěží (Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Matematický klokan)

Kompetence komunikativní

- žáky vedeme k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň respektovat názor jiných
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování pomocí matematického jazyka včetně matematické symboliky, učíme je rozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách a diagramech
- žáci využívají informačních a komunikačních prostředků pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- během vzdělávání mimo jiné zařazujeme skupinovou práci žáků, při níž je rozvíjena schopnost žáků spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- usilujeme o to, aby si žáci vytvořili pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- zařazením vhodných úloh a projektů vedeme žáky k chápání ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty, při nichž vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení a k dodržování vymezených pravidel (především při rýsování a modelování)
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální technologie k usnadnění práce, k efektivnějšímu řešení matematických problémů (zjednodušení svých pracovních postupů a tím zkvalitnění výsledků)
- usilujeme o využívání vhodné technologie pro komunikaci se školou (sdílená učebna, email) a plnění úkolů v různých aplikacích a geometrických softwarech
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu (využití sdíleného disku) a vyhodnocení dat (orientace v tabulkách, grafech a ve čtvercové síti), prezentaci a interpretaci výsledků
- vedeme ke schopnosti kriticky posoudit spolehlivost informačních zdrojů a informací

Průřezová témata jsou do vyučovacího předmětu Matematika na 2. stupni zařazena takto:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání (6., 7., 8. a 9. ročník)

seberegulace a sebeorganizace (6., 7., 8. a 9. ročník)
kreativita (6., 7., 8. a 9. ročník)
kooperace a kompetice (6., 7., 8. a 9. ročník)
řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6.,7.,8., 9.roč.)

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (8. a 9. ročník)

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (9. ročník)

Environmentální výchova – základní podmínky života (8. ročník)

lidské aktivity a problémy životního prostředí (8. ročník), vztah člověka a prostředí (8. ročník)

Matematika 4 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	používá přirozená čísla, porovnává a zaokrouhluje s požadovanou přesností	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	ARITMETIKA Opakování učiva z 1. - 5. ročníku Přirozená čísla a číslo nula, jejich zápis v desítkové soustavě, zobrazení na číselné ose Porovnávání a zaokrouhlování přirozených čísel	všechny předměty OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV4 – organizace času OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 – seberegulace, kooperace
	v jednoduchých případech sčítá, odčítá, násobí a dělí zpaměti přirozená čísla v jednoduchých případech sčítá, odčítá, násobí a dělí zpaměti přirozená čísla provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel		Početní výkony s přirozenými čísly včetně dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Řešení jednoduchých rovnic Početní operace se zlomky se stejným jmenovatelem	
	řeší slovní úlohy vedoucí na početní výkony s přirozenými čísly uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti provádí odhady a kontroly výsledků a to i za pomoci digitálních technologií		Slovní úlohy vedoucí na početní výkony s přirozenými čísly	

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		NESTANDARDNÍ A APLIKAČNÍ ÚLOHY číselné řady, obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací účelně využívá kalkulátor			<u>DESETINNÁ ČÍSLA</u>	F, Z, Př, D, Ov, Pč, Tv, Vv všechny úlohy z praxe OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV4 – organizace času OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině
	čte a zapisuje desetinná čísla v desítkové soustavě	K 1 K 2	Čtení a zápis desetinných čísel v desítkové soustavě	
	určí obraz desetinného čísla na číselné ose	K 3 K 6	Zobrazení desetinných čísel na číselné ose Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
	porovnává desetinná čísla		Porovnávání desetinných čísel	
	zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád		Zaokrouhlování desetinných čísel na daný řád	
	sčítá a odčítá des. čísla písemně, v jednoduchých případech zpaměti provádí odhady a kontrolu výsledků řeší slovní úlohy z praxe		Sčítání a odčítání desetinných čísel	
	násobí a dělí des. čísla přirozeným číslem písemně, v jednoduchých případech zpaměti převádí jednotky délky, obsahu a hmotnosti		Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem	

	násobí a dělí des. čísla desetinným číslem písemně, v jednoduchých případech zpaměti provádí odhady výsledků řeší slovní úlohy z praxe prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií		Násobení a dělení desetinných čísel desetinným číslem	OSV10 - seberegulace
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	určuje násobky a dělitele daného čísla		DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	Pč, Vv, Tv OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV4 – organizace času OSV5 – originalita
			Násobek a dělitel čísla	
	užívá znaků dělitelnosti a snaží se efektivně využívat		Znaky dělitelnosti dvěma, třemi, pěti, deseti	
	rozkládá složená čísla na součin prvočísel		Prvočíslo a číslo složené	
	rozlišuje čísla soudělná a nesoudělná určuje spol. dělitele 2 až 3 přirozených čísel určuje největšího spol. dělitele (D)		Společný dělitel, největší společný dělitel	
	určuje spol. násobek 2 až 3 přirozených čísel určuje nejmenší spol. násobek (n)		Společný násobek, nejmenší společný násobek	
	osvojené učivo se snaží využívat ve slovních úlohách		řeší slovní úlohy s využitím největšího spol. dělitele a nejmenšího spol. násobku	
	prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií		Užívá kalkulátor a digitální technologie k ulehčení výpočtů	

			Provádí jednochuché výpočty a užívá formát čísla v prostředí tabulkového procesoru	OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 - seberegulace
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvrary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvrů M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>GEOMETRIE</u> <u>Opakování učiva z 1. - 5. ročníku</u>	F, Z, D, Př, Pč, Vv, Tv
			Opakování rovinných útvarů – trojúhelník, obdélník, čtverec, čtyřúhelník, kruh	
	graficky sčítá a odčítá úsečky určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		Délka úsečky, obvod obrazce jako součet délek jeho stran	
	používá a převádí jednotky délky určí obsah obrazce ve čtvercové síti		Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) a jejich převody	
	sestrojí rovnoběžky a kolmice		Rovnoběžky a kolmice	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV4 – organizace času OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 – seberegulace, kooperace
	sestrojí kružnici, je-li dán její poloměr nebo průměr		Kružnice a kruh, konstrukce kružnice	
	načrtne a narýsuje obdélník a čtverec vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce		Obdélník a čtverec – konstrukce, obvod, obsah	
	zná a převádí jednotky obsahu		Jednotky obsahu (mm^2, cm^2, dm^2, m^2, ha)	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce		Slovní úlohy vedoucí k jednoduchým výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce	
	načrtne a narýsuje pravoúhlý trojúhelník, jsou-li dány délky odvěsen		Pravoúhlý trojúhelník	

	rozezná základní prostorové útvary (kvádr, krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, koule)		Tělesa	
	sestrojí síť kvádru a krychle vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich stěn		Kvádr a krychle – síť, povrch jako součet obsahů stěn	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	řeší jednoduché praktické úlohy a problémy (stavby z krychlí – pohled shora, …)		<u>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY</u> Prostorová představivost	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	sestrojí obrazy bodů a rovinných útvarů v osové souměrnosti pozná útvary osově souměrné načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software		<u>OSOVÁ SOUMĚRNOST</u> Shodné útvary Osově souměrné tvary	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	pozná a popíše krychli a kvádr načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>OBJEM A POVRCH KVÁDRU A KRYCHLE</u> Obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání	F, Vv, Pč, D
	zná a převádí jednotky objemu		Jednotky objemu (mm^3, cm^3, dm^3, m^3, ml, cl, dl, l ,hl) a jejich převody	

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	určí objem kvádru a krychle v krychlové síti vypočítá objem kvádru a krychle		Objem kvádru a krychle	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 - seberegulace
	načrtne a sestrojí síť kvádru a krychle		Síť kvádru a krychle	
	vypočítá povrch kvádru a krychle		Povrch kvádru a krychle	
	osvojené učivo se snaží využívat ve slovních úlohách z praxe i za pomoci digitálních technologií načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používá geometrický software k manipulaci s modely těles		řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu kvádru a krychle	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a	rozumí pojmu úhel rozeznává a rýsuje úhel dle velikosti	K 1 K 2 K 3	<u>ÚHEL A JEHO VELIKOST</u> Úhel, velikost úhlu, kategorizace úhlů	F, Z, Tv
	převádí a užívá jednotky velikosti úhlu	K 4 K 6	Jednotky velikosti úhlu – úhlový stupeň, úhlová minuta	
	odhaduje velikost úhlu užitím úhloměru určuje velikost úhlu		Měření velikosti úhlu užitím úhloměru	

nepolohových konstrukčních úloh	užitím úhloměru rýsuje úhel dané velikosti		Rýsování úhlu dané velikosti	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV4 – organizace času OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 - seberegulace
	graficky úhly přenáší, sčítá a odčítá sčítá a odčítá velikosti úhlů dané ve stupních a minutách		Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí Osa úhlu	
	graficky úhly násobí a dělí dvěma, rýsuje osu úhlu násobí a dělí dvěma velikostmi úhlů udané ve stupních a minutách		Násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma	
	pozná a pojmenuje základní druhy úhlů dopočítá velikost úhlů na základě znalosti jeho vlastností načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software		Úhly vedlejší a vrcholové Souhlasné a střídavé úhly	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice	zná vlastnosti trojúhelníku určí druhy troúhelníku	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>TROJÚHELNÍK</u>	F, Vv, Pč OSV1 – cvičení dovedností
	určuje výpočtem velikosti vnitřních úhlů trojúhelníku		Trojúhelníky a jejich popis	
	sestrojí výšky trojúhelníku		Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku	
	sestrojí těžnice trojúhelníku		Výšky trojúhelníku	
	sestrojí osy stran a osy vnitřních úhlů trojúhelníku sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku		Těžnice trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	

útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	užívá trojúh. nerovnost načrtne a sestrojí trojúhelník podle věty sss, ovládá základní konstrukce v trojúhelníku načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software		Konstrukce trojúhelníku	zapamatování, řešení problémů OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 - seberegulace

Matematika 5 hodin Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek – část (zlomkem, smíšeným číslem, desetinným číslem) M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel řeší aplikační úlohy na zlomky M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy,	Žák: chápe pojem zlomku jako části celku převádí nepravý zlomek na smíšené číslo a naopak	K 1 K 2 K 3 K 4	ZLOMKY Zlomek jako část celku, pravý a nepravý zlomek, smíšené číslo	F, Z, Ch, Pč, Př
	rozšiřuje a krátí zlomek daným číslem určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků, rozšiřuje zlomky na společného jmenovatele krátí zlomek na základní tvar		Rovnost zlomků, rozšiřování a krácení zlomků, zlomek v základním tvaru	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
	porovnává zlomky a smíšená čísla zobrazí zlomek na číselné ose		Porovnávání a uspořádání zlomků, obraz zlomku na číselné ose	OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita
	sčítá a odčítá zlomky a smíšená čísla násobí a dělí zlomky a smíšená čísla určí převrácené číslo k danému zlomku upraví složený zlomek		Početní operace se zlomky a smíšenými čísly	OSV9 – komunikace, práce ve skupině OSV10 - seberegulace

modeluje konkrétní situace v nichž užívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	převádí zlomky na desetinná čísla a naopak provádí početní operace se zlomky v kombinaci s desetinnými čísly		Zlomky a desetinná čísla	
	užívá zlomky a smíšená čísla při řešení praktických situací řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky, smíšenými čísly a desetinnými čísly		Řešení slovních úloh z praxe na využití početních výkonů se zlomky, smíšenými čísly a desetinnými čísly	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou	chápe vztah kladných celých čísel k přirozeným číslům zná pojem racionální číslo zapíše kladné a záporné celé číslo a zobrazí je na číselné ose	K 1 K 2 K 3 K 4	CELÁ ČÍSLA Čísla kladná, záporná a číslo nula a jejich obraz na číselné ose	F, Z, Ch, Př, D, Pč, Ov OSV1 – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatovat si OSV3 – sebekontrola OSV5 –originalita
	určí opačné číslo k danému číslu	K 7	Čísla navzájem opačná	
	určí absolutní hodnotu celého čísla		Absolutní hodnota čísla	
	porovná dvě celá čísla uspořádá vzestupně či sestupně daná celá čísla		Porovnávání a uspořádání celých čísel	
	sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla		Početní výkony v oboru celých čísel	
	řeší slovní úlohy z praxe na využití početních výkonů s celými čísly		Řešení slovních úloh vedoucích na početní výkony s celými čísly	
			RACIONÁLNÍ ČÍSLA	

přesností, účelně využívá kalkulátor	zapíše kladné a záporné racionální číslo a umí je zobrazit na číselné ose		Záporná desetinná čísla a zlomky, jejich obraz na číselné ose	OSV – komunikace, organizování práce ve skupině OSV10 - seberegulace
	porovná a uspořádá daná racionální čísla		Porovnávání a uspořádání racionálních čísel	
	sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě racionální čísla		Početní výkony v oboru racionálních čísel	
	řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům s racionálními čísly		Řešení slovních úloh z praxe na využití početních výkonů s racionálními čísly	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-02 porovnává soubory dat	porovná dvě veličiny poměrem	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>POMĚR</u>	F, Z, CH, Př, Pč OSV1 – cvičení dovedností zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině
	upraví poměr krácením nebo rozšiřováním určí poměr převrácený		Poměr a jeho vyjádření dělením nebo zlomkem Úpravy poměru – rozšiřování, krácení, převrácený poměr	
	rozdělí celek na dvě části v daném poměru		Dělení celku na dvě části v daném poměru	
	zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru		Změna (zvětšení, zmenšení) v daném poměru	
	upraví postupný poměr krácením nebo rozšiřováním		Postupný poměr a jeho úpravy	
	rozdělí celek na tři a více částí v daném poměru		Dělení celku na tři a více částí v daném poměru	
	řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru a postupného poměru		Řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru a postupného poměru	

	určuje měřítka plánů a map s využitím daného měřítka plánu a mapy převádí vzdálenost z mapy do skutečnosti a obráceně rýsuje jednoduché plánky		Měřítko plánů a map	OSV10 – řešení problémů
M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	určuje, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti		PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST Přímá a nepřímá úměrnost, zápis vztahů pomocí tabulky	
	zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic přečte a zapíše souřadnice bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic		Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině	
	narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti		Graf přímé a nepřímé úměrnosti	
	řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti		Řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti	
	řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky		Trojčlenka, řešení slovních úloh trojčlenkou	
		K 1	PROCENTA. ÚROKY	F, Ch, Z, D, Př, Pč, Ov

M -9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) účelně využívá kalkulátor M -9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	chápe pojem procento, základ a procentová část vypočítá 1% z celku	K 2 K 3 K 4 K 7	Procento, základní pojmy z procentového počtu (základ, počet procent, procentová část)	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – cvičení sebekontroly OSV5 – originalita řešení OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	vypočítá procentovou část pomocí přechodu přes 1%, vzorcem nebo užitím trojčlenky		Výpočet procentové části	
	určí, kolik procent celku tvoří daná část		Výpočet počtu procent	
	určí celek z dané části a daného počtu procent		Výpočet základu (celku)	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí na počítání s procenty		Řešení slovních úloh na výpočet procentové části, počtu procent a základu	
	řeší jednoduché příklady na výpočet úroků		Jednoduché úrokování	
	chápe pojem promile řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k využití výpočtu promile		Promile	
	příklady z praktického života – diagramy, grafy, tabulky		Práce s daty, užití sloupcového a kruhového diagramu ve slovních úlohách	
	určí užitím průsvitky shodné geometrické útvary	K 1	<u>SHODNOST. STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST</u>	F, Př, Pč, Vv

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M -9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		K 2 K 3 K 4	Shodnost geometrických útvarů	OSV1 – cvičení smyslového vnímání OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	užívá věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu sestrojí trojúhelníky podle vět sss, sus, usu		Shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu)	
	sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti určí osu osově souměrného obrazce		Shodná zobrazení v rovině. Opakování osové souměrnosti	
	sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce		Středová souměrnost, konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti. Útvary středově souměrné	
	užitím osové a středové souměrnosti řeší úlohy z praxe		Řešení úloh z praxe na využití osové a středové souměrnosti	
M -9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	zná vlastnosti čtyřúhelníku načrtne a sestrojí čtyřúhelník z daných prvků	K 1 K 2 K 3	<u>ČTYŘÚHELNÍKY, OBSAH TROJÚHELNÍKU</u>	F, Pč, Vv
			Čtyřúhelník a jeho vlastnosti. Konstrukce čtyřúhelníků	

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M -9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M -9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu účelně využívá kalkulátor	rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti načrtne a sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech	K 4 K 7	Rovnoběžník a jeho vlastnosti, rozdělení rovnoběžníků podle jejich vlastností – kosodélník, kosočtverec, obdélník, čtverec. Konstrukce rovnoběžníků.	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti načrtne a sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech		Lichoběžník a jeho vlastnosti, rovnoramenný a pravoúhlý lichoběžník. Konstrukce lichoběžníků.	
	vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku		Obvod a obsah obrazce – rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku		Řešení slovních úloh z praxe na výpočty obvodů a obsahů trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků	
M -9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	určuje a charakterizuje kolmé hranoly načrtne a sestrojí obraz hranolu ve volném rovnoběžném promítání	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>HRANOLY</u> Kolmý hranol a jeho vlastnosti. Obraz hranolu ve volném rovnoběžném promítání.	F, Př, Pč, Vv
	sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou, lichoběžníkovou podstavou		Síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou, lichoběžníkovou podstavou	

M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	vypočítá objem a povrch hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou, lichoběžníkovou podstavou		Objem a povrch kolmého hranolu	OSV1 – cvičení smyslového vnímání OSV3 – sebeovládání OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	řeší slovní úlohy vedoucí k užití výpočtů objemu a povrchu hranolu		Řešení slovních úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů hranolů s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou	

Matematika 4 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s a danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: určuje druhé mocniny pomocí odhadu, tabulek a kalkulátoru řeší slovní úlohy z praxe na užití druhé mocniny	K 1 K 2 K 3 K 4	DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA. PYTHAGOROVA VĚTA Druhá mocnina	F, D OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	určuje druhé odmocniny pomocí odhadu, tabulek a kalkulátoru řeší slovní úlohy z praxe na užití druhé odmocniny		Druhá odmocnina	
	zná Pythagorovu větu, její algebraický a geometrický význam (určí odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku) pomocí obrácené Pythagorovy věty určí, zda je trojúhelník pravoúhlý řeší slovní úlohy z praxe na užití Pythagorovy věty		Pythagorova věta	
M -9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve	určuje mocniny s přirozeným mocnitelem	K 1 K 2	MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	F, Z

výpočtech druhou mocninu a odmocninu M -9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		K 3	Mocniny s přirozeným mocnitelem	OSV1 – cvičení zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV10 – řešení problémů
	provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem – sčítá, odčítá, násobí a dělí zná a užívá pravidla pro počítání s mocninami umocňuje součin, zlomek a mocninu	K 4 K 7	Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti	
	zapíše číslo v desítkové soustavě jako násobek mocniny deseti ve tvaru $a.10^n$, kde $1 \leq a < 10$		Zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	rozumí pojmu výraz, proměnná, jednočlen, mnohočlen určuje hodnoty číselných výrazů	K 1 K 2 K 3	<u>VÝRAZY</u> Číselné výrazy, hodnota číselného výrazu	F OSV1 – cvičení zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV9 – práce ve skupině
	určuje hodnotu výrazu pro dané proměnné zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech matematizuje reálné situace pomocí proměnných	K 4	Výrazy s proměnnou, hodnota ~~dosazování do~~ výrazu, zápis slovního textu pomocí výrazů	
	sčítá a odčítá celistvé výrazy násobí mnohočlen jednočlenem násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem užívá algebraické vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$		Celistvé výrazy – mnohočleny (stupně mnohočlenu, uspořádání) Sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů	

	upraví mnohočlen na součin vytýkáním před závorku upraví mnohočlen na součin užitím algebraických vzorců		Rozklad mnohočlenů na součin (vytýkání znaménka mínus před závorku, odstraňování závorky, výraz opačný) Užití algebraických vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci rovnic a jejich soustav	chápe pojem rovnost	K 1 K 2	LINEÁRNÍ ROVNICE Rovnost, vlastnosti rovnosti	F, Ch
	řeší jednoduché lineární rovnice s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku správnosti řešení	K 3 K 4	Lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice Ekvivalentní úpravy rovnic, zkouška správnosti řešení	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování
	vypočítá neznámou ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin		Výpočet neznámé ze vzorce	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užití lineárních rovnic o jedné neznámé		Slovní úlohy vedoucí k užití lineárních rovnic Zápis slovního vyjádření rovnicí, jednoduché slovní úlohy	OSV3 – cvičení sebekontroly OSV5 – originalita řešení OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
		K 1	ZÁKLADY STATISTIKY	F, Z, Př, Ov, Rv, Inf

M-9-2-01 vyhledává, zpracovává a vyhodnocuje data M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně užívá kalkulátor	provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky do tabulky užívá čárkovací metodu určuje četnost hodnot daného znaku	K 2 K 3 K 4 K 7	Základní statistické pojmy – statistický soubor, šetření, jednotka, znak, četnost Třídění podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů EV2 – podmínky života EV3 – problémy životního prostředí MeV1 – hodnocení sdělení
	vypočítá aritmetický průměr určuje modus a medián daného souboru		Aritmetický průměr, modus, medián	
	čte a sestrojuje spojnicový, sloupkový a kruhový diagram čte a sestrojuje diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech		Diagramy – spojnicový, sloupkový, kruhový	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických	sestrojí kružnici daného poloměru (průměru) chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>KRUH, KRUŽNICE, VÁLEC</u> Kružnice, kruh	F, Z, D, Pč, Vv
	určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice		Vzájemná poloha kružnice a přímky (sečna, tečna, vnější přímka)	

problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M -9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M -9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	určuje vzájemnou polohu dvou kružnic určuje vztahy poloměrů dvou kružnic a středné		Vzájemná poloha dvou kružnic; středná	OSV1 – cvičení smyslového vnímání OSV3 – cvičení sebeovládání OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – dovednosti řešení problémů
	vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu		Délka kružnice, obvod a obsah kruhu	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu		Slovní úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu	
	načrtne a narýsuje obraz rotačního válce ve volném rovnoběžném promítání sestrojí sdružené průměty rotačního válce		Rotační válec	
	načrtne a sestrojí síť rotačního válce vypočítá povrch rotač. válce		Síť a povrch rotačního válce	
	vypočítá objem rotačního válce		Objem rotačního válce	
	řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům povrchu a objemu rotačního válce		Slovní úlohy z praxe na výpočty objemu a povrchu rotačního válce	

M -9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí M -9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor				
M- -9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M- -9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	používá základní pravidla rýsování zvládá základní jednoduché konstrukce užívá množin bodů dané vlastnosti při řešení konstrukčních úloh (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) užívá v praxi Thaletovu větu sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu sestrojí trojúhelník zadaný různými prvky v jednodušších případech	K 1 K 2 K 3 K 4	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY Základní jednoduché konstrukce Množiny bodů dané vlastnosti – kružnice, osa úsečky, osa úhlu různoběžek, rovnoběžky s danou přímkou, osa pásu rovnoběžek, soustředné kružnice, Thaletova kružnice Konstrukční úlohy – rozbor, zápis konstrukce, pravidla rýsování, zkouška, (diskuse)	F, D, Pč, Vv OSV1 – cvičení smyslového vnímání OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – organizování práce skupiny OSV10 – řešení problémů

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary M -9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	sestrojí rovnoběžník, lichoběžník, čtyřúhelník zadaný různými prvky v jednodušších případech		Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků užitím množin bodů	

Matematika 5 hodin Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Žák: určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl krátí a rozšiřuje lomené výrazy sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy násobí a dělí dva lomené výrazy upravuje složený lomený výraz řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli řeší slovní úlohy vedoucí k užití lomených výrazů a rovnic s neznámou ve jmenovateli	K 1 K 2 K 3 K 4	LOMENÝ VÝRAZ Lomený výraz, definiční obor výrazu Početní operace s lomenými výrazy – rozšiřování a krácení, sčítání a odčítání, násobení a dělení, úpravy složených lomených výrazů Rovnice s neznámou ve jmenovateli Řešení slovních úloh vedoucích k užití lomených výrazů a rovnic s neznámou ve jmenovateli	F OSV1 – cvičení pozornosti OSV3 – sebekontrola OSV10 – řešení problémů

M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší složitější lineární rovnice s jednou neznámou řeší jednoduché lineární rovnice o dvou neznámých pomocí ekvivaletních úprav a výsledky ověřuje zkouškou	K 1 K 2 K 3 K 4	LINEÁRNÍ ROVNICE O DVOU NEZNÁMÝCH <u>SOUSTAVY DVOU LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI</u> Lineární rovnice se dvěma neznámými	F, Ch OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění OSV3 – cvičení sebekontroly OSV5 – originalita OSV10 – řešení problémů
	řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací provádí zkoušku správnosti řešení		Soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – řešení metodou dosazovací a sčítací	
	řeší slovní úlohy vedoucí k užití soustav dvou lineárních rovnic o dvou neznámých		Slovní úlohy vedoucí k řešení soustavy dvou lin.rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy „o pohybu“, „o společné práci“, „o směsích“	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	určuje z tabulek a grafů závislosti, které jsou zadáním funkce určuje definiční obor a množinu hodnot funkce	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	<u>FUNKCE</u> Funkce – definice, definiční obor, množina hodnot funkce, graf, průběh funkce – rostoucí, klesající, konstantní funkce	F, Ch
	rozlišuje lineární funkci od ostatních funkcí sestrojí graf lin. funkce určuje průběh lin. funkce		Lineární funkce $y = ax + b$ a její vlastnosti. Graf lineární funkce.	

M -9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně užívá kalkulátor M -9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	řeší graficky soustavy dvou lin. rovnic se dvěma neznámými užívá grafu lin. funkce k řešení slovních úloh z praxe		Přímá úměrnost jako zvláštní případ lin. funkce. Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic. Řešení slovních úloh z praxe vedoucích k užití lineární funkce.	OSV1 –cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV9 – kooperace OSV10 – řešení problémů
	sestrojí graf kvadratické funkce $y = ax^2$ užívá grafu kvadratické funkce k řešení slovních úloh z praxe		Kvadratická funkce $y = ax^2$ a její graf. Řešení slovních úloh vedoucích k užití kvadratické funkce.	
	sestrojí graf nepřímé úměrnosti užívá funkci nepř. úměrnost a jejího grafu při řešení slovních úloh		Nepřímá úměrnost $y = \frac{k}{x}$ a její graf. Řešení slovních úloh vedoucích k užití nepřímé úměrnosti.	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M -9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	určuje hodnoty funkce pomocí tabulek a kalkulátoru zapíše danou goniometrickou funkci jako poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku užívá gonio. funkci při řešení pravoúhlého trojúhelníku – z daných prvků vypočítá velikosti vnitřních úhlů, protilehlé a přilehlé odvěsny, přepony	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	Rozšiřující učivo <u>GONIOMETRICKÉ FUNKCE</u>	F
			Goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – sebekontrola

				OSV5 – originalita řešení OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užití goniometrických funkcí v rovině i v prostoru		Slovní úlohy z praxe vedoucí k užití funkce	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) M-9-2-01 vyhledává a vyhodnocuje a zpracovává data M -9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně užívá kalkulátor	chápe základní pojmy finanční matematiky	K 1 K 2 K 3 K 4	ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY Základní pojmy finanční matematiky – jistina, úrok, úrokovací doba, úrokovací období, úroková míra, peníze, inflace, finanční produkty Finanční rozpočet rodiny	Ov, Pč OSV1 – cvičení zapamatování OSV3 – seberegulace OSV9 – kooperace MedV1 – reklama MedV2 – sdělení a realita
	vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře určí hledanou jistinu		Jednoduché úrokování	
	provádí složené úrokování v jednoduchých případech		Složené úrokování	
	řeší konkrétní slovní úlohy z praxe vyhledá základní informace o půjčkách a úvěrech a		Řešení slovních úloh z praxe	

	porovná nabídku finančních produktů hodnota peněz			
M -9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti podobnosti trojúhelníků ~~užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami~~ M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	určuje podobné útvary v rovině vypočítá poměr podobnosti	K 1 K 2 K 3 K 4	<u>PODOBNOST</u> Podobnost rovinných útvarů, poměr podobnosti	Z, F, Vv, Pč OSV1 – cvičení zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – práce ve skupině OSV10 – řešení problémů
	užívá věty o podobnosti trojúhelníků		Podobnost trojúhelníků Věty o podobnosti trojúhelníků – sss, sus, uu	
	zmenšuje (zvětšuje) úsečku v daném poměru graficky i početně v daném poměru zmenšuje (zvětšuje) rovinné útvary		Změna v daném poměru	
	dělí úsečku v daném poměru graficky i početně		Dělení úsečky v daném poměru	
	užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami		Měřítka plánů a map	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k užití podobnosti trojúhelníků		Slovní úlohy z praxe vedoucí k užití podobnosti trojúhelníků	
M -9-3-09 určuje a charakterizuje základní	modeluje a charakterizuje jehlan	K 1	<u>STEREOMETRIE – JEHLAN, ROTAČNÍ KUŽEL, KOULE</u>	F, Z, D, Pč, Vv

prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M -9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně užívá kalkulátor M -9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	načrtne jehlan ve volném rovnoběžném promítání načrtne a sestrojí síť jehlanu odhadne a vypočítá povrch a objem jehlanu v jednoduchých případech	K 2 K 3 K 4	Jehlan - síť, povrch a objem jehlanu	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování OSV3 – sebekontrola OSV5 – originalita OSV9 – kooperace OSV10 – řešení problémů
	modeluje a charakterizuje rotační kužel načrtne rotační kužel ve volném rovnoběžném promítání načrtne a sestrojí síť rotačního kužele odhadne a vypočítá povrch a objem rotačního kužele v jednoduchých případech		Rotační kužel – síť, povrch a objem rotačního kužele	
	modeluje a charakterizuje kouli odhadne a vypočítá povrch a objem koule v jednoduchých případech		Koule – povrch, objem koule	
	řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchu a objemu jehlanu, rotačního kužele a koule užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu v jednoduchých případech		Slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům povrchu a objemu jehlanu, rotačního kužele a koule	

7. Učební osnovy - Informatika

7.1. Informatika – 1. stupeň

Charakteristika předmětu Informatika na 1. stupni

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. Na druhém stupni se také věnujeme výuce psaní všemi deseti prsty. Tato technika je důležitá pro osvojení si základních návyků při psaní.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- správná hygiena psaní všemi deseti

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu Informatika, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení:

- učíme žáky používat termíny týkající se informačních technologií, k pochopení jejich souvislostí
- zajišťujeme, aby žáci formou samostatných prací a projektů získávali schopnost posoudit vlastní pokrok a míru úspěšnosti práce s počítačem

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky získávat schopnost vyjadřovat vlastní myšlenky a názory ústně i prostřednictvím dostupné techniky
- prostřednictvím konfrontace s pracemi ostatních žáků vedeme ostatní žáky k získávání schopnosti vyslechnout názory druhých a předkládat vhodné argumenty k obhájení svého pracovního postupu

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky ovládat práci s internetem vedoucí ke kritickému myšlení, ke schopnosti vybrat vhodné informace a ke konstruktivnímu řešení úkolů
- s pomocí složitějších úkolů směřujeme žáky získávat odolnost vůči nezdarům při práci, hledat další možné postupy a jejich logické využití

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky využívat elektronické komunikace jako jednoho ze způsobů vytváření a zlepšování mezilidských vztahů

Kompetence občanské:

- vybízíme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, odmítnutí útlaku a hrubého zacházení

Kompetence pracovní:

- podporujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce a zásad vhodného pracovního prostředí z hlediska ochrany zdraví

Kompetence digitální:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vybízíme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu učíme žáky volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola podporuje informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. V hodinách budou žáci vzděláváni i v oblasti práce s textovými a grafickými editory.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, jazykové učebně nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo visionbooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností využíváme práci žáků ve dvojicích nebo skupinách u jednoho počítače nebo stavebnice, protože tato digitální zařízení nejsou zatím k dispozici pro každého žáka. Práce ve dvojici je ale spíše výhodou, dochází k diskusi a spolupráci. Žák nebo skupina pracuje svým individuálním tempem. Při výuce manuálního ovládání počítače a konkrétních postupů mají žáci počítač k dispozici individuálně.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. Výjimku tvoří znalost vlastních přihlašovacích údajů a hesel.

Škola je přihlášena do informatické soutěže „Bobřík informatiky“.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice VEX 123 (na 3 - 4 žáky 1 robot)
- robotická stavebnice VEX GO (na 3 - 4 žáky 1 stavebnice)
- Visionbook UMAX (na 3 - 4 žáky jeden přístroj)

V dalších obdobích není vyloučeno rozšíření počtu těchto zařízení a pořízení další techniky (např. tablety - iPady pro tvorbu jednoduchých videí, stativy, podložky, úložné boxy, vhodný nábytek pro práci při hodinách). V plánu je zakoupení sady ozobotů a navýšení počtu již zakoupených robotických stavebnic VEX 123 a VEX GO. Uvažuje se o možnost upravit další učebnu, která by prostorově vyhovovala potřebám výuky programování a robotiky.

Obsah hodin Informatiky je rozčleněn do čtyřech základních oblastí:

Data, informace a modelování

- orientace v tabulkách, grafech, diagramech, vyhodnocení, porovnání, třídění, ukládání, zpracování a posouzení pravdivosti těchto dat, záznam dat, přenos a ochrana pomocí kódování, šifer

Algoritmizace a programování

- pracovní postupy, krokování, následnost jevů, zjednodušení a zefektivnění procesu práce a učení,příčina – následek, předpoklad – výsledek, předvídání, orientace na ploše, v prostoru

Informační systémy

- výběr vhodného informačního systému k řešení daného problému, úkolu, schopnost se v systému orientovat a využít jej ke zrychlení a zefektivnění své práce, znalost bezpečného získávání potřebných informací, znalost rizik spojených s využíváním informačních systémů, znalost sdílení informací

Digitální technologie

- pochopení základních principů fungování počítače a ostatních běžných digitálních zařízení, pochopení jejich vzájemného propojování, ochrana vlastních i sdílených dat ve skupině při využívání digitálních zařízení, schopnost vyřešit základní problémy s případnou nefunkčností a opravit ji, znalost práce s textovým a grafickým editorem, znalost základních postupů – psaní, úprava, ukládání, třídění, odesílání, stahování dat a informací atd.; znalost základních pojmů z oblasti digitálního zařízení – schopnost ho ovládat, popsat jeho základní části a vědět, k čemu slouží

Mezipředmětové vztahy

Tyto oblasti se v hodinách informatiky navzájem propojují, překrývají, doplňují se. Jsou také začleňovány do ostatních výukových předmětů na škole, především do matematiky. Ale i v rámci Čj, Vl, Přv, Ze, Dě, Pč, Vv, Hv a jiných se ve výstupech objevují znalosti z těchto oblastí, kdy žáci zjišťují a zpracovávají informace, vytvářejí pracovní listy, prezentace na témata z daných předmětů, připravují si referáty. Učitelé do svých předmětů vkládají různá on-line cvičení, únikové hry, využívají různých výukových portálů, aplikací, EDU programů, kdy žáci musejí jednotlivé prvky ovládat (spuštění, klik, tažení, vpisování atd.), dále na škole využíváme systém Google učeben, kde jsou žákům elektronicky zadávány úkoly, které následně učiteli posílají vypracované zpět. Řada učitelů též při svých hodinách využívá dvou učeben, které jsou vybaveny pevnými počítači, a žáci se s prací na digitálním zařízení seznamují už na 1. stupni.

Ukázka možného mezipředmětového propojení:

- Matematika, Fyzika, Chemie – práce s daty – orientace v tabulkách, grafech (sloupcové, výsečové, bodové, spojnicové atd.), logické řady čísel – posloupnosti, číselné šifry, čtvercová síť – pohyb v rovině i v prostoru pomocí os souřadnic, krokování, operace s celými čísly (záporná číselná osa), měření, pozorování, využívání senzorických přístrojů, vyhodnocování získaných dat
- Český jazyk – práce s textovými editory, vypracování referátu, napsání slohové práce
- Cizí jazyk – práce s překladačem, zdokonalování se ve výslovnosti pomocí audionahrávek a videí, využívání výukových aplikací při osvojování gramatických znalostí, komunikativních písemných i řečových dovednostech, orientace v OnLine slovnících
- Vlastivěda, Zeměpis, Dějepis – práce s daty – orientace v tabulkách, grafech (sloupcové, výsečové, bodové, spojnicové atd.), referáty, prezentace, komiksy, využití GPS, zeměpisné souřadnice, využití znalosti světových stran pro šifrování, vyhledávání informací a obrázků, využití QR kódů ke zjištění informace o daném místě

- Výtvarná a pracovní výchova – práce s grafickými editory, výroba přáníčka, plakátu, pozvánky; práce se stavebnicemi podle návodu, prostorové skládanky z papíru podle schématu, návodu (např. origami), prostorový model domu, stolu, židle, využití tangramů, křížkové vyšívání apod., vyhledávání nápadů pro vlastní tvořivou činnost na internetu, tvorba videí, komiksů

Ustanovení pro přechodné období 2023 – 2028

Škola začne vyučovat podle nového ŠVP s Informatikou a digitální kompetencí od 1. 9. 2023, a to v ročnících 4. – 9. V roce 2023/24 je pro 4. ročník barva světle zelená, tedy řádné zahájení, a pro ostatní ročníky je barva modrá, tedy částečný obsah, protože tito žáci neabsolvují předtím nic z 1. stupně. V roce 2028/29 je nový obsah vyučován ve všech ročnících prakticky v plném rozsahu. 5. až 9. ročník od školního roku 2023/24 projde postupně upraveným obsahem (modrá barva).

Od září 2023 bude probíhat výuka plně podle RVP ZV z roku 2021.

Světlá zelená znamená výuku kompletně podle RVP ZV z roku 2021. Informatika se učí kompletně podle nově zpracovaných osnov, které navazují po ročnících a zahrnují všechny obsahy nové Informatiky. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem.

Výuka už probíhá podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících.

Tmavě zelená znamená výuku částečně podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci neabsolvují menší část nové Informatiky v předchozích ročnících. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou podle nových osnov. Návaznost na předchozí ročníky je uvedena číslem. Pro tyto ročníky není vytvořeno přechodné období.

Po přechodné období bude probíhat výuka podle RVP ZV z roku 2021, ale starší žáci stihnou jen část nového obsahu.

Modrá znamená přechodnou fázi, kdy někteří žáci v takto označených ročnících neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahajována zcela bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou. Pro modře označené ročníky a školní roky je vytvořeno toto přechodné ustanovení. Pro žáky jsou na toto období závazné jen některé výstupy.

ročník	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28	2028/29	2029/30
4.	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5	návaznost na 4,5
7.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6	návaznost na 5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6	návaznost na 4,5,6
8.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 7	návaznost na 6,7	návaznost na 5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7	návaznost na 4,5,6,7
9.	zahájení bez návaznosti	návaznost na 8	návaznost na 7,8	návaznost na 6,7,8	návaznost na 5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8	návaznost na 4,5,6,7,8

Přechodné ustanovení stanovuje, že žáci v určitých ročnících a v určitém období naplňují jen některé výstupy informatiky. Počet modrých polí určuje, jaký rozsah ŠVP je upraven v přechodném ustanovení, a je závislý na způsobu náběhu vzdělávání podle upraveného ŠVP. Výuka Informatiky v modře označených polích je bez návaznosti na předchozí ročník/ročníky.

Informatika 1 hodina ročník:4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětov vazby
Digitální technologie	Práce ve sdíleném prostředí			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání svá hesla, přihlásí se ke svým účtům a odhlásí se z nich ● umí požádat vyučující o pomoc při zapomenutí hesel ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého ● komunikuje s učiteli a spolužáky přes G-mail, přes komentáře na STREAMU v učebně CLASSROOM a v systému SKOLAONLINE		Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení Pamatuje si a umí používat svá hesla do: G-mail, UMIMETO, SKOLAONLINE Psaní zpráv, odevzdávání úkolů, přikládání komentářů, Orientování se ve svých hodnoceních, informacích o chování, svém rozvrhu v systému SKOLAONLINE	A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“ B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“	OSV1 OSV3 OSV4 OSV8 Aj - anglické názvosloví některých komponent PC Čj - pravidla internetové korektní diskuse, chování na sociálních sítích M - práce s kalkulačkou všechny předměty - vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů

Poznámky: Možné zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Digitální technologie	Práce ve sdíleném prostředí			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ● I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: ● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s propojením souvisejí		Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš	A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“ B: kap. 6 B: kap. 8	OSV1 OSV3 OSV4 OSV8 Aj - anglické názvosloví některých komponent PC

	● pamatuje si a chrání svá hesla, přihlásí se ke svým účtům a odhlásí se z nich ● umí požádat vyučující o pomoc při zapomenutí hesel ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého ● komunikuje s učiteli a spolužáky přes G-mail, přes komentáře na STREAMU v učebně CLASSROOM a v systému SKOLAONLINE		Technické problémy a přístupy k jejich řešení Pamatuje si a umí používat svá hesla do: G-mail, UMIMETO, SKOLAONLINE Psaní zpráv, odevzdávání úkolů, přikládání komentářů, Orientování se ve svých hodnoceních, informacích o chování, svém rozvrhu v systému SKOLAONLINE	C: Hodina „Kam se schovají data“	Čj - pravidla internetové korektní diskuse, chování na sociálních sítích M - práce s kalkulačkou všechny předměty - vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů

Poznámky: Možné zdroje

A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)

B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)

C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)

Výukové metody a formy

Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Základy robotiky s robotem			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● manuálně tlačítky na těle robota VEX 123 jej naprogramuje a ovládá ● sestaví program pro robota pomocí programovacího kodéru a magnetických pásků ● sestaví program pro robota v aplikaci VEXCode 123 ● oživí robota, otestuje jeho chování ● najde chybu v programu a opraví ji ● upraví program pro příbuznou úlohu ● používá opakování, události ke spouštění programu ● ve výukovém systému UMIMETO - informatika řeší úkoly na programování a logické úlohy		Manuální ovládání pomocí tlačítek Ovládání pomocí kodéru Opakování příkazů Sestavení, čtení, opravení blokového programu v aplikaci VEXCode 123 - pohyb, směr, rychlost, zastavení, zvuková a barevná signalizace, opakování, procházení bludištěm Sestavení programu a oživení robota VEX 123 Práce v UMIMETO – programování a logické úlohy Obsluha a nabíjení robota	A: VEX 123 programování a ovládání B: blokové programování, předvídání, orientace v ploše, logické posouvání, směr, vzdálenost	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 Čj, M, Prv, Hv - řešení různých úloh s VEX123

Poznámky: Možné zdroje

A: VEX, Ovládání robota: (VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf)

Ovládání robota: (03_Robotika_s_VEX.pdf), Ovládání robota: (https://code123.vex.com/)

Návod k obsluze robota: (https://cs.manuals.plus/vex-robotics/rad16-vex-123-robot-manual#axzz7ujDbwnOB?utm_content=cmp-true)

Pracovní listy, videa, návody, kartičky k tisku: (https://www.veskole.cz/navody/)

Pracovní úlohy: (https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123_metodika1.zip)

Záznam webináře s podrobným komentářem: (https://www.youtube.com/watch?v=pCGKI238yXw)

B: UMIMETO:

Želví grafika – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

ProgMalování – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Plošinovka – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Robotanik – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Šipkovaná – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Kulička – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Autíčka – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Sokoban – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Ploty – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Skákačka – Umíme informatiku (umimeinformatiku.cz)

Výukové metody a formy

Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Data, informace a modelování	Úvod do kódování a šifrování dat a informací			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ● I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	Žákyně/žák: ● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček		Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce Tangramy	A: Kódování informace obrázkem, textem, číslem, kódování a šifrování textu, kódování rastrového obrázku, kódování vektorového obrázku D, E: pracovní listy na kódování a dekódování, skládání F: UMIMETO - kódování obrázkem, přesouvačky, pexeso, rozhodovačky	OSV8 OSV10 Vv - navržení piktogramů, emodži; obrázek z geometrických tvarů M - šifry
Poznámky: Možné zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika: (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1) C: učebnice Informatika 2: (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)					

D: Tangramy: (https://mathigon.org/tangram) E: Rastry, vektorové (tangramy), úsečkové, číselné kódování: (https://www.informatikaprozs.cz/kodovani-rastroveho-obrazku) (https://www.informatikaprozs.cz/kodovani-informace-symbolem) QR kód na domalování: (https://mal-den-code.de/) F: UMIMETO: (https://www.umimeinformatiku.cz/cviceni-kodovani-informaci-obrazkem) G: Bobřík informatiky: (https://www.ibobr.cz/test/archiv)
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách

Informatika 1 hodina Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Data, informace a modelování	Úvod do práce s daty			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se	Žákyně/žák: ● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků		Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad	A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data	OSV1 OSV8 OSV10

rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ● I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný		Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data C: čtení, porovnávání dat	M - šifry, zápis a třídění získaných dat (např. výsledky pozorování); tabulky; grafy; 3D tělesa Př, Vl - záznam pozorování s využitím digitálních technologií; vyhledávání informací v digitálních zdrojích Vv - navržení piktogramů, emodži; obrázek z geometrických tvarů Tv - měření pohybových výkonů technologiemi a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání

Poznámky: Možné zdroje

A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)

B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)

C: UMIMETO: (https://www.umimeinformatiku.cz/cviceni-prace-s-daty)

D: pracovní listy nebo online cvičení: Práce s daty:

(https://dum.rvp.cz/materialy/prace-s-daty.html)

(https://dum.rvp.cz/materialy/zpracovani-dat-z-grafu.html)

(http://dumy.cz/material/80165-cteni-z-grafu)

(https://dum.rvp.cz/materialy/prace-s-tabulkami-a-grafy.html)

(https://www.skolasnadhledem.cz/game/4864)
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Základy programování – úvod, příkazy, opakující se vzory			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● vytvoří a použije nový blok		Programování ve Scratch - úvod Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb Ke stejnému cíli vedou	A, B: seznámení s ovladači C: kreslení, změna barvy, klonování, opakování C, E, F: vkládání zvuků, fotek D: počítání, podmínky, souřadnice G:	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

● I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	● upraví program pro obdobný problém		různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4	Vv, Pč - kreativita při stavbě robota, design; výrobek podle videonávodu Čj - popis pracovního postupu, sestavení příběhu podle obrázků
Poznámky: Možné zdroje A: Scratch – přihlášení – úvod: (Scratch - Imagine, Program, Share (mit.edu)) B: Scratch návod: (Úvod do programování Scratch) C: Scratch malování návod: (Scratch Tutorial - Jednoduchý kreslící program ve Scratchi za pár minut - Bing video) D: Návody a hotové projekty: (Zajímavé projekty Archivy - Scratch (chaputo.cz)) E: Návody na hru ve Scratch: (Scratch Tutorial - Najdi správný balónek - návod na naprogramování hry ve Scratchi - YouTube) F: Stahování zvuků: (Freesound - Freesound) G: učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. r. ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)					
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse					

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Informační systémy	Úvod do informačních systémů			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žákyně/žák: ● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí při práci s digitálním zařízením		Systém, struktura, prvky, vztahy	Systémy kolem nás	OSV1 OSV2 OSV3 OSV8 OSV10 Čj - úprava textů; vyplnění dotazníku; encyklopedie; elektronická komunikace; kontrola pravopisu, typografické zásady
Poznámky: Možné zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)					
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce					

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Vlastní bloky, náhoda			Odkaz na učivo ve zdrojích	
Žákyně/žák: ● I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a	Žákyně/žák: ● v blokovém programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby ● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho kroky ● rozhodne, zda a jak zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů		Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 Vv, Pč - kreativita při stavbě robota, design; výrobek podle videonávodu Čj - popis pracovního postupu, sestavení

opraví v něm případnou chybu					příběhu podle obrázků
Poznámky: Možné zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. r. ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)					
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa					

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Učivo**		**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Data, informace a modelování	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žákyně/žák: ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev		Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely	A: Grafové modely A: Další grafové modely	OSV1, OSV8, OSV10 M - šifry, zápis a třídění získaných dat (např. výsledky pozorování); tabulky; grafy; 3D tělesa

● I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy		Model	A: Řešení problémů pomocí modelů	Př, Vl - záznam pozorování s využitím digitálních technologií; vyhledávání informací v digitálních zdrojích Vv - navržení piktogramů, emodži; obrázek z geometrických tvarů Tv - měření pohybových výkonů technologiemi a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání
Poznámky: Možné zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)					
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách					

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Základy programování - VEX123			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● sestaví program pro robota pomocí programovacího kodéru a magnetických pásků ● sestaví program pro robota v aplikaci VEXCode 123 ● oživí robota, otestuje jeho chování ● najde chybu v programu a opraví ji ● upraví program pro příbuznou úlohu ● používá opakování, události ke spouštění programu		Ovládání pomocí kodéru Opakování příkazů Podmínky Sestavení, čtení, opravení blokového programu v aplikaci VEXCode 123 - pohyb, směr, rychlost, zastavení, zvuková a barevná signalizace, opakování, procházení bludištěm Sestavení programu a oživení robota VEX 123	A: VEX 123 programování a ovládání A: Pohyb po desce, práce s barvami, podmínky B: Sčítání, odčítání; Parkoviště; Člověče, nezlob se; Zvířátko; Zapamatuj si a opakuj	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 Vv - kreslení, vzory, animace

Poznámky: Možné zdroje

A:

Ovládání robota: VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf

Ovládání robota: 03_Robotika_s_VEX.pdf

Ovládání robota: https://code123.vex.com/

Návod k obsluze robota: https://cs.manuals.plus/vex-robotics/rad16-vex-123-robot-manual#axzz7ujDbwnOB?utm_content=cmp-true

B:

Pracovní úlohy: https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123_metodika1.zip

Záznam webináře s podrobným komentářem: https://www.youtube.com/watch?v=pCGKI238yXw

Pracovní úlohy: https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf

Výukové metody a formy

Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Digitální technologie	Ovládání digitálního zařízení			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ● I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žákyně/žák: ● najde vhodný obrázek či informaci, upraví ve WORD, POWERPOINT, GOOGLE prezentaci ● používá klávesnici počítače ● používá běžné způsoby úpravy textu ● pracuje s překladačem ● ukládá, pojmenovává, třídí, odesílá a opětovně otvírá soubory v počítači ● upravuje obrázek ● využívá nabídky přechodů, animací v prezentaci ● přiloží odkaz na soubor, obrázek z počítače ● vyrobí jednoduchou „únikovku – Ano/Ne“ minimálně se třemi ● úkoly v oblasti zvoleného školního předmětu – M, Cizí jazyk, Vl nebo Přv		Vytváření vlastních projektů s využíváním nástrojů Google dokumentů, Google prezentací, textových i grafických editorů Využívání vhodných aplikací a programů při tvorbě vlastních projektů (např. hry a pracovní listy pro spolužáky) za pomoci učitele Tvorba komiksů Sdílení prací		OSV1 OSV3 OSV4 OSV10 MDV1 MDV3 MDV7 Vl - digitální stopa, netiketa; kyberšikana; Čj - dodržuje pravidla pravopisu; vyjadřuje se kultivovaně, spisovně; typografická pravidla; všechny předměty - vyhledávání informací

	● umí soubory přiložit ke zprávě – Email, Google učebna				na internetu; využití různých online nástrojů Pč, Hv, Vv - vložení zvuku a videa, efekty v prezentaci, přechody snímků, časování

Poznámky: Možné zdroje

Např. Genially, Flippitty, Toglic a další

https://genial.ly/

https://www.toglic.com/cs/

https://wordart.com/

https://www.storyboardthat.com/cs

https://makebeliefscomix.com/pet-words-comic-starters/

https://www.clipproject.info/free-clipart-gallery.html#.ZCYcuHZBxPZ

https://www.flippity.net/

https://learningapps.org/

Výukové metody a formy

Samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, sdílení výstupů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
• I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají • jeho osoby na základě dat • I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví • I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů • I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení • I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů • I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky • I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data • I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu • I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

7.2. Informatika – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika na 2. stupni

Výuka probíhá naprosto shodně s výukou na 1. stupni. Cíle, kompetence a členění výuky na druhém stupni jsou také totožné. Jen výstupy a učivo je náročnější a přiměřené věku a staví na již dříve získaných znalostech a dovednostech. Předmět Informatika se vyučuje v 6. - 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdne. V šestém ročníku je do výuky začleněna i výuka psaní všemi deseti prsty. Tato výuka je organizována jednou za 3 týdny. Po dobu přechodného období od školního roku 2023/24 nebudou některé výstupy naplňovány vzhledem k tomu, že žáci nemohli splnit všechny výstupy z nižších ročníků. Nový obsah Informatiky v plném rozsahu bude na 2. stupni vyučován ve všech ročnících (6. až 9. ročník) až od školního roku 2028/29, kdy již všechny ročníky postupně projdou upraveným obsahem.

Informatika 1 hodina Ročník:6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Data, informace a modelování	Kódování a šifrování dat a informací			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žákyně/žák: ● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ● zakóduje v obrázku barvy více způsoby ● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ● ke kódování využívá i binární čísla		Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla	OSV1 OSV5 OSV8 MDV1 - 7 Vv - animace M - dvojková soustava
Poznámky: Možné zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ:(Základy informatiky pro základní školy (imysleni.cz))					

Výukové metody a formy:
Diskuse, dramatizace, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Učivo**		**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Informační systémy	Práce s daty			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žákyně/žák: ● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● při práci s daty používá psaní všemi deseti prsty		Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data A: Řešíme problémy s daty	OSV1 ,OSV5 , OSV8, OSV10 , VG1, VG2 M - tabulky, grafy; F - využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření; záznam výsledků měření do tabulky, grafu Tv - měření sportovních výkonů a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání Čj - knižní katalogy

Poznámky: Možné zdroje A: Práce s daty: (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladniskoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy: (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Informační systémy	Informační systémy			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žákyně/žák: ● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy		Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Aktivní využívání informačního systému Skolaonline	Informační systémy	OSV8 VDO2

● I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů				
Poznámky: Možné zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)					
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách					

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Učivo**		**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Algoritmizace a programování	Programování – opakování a vlastní bloky			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost		Vytvoření programu Opakování Podprogramy Scratch Vex 123	A: kap. 1 - Sestavení scénáře A: kap. 2 - Opakování bloků A: kap. 3 - Vlastní bloky	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4

problém, který je daným algoritmem řešen ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní			B: vlastní projekty	OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

Poznámky: Možné zdroje

A:

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy: (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)

B: Ovládání robota: (VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf) Ovládání robota: (03_Robotika_s_VEX.pdf) Ovládání robota: (https://code123.vex.com/) Návod k obsluze robota: (https://cs.manuals.plus/vex-robotics/rad16-vex-123-robot-manual#axzz7ujDbwnOB?utm_content=cmp-true) Pracovní listy, videa, návody, kartičky k tisku: (https://www.veskole.cz/navody/) Pracovní úlohy: (https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123_metodika1.zip) Záznam webináře s podrobným komentářem: (https://www.youtube.com/watch?v=pCGKI238yXw)
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Psaní všemi deseti

6. ročník – 1 hodina/týden pro 1/3 žáků, tj. časová dotace 1 h/tři týdny.

Organizační vymezení: Výuka probíhá v oborné PC učebně. Výukový program „Psaní hravě“, www.umimeto.org. Žáci postupně získávají dovednost psát desetiprstovou hmatovou metodou.

Obsahové vymezení: Cílem předmětu je ovládnutí klávesnice počítače desetiprstovou hmatovou metodou, které vede k efektivnější práce na PC a tvoří třetí stupeň gramotnosti, tzv. klávesnicovou gramotnost. Žák v průběhu získává a rozvíjí schopnost samostatně a zodpovědně pracovat s počítačem, individuálně přistupuje k plnění zadaných úkolů. Získává a vyhodnocuje informace z internetu.

Žák využívá výukový program „Psaní hravě“ při souběhu školní a domácí přípravy. Žák se dokonale seznámí s klávesnicí PC. Při psaní je postup individuální, průběžně se kontroluje postup jednotlivých žáků. Požadavky na žáka viz. výstupy.

Informatika 1 hodina Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Programování – podmínky, postavy a události			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému		Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Scratch Vex 123	A: kap. 4 - Opakování s podmínkou A: kap. 5 - Myš a klávesnice A: kap. 6 - Posílání zpráv	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému				

Poznámky: Možné zdroje

A:

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy: (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)

B:

Ovládání robota: (VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf)

Ovládání robota: (03_Robotika_s_VEX.pdf)

Ovládání robota: (https://code123.vex.com/)

Návod k obsluze robota: (https://cs.manuals.plus/vex-robotics/rad16-vex-123-robot-manual#axzz7ujDbwnOB?utm_content=cmp-true)

Pracovní listy, videa, návody, kartičky k tisku: (https://www.veskole.cz/navody/)

Pracovní úlohy: (https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123_metodika1.zip)

Záznam webináře s podrobným komentářem: (https://www.youtube.com/watch?v=pCGKI238yXw)

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Data, informace a modelování	Modelování pomocí grafů a schémat			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ● I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Žákyně/žák: ● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností		Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti	OSV1 OSV5 OSV8 MDV1 - 7 Z - mapy, plány D - historické mapy; myšlenkové mapy, rodokmen, časové osy Pč - nákresy výrobků
Poznámky: Možné zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ: (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)					

Výukové metody a formy
Diskuse, dramatizace, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Učivo**		**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Algoritmizace a programování	Programování – větvení, parametry a proměnné			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	Žákyně/žák: ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav		Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné Scratch Vex 123 Vex Go	A: kap. 7 - Rozhodování A: kap. 8 - Souřadnice A: kap. 9 - Parametry A: kap. 10 - Proměnné B: vlastní projekty C: Vex Go - sestavení robota	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11

● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● sestaví robota podle návodu				

Poznámky: Možné zdroje

A:

učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy: (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)

B:

Ovládání robota: (VEX123-Sbirka_vyukovych_materialu_pro_skoly_1.0.pdf)

Ovládání robota: (03_Robotika_s_VEX.pdf)

Ovládání robota: (https://code123.vex.com/)

Návod k obsluze robota: (https://cs.manuals.plus/vex-robotics/rad16-vex-123-robot-manual#axzz7ujDbwnOB?utm_content=cmp-true)

Pracovní listy, videa, návody, kartičky k tisku: (https://www.veskole.cz/navody/)

Pracovní úlohy: (https://www.veskole.cz/downloads/VEX/VEX123_metodika1.zip) Záznam webináře s podrobným komentářem: (https://www.youtube.com/watch?v=pCGKI238yXw) Pracovní úlohy: (Prezentace aplikace PowerPoint (veskole.cz)) C: Vex GO sestavení robota: (https://education.vex.com/stemlabs/go/activities) Vex GO sestavení robota: (https://www.vexrobotics.com/go/downloads/build-instructions)
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Učivo**		**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Digitální technologie	Počítače			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob	Žákyně/žák: ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory		Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek	Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikac	OSV1 OSV3 OSV4 OSV8 VDO2

připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy		Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	e po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“	VG1 VG2 Aj - anglické názvosloví některých komponent PC Čj - pravidla internetové korektní diskuse, chování na sociálních sítích Ov - netiketa, autorská práva M - práce s kalkulačkou všechny předměty - vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů

Poznámky: Datová Lhota: (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)

Výukové metody a formy

Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa

Informatika 1 hodina Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Programovací projekty			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žákyně/žák: ● podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota ● upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ● vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ● přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ● ovládá výstupní zařízení a senzory robota ● vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota		Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot Vex Go		OSV1, OSV2, OSV3, OSV4 OSV5, OSV8, OSV9, OSV10 OSV11 F - světlo, zvuk Pč - stavba z robotické stavebnice M - soustava souřadnic pro orientaci v prostoru Hv - tvorba hudby

Poznámky: Možné zdroje Robotická stavebnice Vex Go: (https://education.vex.com/stemlabs/go/activities) (https://www.vexrobotics.com/go/downloads/build-instructions) (https://codego.vex.com/)
Výukové metody a formy Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Informační systémy	Hromadné zpracování dat			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy	Žákyně/žák: ● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)		Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy	A: Geografické údaje o státech světa	OSV1 – 3, 5, 8 VDO2, MDV1 - 7 VG1, VG2 Tv - měření sportovních výkonů a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání

pro práci se záznamy v evidenci dat ● I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ● ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat		Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		Ch, F - využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření; zpracování zápisu z laboratorních prací na PC, videozáznam pokusu; tabulky, grafy M - tvorba tabulek, grafů; využití vzorců k různým výpočtům On, VkZ - sestavení rozpočtu
Poznámky: Možné zdroje A: Online přípravna souborů dat: (http://simandl.asp2.cz/Online.aspx)					
Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka					

Informatika 1 hodina Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Algoritmizace a programování	Programovací projekty			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ● I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm	Žákyně/žák: ● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● řeší problém jeho rozdělením na ● části pomocí vlastních bloků		Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza	projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles	OSV1 OSV2 OSV3 OSV4 OSV5 OSV8 OSV9 OSV10 OSV11 M - soustava souřadnic; proměnná F, Ch - popis kroků postupu při

případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně		a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		laboratorní práci Vv - animace
Poznámky: Možné zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy: (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)					
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka					

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Učivo		Přesah PT a mezipředmětové vazby
Digitální technologie	Digitální technologie			**Odkaz na učivo ve zdrojích**	
Žákyně/žák: ● I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše	Žákyně/žák: ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů		**Hardware a software** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa	(tradiční téma – hardware a software) (tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost)	OSV1 OSV3 OSV4 OSV10 VDO2 MDV1 - 7 MV3 MV4 MV5 MV6 MV7 VG1 VG2 F - elektrické spotřebiče

fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu		Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(téma – digitální identita)	On - digitální stopa, netiketa; průzkumy, ankety; autorské právo; kyberšikana; online nakupování; weby institucí a škol; kariérové portfolio Čj - dodržuje pravidla pravopis; vyjadřuje se kultivovaně, spisovně; typografická pravidla všechny předměty - vyhledávání informací na internetu; využití různých online nástrojů

Poznámky: Možné zdroje učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020: (https://opocitacich.cz)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad, prezentace

8. Učební osnovy - Člověk a jeho svět

8.1. Prvouka

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět prvouka rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije. Žák se učí nově nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat v běžném životě.
Tento předmět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Učí se vnímat lidi**,** vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat**,** přemýšlet o nich a chránit je. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují si vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat (včetně situací ohrožení).

Prvouka je členěna do těchto tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – Naše obec, Krajina kolem nás, Dopravní výchova (riziková místa a situace)
Lidé kolem nás – Jsem školák, Rodina (finan. gramotnost), Domov

Lidé a čas
Rozmanitost přírody (rizika v přírodě)
Člověk a jeho zdraví

Předmětu Prvouka je vyučováno na 1. stupni v 1., 2. a 3. ročníku 6 hodin týdně, v každém ročníku po dvou hodinách.
Při výuce je uplatňován diferen. přístup k nadaným žákům a k žákům se SPU – důraz na slovní projev, zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

Environmentální výchova – tematické okruhy Ekosystémy (v 1., 2. a 3. ročníku), Základní podmínky života (ve 3. ročníku), Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ve 2. a 3. ročníku), Vztah člověka k prostředí (v 1., 2. a 3. ročníku)
Multikulturní výchova – Kulturní diference (ve 2. ročníku), Lidské vztahy (ve 2. ročníku), Etnický původ (ve 3. ročníku), Multikulturalita (ve 3. roč.)
Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání (ve 3. roč.), Sebepoznání a sebepojetí (v 1.roč.), Seberegulace a sebeorganizace (v 1. roč.), Poznávání lidí (v 1. roč.), Mezilidské vztahy (v 1. roč.), Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ve 2. roč.), Hodnoty, postoje, praktická etika (2. roč.)
Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti (ve 2. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (v 1. roč.), Objevujeme Evropu a svět (ve 3. roč.)
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola (ve 3. roč.), Občan, občanská společnost a stát (ve 3. roč.)

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a propojuje je do širších celků
- pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává
- má pozitivní vztah k učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám jiných lidí, zapojuje se do diskuse
- rozumí textům, obrazovým a zvukovým záznamům
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině, společně se podílí na vytváření pravidel
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých i ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- používá bezpečně online aplikace, které mu pomáhají k dohledání potřebných informací
- orientuje se v online prohlížečích, při vyhledávání informací

Prvouka 2 hodiny Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se ve škole a v blízkém okolí správně sedí a drží psací náčiní vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	JSEM ŠKOLÁK vztahy ke spolužákům a učitelům školní režim a řád bezpečná cesta do školy a ze školy (dopravní výchova), riziková místa a situace cesta do školy a ze školy	Čj, M, Vv, Pč, Hv, Tv

LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností LIDÉ A ČAS	vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, udržuje pořádek, neničí vybavení školy obrací se na učitele o pomoc a radu a pomoc dojde (dopraví se) bezpečně nejkratší cestou do školy a zpět umí svou adresu, telefon používá spojení na rodiče, adresy, telefony pojmenuje nejdůležitější místa obce orientuje se v obci zná dopravní spojení rozlišuje základní příbuzenské vztahy v rodině uvědomuje si rozdílnost postavení členů rodiny orientuje se v profesi svých rodičů projevuje radost z rodinných akcí odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností orientuje se v čase určuje čas podle hodin a kalendáře pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období	K 6 K 7	péče o své okolí pracovní návyky DOMOV místo, kde bydlím (adresa, telefon, členění bytu) okolí bydliště (ulice, parky, ..) vztahy v místě bydliště (kamarádské, sousedské) – důvěra, opatrnost problematika obrany státu (armáda ČR) společné činnosti rodiny předměty pro zábavu (knihy,…) NAŠE OBEC název obce označení ulic, hromadná doprava, značení v obci významná místa v obci, kulturní a společenský život RODINA širší příbuzenské vztahy vztahy mezi členy rodiny život rodiny, významné události v rodině, problémy v rodině, finanční gramotnost – rodinný rozpočet LIDÉ A ČAS měsíce, roční období, rok, kalendář, datum, letopočet orientace v čase rytmus života časové vztahy v životě	PT : EV 1,3,4 MV 5 MKV 1,2 OSV 7,10,11

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví seznámení s digitálním zařízením	rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání) chápe a využívá nejvhodnější způsoby trávení volného času chápe dodržování bezpečnosti při využívání techniky umí určit nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny pojmenuje některé volně žijící domácí zvířata rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních období určí a pojmenuje základní části lidského těla orientuje se v etapách průběhu lidského života uplatňuje základní návyky osobní hygieny rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny dodržuje pitný režim umí ošetřit drobná poranění zná důležitá telefonní čísla poskytne první pomoc uvede příklady živočichů v určitém prostředí jednoduché ovládání zařízení		úcta k práci trávení volného času (informace – z novin, televize,…) jak lidé cestují, nakupují, služby technika jako výsledek lidského vývoje (různé druhy, nástroje, stroje) zásady bezpečnosti při práci ROZMANITOST PŘÍRODY život, jeho podoby a formy rostliny, význam pro člověka živočichové – stavba těla, živočichové ve volné přírodě a domácí živočichové chráněné a ohrožené druhy životní prostředí – různé materiály kolem nás (dřevo, kov, …) rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ a nemoc (problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí) lidská postava, průběh lid. života zdraví základní hygienické návyky drobná poranění a přivolání pomoci	

Prvouka 2 hodiny Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vhodně se chová ke spolužákům a učitelům, udržuje pořádek, neničí vybavení školy pojmenuje nejdůležitější místa obce orientuje se v obci zná dopravní spojení zná nejdůležitější telefonní čísla	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	JSEM ŠKOLÁK vztahy ke spolužákům a učitelům školní režim a řád bezpečná cesta do školy a ze školy (dopravní výchova), riziková místa a situace NAŠE OBEC název obce označení ulic, hromadná doprava, značení v obci významná místa v obci, kulturní a společenský život DOMOV místo, kde bydlím (adresa, telefon, členění bytu) okolí bydliště (ulice, parky, ..) vztahy v místě bydliště (kamarádské, sousedské) – důvěra, opatrnost problematika obrany státu (armáda ČR) společné činnosti rodiny předměty pro zábavu (knihy,…)	Čj, M, Vv, Pč, Hv, Tv PT : EV 1,3,4 MV 5 MKV 1,2 OSV 7,10,11
LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem	rozlišuje i širší rodinné vztahy vytvoří rodokmen své rodiny orientuje se v profesi svých rodičů projevuje radost z rodinných akcí umí svou adresu, telefon orientuje se v členění domu a bytu bezpečně se orientuje v okolí bydliště			

spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům LIDÉ A ČAS ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné	orientuje se v čase určuje čas podle hodin a kalendáře pojmenuje názvy dnů, měsíců a ročních období rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání) chápe a využívá nejvhodnější způsoby trávení volného času chápe dodržování bezpečnosti při využívání techniky umí určit nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí zná stavbu těla rostlin zná stavbu těla živočichů chápe důležitost ochrany životního prostředí seznámí se s přírodními vlivy způsobujícími mimořádné události určí základní části těla orientuje se v etapách průběhu lidského života uplatňuje základní návyky osobní hygieny		RODINA širší příbuzenské vztahy vztahy mezi členy rodiny život rodiny, významné události v rodině, problémy v rodině, finanční gramotnost – rodinný rozpočet LIDÉ A ČAS měsíce, roční období, rok, kalendář, datum, letopočet orientace v čase rytmus života časové vztahy v životě úcta k práci trávení volného času (informace – z novin, televize,…) jak lidé cestují, nakupují, služby technika jako výsledek lidského vývoje (různé druhy, nástroje, stroje) zásady bezpečnosti při práci ROZMANITOST PŘÍRODY život, jeho podoby a formy rostliny, význam pro člověka	

zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech procvičování práce s digitálním zařízením	rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí poskytne první pomoc rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek zapnout a vypnout PC psaní písmen (v rámci programů)		živočichové – stavba těla, živočichové ve volné přírodě a domácí živočichové - chráněné a ohrožené druhy životní prostředí – různé materiály kolem nás (dřevo, kov, …) rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ zdraví a nemoc (problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí) lidská postava, průběh lid. života základní hygienické návyky drobná poranění a přivolání pomoci volný čas setkání s neznámými jedinci	

Prvouka 2 hodiny Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	orientuje se v obci, určí základní směry do jiných obcí, umístění význačných budov seznamuje se s mapou, mapovými značkami zná směrovou růžici, určuje světové strany podle různých znamení a na mapě pracuje s buzolou, orientuje mapu zná turistické trasy v okolí své obce zná funkci armády ČR zná dopravní spojení zná nejdůležitější telefonní čísla popíše krajinu v okolí svého bydliště ví, co je krajina, oblast, region, obec zná významné stavby obce. zná nejbližší kulturní památky a přírodní zajímavosti ví o tradicích v obci stručně charakterizuje stav životního prostředí.	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	NAŠE OBEC Okolí bydliště (dopravní výchova) Prostředí okolí bydliště (ochrana život. prostředí) Významná místa v obci a jejich význam Kulturní a společenský život v obci Historická a památná místa v obci Problematika obrany státu (armáda ČR) Obec a vyšší územně správní celky Místní krajina, přírodní prostředí Významné stavby Přírodní zajímavosti obce, životní prostředí Významná místa a přírodní zajímavosti okolí Provozovny v obci, dopravní síť Úřady Tradice Mikroregion Chelčicko – lhenický	Čj, M, Vv, Pč, Hv, Tv PT : VOD 1,2 VG 2 OSV 1 MKV 3,4 EV 1,2,3,4

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam LIDÉ A ČAS ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady	popíše základní činnosti člověka v krajině (dominanty v obci) chápe nebezpečí osamoceného pohybu v krajině zná významné rodáky své obce seznámí se s historií své obce navštíví místní kostel a seznámí se s jeho historií zná tradice a zvyky své národopisné oblasti popíše proměny přírody popíše vlastnosti některých látek (pozorování) vysvětlí základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů pozoruje proměny ročních období v přírodě		KRAJINA KOLEM NÁS Krajina v okolí obce, typ krajiny, povrch, vodní toky a plochy Lidské zásahy v krajině – ochrana krajiny Orientace ve volné krajině Světové strany Práce s mapou Státní symboly, organizace státu LIDÉ A ČAS Měření času (hodiny, minuty, sekundy) Rytmus života, časové vztahy Kulturní a historické památky Významní rodáci Já a moje rodina Minulost a současnost Zvyky a obyčeje Práce a zaměstnání ROZMANITOST PŘÍRODY Živá příroda, podmínky života organismů, proměny přírody	

výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu	chápe důležitost ochrany životního prostředí určí základní části lid. těla, vnitřních ústrojí a orgánů a orientuje se v jejich funkci orientuje se v etapách lidského života uplatňuje základní návyky osobní hygieny chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek rozpozná základní příznaky běžných nemocí, dodržuje zásady podávání léků, poskytne první pomoc reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem		Neživá příroda, přírodniny, voda, vzduch, nejznámější nerosty a horniny, půda Vztah člověka a přírody Látky a jejich vlastnosti (skupenství, třídění, vlastnosti) Životní prostředí a jeho ochrana Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo, smysly a vnitřní orgány Péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky, osobní nebezpečí (šikana, týrání, doprava) Problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí Setkání s neznámými jedinci Nemoci, Ttísňové linky, Mimořádné události Plánování práce a volného času	

nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	na oprávněné nároky jiných osob klávesy (enter, mezerník, delete) prohlubování psaní písmen výukové programy práce s informacemi prohlubování práce s digitálním zařízením: tablet, interaktivní tabule			

8.2. Vlastivěda

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo navazuje na výuku prvouky a klade základy pro výuku zeměpisu, dějepisu a občanské výchovy na 2. stupni základní školy.
Při výuce žáci poznávají různé druhy lidských činností, krajinu jednotlivých regionů, utvářejí si představu o ČR a jejích regionech, o přírodních zajímavostech, o kultuře, historii a životě lidí, utvářejí si představu o životě předků v různých historických obdobích, učí se orientovat v terénu a pracovat s mapou, buzolou a autoatlasem, používají získané poznatky v praktických situacích. U žáků se formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, počíná se formovat i právní vědomí. Na příkladech ze života lidí a zkušenostech se snaží pochopit pojmy domov, obec, region, vlast, seznamují se s našimi nejbližšími sousedy v Evropě. Učí se odpovědnému přístupu k životnímu prostředí, přírodním krásám a kulturním památkám své vlasti.

Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s SPU. Je kladen důraz na slovní projev, na zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Vlastivědě je vyučováno ve 4. i 5. ročníku dvě hodiny týdně. Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen do těchto tematických okruhů:

4. ročník
- Místo, v němž žijeme
- Naše vlast
- Obrazy z dějin od pravěku po Marii Terezii

5. ročník
- Putujeme po České republice
- Česká republika a Evropa
- Obrazy z dějin od Marie Terezie po současnost.

Průřezová témata jsou realizována takto :

Osobnostní a sociální výchova: je zaměřena na rozvoj osobnosti žáka, zejména schopností seberegulace a sebekázně při organizování vlastního času a vymezení času na kvalitní domácí přípravu.
Environmentální výchova: je realizována ve 4. ročníku a to především v učivu o přírodě a krajině, v 5. ročníku v učivu o jednotlivých regionech. Žáci poznávají charakter jednotlivých regionů , podíl člověka na současném stavu a možnosti nápravy.
Výchova demokratického občana :Ve 4. ročníku v tématu Naše vlast se probírá státní zřízení, symboly, svátky, státní úřady, instituce, památná místa. Vysvětlen je i pojem demokracie, volby a samospráva.
Výchova evropanství v globálních souvislostech: Celé jedno téma v 5. ročníku je věnováno našim sousedům a Evropě jako celku.
Multikulturní výchova :Na historických událostech se žáci seznamují s vývojem společnosti a postavením člověka v ní s vývojem lidských práv, s přistěhovalectvím, migrací obyvatel, vzájemným soužitím a prolínáním kultur.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a propojuje je do širších celků
- má pozitivní vztah k učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám jiných lidí, zapojuje se do diskuse
- rozumí textům, obrazovým a zvukovým záznamům
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině, společně se podílí na vytváření pravidel
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- učí orientovat v terénu, pracovat s mapou, měřítkem mapy , buzolou a jízdním řádem
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých i ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- učí se pracovat s aplikace, které mu pomáhají při práci v dějepisné i zeměpisné části
- aktivně vyhledává informace, které umí zpracovat v jednom z programů sloužících k psaní
- pracuje se svěřenými zařízeními s pečlivostí

Vlastivěda 2 hodiny Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky LIDÉ A ČAS ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	**Žák**: Zná název naší vlasti a datum vzniku 1.1.1993 Zná symboly našeho státu a hlavní orgány státní moci Zná termíny státních svátků a objasní historické důvody, které vedly k jejich začlenění do kalendáře Umí určit světové strany Vysvětlí barvy na mapě. Pracuje s legendou mapy Pozná naše základní suroviny-uhlí,vápenec, kaolin Najde na mapě významná pohoří a Sněžku Najde na mapě významné řeky a významná města Umí popsat život prvních Slovanů. Porovná minulost a současnost. Zná rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. Zná podstatu křesťanství.	K 1 K 2 K 4 K 5 K 6 K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	NAŠE VLAST. Vlast, národ,domov, stát Cizinec, cizina, emigrant Symboly české státnosti Státní svátky Památná místa naší vlasti Státní instituce Mapa ČR Poloha ČR Hranice ČR, historické země, sousedé. Přírodní podmínky: pohoří, nížiny, řeky Významná města Průmysl a nerostné suroviny Zemědělství a půdy Počasí a podnebí Ochrana přírody, problémy životního prostředí OBRAZY Z DĚJIN. Nejstarší osídlení našeho území. Život starých Slovanů. Staré pověsti České Sámův rodový svaz Velkomoravská říše Křesťanství, Význam Cyrila a Metoděje	HV, Vv, přírodověda, prvouka, M. VDO-2 občan a stát. VDO-3 volby. VDO-4 demokracie EV-2 zdroje surovin EV-3doprava průmysl EV-4 prostředí a zdraví. Přírodověda, prvouka, Vv. VDO-2 občan, stát. VDO-3 organizace v obci. EV-4 člověk a prostředí.

ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Zná osobnost knížete Václava a kněžny Ludmily. Ví, jaké zásluhy o české království měl Karel IV. Ví, kdo byl Jan Hus, Jan Žižka, Prokop Holý, Jiří z Poděbrad a husité. Zná význam bitvy u Lipan. Ví, co pro náš národ znamenala bitva na Bílé hoře,poprava českých pánů a pobělohorská doba. Zná význam Komenského. Zná význam Marie Terezie Zpracovává i vyhledává informace o významných osobnostech v online prostředí. Informace si ověřuje a třídí		PŘEMYSLOVCI Česká knížata na trůně: Přemysl Otakar I. a Zlatá bula sicilská Anežka Přemyslovna České království za Karla IV. DOBA HUSITSKÁ. Jan Hus, Husitské hnutí. Slavní vůdci a významné bitvy. Doba Jiřího z Poděbrad. Jagellonci na českém trůně. HABSBURKOVÉ NA ČESKÉM TRŮNĚ. Rudolf II. Stavovské povstání, bitva na Bílé hoře. Pobělohorská doba, poprava českých pánů. J.A.Komenský - učitel národů. Nevolnictví, robota. Osvícenství a Marie Terezie.	VG-2 pokusy Jiřího z Poděbrad o sjednocení Evropy. Mírové aktivity. VG-3 kořeny evropské civilizace. OSV-1 učit se podle textu. OSV-3 organizace času žáka a plánování učení VDO-4 formy vlády v dějinách.

Vlastivěda 2 hodiny Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	**Žák**: Orientuje se na mapě ČR Vyhledá na mapě údaje o přírodě a regionálních zvláštnostech. Zná nejvýznamnější památky Prahy. Zná charakteristiku a zajímavosti jednotlivých krajů ČR Zná nejvýznamnější chráněná území. Umí popsat hlavní problémy životního prostředí.	K 1 K 2 K 3 K 5 K 7	PUTUJEME PO ČESKÉ REPUBLICE. Kraje ČR: v každém kraji: Přírodní prostředí – hory, nížiny, vodstvo. Města Památky Přírodní a kulturní zajímavosti. Průmysl, zemědělství Praha – historická i současná Jihočeský kraj, Středočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Moravskoslezský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Jihomoravský kraj	VDO-4 řízení měst a obcí. MV-5 vliv médií na informovanost občanů EV-1 lidské aktivity ve vodním hospodářství EV-2 půda, zdroje energie. EV-3 ochrana přírody a památek EV-4 prostředí a zdraví.
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Orientuje se na mapě Evropy. Jmenuje státy, se kterými sousedíme, jejich polohu a hlavní města Vyhledá na mapě jednotlivé oceány a světadíly. Seznámí se s povrchem a vodstvem Evropy	K 1 K 2 K 4 K 5	ČESKÁ REPUBLIKA, EVROPA, SVĚT Svět-zobrazení- glóbus, mapa. Povrch zeměkoule: oceány, světadíly Zeměpisná síť, časová pásma Povrch Evropy - významná pohoří a nížiny Pobřeží Evropy Evropské veletoky Podnebí, podnebná pásma. Rostlinstvo a živočišstvo jednotlivých pásem.	VG-1 sousedé v Evropě. VG-2 evropské krajiny. VG-3 evropské instituce MKV-1 respektování národností MKV-5 sociální smír, práce v zahraničí, solidarita.

LIDÉ A ČAS ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Zná části Evropy, státy a jejich metropole Zná státy EU Chápe význam paktu NATO Zná mezník mezi středověkem a novověkem. Zná stručnou historii budování Národního divadla. Objasní příčiny 1. světové války. Ví, kdo byl T. G. Masaryk a E. Beneš. Zná datum vzniku ČSR 28. října 1918. Zná stručnou historii 2. světové války. Stručně vysvětlí poválečný vývoj Ví co je demokracie a co totalitní režim	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	Státy Evropy Významná města v Evropě Naši sousedé: Rakousko, Německo, Slovensko, Polsko Evropská unie - význam pro členské státy. Evropská unie NATO OBRAZY Z DĚJIN Osvícenství, Marie Terezie a Josef II. Národní obrození I. světová válka – příčiny, průběh, výsledky Vznik samostatné ČSR: státní symboly, první prezident, život za první republiky Okupace, zánik ČSR, mnichovská dohoda Protektorát Osvobození Poválečný vývoj - do r. 1948 Nástup komunismu l948 - 1968 Pražské jaro 1968 Normalizace 1969 - 1989. Charta 77 Nástup demokracie 1989 - sametová revoluce Rozpad federace, vznik samostatné České republiky. První prezident Václav Havel. Členství v Evropské unii přínos pro: hospodářský rozvoj, péči o životní prostředí, mírové aktivity dodržování lidských práv.	VDO- 2 úloha občana ve státě VDO 3 různé formy vlády demokracie, totalitní režim komunismus a fašismus. VG-3 sjednocená Evropa MV-5 vliv masmédií na informovanost občanů.

8.3. Přírodověda

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo navazuje na výuku prvouky a klade základy pro výuku přírodních věd, zejména přírodopisu, biologie, fyziky, chemie a zeměpisu na 2. stupni základní školy. Spojují se zde vybrané poznatky z biologie, přírodopisu, fyziky chemie, astronomie a kosmonautiky.
Při výuce získávají žáci vědomosti, které jim pomohou aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět a prostředí, ve kterém žije a pracuje. Žáci poznávají základní jevy a vztahy v přírodě, vztahy mezi organismy navzájem - etologie, vztahy mezi organismy a prostředím – ekologie.
Rozvíjejí svoji schopnost samostatně, pomocí učitele pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly. Žáci si tak utvoří kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života a životnímu prostředí, poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, seznamují se s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.
Součástí výuky jsou exkurze do planetária v Č.Budějovicích. K výuce je v maximální míře využíváno přírodnin z okolí školy.
Při výuce je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s SPU - důraz na slovní projev, zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. i 5. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vyučovací předmět Přírodověda je členěn do tematických okruhů:
4. ročník:
- Rozmanitost přírody a podmínek života.
- Přírodní společenství les.
- U lidských obydlí
- Na poli
- Na louce

U vody.

5. ročník:

Rozmanitost přírody a podmínky života.
Třídění organismů
Člověk a jeho životní podmínky, výchova ke zdraví
Země ve vesmíru
Člověk a technika

Předmětem prolíná **průřezové téma enviromentální výchova**. Především vztah člověka k prostředí, vodě, ovzduší, a spoluzodpovědnost za jejich stav. Dále základní podmínky života a jednotlivé ekosystémy v rozsahu přiměřeném věku žáků.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a propojuje je do širších celků
- pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává
- má pozitivní vztah k učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám jiných lidí, zapojuje se do diskuse
- rozumí textům, obrazovým a zvukovým záznamům

- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině, společně se podílí na vytváření pravidel
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá hrubé zacházení
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých i ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální prezentaci, referát dle zadaného tématu
- vyhledává informace a obrázky
- volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci s digitálními historickými zdroji
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- sdílí informace v digitálním prostředí
- rozvíjí své komunikační strategie a techniky (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými)

Přírodověda 1 hodina Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ROZMANITOSTI PŘÍRODY ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	**Žák**: Zná podmínky života Zná znaky živých organismů Objevuje propojenost mezi živou a neživou přírodou Rozdělí rostliny podle délky života Chápe princip fotosyntézy Dělí živočichy podle způsobu výživy Sestaví jednoduchý potravní řetězec Zná zástupce bezobratlých a obratlovců, jejich znaky a vlastnosti Dělí obratlovce do 5 tříd	K 1 K 2 K 3	ROZMANITOST PŘÍRODY PODMÍNKY ŽIVOTA Znaky živých organismů. Podmínky života. Výživa živočichů. Výživa rostlin – fotosyntéza Rostliny podle délky života. Půda. Potravní řetězec. Přizpůsobení organismů prostředí. Třídění organismů.	Prvouka. EV-1 znaky prostředí. EV-2 voda, ovzduší, půda. EV-4 ochrana životního prostředí v obci.
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Rozumí pojmu Ekosystém Les Zná základní listnaté stromy a keře Zná jehličnaté stromy Zná běžné lesní byliny (jedovaté i léčivé) Pozná mech, lišejník, kapradinu a přesličku Zná běžné houby Pozná běžnou lesní zvěř	K 1 K 2 K 5 K 6	PŘÍRODNÍ SPOLEČENSTVÍ - LES Jehličnaté stromy – stavba, význam. Listnaté stromy – buk, dub, těla, význam Lesní keře a byliny (léčivé i jedovaté) Houby jedlé a jedovaté Lesní zvěř: srnec, jelen, daněk, prase divoké, jezevec, kuna	EV-1 ekosystém les.

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zná nebezpečí kůrovce Zná, jaký užitek poskytuje člověku les Vysvětlí význam lesa pro čistotu ovzduší a zadržování vláhy Zná, jaká nebezpečí les skrývá (klíště, vzteklina) Rozumí pojmu Ekosystém Lidské obydlí Zná běžné plevele Pozná běžné ovocné stromy a jejich plody Pozná běžné druhy zeleniny. Zná význam zeleniny ve výživě Umí rozlišit ekosystémy: sad, zahrada, rumiště Zná způsoby likvidace plevelů a škodlivého hmyzu Ví, jak pomáhat v zimě ptactvu Ví, jak chránit užitečné živočichy, kteří žijí u lidských obydlí Zná základní pokojové rostliny a smysl jejich pěstování	K 1 K 2 K 6 K 1 K 2 K 6 K 7	Lesní ptactvo: datel, pěnkava, krahujec, jestřáb,kukačka, sojka Další lesní živočichové: hadi, ještěrky,obojžielníci Lesní hmyz: mravenec, kůrovec Jak se správně chovat v lese. Význam lesa (čistota ovzduší, zadržování vláhy) Co všechno dává les člověku Vzájemné vztahy organismů v lese - potravní řetězce Co ohrožuje lesy U LIDSKÝCH OBYDLÍ Ekosystémy u lidských obydlí – ovocný sad, zeleninová zahrada, rumiště Lípa- stavba těla, význam Bez černý , líska, a další keře okolo obydlí Plevele okolo obydlí – kopřiva pýr, lopuch V sadu – ovocné stromy a keře, ptactvo v zahradě Na zahrádce – zelenina, okrasné květiny, koření Živočichové chovaní pro radost Domácí zvířata Včela medonosná Škůdci našich domácností a našeho zdraví	EV-1 ekosystém, lidské sídlo. EV-1 kulturní krajina-pole EV-2 půda.

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Rozumí pojmu Ekosystém Pole Umí rozpoznat obilniny a ví, jaké potravinářské výrobky se připravují z obilí Zná stavbu těla obilnin Zná běžné plevele Zná běžné polní plodiny Zná škůdce polí Zná užitečné živočichy polí Rozumí pojmu Ekosystém Louka Zná několik druhů lučních trav, lučních květin a motýlů. Zná stavbu těla motýla Umí vysvětlit vývoj motýla proměnou dokonalou Rozumí pojmu Ekosystém Voda Zná několik druhů sladkovodních ryb, vodních rostlin, ptáků, zástupců hmyzu žijícího u vod.	K 1 K 2 K 6 K 1 K 2	Květiny v bytě Užiteční živočichové u našich obydlí (ježek, žába, slepýš, netopýr) Péče o ptactvo v zimě NA POLI. Stavba těla obilniny a způsob života Zpracování a potravinářské výrobky z obilí Okopaniny - lilek brambor Řepa cukrová – stavba, zpracování Luštěniny Pícniny Olejniny Plevele našich polí Škůdci našich polí Živočichové našich polí (zajíc, koroptev, bažant) NA LOUCE. Louka, jako ekosystém uměle vytvořený člověkem Luční trávy – druhy, stavba těla rostliny Luční květiny Hospodaření na loukách Molýli a další živočichové žijící na loukách (saranče, kobylka, cvrček)	EV-3 olejniny, zdroj obnovitelného pa liva. Vv, prvouka, čtení. EV-2 zemědělská půda. Prvouka, Vv. EV-2-voda.

	Zná vnější stavbu těla ryby a umí popsat vnitřní orgány Umí vysvětlit prospěšnost rybníkářství		Ekosystém – vlhká louka : čáp, čejka. U VODY A VE VODĚ. Rybník, jako uměle vytvořený ekosystém Historie rybníkářství Rostliny okolo vod a ve vodě (kosatec, rákos, vrba, olše) Vodní živočichové (ryby, vydra) Vodní ptactvo (labuť, potápka, volavka, racek) Vodní bezobratlí Význam čisté vody, znečisťovatelé	

Přírodověda 2 hodiny Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ROZMANITOSTI PŘÍRODY ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti	**Žák**: Zná podmínky života na Zemi Vysvětlí pojem fotosyntéza Vysvětlí příčiny cest za potravou (migrace) a zimního spánku (hibernace) Zná význam botanických a zoologických zahrad Zná světadíly a oceány	K 1 K 2	ROZMANITOST PŘÍRODNÍCH PODMÍNEK Podmínky života na Zemi. Fotosyntéza Jak se organismy přizpůsobují životním podmínkám -migrace, hibernace Podnebí a počasí Podnebné pásy na Zemi	VE-1 les,moře, deštný prales. VE-2 voda, ovzduší. VE-3 ubývání druhů. VE-4 příroda v obci.

mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Vyjmenuje podnebné pásy na Zemi a organismy pro ně typické Zná propojenost mezi živou a neživou přírodou Zná nevhodné zásahy člověka do přírody Zná ohrožené druhy naší přírody Seznámí se s pojmem Vesmír, světelný rok, gravitace Pozná některá souhvězdí na noční obloze Zná význam Slunce pro život jako součást galaxie Mléčné dráhy Umí popsat sluneční soustavu Vysvětlí, jak vzniká den a noc Vysvětlí, jak vznikají roční období, umí popsat pojmy jarní a podzimní rovnodennost a letní a zimní slunovrat Chápe význam Měsíce pro naši Zemi Seznámí se s kosmickými výzkumy	K2 K 1 K 2 K 6	Rozmanitost přírody v Evropě a ve světě Ubývání druhů Botanické zoologické zahrady Rizika v přírodě - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ČLOVĚK A PŘÍRODA. Ničení lesů mírného pásu. Ničení tropických deštných lesů. Ropné havárie. ZEMĚ VE VESMÍRU Magnet a magnetická síla Země a gravitační síla Slunce zdroj tepla a světla Měsíc přirozená družice Země Sluneční soustava- planety,měsíce, komety, planetky, meteority. Země: postavení ve sluneční soustavě Významná místa na Zemi: obratník Raka, Kozoroha, polární kruhy. Významná data: jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat. Kosmický výzkum Vesmír- galaxie Souhvězdí	EV.-2 tropický deštný les, EV-3 lidské aktivity v přírodě. EV-1 vodní zdroje EV-2 voda, ovzduší, půda EV-4 prostředí a zdraví. EV-2 ovzduší ,výzkum atmosféry.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Zná rozdělení organismů na bakterie, houby, rostliny, živočichy Zná rozdělení rostlin na semenné a výrtrusné Zná rozdělení živočichů na bezobratlé a obratlovce a dále je rozděluje do tříd Zná základní znaky jednotlivých tříd obratlovců Užívá atlasy.	K1 K6	TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ. Třídění organismů (bakterie, houby, rostliny, živočichové) Třídění rostlin (výtrusné a semenné) Třídění živočichů (bezobratlí a obratlovci) Třídění obratlovců (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Zná jednotlivé soustavy orgánů jejich funkci Popíše jednotlivé části soustav Zná význam jednotlivých soustav Seznámí se s 1. pomocí při poranění jednotlivých soustav Zná zásady správné výživy a zásady osobní hygieny	K 1 K 2 K 4 K 5 K 6	SOUSTAVY LIDSKÉHO TĚLA. Stavba těla, základní funkce a projevy: Opěrná soustava Svalová soustava Oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava Nervová soustava Pohlavní soustava Smyslová soustava Zdravý životní styl, správná výživa Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a	EV-2 ochrana biologických druhů.

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Umí ošetřit drobné poranění Umí přivolat lékařskou pomoc Chrání zdraví své i druhých. Zná dopravní předpisy a pravidla Dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení zdraví svého nebo blízkých Ví, jak se má zachovat při setkání s dopravní, či jinou nehodou Zná rizika v případě ohrožení, ví, jak postupovat v případě ohrožení zná záchranný integrovaný systém Vysvětlí, jak jednoduché stroje usnadní práci Zná fáze spalovacího motoru		úrazů, první pomoc při drobných poraněních. Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality. Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií. Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek. ČLOVĚK A JEHO ŽIVOTNÍ PODMÍNKY. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Podmínky života člověka Význam čisté vody a vzduchu Význam zdravé výživy a životosprávy Význam hygieny První pomoc při úrazech DOPRAVNÍ VÝCHOVA Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) a jiné.	

	Zná zásady bezpečného zacházení s elektrospotřebiči Zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Ví, jak se v obci třídí odpad Ví, co je recyklace	K 1 K 2 K 4 K 6	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku. Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace požáru), integrovaný záchranný systém. ČLOVĚK A TECHNIKA. Stroje usnadňují práci. Jednoduché stroje (nakloněná rovina, páka, kladka a kladkostroj, kolo) Parní stroj Spalovací motory Druhy energie Zdroje energie obnovitelné, neobnovitelné zdroje Elektrická energie Spotřebiče, jejich zapojení Elektrický obvod Bezpečnost při práci s elektrickým proudem. Výroba skla, papíru, plastů Přenos informací Počítač	EV-2 zdroje energie EV- druhotné suroviny.

9. Učební osnovy - Člověk a společnost

9.1. Dějepis

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz klade především na hlubší poznání dějin vlastního národa (regionu) v kontextu s evropským vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, náboženství, umění) a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.

Výuka dějepisu vede žáky k trvalému osvojení učiva. Učivo by nemělo žáky zatěžovat podrobnostmi, mělo by přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Výuka dějepisu by především měla vést u žáků k podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných společenství a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou

Do vzdělávacího obsahu Dějepisu jsou začleněna tato **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova.

Učivu Dějepisu je věnováno v každém ročníku 2. stupně po dvou hodinách.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků.

Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva, ať už formou referátů nebo seminárních prací navíc, zapojují se do soutěží.

Žák si osvojuje dovednosti práce s jednoduššími i složitějšími dokumenty různého charakteru a využívá je jako zdroj informací. Učí se orientovat v historických, etických, politických i dalších faktech a přitom si utváří svůj vlastní hodnotový systém, který by měl umět i přiměřeně obhajovat.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy.

K nejefektivnějším patří práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou v žákovské knihovně, dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získaliv jiných učebních předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek apod . Žáci využívají i prostředky výpočetní techniky, kde se učí prostřednictvím výukových programů i internetu hledat různé varianty a postupy řešení problému a tím i logické vyvozování závěrů. Nedílnou součástí výuky je projektové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody strategie
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- samostatně řeší problémy
- volí vhodné způsoby řešení
- je schopen svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým, porozumí jim, vhodně reaguje, vhodně argumentuje, zapojuje se do diskuse

Kompetence sociální a personální

- samostatně přemýšlí a kultivovaně vyjadřuje vlastní názor

Kompetence občanské

- zaujímá pozitivní postoj ke svému společenství, státu, kultuře a civilizaci
- respektuje lidská a občanská práva, evropské společenské a kulturní normy

Kompetence pracovní

- úkoly plní pečlivě a úplně v předem stanoveném termínu a kvalitě
- respektuje pravidla a organizací výuky a hodnocení

Kompetence digitální

- volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- odpovědně, bezpečně a efektivně komunikuje, chová se a jedná v digitálním prostředí

Dějepis 2 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ● D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ● D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, dokáže chronologicky řadit historická období	**Žák:** ● uvádí konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějinných poznatků ● uvádí příklady zdrojů informací o minulosti ● pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ● se orientuje na časové ose a v historické mapě ● řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	K 1 K 2 K 3 K 1	**ČLOVĚK V DĚJINÁCH** ● význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny ● historický čas a prostor	Čj Z
● D-9-2-01 uvádí charakteristické rysy života pravěkých sběračů a lovců; jejich materiální a duchovní kulturu ● D-9-2-02–objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	● charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ● dokáže objasnit význam zemědělství, dobytkářství a zpracovávání kovů pro lidskou společnost	K 1 K 2	**POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI** ● člověk a lidská společnost v pravěku	Vv,Př,F,Z

● D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací				
● ~~vyjmenuje podmínky vzniku prvních zemědělských civilizací~~ ● D-9-03-2 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ● D-9-03-3demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury ● D-9-03-4porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ● vyloží zrod a podstatu křesťanství ● chápe podstatu antické demokracie	● rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací ● uvádí typy památek – součást světového kulturního dědictví ● vysvětlí na konkrétních příkladech přínos antické kultury ● uvádí jména významných osobností antiky ● uvádí charakteristické rysy života v antickém Řecku, Římě ● vysvětlí zrod křesťanství ● porovnává formy vlády a postavení společenských skupin ve vybraných státech ● chápe podstatu antické demokracie	K 1 K 2 K 1 K 2 K 5	**NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY** ● nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz ● antické Řecko a Řím ● - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Z,M,Př,F,Čj-lit,Vv,Ov PT- 3/3,Jsme Evropané – výklad PT – VDO 2/4, Principy demokracie - výklad

Dějepis 2 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ● D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ● D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ● D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké	**Žák:** ● popíše podstatnou změnu situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ● objasní situaci Velkomoravské říše, její postavení v Evropě a vliv na vytváření povědomí o životě na území našeho státu ● objasní situaci č. státu, jeho vnitřní vývoj a postavení tohoto státního útvaru v evropských souvislostech ● vysvětlí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí	K 1 K 1 K 2 K 5 K 7	**KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA** ● nový etnický obraz Evropy ● utváření států ve východní, západní Evropě, jejich specifický vývoj ● islám, islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) ● Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Ov,Z,Vv,Př,Čj,cizí j. Ov,Z,Vv,Př,M,F Z,Vv,Př

společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	(pohled kat. církve na kacířství, jiné věrouky) ● popíše příčiny a důsledky křížových výprav ● posuzuje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ● poznává základní rysy, prvky románské a gotické kultury	K 1 K 2 K 5 K 7 K 1 K 2	● křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy ● struktura a kultura středověké společnosti	Z,Vv,Ov,Čj-lit. Vv,Čj-lit.,F
● D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	● vysvětlí podstatu renesance, humanismu, reformace, jejich nutnost pro rozvoj společnosti a jejich šíření v Evropě (+ reakce kat. církve na reform. církve) ● jmenuje významné představitele tohoto období		**OBJEVY, DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY** ● renesance, humanismus, reformace	Čj-lit.,Vv,F,Př,Ov,Z

● D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život ● D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ● D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	● vymezí význam husitství pro český politický a kulturní život ● objasní příčiny, průběh a důsledky hus. válek ● popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ● objasní postavení č. státu v Evropě - jako součást habsburské monarchie na pozadí politických a náboženských změn	K 1 K 2 K 1 K 2 K 1 K 2 K 5	● husitství ● zámořské objevy, počátky dobývání světa ● český stát a evropské velmoci v 15. – 1.pol. 17.století	Z,Vv,Př,F,Čj-lit. Z,Ov,Vv,Př,F PT – VDO,2/4 – Principy demokracie, výklad
● D-9-5-05-objasní příčiny a posoudí důsledky třicetileté války	● objasní příčiny a důsledky třicetileté války, rozdělení evropy do mocenských bloků ● hodnotí postavení č. zemí v době pobělohorské ● uvádí charakteristické rysy barokní kultury, místa, díla, stavby, představitele		● třicetiletá válka	PT – VG ,3/3 – Jsme Evropané, výklad Z,Ov
● D-9-5-06 rozpoznává základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		K 1 K 2 K 1	● barokní kultura	Vv,Ov,Čj-lit.

Dějepis 2hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	**Žák:** ● na příkladech vysvětlí podstatu pojmů – absolutismus, konst. monarchie, parlamentarismus ● rozpozná základní znaky osvícenství ● dokazuje nutnost, přínos(negativa) reformní činnosti Habsburků ● posoudí dopad osv. reforem na každodenní život ● vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, polotické a kulturní změny charakteristické pro modernizaci společnosti	K 1 K 2 K 5	**OSVÍCENSKÝ ABSOLUTISMUS** ● -český stát a evropské velmoci ve 2. pol. 17.st. – 18.st (absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus)	Z,Ov,Čj,

● D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi fr. revoluce a napoleonskými válkami a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	● chápe podstatu vybraných pojmů ● vysvětlí nutnost a důsledky francouzské revoluce ● uvádí charakt. rysy jakobínské vlády a vlády Napoleona I. ● vysvětlí příčiny a důsledky Napoleonova vzestupu a pádu, postoj vybraných evropských mocností k Napoleonově Francii	K 1 K 5	**VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE, NAPOLEONSKÉ OBDOBÍ** ● konec absolutismu ve Francii ● (konstituční monarchie, vznik republiky, direktorium, konzulát, císařství Napoleona I. B.)	Ov,Z PT – VDO, 2/4, Principy demokracie - výklad
	● uvádí změny po ukončení napoleonských válek, ● na příkladech demonstruje charakteristické rysy a přínos průmyslové revoluce, její důsledky pro všechny oblasti života společnosti ● vysvětlí podstatu kap. spol., její fungování, třídní proměnu	K 1 K 2 K 4 K 5	**PONAPOLEONSKÁ EVROPA** ● vídeňský kongres, období restaurace ● průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti	Z,Př,F,Ch,Ov

● D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími ve vybraných evropských národů	● charakterizuje revoluční úsilí a požadavky jednotlivých skupin obyvatelstva ve vybraných státech Evropy ● chápe revoluce 19. st. jako prostředek k řešení politických, sociálních a ekonomických problémů ● ~~popisuje průběh revoluce v českých zemích, požadavky zástupců č. národa~~ ● ~~posoudí výsledky revoluce v zemích habsburské monarchie~~ ● stručně popisuje revoluci v zemích habsburské monarchie	K 1 K 2 K 3 K 5	**REVOLUCE 1848/1849** ● revoluční rok 1848 v evropských státech, příčiny, cíle, výsledky, důsledky ● politické proudy, strany (konzervativci, liberálové, demokraté, socialisté) ● ústava, občanská práva	Ov,Čj,Z
● D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	● vysvětluje porevoluční vývoj ve vybraných evropských státech ● formuluje charakteristické rysy vývoje č. zemí v rámci habsb. monarchie po neúspěšné revoluci ● definuje pojem imperialismus, kolonialismus a tyto uvádí do souvislostí s prohlubujícími se rozdíly	K 1 K 2 K 5	**2.POL. 19.ST – POČÁTKY 20. ST. (1848-1914)** ● porevoluční Evropa (Viktoriánská Anglie, francie Napoleona III., sjednocení Německa,Itálie, habsburská monarchie a české země) ● imperiální doba (imperialismus, kolonialismus, ~~vzestup USA, situace ve východní části světa – Rusko, Japonsko)~~	Z,Ov,Vv

	ve vývoji evr. zemí a jejich soupeřením ● na příkladech uvádí důsledky průmyslové a kulturní revoluce a jejich dopad na každodenní život člověka		● ~~měšťanská kultura, civilizace (secese)~~ ● kultura na přelomu 19. a 20. st. ● kapitalistická společnost ● č. země před 1. sv. válkou	
● D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve svět. válce ● D-9-7-02 rozpoznává klady a nedostatky demokr. systému	● vysvětlí příčiny, průběh a důsledky 1.sv.v. ● posoudí postavení jednotlivých evropských zemí, úlohu českých vojáků za 1. sv.v.	K 1 K 2	**SVĚTOVÁ VÁLKA** ● mocenské bloky ● příčiny, průběh, důsledky 1.sv.v ● ruské revoluce ● Češi za 1. sv.v.	Z,Čj-lit,Ov

Dějepis 2 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● D-9-7-03 charakterizuje totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět, rozpoznává destruktivní sílu totalitarismu a vznik nacionalismu ● D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ● D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	**Žák:** ● vysvětluje rozdíly mezi demokr. a totalitním systémem – demonstruje na příkladech ● uvádí char. rysy 20. a 30. let (polit.,hospodář., kulturní) ● jmenuje typické znaky fašismu, komunismu, nacismu a vysvětlí jejich souvislost s neodvratitelností světového válečného konflikt ● vyjmenuje char. rysy a osobnosti kulturního života 1. republiky	K 1 K 2 K 7	**SVĚT MEZI DVĚMA VÁLKAMI** ● poválečné uspořádání světa ● vznik Čs. republiky – hospodářský, politický vývoj, sociální a národnostní problémy, charakteristické rysy čs. demokracie, politický systém ● poválečná obnova – „ zlatá 20. léta „ ● světová hospodářská krize – 30. léta ● vznik totalitních systémů – fašismus, komunismus ● rozpad versailleského systému ● nacismus ● kultura a věda 1. republiky	Ov,Vv,Z,Čj-lit. PT –VDO 2/4, Principy demokracie, výklad PT – OSV 1/11,Hodnoty, postoje, skup.práce

	● charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2.sv.v ● chápe podstatu pojmů holocaust, KT,antisemitismus, nacionalismus…a rozpoznává jejich nepřijatelnost ● vyjmenuje klíčové okamžiky v průběhu 2.sv.v. ● vysvětluje důležitost výsledků konference v Mnichově pro další vývoj Čs. republiky, posoudí jejich dopad na vývoj situace v Evropě na prahu války ● na příkladech demonstruje složitost každodenního života v protektorátu ● porovná život Židů a ostatního obyvatelstva	K 1 K 2 K 4 K 5 K 7	**DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA** ● začátek ● západní tažení (Fr., VB) ● napadení SSSR ● obrat ve vývoji ● Mnichov – mezník – vznik protektorátu ● život v protektorátu ● odboj (domácí, zahraniční) ● čs. vojáci na frontách 2. sv.v. ● závěr, důsledky a rysy 2. sv.v., holocaust, KT, důležité pojmy (rasismus, antisemitismus, revanšismus, nacionalismus, šovinismus…)	Ov, Z,Čj-lit PT – VG 3/3, Jsme Evropané, výklad PT – MKV 4/2,3, Lidské vztahy + Etnický původ, skupinová práce
	● vysvětluje důležitost a způsob řešení německé otázky (celoevropsky i v ČSR) ● uvádí charakteristické rysy života v poválečném Československu ● posoudí postavení představitelů čs. demokr. sil	K 1 K 2	**EVROPA A SVĚT PO ROCE 1945** ● mír po válce ● řešení německé otázky poválečná ČSR ● život po válce ● národnostní menšiny v ČSR ● prohra čs. demokracie ● kulturní vývoj v ČSR 1945 - 1948 ● rozdělení Evropy	OV,Z,Čj-lit

	v Evropě, ČSR a jejich vliv na boj o rozdělení Evropy (světa) do V a Z bloku a na vítězství totalitního systému v ČSR			
● D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků ● D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantské hospodářské a vojenské spolupráce ● D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí ● D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	● vysvětluje principy komunistické totality ● chápe politické procesy jako nepřijatelné porušování lidských práv ● uvádí charakteristické rysy éry stalinismu ● vysvětlí neodvratitelnost vývoje na konci 60. let v ČSR, posoudí úlohu státu, Varšavské smlouvy při znovunavrácení ČSR k zemím komunistického bloku ● uvádí char. rysy období normalizace (demonstruje na příkladech z vybraných oblastí života) ● uvádí příčiny a důsledky rozdělení světa do bloků ● posuzuje a orientuje se v problematice rozvojových zemí a globálních problémů lidstva (světa)	K 1 K 2 K 5	**ROZDĚLENÉ SVĚTY** ● upevnění sovětského bloku ● komunistické Československo ● protikomunistický odboj ● poúnorový exil, lidé doma ● změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let (vznik NATO, Varšavské smlouvy) ● období uvolněného života v 60. letech v ČSR ● rok 1968 – Pražské jaro, sov. okupace ● proces normalizace ● mezinárodní vývoj a krize v 60. a 70. letech (období studené války) ● rozvojové země – problémy ● cesta k sametové revoluci ● globální problémy lidstva (světa)	Ov,Z,Čj-lit

9.2. Občanská výchova

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Občanská výchova formuje a rozvijí občanský profil žáků. Orientuje je v životě společnosti, pomáhá jim utvářet si vztahy k prostředí a společnosti, ve které žijí. Utváří u žáků způsobilost k mravnímu a odpovědnému jednání, formuje u žáků odpovědnost za vlastní život, za důsledky svého rozhodování a za kvalitu svěřené práce. Otevírá cestu k sebepoznání.

Předmět Občanská výchova se vyučuje v 6. - 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Při vyučování je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s SPU a je kladen důraz na slovní projev, zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Téma Člověk a pracovní život je přesunuto z občanské výchovy v 9. ročníku do praktických činností v 9. ročníku, neboť jejich obsahová náplň je stejná.

Průřezová témata:

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** je realizováno zejména v 8. ročníku. Žáci získávají mnoho informací o sobě, o své psychice, učí se sebepoznávat, sebeovládat, sebekontrolovat, zvládat stres, relaxovat a řešit krizové situace.

Žáci jsou vedeni k vědomí, že každý občan má svá práva , která musejí respektovat a naopak musí umět si obhájit práva svá.

Výchova demokratického občana: Žáci získávají vědomosti potřebné pro život v demokratické společnosti. Žáci si vytvářejí ucelenou představu o správě veřejných záležitostí obce, regionu a státu. Jsou vedeni k rozvoji demokratických vztahů, právu zapojit se aktivně do dění třídy, školy a v dospělosti do veřejného a politického života. Jsou vedeni k právnímu vědomí a kázni, k plnění občanských povinností školním řádem počínaje přes různá pravidla, vyhlášky a zákony konče.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: V 8. a 9. ročníku se žáci učí pochopit význam začlenění naší země do Evropské unie, seznamují se s dalšími mezinárodními organizacemi, jako OSN, NATO a jejich strukturami. Dále se seznamují s humanitárními

organizacemi (Člověk v tísni, ČČK, Lékaři bez hranic). Žáci se učí chápat evropské problémy ekologické, energetické, ale i nebezpečí terorismu, pandemií a dalších globálních problémů.

Multikulturní výchova: Žáci se učí zejména v 7. ročníku poznávat zvláštnosti různých etnických skupin žijících u nás, jsou vedeni k toleranci a pochopení národnostních menšin. Seznámí se s Úmluvou o právech dítěte, Listinou práv a svobod a Chartou 77.

Environmentální výchova: Pozornost tomuto tématu je věnována především v 6. a 7. ročníku. Žáci se učí odpovědnosti za stav životního prostředí. Seznamují se s vodním hospodářstvím a stavem ovzduší. Dovídají se o nebezpečí znečišťování a možnostech ochrany spodních vod a vodních zdrojů. Žáci se dovídají o způsobech ničení půdy a o její ochraně, jako zdroje obživy a perspektivně i jako zdroje pohonných hmot. Žáci se seznamují s obnovitelnými zdroji energie a nutnosti šetřit s ní. Učí se chránit přírodu, vybrané druhy rostlin a živočichů a to se zaměřením na nejbližší okolí. Žáci se učí hospodařit s odpady jako druhotnými surovinami. Učí se je třídit tak, jak je v obci zavedeno. Seznamují se s globálními problémy planety a celosvětovými aktivitami zaměřenými na růst ekologického vědomí veřejnosti v rámci OSN a EU.

Mediální výchova: Při výuce sledujeme dva hlavní okruhy vlivu médií na osobnost žáka :

- Vliv na každodenní život, na chování, rozhodování. Vliv reklamy.
- Vliv médií na vývoj citů žáka. Žáci se v občanské výchově učí také orientovat v nabídce masmédií a kriticky posuzovat programy.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- získané poznatky hodnotí, třídí, vyvozuje závěry
- umí vyhledávat a třídit informace k určitému tématu, propojuje je do širších celků
- vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupuje k řešení problémů třídy, školy a obce
- učí se problémy vnímat, vyhledávat a přemýšlet nad jejich příčinami
- zabývá se způsobem řešení
- je schopen svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje a formuluje své myšlenky a názory
- naslouchá hovoru druhých, snaží se porozumět a účinně se zapojuje do diskuse
- využívá komunikační a informační prostředky
- získané dovednosti používá při komunikaci s ostatními žáky

Kompetence občanské

- respektuje názory druhých, váží si jejich hodnot
- umí se vcítit do situace druhých
- jedná slušně, odmítá hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost zakročit proti fyzickému a psychickémi násilí, umí poskytnout pomoc
- rozhoduje se odpovědně podle dané situace

Kompetence sociální a personální

- umí pracovat ve skupině - přispívá k diskusi, aktivně se podílí na řešení úkolů
- vytváří si správnou představu o sobě samém, posiluje zdravé sebevědomí a sebedůvěru
- upevňuje mezilidské vztahy
- má úctu k druhým i k sobě

Kompetence pracovní

- umí efektivně zorganizovat vlastní práci

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální prezentaci, referát dle zadaného tématu
- vyhledává informace a obrázky
- volí a účelně využívá vhodné digitální technologie při práci s digitálními historickými zdroji
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- sdílí informace v digitálním prostředí
- rozvíjí své komunikační strategie a techniky (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými)

Občanská výchova 1hodina Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vztahy
Žák • VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti,	**Žák** ● orientuje se v hlavních symbolech našeho státu ● rozlišuje mezi pojmy vlastenectví a nacionalismus ● orientuje se v základních pravidlech mezilidské komunikace ● jedná tolerantně v rozličných situacích lidského života	K 2 K 3 K 4 K 2 K 3 K 5 K 2 K 2	**ÚVOD K VÝUCE OBČANSKÉ VÝCHOVY** Základní pojmy občanské výchovy **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** Základní pojmy etikety **ČLOVĚK A ČAS** Problematika času v životě člověka **NAŠE VLAST** Vlast a vlastenectví, Památná místa Historie a významné osobnosti Státní symboly, Významná data Jazyky, Historické regiony **RODINNÝ ŽIVOT** Funkce rodiny, Rodinné a příbuzenské vztahy, Manželství, Děti Bezpečnost, Vzory, Náhradní péče	Literatura, F, Z, Tv, Př, D, Ch MV-5 vliv médií EV-3 životní prostředí MKV-1 člověk, součást etnika MKV-4 menšiny u nás MK-obohacování kultur VG-2 ČR součást Evropy OSV-7 mezilidské vztahy

respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám			ÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV Rozdílnost lidí, Právní dokumenty, Práva a povinnosti **NAŠE OBEC, REGION, KRAJ** Důležité instituce rodné obce a regionu, zajímavá a památná místa, významní rodáci, tradice Ochrana kulturních a přírodních památek **NAŠE ŠKOLA** Život ve škole Práva a povinnosti žáků, společná pravidla Vzdělání a budoucí život	VDO-2 občanská společnost VDO-3 volby VDO-4 demokracie EV-4 aktivity v obci OSV-6 poznávání lidí OSV-7 péče o dobré vztahy OSV-8 komunikace mezi žáky VDO-1 školní řád D, Z, VDO-2 občan a stát VDO-3 podíl na politickém životě VDO-4 fungování státu OSV-7 mezilidské vztahy

Občanská výchova 1 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vztahy
Žák ● VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ● VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské	**Žák** ● se přiměřeným způsobem orientuje v mediálním prostoru ● má povědomí o hlavních typech extrémního společenského chování ● dokáže vyjmenovat a vysvětlit základní pojmy z oblasti vlastnictví	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 5	**MAJETEK** **Potřeby** **Vlastnictví** **MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE** Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy Evropská unie	Z, D VG-1 Evropa nás zajímá VG-2 orgány a symboly EU VG-3 jsme Evropané EV-3 EU a další orgány mezinárodní spolupráce. MKV-5 sociální smír a solidarita MV-5 masmédia a informovanost o EU Literatura, Vv, Hv, Př, Ch, F, D

nesnášenlivosti ● VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ● VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	● se orientuje v základních pojmech problematiky osobního a domácího hospodaření ● zná základní funkční postupy platební problematiky	K 3 K 4	Významné mezinárodní organizace **KULTURA** Základní pojmy Víra a náboženství Etiketa Umění Kulturní instituce **LIDSKÁ PRÁVA** Základní lidská práva Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka a mravnost	MKV- člověk jako součást etnika MKV-2 spolupráce s jinými kulturami EV-3 ochrana přírody a památek D, literatura OSV-7 mezilidské vztahy OSV-10 problémy v mezilidských vztazích MV-5 informace o porušování lidských práv MKV-2 vztahy mezi etniky MKV-3 rovnocennost etnik MKV-4 prolínání kultur MKV-5 smír, solidarita

• VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů		K 2 K 4 K 5 K 6	**PRINCIPY DEMOKRACIE** Demokratické řízení státu a jeho znaky Formy státu Veřejný život Volby **ŽIVOT MEZI LIDMI** Socializace Komunikace Média	D, Z, literatura VDO-2 občan a stát VDO-3 podíl na politickém životě. VDO-4 fungování státu. OSV-7 mezilidské vztahy D, literatura OSV-7 mezilidské vztahy OSV-10 problémy v mezilidských vztazích OSV-5 tvořivost ve vztazích OSV-6 poznávání lidí OSV-8 komunikace v různých situacích

Občanská výchova 1 hodina Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vztahy
Žák ● VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ● VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ● VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i	**Žák** ● rozlišuje mezi pojmy vlastenectví a nacionalismus ● reálným a objektivním způsobem posuzuje vlastní osobnost i ostatní osoby ve svém okolí ● má vypracovaný vlastní systém osobních hodnot, vnímá důležitost správné	K 3 K 4	**OSOBNOST** Má minulost, současnost a budoucnost Sebepojetí Temperament a charakter Motivace Vlohy, schopnosti, dovednosti	Tv, Vv MKV-2 lidské vztahy-harmonický rozvoj VDO-2 odpovědný občan OSV-2 sebepoznání OSV-3 seberegulace, sebeovládání OSV-4 zvládání stresu OSV-5 nápaditost, tvořivost ve vztazích OSV-7 mezilidské vztahy OSV-8 komunikace

společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ● VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ● VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru ● VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého,	motivace a dobrého přístupu pro splnění vlastních vytyčených cílů ● je schopen nastavit odpovídající pravidla vlastního společenského chování ● se orientuje v základních pojmech problematiky bankovnictví ● ovládá základní postupy nakládání s volnými prostředky ● je schopen pracovat se základními pojmy oblasti trhu a jeho fungování ● zná hlavní zákonitosti problematiky hospodaření státu ● rozlišuje hlavní typy politických systémů	K 3 K 4	**PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY** Poznávání a vnímání, Myšlení, Paměť, Učení, City **ČLOVĚK V SOCIÁLNĆH VZTAZÍCH** Pasivita, agresivita, asertivita Náročné životní situace	OSV-1 rozvoj poznávacích schopností Př, D MKV-2 lidské vztahy-harmonický rozvoj VDO-2 odpovědný občan OSV-2 sebepoznání OSV-3 seberegulace, sebeovládání OSV-4 zvládání stresu OSV-5 nápaditost, tvořivost ve vztazích OSV-7 mezilidské vztahy

uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ● VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ● VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ● VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	● se orientuje v problematice dělení moci v demokratickém státu ● je seznámen se základními principy demokratického státu a jejich výhodami ● se orientuje v problematice demokratických voleb ● chápe význam morálky a psaných pravidel ● rozumí základním pravidlům dělby práce a spolupráce lidí		**HOSPODAŘENÍ** Dělba práce, specializace Výrobní a nevýrobní odvětví Trh **ZÁKLADY POLITOLOGIE** Ústava, Zákonodárná moc, výkonná moc, soudní moc Základní práva a svobody Politický systém **PRÁVNÍ MINIMUM** Morální a právní normy Právní systém	OSV-8 komunikace OSV-1 rozvoj poznávacích schopností D, literatura OSV-7 mezilidské vztahy OSV-10 problémy v mezilidských vztazích OSV-5 tvořivost ve vztazích OSV-6 poznávání lidí OSV-8 komunikace v různých situacích D MV-5 vliv médií na právní vědomí VDO-2 občan a stát VDO-3 podíl na politickém životě

• VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• chápe význam a funkce právního řádu, umí vyjmenovat orgány právní ochrany, dokáže popsat soustavu českého soudnictví • rozumí pojmu právní norma, předpis			VDO-4 fungování státu

Občanská výchova 1 hodina Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vztahy
Žák ● VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ● VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr,	**Žák** ● orientuje se v problematice základních občanských práv	K 1 K 2 K 4 K 5	**GLOBALIZACE** Projevy globalizace, její klady a zápory Významné globální problémy, možnosti jejich řešení **MAJETEK, VLASTNICTVÍ** Formy vlastnictví jeho ochrana Hospodaření s penězi, využívání majetku a různých forem vlastnictví	Př, Z, Ch MKV-5 rasová a náboženská netolerance, nesnášenlivost, diskriminace MV-5 sdělovací prostředky a jejich působení EV-1 znečišťování vod, vysidlování EV-2 ničení druhů EV-3 doprava, odpady EV-4 člověk a prostředí M, Pč, Z

manželství ● VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ● VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ● VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování	● rozumí pojmům vlastnictví, pracovní poměr a manželství ● rozumí pojmům osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem věci ● dodržuje základní právní ustanovení	K 2 K 5 K 6 K 5 K 6 K 7	**HOSPODAŘENÍ** Rozpočet domácnosti, její úspory, investice, ~~úvěry, splátkový prodej či leasing~~ Rozpočet státu, jeho typy, význam daní **TRŽNÍ HOSPODÁŘSTVÍ** Nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu Tvorba ceny, inflace Podnikání a jeho právní formy	VDO-2 občan a stát VE-3 výroba a životní prostředí MV-5 vliv médií na informovanost a každodenní život. OSV-1 rozvoj schopnosti poznávání M, Pč, Z VDO-2 občan a stát VE-3 výroba a životní prostředí MV-5 vliv médií na informovanost a každodenní život.

trestných činů • VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • VO-9-5-03 objasní	• dokáže vyjmenovat a charakterizovat nejdůležitější orgány právní ochrany • se orientuje v problematice protiprávního jednání • zaujímá postoj ke konkrétním příkladům protikorupčního jednání • je schopen popsat základní náležitosti členství ČR v EU	K 4 K 5 K 6 K7	**PRÁVO V KAŽDODENNÍM ŽIVOTĚ** Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající Základní práva spotřebitele Styk s úřady **PRÁVNÍ OCHRANA** Orgány právní ochrany Přestupky a správní řízení Občanské právní řízení Trestní právo **PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ** Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost	OSV-1 rozvoj schopnosti poznávání Viz t. Majetek a vlastnictví a Peníze M, Pč, Z VDO-2 občan a stát VE-3 výroba a životní prostředí MV-5 vliv médií na informovanost a každodenní život. OSV-1 rozvoj schopnosti poznávání M, Pč OSV-6 poznávání OSV-7 mezilidské vztahy OSV-8 komunikace OSV-9 kooperace OSV-10 řešení problémů

souvislosti globálních a lokálních problémů	● dokáže popsat podstatu a typické projevy světové globalizace, uvědomuje si její klady i zápory	K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	Porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví **RODINA A ZÁKONY** Rodina z pohledu práva Rodiče a děti **OBČAN** Občan a obec Občan a stát Občan a EU Úřady **PRACOVNÍ POMĚR** Volba povolání	VDO-2 občanské povinnosti VDO-4 výchova demokratického občana EV-4 vztah k prostředí

10. Učební osnovy – Člověk a příroda

10. 1. Fyzika

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika na 2. stupni je realizován v časové dotaci dvě hodiny týdně v 6. až 9., předmět je tak posílen o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv jen znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémových úloh, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry s důrazem na činnostní učení.

Předmětem prolínají následující průřezová témata:

Výchova demokratického občana

Žák se učí řídit normami, zákony a nařízeními. Učí se odpovědnosti za své jednání. Odpovědnosti za svá rozhodnutí a své jednání uplatní v běžném životě – ve škole trénuje například při třídění odpadů, získávání surovin pro sběr a plánování následného využití získaných finančních prostředků.

Osobnostní a sociální výchova

Žák si cvičí pozornost, soustředění paměť a smyslové vnímání. Žák je veden k pořádku na pracovišti, ke kázni při dodržování řádu pracovny

Multikulturní výchova

Žák porovnává využití Mezinárodní soustavy jednotek SI v mnoha státech světa a starší typy jednotek dosud používané v některých státech. Žák si uvědomuje platnost stejných fyzikálních zákonů ve všech světadílech Zeměkoule. **Enviromentální výchova**
Je již tradičně zařazena do výuky přírodovědných předmětů. Ve Fyzice především v tématech Voda, Atmosféra, Energie –zdroje, druhy a vzájemná transformace. Žák je veden si uvědomovat vyčerpatelnost přírodních zásob a řešení hledá v možnostech trvale udržitelného rozvoje.

Mediální výchova

Žák je veden a motivován ke sledování zpráv v oblasti fyziky a životního prostředí. Žák se nad informacemi zamýšlí, porovnává je a využívá k vlastnímu sebevzdělávání, i jako podporu argumentů ve skupině při řešení problémových úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozoruje různé fyzikální objekty, procesy a jejich vlastnosti
- měří fyzikální vlastnosti objektů, výsledky měření zapisuje, vyhodnocuje a dále využívá pro své vlastní učení
- vyhledává v různých pramenech potřebné informace a využívá je efektivně ve svém dalším studiu
- vyslovuje v diskusích hypotézy o průběhu studovaných jevů a ověřuje jejich pravdivost
- poznává souvislosti fyzikálního zkoumání s dalšími přírodovědně zaměřenými předměty

Kompetence k řešení problémů

- využije dostupné metody pozorování
- posoudí řešení problémů z hlediska jeho správnosti
- využije matematické a grafické prostředky
- koriguje chybná řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyjádří myšlenky a názory v logickém sledu
- k přesnému a stručnému vyjadřování využije symboliku a vzorce
- orientuje se v různých grafech a tabulkách

Kompetence pracovní

- šetrně zachází s pomůckami při laboratorní práci
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy (např. při laboratorním měření) a zkvalitnil výsledky své práce - práce na PC (zpracování úkolů dle zadání)
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice apod…
- sdílí informací v digitálním prostředí -využívá google učebny k předávání informací, vlastní prezentace na zadané téma apod.

Fyzika 2 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák • zná strukturu těles, rozliší vlastnosti látek podle skupenství, • rozliší vlastnosti společné a • opačné • řeší úlohy z praxe	**Žák** • uvede příklady těles, porovná jejich vlastnosti, rozdělí látky podle skupenství • vysvětlí vliv gravitace a její směr do středu Země • předvede užití olovnice a svislý směr • popíše složení siloměru, předvede užití pružiny k měření • znázorní model molekul ze stejných druhů atomů	K 1 K 6 K 1 K 6	**STAVBA LÁTEK** Tělesa a látky, Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek, Vzájemné působení těles, síla, Gravitační síla, gravitační pole, Měření síly, siloměr, Látky jsou složeny z částic, které se pohybují, Atomy a molekuly, Základní prvky a sloučeniny Co je dnes známo o atomech – je atom opravdu nedělitelný? Model atomového	CH – složení látek, prvky a směsi, vlastnosti látek

	• uvede rozdíly v nábojích protonů, neutronů a elektronů	K 2	jádra a obalu, Rozdíl v náboji jádra a obalu neutrálního atomu	CH – protony, neutrony, elektrony
• vysvětlí elektrování těles, popíše účinky statické elektřiny	• předvede elektrování, vysvětlí jako odtržení elektronu z okrajových atomů, popíše elektrování na menší vzdálenosti prostřednictvím el. pole,	K 6 K 2	**ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK** Co má společného elektrování vlasů a desek na vysvědčení, Jak zjistíme druh náboje zelektrovaného tělesa,	
• zná druhy magnetů a jejich praktické využití	• určí střelkou sever, vysvětlí chování jádra Země jako velký tyčový magnet	K 6 K 1	**MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK** Póly magnetu, Magnetické pole Země	Z – určení severu, orientace mapy D-počátky lid. Spol.
• jmenuje základní fyzikální veličiny a jejich jednotky, dokáže změřit a určit odchylku měření	• uvede smyslové klamy jako důvod přesného měření fyzikálních veličin	K 1 K 2	**MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN** Měření a porovnávání	

určí délku těles ve vhodných jednotkách, užije vhodné měřidlo využívá digitální přístroje pro laboratorní měření	v praktických úlohách měří délku, porovnává, určuje aritmetický průměr naměřených hodnot a správně zaokrouhlí užije převodní vztahy mezi jednotkami délky, v tabulkách vyhledá mezinár. soustavu jednotek SI	K 1 K 2 K 6	**MĚŘENÍ DÉLKY** Měřidla délky a jejich užití Základní jednotka délky, její násobky a díly Měření délek s různou přesností Opakované měření délky	M – jednotky délky MkV – jednotky délek jiných národů
má představu o rozdílu objemu lékovek, palivové nádrže, vody v bazénu	změří objem kapaliny v různých jednotkách, řeší jednoduché úlohy, změří zvýšení hladiny kapaliny při ponoření pevného tělesa a určí jeho objem	K 1 K 6	**MĚŘENÍ OBJEMU TĚLESA** Měření objemu kapalin, různé odměrné válce, Jednotky objemu a převodní vztahy Měření objemu pevného tělesa	M – jednotky objemu
odváží přesně předem určené objemy pevných i kapalných těles	porovnává hmotnost pevných i kapalných těles v různých jednotkách	K 1 K 6	**MĚŘENÍ HMOTNOSTI TĚLESA** Jednotky hmotnosti Porovnávání hmotnosti těles Užití laboratorních vah Měření hmotnosti pevných těles a kapalin	OV-počátky měření M-jednotky hmotnosti D-počátky lid. spol.
z objemu a hmotnosti tělesa určí hustotu látky, z níž je těleso vyrobeno,	pomocí vztahu pro hustotu určí hustotu kapalin a plynů a porovná s hustotou vody vypočte hustotu různých kovů a dalších pevných látek	K 1 K 2 K 7	**HUSTOTA LÁTKY** Porovnání látek různých hustot Vyhledání hustot v tabulkách Převodní vztah Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti tělesa užitím hustoty	

v předem stanovených časových intervalech zaznamená změny teploty	popíše vývoj měřidel času, porovná jejich přesnost, řeší úlohy o čase	K 1 K 2	**MĚŘENÍ ČASU** Vývoj měřidel času Časový průběh teploty - meteorologie	OV-vynálezci D-nejstarší civilizace, antické Řecko a Řím
vysvětlí pojem dilatační spára mostu vysvětlí roztažnost kapaliny v teploměru vlivem teploty, v řešení praktických úloh užije teploměr čte z tabulky i grafu změny hodnot teploty v závislosti na čase a ročním období	vyjmenuje příčiny změn objemu pozoruje pokusy se změnou objemu kuličky při zahřívání při ochlazování, pozoruje prohýbání bimetalového pásku, popíše princip dvojkolového teploměru určí maximální a minimální hodnotu v tabulce vypočte aritmetický průměr teplot sestaví tabulku podle grafu a graf podle tabulky	K 1 K 2 K3 K2	**MĚŘENÍ TEPLOTY TĚLES** Změna objemu pevných těles při zahřívání Změna objemu pevných těles při ochlazování Změna objemu kapalin a plynů při změnách teploty Teploměr, jednotka teploty Měření teploty tělesa, Změna teploty vzduchu v průběhu času Tabulka a graf změny	OV-vynálezci-teploměr
rozezná, zda na těleso působí síla,pozná, zda je těleso vůči jinému tělesu v klidu či pohybu	předvídá změnu pohybu těles při působení síly (rozjíždění, zrychlování, zpomalování, zastavení), rozezná druhy pohybu řeší praktické úlohy o pohybu	K 1 K 2	**POHYB A KLID TĚLESA** Tělesa v klidu a pohybu Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Pohyb křivočarý a přímočarý Trajektorie a dráha	Pč

odečte hodnotu rychlosti z tachometru, porovná rychlosti různých dopravních prostředků,rozliší pohyb nerovnoměrný od rovnoměrného	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů vypočte průměrnou rychlost	K 1 K 2	**RYCHLOST, DRÁHA, ČAS** Tabulka závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný pohyb, sestavení grafu, Čtení údajů z grafu, výpočet rychlosti, Převody jednotek rychlosti Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	OV-vynálezci,dopravní prostředky

Fyzika 2 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák Složí síly v jedné přímce graficky i početně	**Žák** Síly stejného směru – výslednice jako součet, Síly opačného směru – výslednice jako rozdíl, užije v praktických úlohách, narýsuje výslednici, její velikost i směr,určí těžiště těles a umístí gravitační sílu	K 1 K 2 K 6 K 3	**SÍLA, SKLÁDÁNÍ SIL V JEDNÉ PŘÍMCE** Skládání sil stejného směru Skládání sil opačného směru Grafické i početní určení výslednice Určení těžiště, gravitační síla	M Pč

Využívá Newtonovy zákony pro objasňování změn pohybu těles	Užije Newtonovy zákony v jednoduchých úlohách o posuvných účincích síly	K 2	**NEWTONOVY ZÁKONY** Zákon – působení brzdných a urychlujících sil Zákon setrvačnosti Zákon akce a reakce	M
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů (páky, otvírák, kladky)	Pomocí rovnice rovnováhy na páce dopočte neznámé rameno síly nebo neznámou sílu	K 1 K 2	**OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY** Rovnoramenná páka Páka dvojzvratná Páka jednozvratná Jednoduché stroje – užití páky a kladky kladkostroj	
Uvede vztah mezi tlakem, tlakovou silou a velikostí plochy – řeší úlohy z praxe (tlak sněhu na ploše střechy) Čte v grafu tlaku na PC z měření sondou Neulog	V praktických úlohách určuje maximální povolenou hodnotu tlakové síly na desku stolu Na příkladech z praxe uvede, kdy tlak zmenšujeme a kdy zvětšujeme	K 1 K 2 K 3	**DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY** Tlaková síla Tlak, jednotka tlaku Tlak v praxi	
Uvede význam tření pro denní i technickou praxi (kuličková ložiska)	Uvede příklady zvyšování tření Uvede příklady snižování tření	K 1 K 3	**TŘENÍ** Význam třecí síly pro pohyb v praxi Kuličková ložiska	

			Další příklady snižování tření Kdy tření naopak zvyšujeme	
Užije rovnici pro hydraulický lis	Porovná plochu velkého a malého pístu hydr. lisu a	K 1 K 2	**MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN** Jak se přenáší tlak v kapalině-Pascalův	

Pozoruje simulace tlaku na PC	zvedáku		zákon Hydraulická zařízení	
Porovná hustotu různých kapalin, plochy dna nádob a objasní hydrostatický paradox	Určí hydrostatický tlak u dna přehrady jako součin hustoty kapaliny,hloubky pod hladinou a gravitační konstanty	K 1 K 2	**HYDROSTATICKÝ TLAK** Hydrostatická síla Hydrostatický paradox	
Pomocí Archimédova zákona a vztlakové síly vysvětlí plavání těles	Vysvětlí souvislost nadlehčování s objemem kapaliny tělesem vytlačené, proč těleso z hustotou větší než voda klesá ke dnu .Vysvětlí na příkladu ocelových lodí nadlehčování vzduchem	K 1 K 2	**ARCHIMÉDŮV ZÁKON** Výpočet vztlakové síly Stejnorodé těleso v kapalině Plavání nestejnorodých těles	
Balónové létání objasní pomocí Archimédova zákona pro plyny	Rozliší přetlak a podtlak v uzavřené nádobě, uvede užití manometru, uvede hodnoty normálního tlaku, porovná změny s rostoucí nadm. výškou, navrhne plnění balónů plyny lehčími vzduchu	K 1 K 2	**ATMOSFÉRA ZEMĚ. ATMOSFÉRICKÝ TLAK** Změny atmosférického tlaku a měření Vztlaková síla na těleso v atmosféře-balóny Tlak plynu v uzavřené nádobě-manometr	

□ Na příkladech z praxe řeší úlohy geometrické optiky – obraz zmenšený, zvětšený, přímý, převrácený stranově a výškově Využívá otevřené zdroje na Webu pro referáty a prezentace o využití techniky v praxi	□ Uvede zdroje světla □ Na příkladech zdůvodní přímočaré šíření světla □ Vysvětlí fáze Měsíce Řeší úlohy z praxe – rozliší rychlost světla ve vakuu a ve vodě a ve skle (opticky hustší prostředí),znázorní úhel dopadu a odrazu v zrcadlech, uvede užití zrcadel a čoček v praxi, rozliší čočku spojnou od rozptylky, vysvětlí vznik duhy a světelného spektra na hranolu	K 1 K 2 K 3 K 2 K 6	**<u>SVĚTELNÉ JEVY</u>** Přímočaré šíření světla Světelné zdroje Stín a zatmění Fáze Měsíce Rychlost světla Odraz světla,zákon odrazu, zobrazení zrcadly Zrcadla v praxi Lom světla, zobrazení čočkami Čočka spojná a rozptylka Čočky v praxi Rozklad světla, optický hranol	Z-pozorování planet,dalekohledy, obří teleskop, stín-zatmění Slunce a Měsíce

Fyzika 2 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák Při řešení úloh z praxe • určí výkon ve wattech, práci v joulech a účinnost v procentech Využívá otevřené zdroje pro referáty a prezentace o využití fyzikálních poznatků v praxi	**Žák** Na příkladech z praxe řeší • úlohy o síle a práci • Vysvětlí, kdy se z fyzikálního hlediska práce nekoná, určí výkony žáků z jejich hmotnosti, dráhy a času • Porovná výkony jednoduchých strojů • Vypočte účinnost a převede na procenta	K 1 K 2 K 3 K 6	**SÍLA, VÝKON, PRÁCE, ÚČINNOST** Výpočet práce ze síly a dráhy, porovnání výkonů, účinnost strojů, jednotky práce a výkonu	M Pč
• Charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tepelné výměně • Charakterizuje skupenské teplo tání a při řešení úloh využije poznatku, že je přímo úměrné	• Porovná jednotky energie a tepla • Na příkladech uvede závislost polohové energie na výšce a závislost pohybové energie na rychlosti		**ENERGIE A TEPLO** Porovnání jednotek energie a tepla Energie polohová a pohybová – jejich vzájemné přeměny, Jak souvisí teplo a vnitřní energie tělesa, Proč se tělesa při tření zahřívají, vodiče tepla,	Z M Př Pč

□	hmotnosti tělesa Uvede základní skupenské přeměny a užije při objasňování základních jevů v přírodě i každodenní praxi,	□ □ □ □	Uvede, kdy je energie maximální a kdy nulová Uvede příklady tření a příklady tepelných vodičů Porovná teplo přijaté chladnou vodou s teplem odevzdaným horkou kuličkou,určí počáteční teplotu jednotlivých těles Provádí výpočty pomocí kalorimetrické rovnice		výpočet energie předané v kalorimetru, teplo přijaté a odevzdané, laboratorní práce s vodou a ohřátou ocelovou kuličkou Joule jako jednotka tepla Využití kalorimetrické rovnice	
□	Charakterizuje některé z forem tepelné výměny (prouděním, zářením) a uvede příklady z praxe	□ □ □ □	Porovná rozdíl hustoty vody studené a teplé Odvodí příčinu samovolného proudění vlivem gravitace Porovná na příkladech pohlcení tělesem matným a lesklým, světlým a tmavým Porovná a změří teplotu tělesa v závislosti na vzdálenosti od zdroje		**<u>SDÍLENÍ TEPLA PROUDĚNÍM A ZÁŘENÍM</u>** Jak proudí teplo v radiátoru, jak vzniká vítr na pobřeží, na čem závisí zahřátí tělesa při pohlcení tepelného záření, jak využijeme záření Slunce,	M Z Př Pč

Vyhledá teploty skupenských přeměn v tabulkách Uvede hlavní faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny (druh kapaliny, tlak nad povrchem) a tyto poznatky užívá při řešení úloh	Porovná jednotky energie a tepla Na příkladech uvede závislost polohové energie na výšce a závislost pohybové energie na rychlosti, uvede, kdy je energie maximální a kdy nulová Uvede příklady tření a příklady tepelných vodičů Porovná teplo přijaté chladnou vodou s teplem odevzdaným horkou kuličkou,určí počáteční		**ZMĚNY SKUPENSTVÍ** Za jakých podmínek dochází ke změně skupenství, kdy látka tuhne a kdy taje, souvislost s dodáním a odebíráním tepla, teplota tání a tuhnutí, teploty tání různých kovů, jak se kapalina vypařuje z povrchu, var – vypařování z celého objemu, var za nízkého tlaku – výroba léčiv, var za vysokého tlaku – Papinův hrnec, teplota varu vody přes sto stupňů Celsia, Vznik rosy a jinovatky, sublimace, desublimace, kapalnění	M Př Pč

	teplotu jednotlivých těles, výpočty provádí pomocí kalorimetrické rovnice			
Rozliší pracovní cyklus motoru vznětového a zážehového, čtyřdobého a dvoudobého	Interpretuje informace z internetu o vynálezcích motorů Určí cykly pístových spalovacích motorů Rozliší typ chlazení u auta a motocyklu Rozdělí motory podle paliva a podle počtu dob Složení a činnost motoru		**PARNÍ STROJ, PÍSTOVÉ SPALOVACÍ MOTORY** Vývoj a využití parního stroje, Součásti a výhody pístového motoru, Spalovací motor zážehový – svíčka a palivo, Spalovací motor dvoudobý a čtyřdobý – porovnání, chlazení, účinnost, ekologie,pracovní cyklus čtyřdobého motoru,	M Z Pč

			předvede na modelech	Pracovní cyklus dvoudobého motoru, Pracovní cyklus motoru vznětového	
□ Znázorní pole zelektrovaných předmětů pomocí siločar		□ Rozliší látky zelektrované souhlasně a opačně □ Sestaví elektroskop ze svíčky, špendlíku a staniolu □ Vysvětlí význam svíčky jako izolantu □ Předvede elektrostatickou indukci □ Znázorní směr siločar v el. poli		**ELEKTROSTATIKA** Kdy se zelektrované látky přitahují a kdy odpuzují Jak zavedl Coulomb jednotku el. náboje, složení Van de Graafova generátoru, Může el. nabité těleso přitahovat i el. neutrální těleso – elektrostatická indukce, polarizace dielektrika	M Pč
□ V praktických úlohách dovede pomocí vzorců určit výsledné napětí, proud, el. práci nebo el. výkon □ Určí spotřebu el. energie. □ Zachází bezpečně s el. spotřebiči. □ Zná zdroje el. proudu, rozliší vodiče od izolantů na základě		□ Zná značky součástek obvodu □ Sestaví jednoduchý obvod □ Nakreslí schéma obvodu □ Porovná zdroje el. napětí □ Popíše ampérmetr, nakreslí schéma, zapojí □ Popíše voltmetr, nakreslí schéma, zapojí, □ Popíše součásti suchého článku		**ELEKTRICKÝ PROUD** Žárovka a zvonek jako příklady spotřebičů, Jak poznáme, že obvodem prochází proud, Co je elektrické napětí a jak se mění jeho účinky, jak koná el. pole ploché baterie práci, kdy se vlákno žárovky více rozžhaví a svítí jasněji, jak použijeme voltmetr, co víme o Voltově článku, jak se liší suchý článek a olověný akumulátor,proč při stejném napětí	M Př Z Pč

□ jejich vlastností, rozliší stejnosměrný proud od střídavého, sestaví podle □ schématu el. obvod, změří el. proud a napětí, užije digitální měřící přístroje Rozpozná přeměny různých forem energie, jejich přenos a využití, Pojmenuje výhody a nevýhody různých energetických zdrojů, výhody a nevýhody spotřebičů různých energetických tříd z hlediska úspornosti času, elektrické energie Pro referáty a prezentace užívá otevřené zdroje		□ Popíše princip akumulátoru □ Řeší příklady z praxe pomocí Ohmova zákona, zná značky a jednotky pro napětí, proud a el. odpor □ Užije v úlohách vztahy pro výpočet výsledného odporu při zapojení více rezistorů v rozvětveném i □ nerozvětveném obvodu Pomocí jezdce potenciometru mění proud v obvodu a pozoruje změnu jasu žárovky, zdůvodní jako změnu délky odporového □ drátu v zapojené části proměnného reostatu, □ Vypočte výkon jako součin napětí a proudu Vypočte el. práci jako součin výkonu a času, využije v úlohách,		prochází rezistory rozdílný proud, jak určíme el. odpor – Ohmův zákon, které vlastnosti mají vliv na odpor vodiče, změna proudu, změna napětí, změna teploty, změna délky vodiče, Jak závisí odpor na tloušťce (průřezu) drátu, jak závisí odpor na materiálu drátu – pokusy a vyhledávání v tabulkách, Jak určíme výsledný odpor rezistorů za sebou v nerozvětveném obvodu, Rezistory vedle sebe (paralelně) v rozvětveném obvodu, Jak využijeme proměnný odpor, Jak závisí výkon el. proudu na napětí, Jak závisí práce sil el. pole zdroje na době zapojení spotřebiče, měření spotřeby v kilowatthodinách , Elektrická práce, elektrická energie	
□ Rozpozná zdroje zvuku, uvede podmínky šíření □ Posoudí vliv nadměrného hluku na zdraví člověka, □ Užitím rychlosti zvuku odhadne		□ Určí podmínku šíření zvuku v závislosti na látkovém prostředí □ Uvede rychlost šíření zvuku ve vzduchu a v ostatních pružných prostředích (ve		**ZVUKOVÉ JEVY** Šíření zvukového rozruchu prostředím Tón a výška tónu, ucho jako přijímač zvuku, Nucené chvění, rezonance, odraz zvuku,	M Př Hv Vz

	vzdálenost blížící se bouře		vodě, v oceli),	Ochrana před nadměrným hlukem	
	Zná způsoby předpovědi počasí,ví, jak reagovat při ohlášených katastrofách.			**METEOROLOGIE** Atmosféra země a její složení, Základní met. jevy a přístroje k měření, Problémy znečišťování atmosféry a skleníkový efekt	M Z Př Pč

Fyzika 2 hodiny 9.ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák □ Na modelu motoru rozliší stator a rotor □ Ukáže cívku v jističi a ve zvonku	**Žák** • Popíše jev magnetizace • Rozliší látky na magneticky měkké a tvrdé • Znázorní čáry pomocí ocelových pilin • Na nákresu vyznačí dohodnutý směr siločar od severního pólu k jižnímu • Názorně předvede pravidlo pravé ruky pro určení severního pólu cívky s proudem • Vyjmenuje a popíše zařízení s cívkou • Určí rozdíl mezi statorem a rotorem • Objasní vliv komutátoru na změnu proudu	K 1 K 2 K 6 K 6 K 3 K 1	**ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY** • jak působí magnet. pole na tělesa z feromagnetické látky • magnetizace trvalá a dočasná • jak znázorňují pole indukční čáry • magnet. pole v okolí cívky s proudem • el. zvonek, jistič, relé • elektromagnet a jeho užití Cívka s proudem mezi póly trvalého magnetu • elektromotor • princip elektromotoru • jak komutátor zajišťuje stálé otáčení cívek	M Pč

□ Pozná značku střídavého proudu na různých zařízeních K měření napětí a proudu užívá digitální voltmetr a ampérmetr	• Pozoruje proud vzniklý vzájemným pohybem cívky a magnetu • Předvede pokusem zesílení pole po přiblížení magnetu a cívky a jeho zeslabení po oddálení • Nakreslí schéma zapojení obou cívek	K 6 K 6 K2	**STŘÍDAVÝ PROUD** Vznik indukovaného proudu Změny proudu v primární cívce (zapínáním a vypínáním obvodu) Vznik střídavého proudu otáčením cívky v magnetickém poli.	M Pč

□ Vysvětlí nutnost transformace napětí v přenosové soustavě □ Popíše stožár vysokého napětí □ Dodržuje bezpečnostní předpisy v okolí transformátorových rozvoden i v okolí vedení el. proudu	□ Podle tabulky sestrojí graf Z tabulky odečte hodnotu periody □ Vypočte frekvenci jako obrácenou hodnotu □ Má představu kmitočtu jako počtu period za sekundu Zná číselně velikost frekvence ve spotřebitelské síti Podle vzorce určí efektivní hodnotu z maximálního proudu či napětí a vyznačí do grafu Řeší praktické úlohy Předvede sestavení transformátorů s různým	K 6 K 2 K 1 K 1 K 2	• Kmitočet (frekvence) • Jednotka Hertz • Frekvence ve spotř. síti (zásuvce) • Efektivní hodnota střídavého proudu • Efektivní hodnota střídavého napětí • Maximální hodnota střídavého proudu • Maximální hodnota střídavého napětí • Rozlišení měřicího přístroje při měření proudu stejnosměrného a střídavého Transformátory • transformační poměr • vstupní a výstupní napětí • rozvodná el. Síť	

	poměrem Vysvětlí nutnost transformace v praxi z důvodu úspor Popíše stožár vysokého napětí a přenosové vedení lan přes izolátory a objasní funkci místní rozvodny ve vedení nízkého napětí ke spotřebiteli	K 6 K 2 K 1 K 3	Transformátorová rozvodna oblastní a místní	Z-energie, ekologie,elektrárny
Dodržuje zásady bezpečného chování při bouřce, Uvede příklady užití obloukového svařování	 Schematicky znázorní částice vedoucí proud v roztocích různých kyselin a solí Upozorní na nebezpečí vlhkých izolantů při zacházení se spotřebiči	K 1 K 2	**VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH A PLYNECH** • proud v kapalinách • vedení v elektrolytu	M CH – elektrolytické kapaliny

	Uvede podmínky vedení v ionizovaném vzduchu Uvede příklady užití el. oblouku v praxi (spojování	K 1	• proud v plynech blesk, jiskrový výboj • elektrický oblouk • obloukové svařování • oblouková pec	

	trubek, tavení kovů)	K 1		
□ Uvede některé příklady polovodičů a možnosti jejich využití (kontrolky měřících přístrojů, PC, mobil, sluneční články, radiopřijímač, automatické otevírání dveří…)	Zdůvodní přidání příměsí do □ krystalů křemíku Vyjmenuje součástky s □ jedním přechodem a zakreslí jejich schématické značky	K 1 K 2 K 6	**POLOVODIČE** • prvky vhodné jako příměsi □ termistor • fotorezistor a jeho užití • polovodičová dioda • závěrný a propustný směr • dioda jako usměrňovač • usměrnění střídavého proudu • usměrnění jednocestné a dvojcestné • svítivka (LED dioda) □ fotodioda □ sluneční článek • užití slunečních článků (v poušti) pro přeměnu en. Slunce na elektrickou	M Pč

□ Dodržuje v praxi zásady bezpečnosti □ Zná a umí v případě potřeby poskytnou první pomoc a přivolat lékaře	Přečte údaje na štítku □ vysavače Vysvětlí barevné □ značení vodičů v modelu zásuvky a zástrčky Nehazarduje se svým □ zdravím Uvědomuje si □ spoluzodpovědnost za zdraví spolužáků □ V případě potřeby poskytne první pomoc	K 2 K 1 K 6	**BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ SE SPOTŘEBIČI** • el. spotřebiče v domácnosti • Ochrana před úrazem el. proudem • Bezpečné zacházení se spotřebiči • První pomoc při úrazu el. proudem	CH-bezpečnost práce OV – poskytnutí pomoci v nouzi Pč Vz

□ Rozliší při pozorování na obloze □ souhvězdí, Mléčnou dráhu,planetu Venuše a Mars □ Zná účel a umístění Polárky □ Definuje Slunce jako naši nejbližší hvězdu Rozliší velikost sluneční soustavy a celé galaxie	□ Odvodí základní jednotku měření ve vesmíru □ Zná konstantu rychlosti světla a postup odvození vzdálenosti jednoho světelného roku □ Umí vysvětlit jevy pozorované na obloze □ Má přehled o složení Sluneční soustavy □ Rozliší v porovnání rozměry SS a celé galaxie □ Rozdělí planety podle vzdálenosti od Slunce V tabulce vyhledá rovníkový □ poloměr planety a údaje o oběžné době	K 2 K 1 K 3 K 1 K 2 K 2	□ **ASTRONOMIE** □ vzdálenost Země a Slunce vzdálenost světelného roku □ □ Sluneční soustava □ Měsíce, planetky □ □ Komety a meteory □ Meteority, meteorické krátery □ Měsíce planet □ Prvky a teplota na Měsíci, fáze □ Souhvězdí na Mléčné dráze □ Souhvězdí na ekliptice □ Naše galaxie □ Slunce jako nejbližší hvězda □ Komety a meteority	Z- Vesmír, planeta Země, Sluneční soustava Z – galaxie a gravitace Př

	Vyjmenuje a zakreslí některá známá souhvězdí V tabulce vyhledá rovníkový poloměr planety a seřadí planety podle velikosti V tabulce vyhledá dobu oběhu planety kolem Slunce a navzájem porovná Vysvětlí pojmy sluneční korona, erupce, protuberance, sluneční skvrny, zatmění, Slunce jako zdroj energie Porovná teploty uvnitř Slunce a na jeho povrchu S pomocí atlasu přiřadí měsíce příslušným planetám	K 6 K 1 K 6 K 6 K 3 K 2 K 6	Pohyby a záření hvězd Orientace na obloze Kosmonautika Pilotované kosmické lety Mezinárodní kosmická stanice	

	Vysvětlí vznik fází Měsíce Na příkladu Halleyovy komety zdůvodní vznik chvostu po přiblížení ke Slunci Zná význam hvězdy Polárky pro orientaci Při pozorování rozliší planety od hvězd Má představu o množství družic na oběžné dráze Na obrázku pozná družici, raketoplán, nosnou raketu, přistávací modul, sondu	K 3 K 2 K 1		
Uvede technické příklady užití mikrovln, gama záření, rentgenu	Uvede podstatu světla Uvede rychlost a prostředí šíření vln Rozliší vlny krátkých a dlouhých vlnových délek Uvede užití mikrovln, gama záření, rentgenového záření Zná souvislost mezi délkou vlny a kmitočtem vlnění Uvede schéma a užití světlovodu	K 1 K 2	**ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ A SVĚTLO** • elektromagnetické vlny (rádiové, mikrovlnné, infračervené, viditelné světlo, ultrafialové, rentgenové, záření gama) • zdroje záření (laser, rentgenka, urychlovač) • světlovod	M Pč Př

Uvede praktické užití radioaktivity Popíše činnost a složení jaderné elektrárny Zná postupy ochrany před zářením	Rozliší náboje jádra a obalu atomu Na obrázku rozliší modely různých izotopů Jmenuje význačné fyziky Praktické využití (defektoskopie, lékařství, sterilizace)	K 1 K 2	**ATOMOVÁ ENERGIE** • atomová jádra radioaktivita • využití záření • jaderná reakce a jaderný reaktor • ochrana před zářením **SOUHRN UČIVA** Pohyb a síla Energie (magnetická, elektrická, záření) Světlo a zvuk Změny skupenství a teplo	M Př Z Vz
Pro závěrečné referáty čerpá z otevřených zdrojů Uvede způsoby přeměny energie Uvede shodné a rozdílné vlastnosti silových polí	Uvede rozdíl mezi štěpením a slučováním jader Einsteinův vztah mezi energií a hmotou Uvede způsoby přeměny energie Uvede shodné a rozdílné vlastnosti silových polí Řetězová reakce – popíše průběh, uvede rozdíl mezi regulačními a havarijními tyčemi Předvede užití dozimetru a detektoru Podle obrázku popíše části jaderné el. s tlakovodním reaktorem Má představu o stabilní a labilní poloze tělesa, účincích sil a přeměnách energie, absolutní platnosti zákona zachování energie	K 1 K 6 K 3 K1-7		

10.2. Chemie

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a chemických reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, ekonomickém a účelném zacházení s chemickými látkami.Jsou vedeni k šetrnému chování k životnímu prostředí a k ochraně vlastního zdraví.

Chemie je vyučována jako samostatný předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně v 8. ročníku a 2 hodiny týdně v 9. ročníku.

Při vyučování je uplatňován diferencovaný přístup k žákům s SPU. Důraz je kladen na slovní projev, zohledňování specifických chyb a individuální hodnocení.

Nadaní žáci jsou úkolováni rozšiřujícím učivem, úkoly chemické olympiády a úkoly chemických soutěží.

Učivo o radioaktivitě bylo přesunuto do fyziky 9. ročníku, neboť je téměř shodné.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně :

Získávali poznatky ze základních oborů chemie.
Osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek.
Pozorovali chemické reakce a učili se chemické jevy vysvětlovat a vyvozovat závěry.
Poznávali zásady bezpečnosti práce s chemikáliemi, zejména výbušninami, hořlavinami, žíravinami a jedovatými látkami.
Seznamovali se s mnohostranným využitím chemie ve všech oblastech lidské činnosti.

Chemie jako vyučovací předmět je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a s matematikou.

V zeměpise je probíráno učivo o nerostných surovinách, chemickém průmyslu a energetice.

V přírodopise je probíráno učivo o významu chemických látek pro zdraví (léky, vitamíny), fotosyntéza, látky ve výživě, chemické děje spojené s trávením a spalováním v těle a podobně.

Ve fyzice je podobné učivo o stavbě atomu, energetice, vlastnostech látek.

Chemie využívá i učivo matematiky. Při výpočtech koncentrace, % složení látek a stechiometrických výpočtech je používáno počítání procent, výpočtů se zlomky a trojčlenka.

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Žák si uvědomuje, že základní metodou práce v chemii je pokus a pozorování.
- Vyvozuje závěry, hledá souvislosti mezi jevy a jejich vysvětlení.
- Učitel vede žáky k osvojení si chemického názvosloví a symboliky a jejich používání v praxi při nákupu chemikálií, při zacházení s chemickými látkami (likvidace, ředění).
- Učitel vede žáky k odvozování složitějších pojmů z jednodušších.
- Vede žáky k samostatnému formulování závěrů na základě pozorování.

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky ke správnému užívání chemických značek a symbolů.
- Vede žáky k vyjádření vlastního názoru v souvislosti s využitím chemie.
- Učitel vede žáky ke schopnosti formulovat své názory, zapojovat se do diskuze a vhodně argumentovat.
- Učitel zadává úkoly, které podněcují vzájemnou komunikaci.

Kompetence k řešení problémů:

- Učitel předkládá žákům situace související s učivem chemie a učí je zamýšlet se nad problémy současnosti.
- Dává žákům možnost volit různé způsoby řešení.
- Vede žáky k aplikaci nabytých vědomostí v praxi při spotřebě věcí, hospodaření s energiemi, vodou, nakládání s odpady.

- Vede žáky k nacházení chemických dějů v praxi a vysvětlování jejich chemické podstaty.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.
- Žák se umí zapojit do řešení problémů v rámci kolektivu a přispívá svou prací k vyřešení zadaného úkolu.
- Učitel vytváří situace, při kterých se žák učí respektovat názory druhých a sám si uvědomuje přínos své osoby pro kolektiv.
- Učitel vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, nebo v situacích ohrožujících život.
- Učitel předkládá situace, ve kterých se žáci učí respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence občanské:

- Učitel vede žáky k respektování pravidel pro práci s chemikáliemi.
- Žák získané vědomosti využívá v praxi.
- Učitel vyžaduje od žáků dodržování řádu školy, řádu chemické pracovny a slušné chování.

Kompetence pracovní:

- Učitel vede žáky k bezpečnému a úspornému používání materiálů, surovin, nářadí a vybavení.
- Vyžaduje dodržování pravidel ochrany zdraví.
- Zadává takové úkoly, které se řeší v běžné praxi.
- Učitel umožňuje žákům pozorovat a experimentovat.

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy (např. při laboratorním měření) a zkvalitnil výsledky své práce - práce na PC (zpracování úkolů dle zadání)chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice apod…
- sdílí informací v digitálním prostředí -využívá google učebny k předávání informací, vlastní prezentace na zadané téma apod.

Předmětem prolínají následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Žák si cvičí pozornost,soustředění, paměť a smyslové vnímání. Žák je veden k pořádku na pracovišti, ke kázni při dodržování řádu pracovny, zodpovědnosti za chování v situacích kdy je ohroženo zdraví a život (únik nebezpečných látek).

Výchova demokratického občana

Žák získává vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro život.

Zatím je realizují při třídění odpadu. Učí se řídit normami, zákony a nařízeními. Učí se odpovědnosti za své jednání.

Environmentální výchova

Je tradiční součástí výuky chemie. Umožňuje celistvé pochopení problematiky vztahu člověka a životního prostředí a uvědomění si odpovědnosti současné generace, za život generací příštích.

Tato výchova je realizována v tématech o vodě a jejím významu pro chemické aktivity a ochraně její čistoty. Dále v tématu ovzduší - jeho čistota a významu pro život. V tématu o půdě a jejím ohrožení pesticidy, kyselými dešti a divokými skládkami. V učivu o přírodních surovinových a energetických zdrojích a jejich vyčerpatelnosti. Do této výchovy patří učivo o principech hospodaření s přírodními zdroji, o chemickém průmyslu, o hospodaření s odpady, recyklace, nebezpečí havárií, chemický průmysl a trvale udržitelný rozvoj.

Mediální výchova

Žák je veden ke sledování zpráv v tisku a sdělovacích prostředcích z oblasti chemie. Žák se nad zprávami zamýšlí, posuzuje je, využívá k vlastnímu sebevzdělání.

Chemie 2 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**Žák** Ví, co je chemická látka a směs Umí popsat vlastnosti látek a vyjádřit je hodnotami veličin Zná základní pravidla bezpečnosti při práci s chemikáliemi, chemickým sklem a nářadím	K 1 K 6	**ÚVOD** Chemie jako přírodní věda – historie,vývoj Co nás obklopuje - látky a tělesa Pravidla bezpečnosti Vlastnosti látek Jak správně provádět pokusy Hlavní metody práce v chemii Jak psát protokol z chemických pokusů	F, Dě. EV-3 lidské aktivity a životní prostředí.
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek	Zná složení a druhy roztoků Zná typy výpočtů na složení roztoku Vysvětlí běžné způsoby oddělování směsí Popíše složení vzduchu a příčiny a následky znečištění (smog , inverze, ozonová díra a kyselé deště) Zná druhy vody	K 1 K 2 K 6	**SMĚSI** Směsi, jejich dělení Způsoby oddělování složek směsí Příprava roztoků, faktory ovlivňující rozpouštění Koncentrace procentová, výpočty složení roztoků Hmotnostní zlomek roztoku	M, Př. OSV-1 řešení problémů. EV-1 voda ovzduší, kvalita, znečisťovatelé.

směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Vysvětlí funkci úpravny vody a ČOV Má přehled o využití vody Zná způsoby hašení		Způsoby oddělování složek směsí Voda druhy, využití úpravny vody, ČOV, znečisťovatelé vody opatření pro zlepšení čistoty vod Vzduch složení, význam, čistota. následky znečištění - smog, inverze, ozon. díra, glob. oteplování, kys. deště opatření pro čistotu ovzduší Hoření, hořlaviny, způsoby hašení požáru, přivolání hasičů	EV-2 ochrana čistoty vod EV-3 průmysl a životní prostředí. EV-4 hospodaření s vodou v obci.
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Popíše stavbu a strukturu atomu. Umí vyjmenovat mikročástice. Začíná používat značky prvků Ví, co je protonové číslo , nukleonové číslo, valenční vrstva, elektronů a izotopy Rozlišuje pojmy: prvek, atom, značka, sloučenina, molekula, vzorec Umí určit druh chemické vazby Zná význam pojmu kationt a aniont Zapíše jednoduché iontové rovnice.	K 1 K 4 K 5	**SLOŽENÍ LÁTEK** Stavba a struktura atomu. Mikročástice Protonové číslo, nukleonové číslo, izotop, valenční vrstva elektronů Prvek – značka - atom Sloučenina – vzorec – molekula Chemické vazby, polarita molekul. Elektricky nabité částice-ionty. Iontové rovnice.	M, F.

CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Zná základní vlastnosti kovů a nekovů Zná periodický zákon Orientuje se v periodickém systému prvků Zná souvislost mezi strukturou atomu a jeho místem v tabulce	K 1 K 2	**CHEMICKÉ PRVKY** Rozdělení prvků na kovy, polokovy a nekovy Vlastnosti a použití vybraných Slitiny kovů Vlastnosti a použití vybraných polokovů Vlastnosti a použití vybraných nekovů Periodický zákon, D.I. Mendělejev Periodická soustava prvků	Z, F, Př, Pč. EV-3 kovy a problémy v životním prostředí , sloučeniny těžkých a jedovatých kovů. EV-4 opatření na ochranu životního prostředí.
CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využití CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Zapíše chemickou rovnici Zná zákon zachování hmotnosti Určí slučovací poměry Používá pojem látkové množství, vypočítá molární hmotnost, hmotnostní zlomek, % obsah prvku ve sloučenině Umí stechiometrické výpočty (výpočty z chemických vzorců a chemických rovnic) Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Katalýza	K 1 K 4	**CHEMICKÉ REAKCE** Pojmy – chemická reakce, chemická rovnice, reaktant, produkt Základní veličiny v ~~a~~ chemii: molární(látková) koncentrace, látkové množství, molární hmotnost Faktory ovlivňující průběh chemické reakce (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek) Aktivační energie Katalyzátor	M ,F. EV-3 nakládání s odpady.

			Zákon zachování hmotnosti Zákon zachování energie Stechiometrické výpočty z chemických vzorců a chemických rovnic	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Ovládá základní pravidla názvosloví anorganických látek Tvoří vzorce oxidů, halogenidů a sulfidů a naopak vzorce umí pojmenovat Zná význam vybraných oxidů Zná význam vybraných halogenidů	K 1 K 4 K 5	**DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY** Názvosloví oxidů, sulfidů a halogenidů Vlastnosti, význam a využití vybraných oxidů Vlastnosti, význam a využití vybraných sulfidů Vlastnosti, význam a využití vybraných halogenidů	Př. EV-1 ovzduší - CO je jed, ozonová díra, smog. EV-2 voda-kyselé deště, globální oteplování EV-3 chemické výrobky a životní prostředí.
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým	Ovládá základní pravidla názvosloví anorganických látek Tvoří vzorce kyselin a hydroxidů a naopak vzorce umí pojmenovat Zná význam vybraných kyselin Zná význam vybraných hydroxidů Pracuje s indikátory, měří pH roztoků, orientuje se na pH stupnici, Vysvětlí vznik kyselých dešťů a zmírnění jejich dopadů na přírodu	K 1 K 3 K 4 K 5	**LÁTKY KYSELÉ A ZÁSADITÉ** Názvosloví hydroxidů Vlastnosti, význam a využití vybraných hydroxidů Názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých Vlastnosti, význam a využití vybraných kyselin	Př, F, EV-3 likvidace odpadů. Kyselé deště, ničení kras.jevů. EV-4 první pomoc.

papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Zná pravidla první pomoci při zasažení kyselinou nebo hydroxidem		Určování kyselosti a zásaditosti pomocí indikátorů Neutralizace v praxi (vznik kyselých dešťů a zmírnění jejich dopadů na přírodu, pravidla první pomoci při zasažení kyselinou nebo hydroxidem)	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Ovládá základní pravidla názvosloví anorganických látek Tvoří vzorce solí a naopak vzorce umí pojmenovat Zná význam vybraných solí (přírodní procesy, zemědělství, potravinářství, stavebnictví, aj.)	K 1 K 4 K 5	**SOLI** Názvosloví solí (názvy, vzorce) Neutralizace a další způsoby výroby solí Hydrogensoli – tvrdost vody, krasové jevy, krápníky. Významné soli pro stavebnictví, zemědělství, hnojiva, potravinářství, keramický průmysl	F, Pč , Př, Z, EV-2 hnojiva a zemědělství zdroje surovin EV-3 průmyslová výroba a odpady.

Chemie 2 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při	Rozezná redoxní reakci a umí ji zapsat redoxní rovnicí Rozlišuje reaktivní vlastnosti kovů (kovy ušlechtilé a neušlechtilé) Umí popsat proces výroby železa z železných rud Zná rozdíl mezi litinou a ocelí Umí vysvětlit princip elektrolýzy a její praktické využití. Umí vysvětlit princip galvanického článku a jeho praktické využití Vysvětlí příčinu koroze a způsoby ochrany před ní	K 1 K 4 K 5	**REDOXNÍ REAKCE** Redoxní reakce. Kdy probíhá, jak se zapisuje rovnicí. Redoxní vlastnosti kovů – Beketova řada prvků Výroba železa a oceli Výroba dalších významných kovů Elektrolýza a její praktické průmyslové využití Chemické reakce jako zdroj energie Galvanické články a akumulátory Koroze a ochrana před ní	F, Př OSV-1 řešení problémů, výroba kovů, odpady EV-2 zdroje surovin energet.zdroje EV-3 vliv průmyslu na prostředí.zdraví a těžké kovy

předcházení jejich nebezpečnému průběhu				
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, jejich klady a zápory Chápe stále rostoucí význam obnovitelných zdrojů Šetří energií	K 1 K 4 K 5	**ENERGIE** Pojem energie, druhy energie Teplo a chemická reakce exotermická a endotermická. Neobnovitelné zdroje energie. Uhlí, ropa, zemní plyn, uran - vznik, vlastnosti, využití, význam pro ŽP, klady a zápory Obnovitelné zdroje energie (alternativní zdroje) Využití energie slunce, vody, větru, v nitru Země, význam pro ŽP, klady a zápory.	F EV-3 energie a život
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Zná rozdělení základních uhlovodíků (alkany, alkeny alkyny, arény) Vyjmenuje základní homologickou řadu alkanů Umí uhlovodíky zapsat vzorci racionálními, strukturními a molekulovými Zná základní vlastnosti a využití vybraných uhlovodíků	K 1 K 2 K 3 K 4	**UHLOVODÍKY** Organické látky, organická chemie Homologické řady: alkany, alkeny, alkyny dieny, trieny, areny cykloalkany Uhlovodíky: složení výskyt význam, vzorce	F, Př OSV-1 cvičení dovedností, zapamatování odvozování EV-2 energetické zdroje a hospodaření s nimi

			Vlastnosti a využití vybraných uhlovodíků Paliva přírodní a uměle vyrobená Uhlovodíky a automobilismus: oktanové číslo katalyzátory v automobilech	EV-3 doprava a životní prostředí Energetické zdroje dopravy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Odvodí z názvů vzorce halogenderivátů Zná základní vlastnosti, využití a vliv na ŽP u vybraných halogenderivátů Vysvětlí podíl freonů na ničení ozonosféry Odvodí z názvů vzorce vybraných kyslíkatých derivátů Zná základní vlastnosti, využití a vliv na ŽP u vybraných kyslíkatých derivátů	K 1 K 2 K 6	**DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ** Halogenderiváty, freony - vlastnosti a využití, vliv na ŽP Dusíkaté deriváty Kyslíkaté deriváty (fenoly, alkoholy, karbonylové a karboxylové deriváty) - vlastnosti a využití, vliv na Ž Esterifikace a estery	Př, Pč OSV-1 rozvoj učení, odvozování, řešení problému EV-3 odpady, recyklace plastů EV -2 doprava-paliva z etanolu EV-1 voda a odpady-fenoly
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede základní složení organismů Uvede makro i mikrobiogenní prvky Umí zapsat a vysvětlit rovnici fotosyntézy	K 1 K 3	**PŘÍRODNÍ LÁTKY** Chemické složení organismů Biogenní prvky	Př, Pč EV-3 biotechnologie, ekologické zemědělství.

	Zná základní vlastnosti, výskyt a využití vybraných sacharidů Zná základní rozdělení a vlastnosti tuků Ví, že bílkoviny jsou základní stavební jednotkou organismů. Chápe podstatu denaturace Ví, jakou úlohu mají v tělech organismů biokatalyzátory, uvede příklady (enzymy, vitamíny, hormony, chlorofyl). Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů pro lidské tělo	K 4 K 6	Fotosyntéza - vznik glukozy, Sacharidy - vlastnosti, výskyt, využití u vybraných sacharidů Lipidy - rozdělení, vlastnosti, ztužování, zmýdelnění Proteiny - rozdělení, denaturace Biokatalyzátory - enzymy, hormony, vitamíny Biokatalyzátory a jejich význam pro činnost těl organismů a při biotechnologiích.	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chápe princip vyvážené stravy Zná zdroje základních živin, uvede příklady potravin Popíše základní metody skladování a konzervace potravin Rozlišuje organická a průmyslová hnojiva Chápe význam hnojiv pro zdravý růst a plodnost rostlin Ví jak bezpečně pracovat s pesticidy Rozliší základní druhy léčiv Orientuje se v příbalovém letáku léčiv	K 1 K 2 K 3 K 4	**CHEMIE KOLEM NÁS** **Chemie a výživa** Potraviny - rozdělení podle původu Složení potravy - základní živiny, zdroje Konzervace potravin **Chemie a zemědělství** Hnojiva, Pesticidy, Ekologické zemědělství Biopotraviny **Chemie a zdraví** Léčiva	F, Př, Z, Pč. OSV-1 řešení problémů EV-1 vodní zdroje, moře. EV-2 čistota ovzduší EV-3 působení na životní prostředí chem.materiálů, jako pesticidů, detergentů EV-4 odpady

	Dbá zásad osobní hygieny, zná vhodné přípravky Zná rizika a dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s čistícími prostředky v domácnosti Rozliší vybrané druhy plastů a jejich vlastnosti Zná výrobky z vybraných druhů plastů Umí popsat principy vybraných biotechnologií Zná základní skupiny drog, chápe jejich rizika Aplikuje znalosti o zacházení s hořlavinami Zná způsoby hašení ohně Uvědomuje si nebezpečí ekologických havárií, ~~při~~ Diskutuje o negativních dopadech lidské činnosti na ŽP		Přípravky osobní hygieny Přípravky pro čistotu v domácnosti **Chemie a průmysl** Polymerace Plasty Syntetická vlákna: Kaučuky Biotechnologie - výroba pečiva, vína, piva, mléčných výrobků, kysaného zelí… **Nebezpečí chemie** Drogy Doping Ekologické havárie **Chemie a životní prostředí** Znečištění životního prostředí (vzduch, voda, půda)	

10.3. Přírodopis

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku.
Učivu přírodopisu je věnováno v každém ročníku po dvou hodinách.
Vyučovací předmět přírodopis je založen na propojení poznatků z biologie a dalších přírodovědných oborů.
Učivo je strukturováno tak, aby si žáci v průběhu vyučování vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou.
Aby se seznámili s formami života na Zemi.
Naučili se správně chápat spjatost člověka s přírodou a jejími zákonitostmi
Pozorovali a poznávali nejen jednotlivé přírodniny, ale také přírodní celky a jejich změny.
Přírodopis důsledně sleduje postupné rozvíjení poznatků s respektem k vývoji mentálních schopností žáků i k utváření jeho citlivých a odpovědných vztahů k přírodě, k životu, ke zdraví.
V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka**, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody**. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Obsah učiva předpokládá

- využívání aktivizujících vyučovacích metod a forem,
- uplatňování aktuálních informací o regionálních a lokálních zvláštnostech přírody
- podmínkách lidského života a zdraví

Směřuje

- k získávání potřebných vědomostí a dovedností
- k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
-

Učí se

- aktivně chápat souvislosti v ekosystémech přírody i mezi člověkem, jeho prostředím a jeho způsobem života
- nadaní žáci jsou motivováni rozšiřujícími nadstavbovými částmi učiva
- žáci zpracovávají jednotlivé tématické celky formou malých projektů
- vytváření dovedností (práce s lupou, mikroskopem)
- umí se orientovat v dostupné literatuře, odborných časopisech a ze získaných poznatků vyvozuje závěry
- účastní se soutěží a olympiád

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

chemie – ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
fyzika – fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
zeměpis – rozšíření rostlin a živočichů, biotopy, CHKO, NP,

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledává, třídí a propojuje informacíe
- správně používá odborné terminologie
- samostatně pozoruje a porovnává získaných informace
- nachází souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy (např. při laboratorním měření) a zkvalitnil výsledky své práce - práce na PC (zpracování úkolů dle zadání)
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice

Předmětem přírodopis prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání, rozvoj schopností, seberegulace a seberealizace, kreativita, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost, stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní diferenciace, lidské vztahy, etnický původ

Environmentální výchova – ekosystémy a vodní zdroje, podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k životnímu prostředí

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Přírodopis 2 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**Žák** zvládá jednoduché pokusy s organickými a anorganickými látkami umí vysvětlit podstatu fotosyntézy a dýchání uvědomuje si význam dějů pro život orientuje se a vysvětlí pojmy podnebí a počasí popisuje rostlinnou, baktriální a živočišnou buňku a zná rozdíly mezi nimi zvládá jednoduchou mikroskopickou techniku zná stavbu bakteriální buňky popisuje význam bakterií	K 1 K 2 K 3 K 5 K 6	**ZEMĚ – ŽIVÁ PLANETA** vznik a vývoj Země organické a anorganické látky atmosféra počasí a podnebí názory na vznik světa vzájemné vztahy organismů v přírodě uspořádání živého světa buňka rostlinná a živočišná jednobuněčnost a mnohobuněčnost výživa a rozmnožování buňky biologické vědy mikroskop **JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY**	OSV 1 – rozvoj schopností poznání OSV 2 – sebepoznání EV 1 – ekosystémy a vodní zdroje EV 2 – podmínky života Pč – 6. a 8. roč. Př – 7., 8. a 9. roč. Z – 6. a 7. roč. D – 6. roč.

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	umí vysvětlit pojem rozkladač, symbióza, cizopasník rozlišuje některá bakteriální a virová onemocnění dodržuje hygienické zásady vysvětlí pojem jednobuněčný organismus pracuje s lupou a mikroskopem připravuje jednoduché mikroskopické preparáty srovnává autotrofní a heterotrofní výživu vysvětlí význam prvoků pro život na Zemi zná některá onemocnění způsobená prvoky vysvětlí stavbu buňky kvasinky		Bakterie a viry vývoj,význam a činnost bakterií (tlení a hnití) půdní bakterie soužití bakterií ve střevech savců a na kořenech rostlin choroboplodné b. – cizopasníci význam hygieny Řasy a sinice vodní a suchozemské stavba buňky , výživa a rozmnožování fotosyntéza a dýchání kolonie a plankton Prvoci ŽB, rozdělení kmene prvoků stavba, pohyb,rozmnožování (trepka, měňavka,krásnoočko,trypanozoma) živočišný plankton cizopasní prvoci Kvasinky- jednobuněčné houby stavba buňky , výživa a význam	Ch – 8. a 9. roč. F – 9. roč. Ov – 6. a 7. roč. Vv – 6. až 9. roč.
	vysvětlí rozdíl jednobuněčnost, mnohobuněčnost vysvětlí pojem ekologie, ekosystém, přírodní společenství uvědomuje si význam řas pro život ~~lidstva~~ na Zemi		**MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY** Řasy mnohobuněčné rozdělení (hnědé, červené, zelené) a význam postupný vznik ekosystémů (moře, řeky) fotosyntéza	

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	uvědomuje si účinky plísní na zdraví člověka umí pracovat s atlasem rozpozná vybrané jedlé a jedovaté první pomoc při otravě houbami zná zásady sběru hub orientuje se v pojmech symbióza, fotosyntéza, dýchání chápe význam lišejníků v přírodě		Houby mnohobuněčné bez plodnic – plísně, stavba stélky, výživa, význam a rozdělení s plodnicemi – stavba plodnice výskyt a význam hub PP při otravě práce s atlasem Lišejníky stavba stélky symbioza, výživa a význam zástupci lišejníků	
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	rozlišuje vývin a vývoj živoč. srovnává sladkovodní a mořské žahavce srovnává stavbu těla žahavců, ploštěnců a hlístů rozlišuje pojmy vnější a vnitřní cizopasník vysvětlí pojmy hostitel a mezihostitel zná možnosti nákazy dodržuje a zná zásady hygieny rozlišuje třídy měkkýšů podle charakteristických znaků poznává vybrané zástupce měkkýšů, chápe jejich význam tvoří potravní řetězce vysvětlí a pochopí význam žížaly v přírodě		**MNOHOBUNĚČNÍ BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ** Žahavci polypovi, medůzovci a korálnatci stavba polypu a medůzy význam korálů Ploštěnci ploštěnky, motolice a tasemnice tělní soustavy a vývviny Hlísti vířníci, hlístice a škrkavky tělní soustavy a vývviny Měkkýši plži, mlži a hlavonožci tělní soustavy a vývviny význam měkkýšů Kroužkovci	

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	zná a popisuje vnější a vnitřní stavby těl zástupců jednotlivých tříd členovců tvoří potravní pyramidu ve vodním ekosystému vysvětlí mimotělní trávení – pavouci rozlišuje a poznává vybrané zástupce z kmene členovců chápe vývoviny a proměny zhodnotí pozitivní a negativní význam hospod. a epidemiolog. druhů hmyzu pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska		mnohoštětinatci, opaskovci a pijavice tělní soustavy a vývoviny význam kroužkovců Členovci pavoukovi (pavouci, roztoči a sekáči) korýši (naši raci, mořští korýši) hmyz (řády s proměnou dokonalou a nedokonalou) stavby těl členovců, tělní soustavy a vývoviny význam členovců Ostnokožci hadice, ježovky a liliice stavba těla, tělní soustavy a vývoviny význam ostnokožců	

Přírodopis 2 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka;	**Žák** uvědomuje si rozdíly mezi bezobratlými živočichy a strunatci srovnává vnější a vnitřní oporu těla pochopí vývoj strunatců popisuje základní znaky strunatců uvědomuje si rozdíly mezi chrupavčitou a kostěnou oporou těla srovnává vývoj tělesných soustav pozoruje, porovnává a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů poznává vybrané zástupce ryb, obojživelníků, plazů a ptáků rozlišuje nejznámější zástupce mořských a sladkovodních ryb tvoří potravní řetězce seznámí se s ochranou obojživelníků v období rozmnožování	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	**ZOOLOGICKÁ ČÁST** **Strunatci** - život se strunou hřbetní Pláštěnci – salpy a sumky Bezčelistní – kopinatci **Obratlovci** – život s páteří obratlovci ve vodě kruhoústí paryby ryby obratlovci mezi dvěma světy –obojživelníci ocasatí bezocasí svědkové a potomci dinosaurů – plazi krokodýli želvy ještěři hadi opeření obratlovci – ptáci plavci běžci letci chování ptáků	OSV 1 rozvoj schopností poznání OSV 3 seberegulace a sebeorganizace OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti VG 2 objevujeme Evropu a svět EV 1 ekosystémy EV 2 základní podmínky života EV 3 lidské aktivity a podmínky života EV 4 vztah člověka k ŽP MV 1 kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	vysvětlí význam plazů v potravním řetězci zná zásady PP při uštknutí jedovatým hadem (zmije) řadí nejznámější druhy ptáků podle znaků do příslušných řádů a uvědomuje si jejich přizpůsobení danému ŽP		jídelníček ptáků přehled vybraných řádů ptáků potravní řetězce	VZ 8.,9. Z 6.,7.,8.,9., Př 6.,8.,9., Ch 8.,9. Ov 8., 9.,
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného	pochopí a vysvětlí vývoj rostlin (přechod rostlin z vodního prostředí na souš) dokáže rozlišit nižší a vyšší rostliny zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě vysvětlí rozdíly mezi výtrusnými a nahosemennými rostlinami rozlišuje podle char. znaků hlavní zástupce nahosemenných rostlin		**BOTANICKÁ ČÁST** **Zeleň na Zemi** přechod rostlin na souš vývoj rostlin Vyšší rostliny výtrusné rostliny mechorosty (játrovky,mechy) kapraďorosty (plavuně, přesličky, kapradiny) Nahosemenné rostliny jinany jehličnany ekosystém les	

těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	zná význam lesa a způsoby jeho ochrany vysvětlí funkci jednotlivých částí rostl. těla pochopí význam charakter. znaků pro určování rostlin vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady podle morfologických znaků rozliší základní čeledi rostlin pozná významné zástupce jednotlivých čeledí vysvětlí význam lučních porostů zná příklady a využití kulturních plodin pracuje s atlasy rostlin a s jednoduchými klíči na určování rostlin		Krytosemenné rostliny stavba rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) opylení a oplození čeledi rostlin exotické ovoce léčivé rostliny chráněná území herbáře	

Přírodopis 2 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka;	**Žák** umí zařadit jednotlivé druhy savců do systému srovnává vývojové stupně savců (vejcorodí, živorodí, vačnatci a placentálové) zná taxonomické jednotky popisuje kostru a vnitřní orgány savců na příkladu ~~některého~~ vybraného zástupce zná některé kriticky ohrožené druhy savců vyhledává znaky přizpůsobení savců ŽP poznává vybrané druhy savců (připravuje krátké referáty seznámí se se základy etologie – uvádí příklady	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	**SAVCI** **Původ savců** **Rozdělení savců na řády** Vejcorodí, živorodí,vačnatci Placentální savci Rozšíření savců Domestikace Etologie Ekologie Ochrana přírody	OSV1 Rozvoj schopností poznání OSV3 Seberegulace a sebeorganizace OSV5 Kreativita OSV8 Komunikace OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV1 Ekosystémy EV2 Základní podmínky života EV3 Lidské aktivity a problémy ŽP EV4 Vztah člověka k prostředí VG2 Objevujeme Evropu a svět MV1 Kulturní diference

uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody		K 6 K 7		MV2 Lidské vztahy MV3 Etnický původ MDV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Př 6.,7.,9., Z 6.,7.,8.,9., Ch 8.,9., Vz 8.,9.,
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	popisuje stavbu a funkci OS včetně vnitřních orgánů objasňuje pojmy imunita, transfúze, prevence, infarkt, alergie, racionální výživa, metabolismus, zdravý životní styl objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa		**ČLOVĚK** **Růst a vývoj jedince** odlišení člověka od ostatních savců za všechno mohou geny prenatální vývin fáze lidského života **Stavba a funkce lidského těla** buňky,tkáně,orgány	

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	seznámí se s nebezpečím pohlavních chorob a AIDS umí vysvětlit odpovědné a plánované rodičovství provádí jednoduchou mikroskopickou techniku trvalých preparátů těl. tkání		soustavy –opěrná a pohybová, TS, DS, OS, VS, NS, kožní ,smyslové orgány, soustava žláz s vnitřní sekrecí, pohlavní s. **Člověk a zdraví** sexualita a odpovědnost plánované rodičovství nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy**, epidemie** životní styl – pozitivní a negativní dopad **prostředí a životního stylu** na zdraví člověka	

Přírodopis 2 hodiny 9.ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	**Žák** diskutuje o názorech na vznik Země a o složení vesmíru objasňuje pojmy (nerosty, horniny, vyvřelé, přeměněné, usazené horniny, zvětrávání, zlomy a vrásnění, poklesy, geologické vědy) určuje a stručně popisuje běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**ZEMĚ – NÁŠ DOMOV** vědy o Zemi jak vznikl svět – názory na vznik světa stavba Země pohyb kontinentů tektonika – poruchy vrstev sopečná činnost, zemětřesení vyvřelé horniny zvětrávání, eroze usazené horniny přeměněné horniny, horninový cyklus vznik minerálů vlastnosti minerálů vznik ložisek suroviny – budoucnost, vliv na ŽP	OSV1 rozvoj schopností poznávání OSV10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV11 hodnoty, postoje a praktická etika EV1 ekosystémy EV2 zákl.podm.života EV3 lidské aktivity, problémy ŽP
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů, charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné	rozlišuje geologické éry a periody rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků		**HISTORIE ZEMĚ** člověk poznává Zemi prahory a starohory vznik života – chemický a biologický vývoj	

jevy a možné dopady i ochranu před nimi P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému			prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory geologická budoucnost Země okolí Lhenic - region	EV4 vztah člověka k prostředí VDO2 občan, občanská společnost a stát
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	rozlišuje typy a druhy půd a objasňuje jejich vznik vysvětluje děj sopečné činnosti a zemětřesení vyhledává o nich potřebné údaje umí vysvětlit pohyb kontinentů (vznik a zánik) objasní ekologické důsledky těžby nerostných surovin popisuje změny v přírodě vyvolané člověkem a objasňuje jejich důsledky pro kvalitu ŽP vysvětlí, jakým způsobem se může každý člověk aktivně podílet na zhoršování a zlepšování životního prostředí		**ČLOVĚK MĚNÍ A CHRÁNÍ SVĚT** vývoj člověka co přináší zvyšování počtu lidí půda, voda, vzduch přírodní katastrofy krajina, funkce, typy, tvorba chráníme svět a pečujeme o něj podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	MDV1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VG3 jsme Evropané Př. 6.,7.,8.,r. Ch 8.,9.r. D 8.r. Z 6.,7.,8.,r.

10.4. Zeměpis

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis na 2. stupni je realizován v časové dotaci dvě hodiny týdně v každém ročníku, tedy v 6. až 9. Předmět obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních a hospodářských podmínek života lidí v blízkém okolí, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémových úloh, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry s důrazem na činnostní učení. Žáci tak více pocítí vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v předmětu Zeměpis využíváme pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence umožňují:

Kompetence k učení

- Získání základních vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách
- Žák se naučí orientovat v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech života jejich obyvatel, získá informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu
- Vyhledává v různých pramenech potřebné informace a využívá je efektivně ve svém dalším studiu
- Získá ucelený obraz přírodních a hospodářských poměrů v naší vlasti a v jednotlivých oblastech a v souvislosti s tím si uvědomí postavení naší země v Evropě a ve světě
- Porovnáváním a využitím audiovizuální techniky si vytvoří představu o jedinečnosti některých geografických jevů, procesů a objektů

Kompetence k řešení problémů

- Porovnáváním a řešením didaktických úloh získává představu o určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech (nadaní žáci úkolováni řešením složitějších úloh)

Kompetence komunikativní

- Vyjádří myšlenky a názory v logickém sledu
- Vysvětlí údaje obsažené v různých druzích map a získané vědomosti užije v praktických situacích

Kompetence pracovní

- Osvojí si dovednosti pracovat s různými druhy atlasů a jejich rejstříky
- Vyhledá na glóbusu poledníky, rovnoběžky, osu otáčení, světadíly a oceány
- Poznatky z výuky spojuje s informacemi získanými v médiích (při práci uplatňujeme diferencovaný přístup k žákům podle nadání)

Kompetence sociální

- Uvědomí si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve stále více propojených světových civilizačních procesech
- Učí se posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s podobnými či naopak odlišnými jevy v celosvětovém měřítku

Kompetence občanské

- Postupně si vytváří smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů
- Získává trvalý zájem o poznávání různých zemí a regionů, života, tradic, zvyků a zvláštností jejich obyvatel
- Probouzí se jeho touha cestovat, poznávat z vlastní zkušenosti svou vlast i země v zahraničí jako součást životního stylu moderního člověka
- Dokáže soucítit s potřebnými, je schopen hledat řešení a ochoten poskytovat pomoc

Kompetence digitální

- vytváří a upravuje digitální prezentaci dle zadaného tématu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - práce na PC (zpracování úkolů dle zadání)

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice apod…
- sdílení informací v digitálním prostředí -využívání google učebny k předávání informací, DU apod.

Do výuky jsou začleněna následující průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Žák je veden k udržování pořádku na pracovišti, k šetrnému zacházení s atlasem a mapou.

Při vyhledávání v různých druzích map si procvičuje smyslové vnímání, paměť, pozornost, soustředění a logické uvažování.

Multikulturní výchova

Žák porovnává území a státy světa z nejrůznějších hledisek. Uvědomuje si, že prosperitu státu neurčuje jen rozloha území a zásoby nerostů, porovnává státy z hlediska schopnosti vzájemné spolupráce a pomoci.

Enviromentální výchova

Učivo prolíná všemi ročníky druhého stupně a vrcholí v závěru devátého ročníku.

Žák je schopen navrhnout několik možností řešení trvale udržitelného rozvoje. Zná slabá místa současného světového hospodářství a globální problémy.

Mediální výchova

Žák je veden a motivován k průběžnému sledování zpráv, jejich aktualizaci a porovnávání.

V oblasti zeměpisu se zaměřuje na vznik nových států, nové možnosti využití energetických zdrojů, nové mezinárodní organizace, jejich úloha. Žák sleduje rovněž různé cestopisné dokumenty a porovnává krásu přírodních oblastí i různé způsoby a úroveň života domorodců.

Doplnění: Učivo ochrana zdraví za mimořádných okolností a bezpečnost a obrana státu bude zpracováno formou projektu v závěru školního roku pro jednotlivé ročníky pod názvem „Letní cvičení v přírodě.“

Zeměpis 2 hodiny Ročník:6

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Pracuje s mapami světa i s mapou hvězdné oblohy, zná důkazy tvaru Země (družicové snímky) Z-9-2-01 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Vyjmenuje planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci Pracuje s porozuměním s pojmy: planetky, měsíce planet	K1 K6	**1. PLANETA ZEMĚ, VESMÍR** Slunce a sluneční soustava, Měsíc, Země jako vesmírné těleso, tvar a rozměry, pohyby Země, informativní seznámení se školním glóbusem a s kosmickým snímkem Země a Měsíce, činnost s mapami ve školním atlase světa, hvězdná obloha, Planeta Země, Sluneční soustava Zeměpisné hry – práce na pc	EV1-základní podmínky života MdV1-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení M-geometrie v rovině, délka úsečky, úhel F-látky a tělesa, pohyb těles, Vesmír, síly
Orientuje se v různých druzích map, jejich výškopisu i polohopisu, orientuje se v jednotlivých časových pásmech Z praktického zeměpisu určí pomocí turistických značek objekty	Prokáže porozumění pojmům: glóbus, poledníky, nultý poledník, rovnoběžky, rovník, obratníky, polární kruhy, slunovrat, rovnodennost/jarní, podzimní/, polární den, noc, časová pásma, smluvený čas, datová mez – vyhledá hranici na mapě světa v atlase, určí souřadnice světadílů, podle	K6,2, 3, 7 K3,4	**2. GLÓBUS A MAPA** glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, trvání dne a noci, roční období, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka, časová pásma , zeměpisné atlasy, druhy map, plány a jejich měřítko, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách, praktické činnosti	F-Země a Vesmír, elektrické a světelné děje D-nejstarší civilizace, starověké a středověké představy o Vesmíru a sluneční soustavě

v terénu, po zorientování mapy určí vlastní stanoviště. Z – 9-1-02 Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii. Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, grafů a diagramů.	zeměpisné délky a šířky, neznámé objekty vyhledá pomocí rejstříku S porozuměním pracuje s pojmy vrstevnice, výšková kóta, smluvené značky	K6 K4 K6 K3 K 7	s mapami, obsah map, značkový klíč, orientace mapy, výpočty skutečných vzdáleností podle měřítka map a plánů práce s buzolou – okolí ZŠ Lhenice Digitální aplikace Google Earth – GPS poloha, práce se souřadnicemi.	GV2-odlišné pojetí kalendáře, členění roku EV1-krajina dříve a dnes M-převody jednotek času,práce s daty D- časová osa GV2-smluvní letní čas, přínosy a problémy Př-vznik a stavba Země,podnebí a počasí ve vztahu k životu,neživá příroda

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Z-9-2-02 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z 9-2-03 Porovná procesy v přírodní sféře, působení vnitřních a vnějších procesů a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Z-9-7-02 Aplikuje praktické metody poznávání přírody Z -9-7-03 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. Z-9-5-01 Umí pojmenovat různé druhy krajiny jako součást	Objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří, proces zvětrávání, činnosti větru, působení povrchové tekoucí vody Pracuje s pojmy: počasí, tlak vzduchu, proudění vzduchu, podnebí, podnebné pásy na Zemi: tropický pás, mírné pásy, polární pásy, má představu o vlivu tlaku a teploty na proudění vzduchu z oblasti vyššího tlaku do nižšího Umí vysvětlit příčiny pohybů mořské vody v oceánech a mořích Pracuje s pojmy vodní toky, prameny, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	K5 K1,2 K3	**3. PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ** učivo podle map, audiovizuálních pořadů jednotlivé sféry: -litosféra -atmosféra -hydrosféra -pedosféra -biosféra -přírodní oblasti Země -tropický deštný les -lesotundra -tajga -savany -pouště a polopouště -lesy mírného pásu	F-hustota oceánské vody,plavání ledovců CH-směsi, vzduch MdV3 –vyhodnocování předpovědí počasí EV1-vliv člověka na přírodu,ovzduší-základní podmínka života Komplexní přírodovědné exkurze – ZOO Praha Třídní projekt: záznam počasí místní oblasti

pevninské části krajinné sféry, specifické znaky a funkce krajin.	Vyhledá na mapách světové oceány, vyhledá nejvýznamnější světová moře, řeky a jezera Umí charakterizovat a lokalizovat pásma /savany, tropické deštné lesy, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra Objasní výskyt rostlin a živočichů podle pásů. Určí vlastní stanoviště, určí objekty v terénu podle značek v mapě	K1,3 K6 K5 K5 K6	-polární oblasti Interaktivní cvičení v PS a na počítačích. Zeměpisné hry Prezentace na zadané téma.	CH-směsi, voda F-mechanické vlastnosti tekutin EV1-vodní ekosystémy na pevnině (řeky, jezera, rybníky, bažiny) Př-organismy a prostředí,vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Ov-občanská společnost a stát:odpovědnost k ochraně biosféry GS1-šíření pouští,příčiny a důsledky

Zeměpis 2 hodiny Ročník:7

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Z-9-3-01 Lokalizuje na mapách světadíly a oceány. Porovná probrané světadíly podle úrovně hospodářství, přírodních a společenských podmínek, rozlohy, průměrné teploty, lokalizuje nejvodnatější toky, významná hlavní města a přístavy. Z-9-3-02 Charakterizuje polohu, rozlohu, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států. Zná význačná místa cestovního ruchu a nejnavštěvovanější oblasti.	Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch a hospodářství Afriky, Austrálie a Oceánie Rozdělí státy Afriky do jednotlivých oblastí S pomocí mapy lokalizuje teritoria Australského svazu Vyhledá nejvýznamnější státy Oceánie	K5 K6 K6	**1. ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ** **OCEÁNY** Digitalizované prezentace tvořené v PC dle zadaného tématu dle TP. www.atlas.mapy.cz **AUSTRÁLIE A OCEÁNIE** Oceánie, práce s plastickou mapou Orientace v mapách, zemědělství, nerostné suroviny, státy a teritoria. Jednotlivé části Oceánie. Práce na PC – zeměpisné hry, www.atlas.mapy.cz **<u>AFRIKA</u>** Orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení map – průmysl a nerosty Afriky, povrch Afriky, politické rozdělení – státy, oblasti, velkoměsta, přístavy, národní parky Afriky Činnost s vybranými obrazovými materiály, statistickými podklady, využití obrazové přílohy . Práce na PC – zeměpisné hry	MdV1-využívání tématických článků z časopisů (Koktejl, Dnešní svět, Vesmír, Lidé a Země, National Geographic apod.) OSV1-poznávací schopnosti-rozvíjení D-kolonizace, vliv lidských činností na krajinu, rybolov, rozvoj mořeplavby

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Porovná státy Severní střední a Jižní Ameriky. Přiměřeně zhodnotí polohu, rozlohu, zvláštnosti kulturní, hospodářské.	Vyjmenuje a vyhledá na mapách ostrovy, poloostrovy, řeky , hory a pohoří Ameriky Zařadí obyvatelstvo Ameriky Pracuje se slepou mapou Nejvýznamnější města Kanady a USA vyhledá na mapě Památky cestovního ruchu	K5,6 K6, 7	**2. AMERIKA** Povrch, státy, města, průmysl a zemědělství Slepé mapy Interaktivní PS + práce na pc s aplikacemi Google Eart, google Maps apod… Zeměpisné hry www.atlas.mapy.cz	D- kolonizace, rozvoj mořeplavby, vliv lidských činností na krajinu, trh s otroky, průmyslová revoluce GV2-orientace na mapě světa-politické, obecně zeměpisné mapě Ameriky Př-Amerika-dovoz plodin z Ameriky do Evropy,využívání přírodních zdrojů
Porovná regiony Asie Posoudí souvislost přírodních podmínek s funkcí lidského sídla	Charakterizuje nejvýznamnější státy Asie, vyhledá nejvýznamnější města především na pobřeží Asie Určí s pomocí mapy ostrovy, poloostrovy a souostroví patřící k světadílu Asie	K5 K6	**3. ASIE** Jihovýchodní, východní, jihozápadní, jižní, západní, severní a centrální Rusko - asijská a evropská část Interaktivní PS + práce na pc s aplikacemi Google Eart, google Maps apod…	MkV1-kulturní rozdíly,tradice, zvyky, náboženství MkV3-odlišné vnímání světa, etnický původ VDO2-respektování odlišností

			Zeměpisné hry, www.atlas.mapy.cz	
Porovná státy Evropy, především z hospodářského hlediska. Uvažuje možnosti vývoje EU, základní pravidla spolupráce a organizace mezi členskými státy	Popíše zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení přírodních zdrojů a hlavních hospodářských aktivit Charakterizuje státy EU Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě **Rozliší více zeměpisných podrobností o státech střední Evropy**	K5 K6 K5	**4. EVROPA – ROZDĚLENÍ** Jižní Evropa Západní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Interaktivní PS + práce na pc s aplikacemi Google Eart, google Maps apod… Zeměpisné hry www.atlas.mapy.cz	Celoroční zeměpisný projekt: Cestovní kancelář OV-evropská integrace, mezinárodní vztahy Mdv-Kritické vnímání sdělení

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Porovná státy Ameriky, Asie a Evropy podle podmínek přírodních, podnebných, kulturních i hospodářských Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich Z-9-3-03	Zdůvodní mimořádné hospodářské postavení Japonska, charakterizuje hospodářský rozvoj nově industrializovaných zemí Jižní a Jihovýchodní Asie (“asijští tygři“) Zná problémy životního prostředí oceánů Vyhledá polární oblasti a vyzdvihne jejich důležitost pro ochranu a tvorbu životního prostředí na Zemi,význam mezinárodní vědecké spolupráce při jejich dalším výzkumu	K1,2 K6 K5	OPAKOVÁNÍ A SOUHRN Publikace o památkách a cestovním ruchu Ameriky, Asie a Evropy Možnost srovnání rozdílů kuchyně Mexické, Středomořské, orientální a klasické středoevropské – výhody a nevýhody Vyjmenuje a jednotlivé světadíly určí i na slepé mapě www.atlas.mapy.cz Určí jejich zeměpisnou polohu a porovná velikost podle rozlohy	Celotřídní diskuse:přiměřená analýza preferencí v hodnocení bydlení:venkov x město MkV2-etnický původ VDO2-principy demokracie jako formy vlády Poznáváme svět v číslech,činnosti se statistickými materiály

Zeměpis 2 hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva.	Vyhledá rozmístění národů, nářečí, vyjmenuje národnostní menšiny,	K5,6 K6	OBYVATELSTVO A SÍDLA Práce na pc – tabulky, grafy a práce s textem	
Vyzdvihne hlavní město jako kulturní i hospodářské centrum celého státu, jeho význam v kontextu celé Evropy.	Vyjmenuje zajímavosti Prahy, vyhledá památky podzemní dopravu – trasy metra, rychlostní silnice a dálnice	K5 K6	***Praha***	OV-naše hlavní město HV-Má vlast, Vltava
V jednotlivých krajích odliší jádrové a periférní oblasti zná původ výrobků lokalizuje nejvýznamnější města podle jednotlivých druhů průmyslu.	Popíše trasy plynovodů a ropovodů zhodnotí zásoby a využití jednotlivých druhů surovin podle lokalit těžby, zhodnotí rozmístění průmyslu podle jednotlivých druhů zhodnotí údaje o zemědělství, dopravě a spojích, službách obyvatelstvu, možnostech rekreace a cestovního ruchu zhodnotí zahraniční obchod podle statistického přehledu dovozu a vývozu	K1,2 K5,6	Průmysl a doprava, cestovní ruch Dobývání nerostů, útlum těžby, dovoz paliv, zpracování surovin, útlum hutí, zastarávání Druhy dopravy Pozemní doprava: železniční, silniční a potrubní Úloha dopravy v hospodářství Cestovní ruch – služby, významné památky cestovního ruchu.	Celotřídní debata na téma:za čtyřicet let bude ropa nad zlato F-pohyb těles, energie OV- služby zajišťované státem a soukromým sektorem

	uvede zvláštnosti a zajímavosti jednotlivých oblastí a vyhledá na mapách vymezí a konkretizuje území místní krajiny a regionu pro domácí i zahraniční cestovní ruch (MPR, hrady, zámky)	K6, 7 K5,6		OV-kulturní život,člověk ve společnosti, dovolená u nás a v zahraničí

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**<u>Téma</u> Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Z-9-6-02 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-04 Vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti kulturní zajímavosti. Z-9-6-05 Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě a posoudí přírodní a společenské činitele Rozliší více zeměpisných podrobností o státech střední Evropy, především o sousedních státech ČR	K6,4 K5,3 K5,6	<u>OBLASTI ČR – kraje ČR</u> Střední Čechy, Východní, Severní, Západní, Jižní, Morava, Slezsko. Slepé mapy Práce na pc – zeměpisné hry a doplňovací cvičení Referáty – domácí příprava na pc, powerpointová prezentace Google Earth – vytvoření vlastní trasy Sousední státy- závěr	GV2-orientace na poltické mapě Evropy

Zeměpis 2 hodiny Ročník:9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Z-9-4-04Posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace Porovná předpoklady a hlavní faktury pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Posoudí základní funkce světového hospodářství Z-9-4-03S pomocí map určí základní surovinové a energetické zdroje. Z-9-4-02 Pojmenuje základní geografické znaky sídel Z-9-4-02 Vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace.	Orientuje se v ukazatelích o rozmístění jazyků a náboženství na Zemi, O rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa , definuje hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů, určí a vyhledá na mapách hlavní oblasti světového hospodářství, zdůvodní rozdělení světa na bohatý sever a chudý jih, lokalizuje nejvýznamnější průmyslové oblasti světa Určí hlavní dopravní cesty, koridory vodní dopravy, námořní přístavy rybářské a ropné, dopravní uzly, vyhledá oblasti rekreace v Evropě a mimo Evropu	K5,6 K5,6 K6, 7 K5,6 K6,2 K6,2 K6, 7 K6,3 K5 K5	**1. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY, LIDÉ NA ZEMI** Rozmístění významných jazyků ve státech světa Důvody migrace obyvatelstva, Rozšíření náboženství ve státech světa, Světové hospodářství, světové zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, Světový průmysl, rozmístění dopravy a spojů, služby obyvatelstvu Cestovní ruch poznávací a pobytový, Sportovní, kulturní, náboženský Interaktivní PS + práce na pc s aplikacemi Google Eart, google Maps apod…	D-křesťanství a středověká Evropa Ov- člověk ve společnosti EV-ekosystémy-lidské sídlo,město,vesnice Diskuse: možnosti zvyšování a snižování populace D-národy a rasy, počátky lidské společnosti, stěhování národů Činnosti s tabulkami, statistické přehledy

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Porovnává znaky států a odhaduje možné další změny a jejich příčiny. Z-9-4-01Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizace světové populace Porovná státy světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-05,06 Lokalizuje na mapě světa u světadílů hlavní geopolitické změny a politické problémy.	Uvede kritéria odlišnosti a podobnosti států, Rozezná státy podle svrchovanosti, suverénní státy a závislá území, Rozliší státy světa podle zeměpisné polohy (přímořské, ostrovní, souostrovní a vnitrozemské) Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na zemi, hustota osídlení, v údajích o růstu počtu obyvatel světa. Posoudí státy podle průběhu a tvaru státních hranic (přírodní, umělé,geometrické). Rozdělí státy světa podle správního členění: na unitární, federativní, spolkové, Rozlišuje státy podle státního zřízení a formy vlády : monarchie absolutistické a ústavní, prezidentský a parlamentní typ vlády, jmenuje státy demokratické, s diktaturou, s vládou jedné politické strany, málo rozvinuté Uvede chudé státy světa závislé na vývozu jediné suroviny.	K1 K6,2 K6 K6,1 K5,6 K6 K6, 7 K5,6	**<u>2. POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA</u>** Stupeň nerovnosti států a regionální nerovnosti. (HDP) Společné a odlišné znaky států: Státy podle polohy a územní rozlohy, Státy podle počtu a původu obyvatel -Lidské rasy -Státy dle hustoty a počtu obyvatel -Práce s textem na pc Státy podle průběhu a tvaru státních hranic Státy světa podle správního členění, Státy světa podle státního zřízení a formy vlády, Státy světa podle politického systému a podle politické moci Interaktivní PS + práce na pc s aplikacemi Google Eart, google Maps apod…	GV1-orientace v tématických mapách GV3-humanitární pomoc a mezinár. rozvojová spolupráce OV – stát a právo,nedotknutelnost hranic D-důležitost přírodních hranic našeho státu ve válkách, pohoří a průsmyky OV-ústavní a protiústavní jednání OV –pomáháme rozvojovým zemím,charita, nadace

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Rozvíjí nadále své schopnosti získávat informace z různých pramenů a dále je třídit, posuzovat a kriticky využívat k řešení praktických problémů a zeměpisných úloh. Nové poznatky vždy porovnává s vlastní zkušeností. Vyhledá a charakterizuje přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti místního regionu a jednotlivých krajů Z-9-5-01Umí pojmenovat různé druhy krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, specifické znaky a funkce krajin. Z-9-5-02 Uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek. Z-9-5-03 Uvede závazné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Uvede příklady významných hospodářských, vojenských seskupení a sdružení států světa, popíše základní cíle a činnosti OSN, EU, NATO, Uvede územní příklady neutrálních států, Lokalizuje na politické mapě aktuální příklady politických, vojenských , národnostních a náboženských konfliktů ve světě	K1 K3,6 K6,2	Politická a hospodářská seskupení států, mezinárodní organizace, OSN Státy světa podle stupně rozvoje, Současná ohniska konfliktů, Nové státy na mapě světa Čtení map, činnosti s aktuálními vybranými materiály ze sdělovacích prostředků a pořadů, samostatné referáty Klady, zápory a jejich řešení – ohniska neklidu současného světa **3. KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** - krajina, typy krajin, přírodní a společenské prostředí - principy a zásady ochrany přírody - globální ekologické problémy lidstva Rozšíření a původ rostlin a živočichů	OV- vojenská a politická seskupení astátů OV-právní základy státu, ústava EU HV-Óda na radost OV-globální svět, mezinár. vztahy GV1-globalizace mezinár. obchodu GV2-analýza historických a aktuálních informací-prognózy řešení konfliktů EV1-základní podmínky života,ekosystémy, vztah člověka k prostředí MV1-kritické vnímání sdělení v médiích PŘ-základy ekologie,organismy a prostředí,neživá příroda VV-rozvíjení smyslové citlivosti, prvky obrazného vyjádření krajiny, linie, tvary, barevné kvality, uspořádání prvků v ploše, prostoru a časovém průběhu
	Vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti Naznačí hlavní ekologické přístupy k řešení problematiky životního prostředí	K5,2		

11. Učební osnovy - Umění a kultura

11.1.1. Výtvarná výchova – 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět Výtvarná výchova přináší žákům umělecké osvojování světa. Dochází k rozvíjení cítění tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.
Vyučovací předmět Výtvarná výchova na 1. stupni je realizován v časové dotaci jedna hodina týdně v 1., ve 4. a 5. ročníku; dvě hodiny týdně ve 2. a 3. ročníku.
Žáci rozvíjejí a uplatňují vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantasii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky.
Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity.
Učivem prolínají tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - kreativita (ve 2. ročníku)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá (ve 2. ročníku)
Enviromentální výchova - ekosystémy (v 1. ročníku), vztah člověka k prostředí (ve 2. ročníku), lidské aktivity a problémy životního prostředí (ve 3. ročníku)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

- naslouchá názorům druhých lidí, vhodně na ně reaguje a spolupracuje
- rozumí textu a obrazovým materiálům a tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- šetrně zachází s pomůckami i s nářadím, s používaným materiálem
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- chrání zdraví své i svých spolužáků
- dokáže účinně poskytnout první pomoc
- dodržuje pracovní postup a technologickou kázeň
- používá určené ochranné pomůcky
- vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy.

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi.
- sdílí své práce v digitálním prostředí - využívá google učebny

Výtvarná výchova 1 hodina Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: VV-3-1-01 rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly vyjadřuje je VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil seznámení s digitálním zařízením	**Žák:** rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti vnímá události různými smysly vyjadřuje je interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI vyjádření postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, podle vyprávění, rozvíjení dětské představivosti (pozorování přírody a činností lidí) základní barvy a podvojné výtvarné vyprávění pozorování a dotváření přírodních útvarů pozorování tvarů v závislosti na funkci a materiálu (grafický záznam pohybu) UŽITÉ PRÁCE, DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ hra s barvou hra s linií rozvíjení citu pro prostor (modelování) rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus	Čj, M, Prv, Pč, Hv, PT: EV 1

	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil jednoduché ovládání		VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ aktivní práce s ilustrací hračka, loutka, maňásek – v životě dítěte rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí	

Výtvarná výchova 2 hodiny Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: VV-3-1-01 rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly vyjadřuje je VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná	**Žák:** rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI vyjádření postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, podle vyprávění, četby, filmu; rozvíjení dětské představivosti a fantazie; pozorování přírody a činnosti lidí barevný kontrast a harmonie výtvarné vyprávění pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barvy a struktury; poznávání krásy živé a neživé přírody poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů	ČJ, M, Prv, Pč, Hv PT: VG 1 OSV 5 EV 4

vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil procvičování práce s digitálním zařízením	vnímá události různými smysly vyjadřuje je interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil zapnout a vypnout PC psaní písmen (v rámci programů)		UŽITÉ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ hra s barvou, barvy základní, kontrastní, doplňkové hra s linií, poznávání různých druhů linií rozvíjení citu pro prostor, poznávání základních prostorových útvarů; modelování podle skutečnosti rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků hračka, loutka, maňásek v životě dítěte besedy o umění	

Výtvarná výchova 2 hodiny Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: VV-3-1-01 rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy,	**Žák**: rozpoznává prvky (linie, tvary, objemy, barvy,	K 1 K 2 K 3	VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI	

objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly vyjadřuje je VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil prohlubování práce s digitálním zařízením	objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti vnímá události různými smysly vyjadřuje je interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil klávesy (enter, mezerník, delete) prohlubování psaní písmen výukové programy práce s informacemi	K 4 K 5 K 6 K 7	výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti; vztah postavy a prostředí hra s barvou poznávání krásy živé a neživé přírody vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti UŽITÉ PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ výtvarné využití barev (náhodnost, představa) hra s linií (výrazové možnosti) poznávání základních vlastností plastických materiálů; vyjadřování se na základě představ a fantazie rozvíjení citu pro prostor rytmické řešení plochy s využitím různých prvků kompozice plochy s použitím libovolných prvků VÝTVARNÉ UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ aktivní práce s ilustrací (funkce a výrazové prostředky) seznamování s různými druhy výtvarného umění poznávání některých aspektů kultury odívání a bydlení rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí	ČJ, M, Prv, Pč, Hv PT: EV 3

Výtvarná výchova **1 hodina** **Ročník: 4.**

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně	**Žák** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 1 K 3 K 4 K 5	SNĚNÍ Krajina s mého snu Perspektiva krajiny Zvuky rána Hodiny CESTA DO ŠKOLY Hodiny Pohled do zrcadla – autoportrét Zážitky z mého rána ULICE Křižovatka – piktogram Budovy Okna domů Obyvatelé domů POZOROVÁNÍ Střechy Zdi, zídky, ploty Portrét zdi Figura ŠKOLA Barevná škola Pozvánka Barevný rozvrh	Čj, Př, Vl, Tv, Pč OSV 1 – rozvoj schopností poznávání OSV 2 – sebepoznání OSV 5 – kreativita OSV 6 – poznávání lidí OSV 8 – komunikace EV 2 – podmínky života EV 4 – vztah člověka k prostředí VDO 2 – občan, společnost a stát MV 2 – vztah mediálního sdělení a reality

obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		Včerejší den KOMUNIKACE Přátelé a kamarádi Písmo – archeologie Tajné písmo Vzkazy a důvěrná sdělení Lidské stopy VOLNÉ DNY Den školáků Zájmy a záliby Prázdninová pohlednice Serigrafie PROJEKTY A TEMATICKÉ PRÁCE Slavnosti plodů – Chelčicko-lhenický ovocnářský mikroregion Výtvarné soutěže AJG Evropa ve škole Tematické práce spojené s daným školním rokem (propagační a scénická tvorba)	MV 4 – vnímání autora mediálních sdělení VG 1 – Evropa a svět VG 2 – Objevujeme Evropu a svět MkV 1 – kulturní diference MkV 2 – lidské vztahy

Výtvarná výchova 1 hodina Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně	**Žák** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků	K 1 K 2 K 4 K 5 K 6 K 2 K 3 K 5 K 6	DOMOV Živé věci Zátiší Hrneček Vůně domova Oblečení NAŠE ZAHRADA Život jara Neskutečná květina Druhy bylin VÝLET Mapy Turistické značky Cestovní boty Tajemný ostrov Exotické zvíře STROMY Kůra stromů Film o stromech Kořeny a ruce CESTOVÁNÍ Dopravní prostředky Poprvé u moře Paláce pro vodní víly	Čj, Př, Vl, Pč, Hv OSV 1 – rozvoj schopností poznávání OSV 2 – sebeorganizace OSV 5 – kreativita OSV 6 – poznávání lidí OSV 8 – komunikace EV 2 – podmínky života EV 4 – vztah člověka k prostředí VDO 2 – občan, společnost a stát MV 2 – mediální sdělení a realita

obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		Procházka po břehu V přístavu Lodní lano HUDBA Zvuky kolem mne Zpívající věci Na koncertě Barvy hudby VÍTÁNÍ LÉTA Dopis prarodičům Lidská postava Loutka Barevné postavy PŘÍPRAVA VÝSTAVY Kompozice obrazů, paspartování PROJEKTY A TEMATICKÉ PRÁCE Slavnosti plodů – Chelčicko-lhenický ovocnářský mikroregion Výtvarné soutěže AJG Evropa ve škole Tematické práce spojené s daným školním rokem (propagační a scénická tvorba)	MV 4 – vnímání autora mediálních sdělení VG 1 – Evropa a svět nás zajímá VG 2 – objevujeme Evropu MkV 1 – kulturní diference MkV 2 – lidské vztahy

11.1.2. Výtvarná výchova – 2 stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- žák tvoří s vizuálně obraznými vyjádřeními a jejich vztahy
- prohlubuje svoji senzibilitu, rozvíjí tvořivost, uplatňuje subjektivitu, propojuje vnější svět s vnitřním
- učí se chápat výtvarné vyjadřování a výtvarnou kulturu jako nedílnou součást poznání a komunikace
- pracuje různými vyjadřovacími prostředky včetně nejnovější informační a komunikační techniky

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- v 6. a 7. ročníku – 2 hodiny týdně
- v 8. a 9. ročníku – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, počítačové techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- samostatné práce
- skupinové práce
- projekty

Průřezová témata prolínající se předmětem Vv na 2.stupni

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávání lidí a mezilidských vztahů

Enviromentální výchova – ekolsystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Výchova demokratického občana – občan , občanská společnost, škola a stát

Mediální výchova – stavba a tvorba mediálního sdělení, vnímání autora, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, vtahy v Evropě

Multikulturní výchova – lidské vztahy, multikulturalita, mediální sdělení a realita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- podílí se na výběru témat
- organizuje si vlastní činnost pod vedením učitele
- experimentuje a ze zkušeností vyvozuje závěry pro budoucnost
- vytváří si komplexní pohled na kulturní, společenské a přírodní jevy propojením vlastní
- činnosti s teoretickými informacemi a znalostmi

Kompetence k řešení problémů

- při zpracování námětů vyhledává a využívá vědomosti i dovednosti pro různé varianty,
- vybírá nejvhodnější řešení
- předkládaná témata samostatně zpracovává, vybírá si techniky, materiály, pomůcky

Kompetence komunikativní

- při skupinové práci vyjadřuje a obhajuje vhodnou formou svůj názor, toleruje názor
- druhých, kultivovaně komunikuje
- užívá různé typy vizuálně obrazných komunikací, rozumí jim

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje a respektuje pravidla práce ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu práce
- přispívá k dobrým mezilidským vztahům, učí se efektivně spolupracovat
- oceňuje práci druhých lidí, pozitivním oceněním své práce si zvyšuje sebevědomí

Kompetence občanské

- prezentuje výsledky svých prací, účastní se výtvarných soutěží
- vytváří plakáty a upoutávky na školní akce
- zná kulturní historii své obce, její významné architektonické památky, projevuje pozitivní
- postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žák je veden k bezpečnému užívání nástrojů, materiálu i vybavení
- při práci je veden k dodržování pravidel a dokončování prací
- vytváří se pozitivní vztah k manuálním činnostem

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice apod…
- sdílí své práce v digitálním prostředí
- provádí návrhy v online prostředí

Výtvarná výchova 2 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák ● VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ● VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z		K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**LIDSKÉ RUCE** Části lidské ruky Význam a funkce rukou Ruce v pohybu Ozdoby rukou Otisky rukou Odraz tématu ve výtvarném umění	OSV 1 – rozvoj schopnosti poznávání OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí OSV 5 – kreativita OSV 6 – poznávání lidí OSV 7 – mezilidské vztahy EV 4 – vztah člověka k prostředí VDO 1 – občanská společnost a škola

představ a fantazie ● VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		K 1 K 4 K 5 K 6	**SPORT** Sport očima diváka Sportovní symboly Akce a pohyb Sport ve výtvarném umění	VDO 2 – občan, občanská společnost a stát MV 3 – stavba mediálních sdělení MV 4 – vnímání autora mediálních sdělení VG 1 – Evropa a svět nás zajímá VG 2 – objevujeme Evropu a svět VG 3 – jsme Evropané MkV 1 – kulturní diference MkV 2 – lidské
	● navrhuje a vytváří sadu hracích karet na zadané téma ● pomocí barev vytváří list s otisky zvířecích stop ● kreslí či maluje zmenšený model zvířecí hlavy ● pomocí různých materiálů simuluje zvířecí srst seznamuje se se zobrazováním daného tématu ve výtvarném umění	K 2 K 3 K 5 K 6	**SPORTOVNÍ NÁČINÍ** **Druhy náčiní** **Rozmanitost materiálů** **Odraz tématu ve výtvarném umění**	

	● vytváří barevný list s výjevy různých typů nálad ● vytváří koláž nálad ● pomocí diktafonu a následného kresebného záznamu tvoří sbírku různých druhů nálad ● maluje galerii postav v různých duševních pozicích ● vztah daného tématu a světového či domácího umění	K 1 K 2 K 3 K 4	**SVĚT ZVÍŘAT** Zvířata a jejich život, Stopy zvířat, Zvířata ve výtvarném umění	vztahy MkV 4 – multikulturalita OV - komunikace, společenské jednání, velikonoce, vánoce, další svátky Čj – báje a mýty, poezie, pohádky, přísloví, jména, pranostiky, práce s knihou D – pravěk a starověk Z – planeta Země, státy Evropy, sluneční soustava Př – fauna a flora Tv – pohyb těla, sporty Hv – lidově písně M – kvádr, krychle
	● maluje vlastní barevné sny ● vytváří koláž z barevných papírů a zbytků plakátů ● experimentuje s barvou ● vytváří skupinu barevných otisků ● na list papíru zaznamenává konkrétní hudební nahrávku	K 3 K 4 K 5	**PLÁČ A SMÍCH** Nálady a barvy Mimika Odraz tématu ve výtvarném umění	

	● vytváří finální práci pro výstavní účely dané akce ● Spolupodílí se na tvorbě propagačních a doprovodných materiálů konkrétních školních akcí	K 1 K 2 K 4 K 5	**BAREVNÉ SNY A NÁHODY** Barevné kombinace a experimenty Obrazy meditační hudby Odraz tématu ve výtvarném umění **HISTORIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ** Vybraná témata konkrétních historických období	Pč – prostorové stavby Ov – rodokmen, život předků, byt a jeho barevnost
		K 2 K 5 K 6	**TEMATICKÉ PRÁCE** Roční období - výtvarné práce dle dané roční doby; život lidí, tradice, projevy počasí Výtvarné soutěže - vybrané výtvarné soutěže dle aktuální nabídky	

Výtvarná výchova 2 hodiny Ročník:7

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák ● VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	**Žák** ● pracuje s co nejširší škálou vizuálně obrazných vyjádření, do kterých se snaží promítat svou vlastní osobitost, při práci vhodně využívá konkrétních vlastností jednotlivých prvků ● dokáže využívat konkrétních vizuálně obrazných vyjádření k prezentaci svých vlastních zkušeností ● vytváří vlastní osobitá vyjádření a	K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**LIDSKÁ HLAVA** Oko, Nos, Ústa, Ucho, Hlava, Barevné myšlenky Odraz tématu ve výtvarném umění **OZDOBY HLAVY** Účesy, Vousy a kníry, Šperky, Make-up, Brýle Masky Odraz tématu ve výtvarném umění **AUTOMOBILY**	

● VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ● VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	dává je do souvislostí s již existujícími vyjádřeními ● vytváří návrhy účesů, posuzuje je a vyhodnocuje ● navrhuje různé podoby vousů či knírů ● je schopen vytvořit originální maketu vlastního šperku, uvažuje o jeho funkci i praktickém využití ● ve spolupráci s ostatními spolužáky experimentuje s barvami a vlastním obličejem ● vytváří vlastní model brýlí ● vyrábí jednoduchou masku ● vytváří koláž jednotlivých typů automobilů ● kreslí podrobnou studii oldtimeru ● zaznamenává a dále využívá stopy automobilů ● rozlišuje typické znaky a odlišnosti automobilových značek, vytváří návrh vlastní značky ● orientuje se v problematice zobrazování automobilů ve výtvarném umění	K 1 K 2 K 4 K 5 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	Soudobá vozidla Historická vozidla Stopy kol Značky automobilů Automobily ve výtvarném umění **STROMY** Otisky kmenů Druhy stromů Odraz tématu ve výtvarném umění **RYTMUS A POHYB** Dechové kresby Záznamy pohybu Barevné rytmy	

	● vytváří frotáže různých druhů stromů ● zabývá se sběrem nejrůznějších přírodnin ● navrhuje vlastní tematickou pohlednici ● kreslí podrobné studie stromů ● tvoří složitější kompozici na zadané téma	K 2 K 3	Rytmus a pohyb ve výtvarném umění **TECHNIKA** Model věže Optické klamy Technické výkresy Technika a umění	
	● kreslí či maluje jednoduché dechové kresby ● prostřednictvím libovolných technik zaznamenává různé druhy pohybů ● vytváří list barevných rytmů ● spolupracuje na tvorbě většího barevného celku ● konstruuje papírový model věže	K 1 K 4 K 5	**HISTORIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ** Vybraná témata konkrétních historických období **TEMATICKÉ PRÁCE** Roční období	

	● vytváří koláž na zadané téma ● zvládá kresbu či malbu jednoduchého optického klamu ● vytváří jednoduchý technický výkres ● má základní povědomí o zobrazování technických témat v oblasti umění ● vytváří finální práci pro výstavní účely dané akce ● Spolupodílí se na tvorbě propagačních a doprovodných materiálů konkrétních školních akcí	K 3 K 5 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	- výtvarné práce dle dané roční doby; život lidí, tradice, projevy počasí Výtvarné soutěže - vybrané výtvarné soutěže dle aktuální nabídky	

Výtvarná výchova 1 hodina Ročník: 8

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák ● VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	**Žák** ● pracuje s co nejširší škálou vizuálně obrazných vyjádření, do kterých se snaží promítat svou vlastní osobitost, při práci vhodně využívá konkrétních vlastností jednotlivých prvků ● dokáže využívat konkrétních vizuálně obrazných vyjádření k prezentaci svých vlastních zkušeností	K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 1 K 2 K 4 K 5	**LIDSKÉ TĚLO** Kánon Kostra Svalstvo Barevná figura Srdce Mozek Odraz tématu ve výtvarném umění **MEZI LIDMI**	Čj, D, Př, F, Rv, Hv, Tv, Pč OSV 1 – rozvoj schopností poznávání

● VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ● VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace ● VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s	● dokáže zachytit rozličné jevy a procesy okolního světa, při ztvárnění užívá vybraných digitálních metod využívaných v současném výtvarném umění ● vytváří vlastní osobitá vyjádření a dává je do souvislostí s již existujícími vyjádřeními ● je schopen posoudit působení vizuálně obrazných vyjádření ve vybraných rovinách ● je schopen přiměřeným způsobem interpretovat vybraná vizuálně obrazná vyjádření	K 4 K 5 K 6 K 2 K 3 K 4 K 5	Kompozice postav na obraze Mezilidské vztahy Skupinové náměty Odraz tématu ve výtvarném umění **STAVEBNÍ DESIGN** Interiérové vybavení Skladba a design interiéru Vztah designu a výtvarného umění	OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí OSV 5 – kreativita OSV 6 – poznávání lidí OSV 8 – komunikace OSV 11 – hodnoty, postoje EV 3 – lidské aktivity a

účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ● VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ● VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ● VV-9-1-07 porovnává na	● dokáže porovnat různé interpretace konkrétních vizuálně obrazných vyjádření a zaujímá k nim vlastní postoj ● je schopen posoudit účinky konkrétních vizuálně obrazných vyjádření, dokáže vhodně realizovat jejich prezentaci ● ovládá základní kresbu lidské figury ● zná hlavní části lidské kostry, zvládá její jednoduchou kresbu ● vytváří barevnou siluetu lidské postavy ● vytváří anatomickou kresbu	K 2 K 3 K 5 K 6 K 1 K 2 K 3 K 5 K 6	**PERSPEKTIVA** Perspektiva figury Perspektiva válcovitých předmětů Perspektiva hranatých těles Perspektiva prostoru Prostorová iluze Odraz tématu ve výtvarném umění	životní prostředí EV 4 – Vztah člověka k prostředí VDO 2 – Občan, společnost a stát MV 2 – interpretace mediálního sdělení MV 4 –

konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ● VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	lidského srdce ● tvoří grafický list lidského mozku ● kreslí nejvýznamnější svalové partie lidského těla ● zvládá jednoduchou kompozici lidských postav ● vytváří polyekránovou kompozici významné životní události ● vytváří originální návrh vlastní židle, ozvláštňuje starší exemplář ● navrhuje originální příborovou sadu ● orientuje se v základních postupech při tvorbě interiéru ● tvoří maketu malého bytu ● ovládá a při výtvarné práci aplikuje základní prvky perspektivy figury, prostoru, hranatých či válcovitých těles ● zvládá tvorbu prostorové iluze prostřednictvím válérů nebo optického klamu ● kreslí a maluje podobiznu	K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	**ZVÍŘECÍ SVĚT** život zvířat, proporce živočichů, Barevnost Symbolika Piktogram Fauna ve výtvarném umění **KŘIK A TICHO** Barevné kontrasty Zvukové kontrasty Člověk a zvuk Odraz tématu ve výtvarném umění **GEOGRAFIE** Mapy Zeměpisné fantazie	vnímání autora MV 6 – tvorba mediálního sdělení MV 7 – práce v týmu VG 1 – Evropa a svět VG 3 – jsme Evropané MkV 1 – kulturní diference MkV 2 – lidské vztahy

	daného zvířete ● vytváří piktogram na zadané téma ● ovládá statickou i dynamickou kresbu či malbu zvířat, všímá si a využívá jejich detailů ● pracuje s barevným kontrastem ● kombinuje barvy a písmo ● pomocí barev zaznamenává různé typy zvuku ● navrhuje vlastní mapu ● vytváří osobitou maketu globusu ● individuálně nebo ve spolupráci tvoří nákres ostrovní oblasti ● má základní povědomí o kategorii Land-artu ● vytváří finální práci pro výstavní účely dané akce ● spolupodílí se na tvorbě propagačních a doprovodných materiálů konkrétních školních akcí		Geografie ve výtvarném umění **HISTORIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ** Vybraná témata konkrétních historických období **TEMATICKÉ PRÁCE** Roční období - výtvarné práce dle dané roční doby; život lidí, tradice, projevy počasí Výtvarné soutěže - vybrané výtvarné soutěže dle aktuální nabídky	

Výtvarná výchova 1 hodina Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák	**Žák**	K 2 K 3 K 4	**LIDSKÉ STOPY** Stopy člověka	Čj, D, Př, F, Prv, Hv, Tv, Pč
• VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti	• pracuje s co nejširší škálou vizuálně obrazných vyjádření, do kterých se snaží promítat svou vlastní osobitost, při práci vhodně využívá konkrétních vlastností jednotlivých prvků	K 5 K 6	Odraz lidského jednání ve společnosti a přírodě Písmo Odraz tématu ve výtvarném umění **PORTRÉT** Barevné proměny portrétu	OSV 1 – rozvoj schopností OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí OSV 5 – kreativita OSV 6 – poznávání lidí

prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném	• dokáže využívat konkrétních vizuálně obrazných vyjádření k prezentaci svých vlastních zkušeností • dokáže zachytit rozličné jevy a procesy okolního světa, při ztvárnění užívá vybraných digitálních metod využívaných v současném výtvarném umění • vytváří vlastní osobitá vyjádření a dává je do souvislostí s již existujícími vyjádřeními • je schopen posoudit působení vizuálně obrazných vyjádření ve vybraných rovinách	K 3 K 4 K 5 K 6 K 1 K 2 K 3	Autoportrét Významné portréty světových dějin **ODĚVNÍ DESIGN** Návrh oblečení Sportovní obuv Vztah oděvního designu a výtvarného umění **ŽIVLY** Podoby živlů Symbolika Odraz tématu ve výtvarném umění **NOC A DEN** Barvy dne a noci	OSV 8 – komunikace OSV 11 – hodnoty, postoje EV 2 – podmínky života EV 3 – lidské aktivity VDO 2 – občan, společnost a stát MV 1 – vnímání mediálních sdělení MV 2 – interpretace mediálního sdělení

umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze	• je schopen přiměřeným způsobem interpretovat vybraná vizuálně obrazná vyjádření • dokáže porovnat různé interpretace konkrétních vizuálně obrazných vyjádření a zaujímá k nim vlastní postoj • je schopen posoudit účinky konkrétních vizuálně obrazných vyjádření, dokáže vhodně realizovat jejich prezentaci • • je schopen osobitého pohledu na lidskou figuru, zvládá základní kresebné valéry • tvoří jednoduché figurální objekty • ovládá základní prvky graffiti stylu, vyjadřuje vlastní názor na danou problematiku • zná základní druhy písma, je schopen vytvořit vlastní font • zvládá netradiční způsob kresebného záznamu • orientuje se v galerii nejznámějších světových portrétů • dokáže osobitým způsobem variovat předloženou portrétní studii • je schopen vytvořit vlastní netradiční portrét	K 4 K 5 K 6 K 3 K 4 K 5	Démoni a duchové Barevné kontrasty Odraz tématu ve výtvarném umění **PŘÁTELSTVÍ A LÁSKA** Dialog Ruka – symbol přátelství Odznaky přátelství Odraz tématu ve výtvarném umění **TEMATICKÉ PRÁCE** Roční období • výtvarné práce dle dané roční doby; život lidí, tradice, projevy počasí Výtvarné soutěže	MV 3 – stavba mediálního sdělení MV 4 – vnímání autora MV 5 – vliv médií MV 6 – tvorba mediálního sdělení VG 1 – Evropa a svět VG 3 – jsme Evropané MkV 1 – kulturní diference MkV 2 – lidské vztahy

svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• ovládá barevné proměny portrétu • vytváří vlastní autoportrét • ovládá stěžejní informace problematiky barev • ve spolupráci s ostatními žáky vytváří originální časopis • zvládá vlastní kresebný či malířský návrh určitého typu obleku • navrhuje originální verzi obuvní sady • dokáže zaznamenat danou hudební nahrávku • pracuje ve skupině, učí se základním dramatickým prvkům • cvičí se v mluveném projevu a skupinové spolupráci • sbírá a shromažďuje konkrétní výtvarné materiály • kreslí různé podoby vody • experimentuje s lehkou fólií a vzduchem • shromažďuje tematické materiály, na papír zaznamenává známé zdroje ohně	K 1 K 2 K 3 K 4 K 2 K 3 K 4 K 5	• vybrané výtvarné soutěže dle aktuální nabídky	

	• seznamuje se s nejznámějšími uměleckými díly, které zachycují živly • doplňuje a dotváří konkrétní malířská díla, simuluje restaurátorskou práci • vytváří kontrastní studie na zadané téma • vymýšlí vlastní symboly a symbolické kresby • zpracuje kresbu či grafický list významné historické osobnosti • spolupodílí se na tvorbě projektové lekce (objekty, kresba na látku apod. • dokáže znázornit dialog dvou a více postav • originálním způsobem zobrazuje ruku nebo dvě ruce • vytváří podobiznu vlastního přítele • vytváří jedinečný odznak přátelství • vytváří finální práci pro výstavní účely dané akce • Spolupodílí se na tvorbě propagačních a doprovodných materiálů konkrétních školních akcí	K 1 K 2 K 3 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7		

11.2.1. Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova směřuje k:

- estetickému vnímání a prožívání světa
- vnímání hudby jako součásti života člověka i celé společnosti prostřednictvím instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání částečné orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- k postupnému pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvíjení žákovy celkové hudebnosti a utváření vztahu k hudbě

Hv na 1. stupni má úzký vztah k předmětům: prvouce, vlastivědě, výtvarné výchově, kde poznatků je vzájemně využíváno, jakož i k tělesné výchově (např. rytm. cvičení s hudbou, tanec, pochod se zpěvem a hudbou).

Časové vymezení předmětu: 1. - 5. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:
Výuka na 1. stupni probíhá v hodinách Hv v jednotlivých učebnách (odborná učebna Hv není na škole zřízena). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

skupinové vyučování
samostatné práce
kolektivní práce

se zaměřením na individuální hudební schopnosti, dovednosti (využíváno je i znalostí dětí ze ZUŠ – hry na hudební nástroje a pohybové dovednosti) s diferencovaným přístupem k žákům s SPU. Žáci se zájmem o zpěv navštěvují nepovinný předmět Sborový zpěv (vyučován od 3. ročníku). Mimo vyučovacích hodin se žáci podílejí na kulturních vystoupeních pro školu i veřejnost, ti nadaní pak se zúčastňují různých pěveckých a hudebních soutěží.

Průřezová témata prolínající se předmětem Hv na 1. stupni
Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, komunikace, kooperace a kompetice
Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ
Mediální výchova - tvorba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
Kompetence k učení

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností se pokouší vyhledávat a třídit informace
- počíná užívat základní hudební termíny
- získané znalosti se snaží propojovat do souvislostí
- učitel vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie, k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- na základě individuální hudební vyspělosti se snaží postihovat pocitově vjemy z hudebního proudu znějící skladby a pokouší se je slovně charakterizovat
- samostatně a kriticky přemýšlí
- jsou mu předkládány náměty k řešení problémů, rozpoznává je a hledá způsob jejich řešení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje, respektuje názory jiných, učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice – národní, ale i krajové, místní
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- utváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie pro reprodukci hudby
- práce na PC (zpracování úkolů dle zadání), práce s online platformou
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	**Žák:** zazpívá nejméně 10 písní, pozná 4 poslech. skladby a 2 hudebně pohybové hry	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	NÁCVIK PĚVEC.NÁVYKŮ A DOVEDNOSTÍ zvuk – tón řeč – zpěv tón - dlouhý, krátký; vysoký, hluboký silně, slabě pomalu, rychle vesele, smutně	Čj , Tv , Vv, Prv , M PT : OSV 4,8

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální seznámení s digitálním zařízením	dokáže sluchově rozlišit, pěvecky, instrumentálně i pohybově realizovat a slovně vyjádřit hudeb. kontrasty jednoduché ovládání hudbu chápe i jako uměle (počítačově) vytvořenou platformu		dýchání, výslovnost hlas mužský, ženský, dětský hudba vokální a instrumentální ukolébavka, pochod ZPĚV JEDNODUCH.PÍSNÍ jednohlasý zpěv správná intonace, rytmus POSLECH rozlišování hlasů při poslechu vokál. hudby u instrumentální hudby rozlišování hry na zobc. flétnu, klavír, housle a kytaru poslech Čs. hymny HPV pohyb podle hudby na místě , jedn. taneční kroky , hra na tělo IMPROVIZACE hra nezjednoduš. doprovodů na nástroje orffovského instrument. ve 2/4 a ¾ taktu) NAUKA nota, housl. klíč, not. osnova	

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a	**Žák:** zazpívá nejméně 10 písní, pozná 4 poslechové skladby a nejméně 3 hudebně pohybové hry pracuje při rytmizaci textů s čtvrťovými a osminovými hodnotami v 2/4 a ¾ taktu dokáže sluchově rozlišit pěvecky, instrumentálně a pohybově realizovat jednoduchou melodii zapnout a vypnout PC psaní písmen (v rámci programů)	K1 K2 K3 K4 K7	NÁCVIK PĚVECKÝCH NÁVYKŮ A DOVEDNOSTÍ melodie – stoupá, klesá melodie – doprovod p – mf – f zesilování – zeslabování zrychlování – zpomalování ZPĚV JEDNODUCHÝCH PÍSNÍ lidová píseň – píseň vytvořená skladatelem kánon správná intonace, rytmus POSLECH poslech dětského sboru, poslech hry na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben HPV pohyb podle hudby jednoduché taneční kroky (poskočný krok) pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby hra na tělo	Čj, Tv, Vv, Prv, M PT : OSV8,9

dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální procvičování práce s digitálním zařízením			IMPROVIZACE hra rytmických doprovodů hra melod. doprovodů s využitím 1. a 5. st. vokální a instrumentální hry NAUKA nota čtvrťová, osminová a půlová pomlka čtvrťová a osminová takt $^{2}/_{4}$ a ¾	

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu, využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**Žák:** zazpívá nejméně 10 písní (dur a moll), pozná nejméně 4 poslechové skladby a nejméně 3 hudebně pohybové hry při rytmizaci a melodizaci textu pracuje s čtvrťovými, osminovými a půlovými hodnotami ve 2/4 ,3/4 a 4/4 taktu rozlišuje charakter melodie	K 1 K 2 K 3 K 4 K 7	NÁCVIK PĚVECKÝCH NÁVYKŮ A DOVEDNOSTÍ melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená rozvážně – živě správné dýchání (v pauze, mezi frázemi), pěvecké dělení slov ZPĚV PÍSNÍ počátky jednoduchého dvojhlasu, jednoduchý kánon správná intonace, rytmus motiv	Čj, Tv, Vv, Prv, M PT : MKV 2 MV 6

HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální prohlubování práce s digitálním zařízením	odlišuje hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární klávesy (enter, mezerník, delete) prohlubování psaní písmen výukové programy práce s informacemi		předvětí – závětí POSLECH orchestr – sólo hudba k slavnostním příležitostem rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo (spinet), syntetizátor, činely menuet, polonéza a rocková hudba HPV pohyb podle hudby dvoudobá chůze a tanec – v průpletu, přísuvný krok pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad (ve ¾ taktu) pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby IMPROVIZACE hra doprovodů s použitím souzvuku dvou tónů rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (s využitím hodnot čtvrťových, osminových a půlových) hra dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků vokální a instrumentální hry NAUKA	

			noty c1,d1, e1, f1, g1, a1 notová osnova, taktová čára nota celá, půlová pomlka 4/4 takt	

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	**Žák:** zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	K 3 K 1 K 7	NÁCVIK PĚVECKÝCH NÁVYKŮ A DOVEDNOSTÍ Prodlužování tónu, vázání tónů, rozsah tónů průprava dvojhlasu Doprovod písní na Orfovy nástroje. Hra čtyřtaktové předehry, mezihry a dohry. Hra na tělo Taktování Rozlišení melodie od doprovodu, rozlišení písňové formy Rozlišení dur, moll stupnice, hudební nástroje Pěvecký sbor POSLECH písně lyrické, epické pochod polka	OSV 1: Rozvoj poznání 4: Psychohygiena MKV 2: Lidské vztahy 3: Etnický původ

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		valčík SKLADATELÉ Smetana, Dvořák, Tvořivé hudební hry – pohyb, kroky NAUKA stupnice tóniky nota s tečkou předznamenání repetice legato, staccato	

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a	**Žák:** Pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh seznámí se s hudebními nástroji symfonického orchestru	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	**Vokální činnosti** PĚVECKÝ A MLUVNÍ PROJEV (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas) hudební rytmus (realizace písní ve ¾ a 4/4 taktu) intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu písně)	Čj, Tv, Př, Vl, Vv PT: OSV – 1,4,8,9 MV – 2,3 MDV - 5

dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z	zná pojmy stupnice C-dur, repetice, koruna, zesílení, zeslabení, čte noty v rozsahu C1 – G2 v houslovém klíči umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, takt, poznává jednoduché hudební značky v ní seznámí se s krajovými lidovými tanci, umí taktovat $^{2}/_{4}$ a ¾ a $^{4}/_{4}$ takt umí pohybově vyjádřit nálady, seznámí se s relaxací při hudbě		INSTRUMENTÁLNÍ DOVEDNOSTI hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) grafický záznam melodie (rytmický záznam melodie) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI taktování, pohybový doprovod znějící hudby ($^{2}/_{4}$ a ¾ takt) pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) orientace v prostoru (pamětné uchování tanečního pohybu) POSLECHOVÉ ČINNOSTI kvality tónů vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky – hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavky) hudební formy (malá a velká písňová, rondo) interpretace hudby (slovní vyjádření)	
			POSLECH HUDBY *Nabídka poslechových skladeb:* L.Janáček - „Říkadla“, „lašské tance“ B.Smetana – „Libuše“, fanfáry z předehry „Prodaná nevěsta“ – vybrané árie A.Dvořák – „Slovanské tance“, „Z nového světa“ W.A.Mozart – „Don Giovani“ – menuet	

užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	umí 10 písní (v dur a moll), jednoduchý dvojhlas – kánon je schopen doprovodit jednoduchou písničku na rytm. nástroj poslouchá vybrané skladby poslechem pozná smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná trampské písně		J.J.ryba – „Česká mše vánoční“ – ukázka Vánoční koledy – i jiných národů. *Nabídka písní* „Ráda,ráda“; „Tráva neroste“; „Avignonský most“; „Čtyři koně“; „U panského dvora“; „Ukolébavka pro dcerku“; „Skoč tam, natrhej“; vánoční lidové koledy; „Voděnka studená“; „Ej lásko, lásko“; „Měla jsem holoubka“; „Ej lúčka“; Čs.hymna; písničky ze zpěvníku „Já písnička“ – dle výběru.	

11.2.2. Hudební výchova – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Hv má úzký vztah k předmětům humanitním – k literární výchově, výtvarné výchově, dějepisu a v některých tématech se učivo prolíná (např. umělecké směry). Poznatků je vzájemně využíváno. Též i na Tv má vazbu (např. rytmická cvičení s hudbou, tanec, pochod se zpěvem).

Časové vymezení předmětu: V 6.-8. ročníku je vyučována 1 hodina týdně.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v hodinách Hv v jednotlivých učebnách (odborná učebna Hv není na škole zřízena). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- skupinové vyučování
- samostatné práce
- kolektivní práce

se zaměřením na individuální schopnosti, dovednosti (využíváno je i znalostí dětí ze ZUŠ – hry na hudební nástroje) s diferencovaným přístupem k žákům s SPU.

Mimo vyučovacích hodin Hv se žáci podílejí na kulturních vystoupeních pro školu i veřejnost, ti hudebně nadaní pak se zúčastňují různých pěveckých a hudebních soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí
-

Kompetence k řešení problémů

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí
- je mu předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhý
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice – národní, ale i krajové, místní
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- utváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

- při práci využívá online prostředí a orientuje se v prohlížečích
- konzumuje hudbu v různém online prostředí, vybírá si hudbu

Průřezová témata prolínající se předmětem Hv na 2.stupni

Enviromentální výchova – vztah člověka k přírodě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané - Evropa a svět nás zajímají

Osobností a sociální výchova – poznání lidu, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, psychohygiena

Mediální výchova – schopnost zpravovat, vyhodnotit a využít podněty z médií, vnímat jejich vliv

Multikulturní výchova – slušnost, tolerance a empatie v mezilidských vztazích, kulturní diference, multikulturalita

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních ● HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ● HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy,	**Žák:** ● pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus ● umí taktovat $^{2}/_{4}$ a ¾ takt ● dokáže pohybem vyjádřit obsah písně ● správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje ● má rytmické cítění a rytmickou paměť ● dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	**Hudebně pohybové činnosti** - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr či sbor - dramatizace písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění **Instrumentální činnosti** - reprodukce známých písní na první a druhou dobu taktu („Já husárek malý“ , „Koulelo se koulelo“) - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma	OSV – 1,4,8 – D Tv

témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ● HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ● HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ● HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí	● sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat ● rozliší skladbu vokální a instrumentální ● umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu ● seznámí se s obdobím baroka a klasicismu ● seznámí se s vybranými skladbami jmenovaných skladatelů		**Poslechové činnosti** - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová – umělá - vokální a instrumentální skladby - melodram - muzikál - opera, opereta - G.F. Handl – poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hudební forma - Symfonie - Koncert - W.A.Mozart - J.Haydn - L. van Beethoven - B.Smetana - A.Dvořák	EGS (VG) - 1,3 D,Vv

slyšenou hudbu do stylového období ● HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	● dokáže podle svých indiv.dispozic intonačně a rytmicky správně zpívat i vybrané písně lidové i umělé ● umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou ● orientuje se v jednoduchém notovém zápisu ● umí vyhledat určené takty a rytmy		**Vokální činnosti** - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových a umělých písní - práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně - rytmické hádanky - vybrané písně z učebnice a zpěvníku „Já písnička“	EV - 4 Vv MV - 3 Čj, D

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních ● HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ● HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb,	**Žák:** ● při zpěvu využívá správné pěvecké návyky ● podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně ● při poslechu využívá získané zkušenosti ● spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností ● rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti ● rozpoznává rozdíly komorní a symfonické hudby ● zařadí skladbu do příslušného období ● pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních prvků ● dokáže využít získaných znalostí a dovedností	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	**Vokální činnosti** - lidové a umělé písně – dynamika – melodie, rytmus - výběr písní různých období **Poslechové činnosti** - Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - Výběr poslechových skladeb různých období - Baroko – Vivaldi, Bach - Klasicismus – Mozart, Beethoven - Romantismus – Chopin, Schubert - Český romantismus – Smetana, Dvořák **Instrumentální činnost a pohybové činnosti** - Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk.roku	Vv, Čj, D MKV – 2,3 OSV – 1,4 EGS 1,3

vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ● HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ● HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ● HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ● HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	● je veden k vytvoření hudebně dramatického vystoupení a k aktivnímu zapojení v něm ● seznámí se se skladateli, majícími vztah ke Lhenicku a s lidovostí v hudbě typickou pro náš kraj		**Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění** - choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hudeb. projektu k příležitosti vánoc (živý Betlém) či na šk.akademii **Hudba, hudební skladatelé a Lhenicko** - seznámení s hudebnímu skladateli, majícími vztah ke Lhenicku - Theodor Kőssl - Jindřich Jindřich - František Gregora - lidová „muzika“ a náš kraj – písně, tance	

Hudební výchova 1 hodina Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ● HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních ● HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ● HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí	**Žák:** ● využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních ● uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ● reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody,	K 1 K 3	**Písně** ● lidové písně ● písně z různých hudebních žánrů ● jednoduchý doprovod písní **Vývoj „vážné hudby“ – světové** ● středověká ● novověká – baroko, klasicismus, romantismus ● hudba 20. století – směry **Populární hudba - světová** ● tradiční jazz ● swing	Dějepis MV 5: Fungování a vliv medií MV6: Tvorba mediálních sdělení

jednoduché hudební improvizace ● HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ● HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ● HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ● HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	provádí jednoduché hudební improvizace ● orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ● zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období		● country and western ● rocková hudba ● současné směry **Hudební nauka** ● rytmus ● melodie ● dynamika ● tempo ● barva.	

12. Učební osnovy - Člověk a zdraví

12.1.1. Tělesná výchova – 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je realizována v 1. až 5. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně.
Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě, jejich tělesné schopnosti a dovednosti a s diferencovaným přístupem k jednotlivcům s SPU cvičí v tělocvičně, na školním hřišti, na hřišti místního SK, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu V Prachaticích (ve 3. a 4. ročníku). V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí. Nejzdatnější žáci pak reprezentují školu na olympiádách ZŠ Prachaticka či jiných sportovních soutěžích.

Obsahové vymezení předmětu:

činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata prolínající se předmětem Tělesná výchova
Osobnostní a sociální výchova - Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena
Multikulturní výchova - Kulturní diference

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové
- výkony a porovná je s předchozími, orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím a se škodlivostí návykových látek

Kompetence komunikativní

- je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává, zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

- je veden k jednání v duchu fair-play - dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní

Kompetence pracovní

- je veden učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi – využíváme dataprojektor, interaktivní učebnice apod…
- sdílí informací v digitálním prostředí.

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**Žák:** zná základ. pravidla chování při Tv a řídí se jimi reaguje na pokyny a signály učitele umí ošetřit drobná poranění a přivolá pomoc zná zásady správného držení těla a dýchání umí kotoul vpřed, zvládá prosté skoky snožmo umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	HYGIENA, BEZPEČNOST A ORGANIZACE PŘI TV zákl. pojmy, povely a signály bezpečnost při Tv první pomoc při drob. poraněních PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ správné držení těl zákl. pojmy s jednot. druhy cvičení příprava organismu pro různé pohyb. činnosti GYMNASTIKA akrobacie – průpr.cv. pro zvládnutí kotoulu vpřed; kotoul kladinka – chůze (i s dopomocí) RYTM.A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU	Hv, M, Prv OSV 9

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	hlasitost doprovodu pohybem		rytmizovaný pohyb vyjádření rytmu a melodie pohybem	
	zvládá základ. techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem		ATLETIKA běh - rychlý běh 20-50 m základy nízkého startu skok do dálky hod míčkem	
	zná některé pohybové hry		POHYBOVÉ HRY pravidla her	
	zvládá zákl. způsoby házení a chytání míče		SPORTOVNÍ HRY držení míče (jednoruč a obouruč) manipulace s míčem zákl. přihrávky (rukou a nohou)	
	umí se připravit na turist. akci		TURISTIKA způsob pohybu v terénu chování v přírodě oblečení, obsah batohu	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**Žák:** zná základní pravidla chování při Tv a řídí se jimi ví, že pohyb je vhodný pro zdraví umí ošetřit drobná poranění a umí přivolat pomoc	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K7	HYGIENA, BEZPEČNOST A ORGANIZACE PŘI TV bezpečnost při Tv první pomoc při drobném poranění význam pohybu pro zdraví a vývoj org. Žáka vhodné množství pohybu a jeho rozložení během dne prevent. význam zdravotně zaměřených činností	Hv, M, Prv PT : MKV 2 OSV 3,4
	chápe, že různá cvičení mají různé účinky zná zásady správného držení těla a dýchání		PRŮPRAVNÁ,KONDIČNI A RELAXAČNÍ CVIČENÍ správné držení těla základní pojmy spojené s jednotl. druhy cvičení příprava organismu pro různé pohyb. činnosti	
	dovede pojmenovat základní gymn. nářadí a náčiní umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny zvládá základy gymn. odrazu		GYMNASTIKA Akrobacie – průpr.cv. – kotoul vzad kotoul vzad Přeskok – průpr.cv. pro nácvik gymn. odrazu z trampolínky skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky	

			výskok do vzporu dřepmo na sníženou šv. bednu odrazem z trampolínky Hrazda – ručkování ve visu Kladinka – chůze s dopomocí	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	umí pojmenovat základní postoje, pohyby a kroky snaží se o estetické držení těla umí 2 – 3 tanečky		RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU rytmizovaný pohyb nápodoba pohybem tance založené na taneční chůzi a běhu	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci procvičování práce s digitálním zařízením	zná základní pojmy a techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem zná základní pravidla bezpečnosti při atletice		ATLETIKA Běh – rychlý běh 20 – 60 m motivovaný běh v terénu základy nízkého a polovysokého startu Skok – skok do dálky z rozběhu (odraz z pásma širokého 50 cm) spojení rozběhu s odrazem Hod – hod s míčkem z místa a z chůze	
	zná některé pohybové hry uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a dodržuje bezpečnost a pravidla při hrách		POHYBOVÉ HRY základní pojmy a organizační povely základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při hrách	
	zná základní pojmy označující používané náčiní zvládá základní způsoby házení a chytání míče		SPORTOVNÍ HRY základy bezpečnosti a hygieny při hrách základní přihrávky rukou a nohou	

	zvládá základní techniku chůze umí se připravit na turistickou akci uvědomuje si důležitost pohybu v přírodě pro zdraví uvědomuje si možná nebezpečí při pohybu v přírodě dovede ošetřit drobná poranění stopky, fotoaparát		TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ způsob pohybu v terénu a chování v přírodě první pomoc při drobném poranění základní zásady bezpečnosti a hygieny	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	**Žák:** zná základní pravidla chování při Tv a řídí se jimi ví, že pohyb je vhodný pro zdraví uvědomuje si různé funkce pohybu ví, že by se měl aktivně pohybovat umí ošetřit drobná poranění, přivolat pomoc	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K7	HYGIENA, BEZPEČNOST A ORGANIZACE PŘI TV bezpečnost při Tv první pomoc při drobném poranění význam přípravy organismu před cvičením vhodné a nevhodné prostředí pro Tv základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi osobní hygiena při různých pohybových aktivitách	Hv, M, Prv PT : OSV 7

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním	zná zásady správného držení těla a dýchání zná několik základních cviků		PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ A RELAXAČNÍ CVIČENÍ správné držení těla základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení význam soustředění při cvičení příprava organismu pro různé pohybové činnosti	
	umí kotoul vpřed i vzad zvládá základní pojmy aktivně		GYMNASTIKA akrobacie – kotoul vpřed a vzad(a jeho modifikace) přeskok – průpr.cv. pro nácvik gymnastického odrazu z můstku; přeskok 2-4 dílů bedny hrazda – ručkování ve visu kladinka – chůze s dopomocí	
	umí pojmenovat osvojované činnosti a cvičební náčiní snaží se samostatně o estetické držení těla		RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ S HUDBOU základní hudebně pohybové vztahy základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu	
	zná základní pojmy a techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem zná základní pravidla bezpečnosti při atletice		ATLETIKA rychlý běh na 60m vytrvalý běh, běh v terénu nízký start, polovysoký start skok – skok do dálky z rozběhu postupně odraz z břevna hod – hod míčkem z rozběhu	

prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům prohlubování práce s digitálním zařízením	zná některé pohybové hry uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a dodržuje pravidla a bezpečnost		POHYBOVÉ HRY základní pojmy a povely základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při hrách	
	zná základní pojmy osvojovaných činností zvládá konkrétní hry se zjednoduš. pravidly a dovede je využívat		SPORTOVNÍ HRY základy bezpečnosti a hygieny při hrách základní pojmy spolupráce při hře přihrávka jednoruč a obouruč pohyb s míčem a bez míče chytání míče jednoruč, obouruč vedení míče driblinkem	
			PLAVÁNÍ probíhá ve formě plaveckého výcviku v plaveckém bazénu v Prachaticích	
	umí se připravit na turistickou akci, zvolit vhodné oblečení ví, že turistika a pohyb v přírodě je vhodná činnost pro volný čas umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích chová se ohleduplně k přírodě stopky, fotoaparát krokování (využití mobilu)		TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ způsob pohybu v náročnějším terénu a chování v přírodě základy ochrany přírody chůze a běh v terénu první pomoc při úrazech	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 4.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**Žák**: zná několik základních cviků z osvojované oblasti a s pomocí je seřadí do sestavy umí kotoul vzad, roznožku a skrčku. umí pohybem vyjádřit rytmický a melodický doprovod zná několik pohybových her umí pohybovou hru vytvořit zvládá elementární herní činnosti jednotlivce	K 3 K 4 K 6	ZÁKLADY GYMNASTIKY průpravná cvičení jednoduchá akrobacie(kotoul) cvičení s náčiním a na nářadí přeskok RYTMICKÁ A KONDIČNÍ CVIČENÍ sladění jednoduchého pohybu s hudbou POHYBOVÉ HRY jednotlivce, dvojic i skupin s náčiním i bez náčiní motivační a tvořivé hry ZÁKLADY SPORTOVNÍCH HER základní manipulace s míčem	OSV 4: psychohygiena MKV2: lidské vztahy

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly umí zaznamenat výsledek utkání		základní herní činnosti hry se zjednodušenými pravidly	
	zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem chápe význam vytrvalostního běhu umí změřit a zapsat výkony umí upravit doskočiště a vydat povely		ZÁKLADY ATLETIKY průpravné atletické činnosti běhy – rychlostní, vytrvalostní skok do dálky hod míčkem	
	ví, že plavání je jedna z nejzdravějších činností zná základy hygieny a bezpečnosti zvládá jeden plavecký styl		PLAVÁNÍ hygiena plavání hry ve vodě základní plavecké dovednosti jeden plavecký styl	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	**Žák:** ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu a tělesnému rozvoji uvědomuje si různé funkce pohybu, využívá je za pomoci učitele a rodičů ví, že by se měl aktivně pohybovat (minimálně 2 hodiny denně) a snaží se o to umí zaznamenat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim zná zásady fair play, chování v přírodě a snaží se je naplňovat umí ošetřit drobná poranění a přivolat lékaře ví, kde je možné získat informace o TV a sportu zná nevhodné činnosti ohrožující jeho zdraví zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a za pomoci učitele, rodičů se snaží o zvyšování jejich úrovně zná několik základních cviků a s pomocí učitele je dovede seřadit do ucelené sestavy	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6	POZNATKY Z TV A SPORTU, ORGANIZACE, HYGIENA A BEZPEČNOST V TV A SPORTU PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ A JINÁ CVIČENÍ.	Hv, Čj, Př, M PT: OSV – 1,4,7,9 MV – 1,2

	dovede se soustředit na správné a přesné provádění pohybu a je schopen vytvářet vlastní pohybové představy			
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	zvládá základní pojmy umí poskytnout základní dopomoc a záchranu při cvičení ví, že gymnastika je založena na přesnosti pohybů a snaží se o to umí kotoul vpřed a vzad a s dopomocí stoj na rukou umí roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky ví, že cvičení s hudbou má zdravotní a relaxační účinky zná názvy základních a uměleckých tanců snaží se o estetický projev a o estetické držení těla dovede pohybem vyjadřovat rytmický a melodický doprovod umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví		GYMNASTIKA kotoul vpřed a jeho modifikace kotoul vzad a jeho modifikace stoj na rukou s dopomocí Přeskok nácvik odrazu z gymnastického můstku – průpravná cvičení přeskok 2-4 dílů bedny roznožka přes kozu našíř skrčka přes kozu našíř Rytmické a kondiční činnosti s hudbou a tanec názvy základních uměleckých tanců rytmus, tempo, takt, melodie – základní hudebně pohybové vztahy držení partnerů při tancích a chování při tanci základy cvičení s náčiním (šátek, míč) základní taneční krok $^{2}/_{4}$; $^{3}/_{4}$	
	chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho zařazovat do pohybového režimu zná aktivně základní osvojované pojmy		ATLETIKA Běh běžecká abeceda	

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	umí změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách zvládá základní techniku skoku do výšky a dálky umí upravit doskočiště, připravit start běhu (čára,bloky) a vydat povely pro start		běh 50m – sprint (nácvik nízkého startu) běh 600m – vytrvalostní (technika běhu), běh v terénu Skok skok do dálky (nácvik rozběhu a odrazu) skok do výšky (skrčný, střižný, nácvik techniky) Hod míčkem nácvik spojení rozběhu s hodem	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a myšlení zná základní pojmy osvojovaných činností zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat dovede zaznamenávat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v kombinacích i v utkání chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play ve hře.		POHYBOVÉ HRY základní pojmy užívané ve vybraných hrách a jejich pravidla vybíjená, přehazovaná (chytání míče jednoruč, dvojruč, přihrávka s míčem, střelba míčem) základy košíkové (dribling, přihrávka, střelba na koš) základy kopané (vedení míče, přihrávka, střelba na branku) základy florbalu (indiv.dovednosti, přihrávka, střelba na branku) DALŠÍ POHYBOVÉ A ZÁVODIVÉ HRY DLE VÝBĚRU	

12.1.2. Tělesná výchova - 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových zájmů a na druhé straně k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Tělesná výchova je v 6. – 9. ročníku vyučována po 2 hodinách týdně většinou ve dvou odděleních (chlapci, dívky). Výuka probíhá ve školní tělocvičně, na školním hřišti, na hřišti SK Lhenice, v Sokolovně a v terénu.

V 7. ročníku žáci absolvují týdenní lyžařský výcvikově vzdělávací zájezd. Do 8. ročníku je zařazen týdenní turistický kurz.

Dle svých zájmů a schopností se žáci účastní sportovních soutěží a olympiád.

Obsahové vymezení předmětu:

žáci

- rozvíjejí tělesnou zdatnost a výkonnost
- osvojují si nové pohybové dovednosti
- dostávají prostor k ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí
- seznamují se s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení
- poznávají vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení a učí se je respektovat u sebe i ostatních, aktivně je využívají a cíleně ovlivňují
- zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, odpovědnost za zdraví své i spolužáků
- propojují pohybové činnosti s různými oblastmi života – hudba, estetika, hygiena, dopravní kázeň, ochrana přírody, poskytování první pomoci, etika, právo apod.

Výchovné a vzdělávací cíle, které v tělesné výchově směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- aktivně organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním cílem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- v souladu s individuálními předpoklady zvládá pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích i při rekreačních činnostech
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a umí je vyhodnotit
- zorganizuje jednoduché turnaje na úrovni školy

Kompetence k řešení problémů

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (zatěžovanými svaly)

Kompetence komunikativní

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu

Kompetence sociální a personální

- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
- chápe, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- ve školních podmínkách naplňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Kompetence občanské

- odmítá drogy a jiné zdraví škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť a přírody
- dodržuje pravidla silničního provozu

- dle svých schopností se účastní sportovních soutěží

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně sportovní náčiní a nářadí
- dodržuje předem daná pravidla her, soutěží i přípravy na ně

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby ve sportovním odvětví; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít (záznam výkonu, porovnávání, graf. znázornění aj.)
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Do vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova na 2. stupni jsou začleněny i okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- zdravé a vyrovnané sebepojetí
- cvičení sebekontroly a sebeovládání, organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- sociální dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění a relaxace)
- chování podporující dobré mezilidské vztahy
- dovednosti pro verbální i nonverbální sdělování (gesta); dovednosti komunikační obrany proti agresi; asertivní komunikace
- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci a organizování práce skupiny

Multikulturní výchova

- uplatňování principu slušného chování, tolerance a empatie v mezilidských vztazích

Mediální výchova

- kritické posuzování reklam a mediálních článků spojených s výživou i dalšími aspekty zdraví

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 6.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Žák: ● chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro další sport ● zvládá základní techniku běhu, skoku dalekého, skoku vysokého, hodu kriketovým míčkem ● zná základní atletické pojmy ● zvládá startovní povely ● prakticky ovládá základy atletické abecedy ● podle svých individuálních předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v rychlosti, vytrvalosti a odrazové schopnosti ● při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli ● zvládá úpravu jednotlivých sektorů ● umí poskytnout základní první pomoc při poranění ● Dle individuálních předpokladů ovládá herní činnosti jednotlivce a dokáže je aplikovat v herních	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	<u>ATLETIKA</u> ● průpravná běžecká cvičení ● atletická abeceda ● nácvik startovního postavení ● reakce na startovní povely ● běh na 60m (úprava bloků) ● skok do dálky (technika rozběhu a odrazu závěsného stylu) ● skok do výšky (technika rozběhu a zádového stylu-flop) ● hod kriketovým míčkem (technika hodu s rozběhem) ● vytrvalostní běh (600-1000 m) ● základy překážkového běhu <u>SPORTOVNÍ HRY</u> Basketbal ● základní činnosti a dovednosti jednotlivce, HK a HS ● manipulace s míčem	Př-biologie člověka F, Z, Dě, M, Ov OSV 1-pozornost a soustředění OSV 2 – moje tělo OSV 3-sebekontrola OSV 4 – uvolnění a relaxace

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	kombinacích, systémech a následně je uplatňuje při hře ● jedná v duchu fair play ● ovládá základní pravidla hry ● dokáže zorganizovat s pomocí učitele jednoduchý turnaj ● chápe svoji roli v družstvu ● dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla ● dle individuálních předpokladů zvládá základní cviky na jednotlivých nářadích ● dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ● zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při cvičení Zvládá estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance ● zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou ● zvládá pády a kotouly ● přetahy a přetlaky		● základní znalosti pravidel ● hra (modifikace hry) Volejbal ● základní činnosti a dovednosti jednotlivce, HK a HS ● manipulace s míčem ● základní znalosti pravidel ● přehazovaná-dle pravidel volejbalu, hra (modifikace hry) Fotbal ● základní činnosti a dovednosti jednotlivce, HK a HS ● manipulace s míčem ● základní znalosti pravidel ● hra (modifikace hry) Florbal ● základní činnosti a dovednosti jednotlivce, HK a HS ● základní znalosti pravidel ● hra (modifikace hry) Házená ● základní činnosti a dovednosti jednotlivce, HK a HS ● manipulace s míčem	OSV 7-mezilidské vztahy OSV 8-komunikace OSV 9-řešení konfliktů OSV 11-praktická etika VDO 2-angažovanost MKV 2 – lidské vztahy MV 1-vnímání mediálních sdělení

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci a jednoduché	● uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play ● chápe význam pohybových her pro navazování mezilidských kontaktů ● ovládá základní organizační povely pro realizaci her ● ovládá pravidla osvojovaných her ● snaží se o fair play jednání při hrách ● umí využívat přírodní prostředí pro pohybové hry ● zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ● uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční pohybová činnost ● zvládá pohyb mírně náročném terénu ● zvládá orientaci podle busoly a podle mapy ● ovládá základní pravidla silničního provozu ● předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost; dovede ošetřit jednotlivé druhy poranění ● dovede rozložit síly podle náročnosti trasy a terénu		● základní znalosti pravidel ● hra (modifikace hry) Další i netradiční pohybové hry (dle podmínek školy a zájmu žáků - softbal, frisbee,...) <u>GYMNASTIKA</u> Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže, kompenzační, relaxační cvičení Akrobacie ● kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace ● průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou ● stoj na lopatkách ● nácvik přemetu stranou Přeskok ● nácvik odrazu z gymnastického můstku ● roznožka přes kozu a nácvik skrčky Hrazda po čelo ● náskok do vzporu- zákmihem seskok,sešin ● výmyk odrazem jednonož Kruhy ● komíhání ve svisu	

taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV–9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	● užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ● Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) ● posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, znečištěné ovzduší, nevhodné klimatické podmínky,..) ● pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží ● zvolí vhodné oblečení a obuv k dané pohybové aktivitě ● dodržuje zásady bezpečnosti a udržuje pořádek na cvičišti ● uplatňuje osvojené pohybové činnosti na úrovni cvičence ● spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ● dokáže vyhodnotit získaná data a podílí se na jejich prezentaci ● naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, tzn. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, úcta k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		Kladina, různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou,tanec ● pohyb s hudebním a rytmickým doprovodem ● vyjádření dynamiky pohybem Úpoly ● průpravné úpoly ● přetahy,přetlaky,úpolové odpory ● technika pádu ● kotouly skulením přes rameno POHYBOVÉ HRY ● pohybové hry pro osvojování lokomoce ● pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním ● pohybové hry kondiční ● pohybové hry soutěživé a bojové ● pohybové hry kontaktní ● pohybové hry vyrovnávací a relaxační TURISTIKA ● význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví ● zásady přípravy turistické akce ● chůze se zátěží ● orientace podle mapy, plánku, ukrytí, nouzový přístřešek ● základní pravidla silničního provozu ● první pomoc při poranění, transport raněného ● chůze v terénu do 15 km	

	● Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ● Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu		● ochrana přírody **Komunikace v Tv** ● tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ● smluvené povely, signály, gesta ● vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech První pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sportovní hry Hygiena, bezpečnost a zásady chování při pohybových činnostech, první pomoc **Pravidla osvojovaných pohybových činností** hry, závody, soutěže **Historie a současnost sportu** ● významné soutěže a sportovci ● olympismus- olympijská charta Uplatnění získaných poznatků ze ZŠ v rámci adaptačního kurzu	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 7.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	**Žák:** • zná základní atletické pojmy, prakticky ovládá základy atletické abecedy • podle svých individuálních předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v rychlosti, vytrvalosti a odrazové schopnosti • zvládá úpravu bloků • zvládá základní techniku běhu, skoku dalekého, skoku vysokého, hodu kriketovým míčkem • zvládá startovní povely • umí poskytnout základní první pomoc při poranění • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli • zvládá úpravu jednotlivých sektorů • Dle individuálních předpokladů ovládá herní činnosti jednotlivce a dokáže je	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	**ATLETIKA** • průpravná běžecká cvičení • atletická abeceda • nácvik startovního postavení • reakce na startovní povely • běh na 60m • skok do dálky (technika rozběhu a odrazu závěsného stylu) • skok do výšky (technika rozběhu a zádového stylu-flop) • hod kriketovým míčkem (technika hodu s rozběhem) • motivovaný vytrvalostní běh (600-1000m) **SPORTOVNÍ HRY** **Basketbal** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • přihrávky jednoruč a obouruč vrchem,trčením • chytání míče obouruč • vedení míče – driblink • střelba jednoruč a obouruč na koš z místa a po driblinku	Př-biologie člověka F, Z, Dě, M, Ov OSV 1-pozornost a soustředění OSV 2 – moje tělo OSV 3-sebekontrola OSV 4 – uvolnění a relaxace OSV 7-mezilidské vztahy OSV 8-komunikace OSV 9- řešení konfliktů OSV 11-praktická etika

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,	aplikovat v herních kombinacích a následně při hře • chápe svoji roli v družstvu • jedná v duchu fair play • ovládá základní pravidla hry • dokáže zorganizovat s pomocí učitele jednoduchý turnaj - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla • dle individuálních předpokladů zvládá základní cviky na jednotlivých nářadích • dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je • zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při cvičení Zvládá estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		• modelová hra **Volejbal** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • základní postoj • správné držení těla a rukou • odbíjení vrchem a spodem ve dvojicích • hra 3x3 • nácvik podání spodem **Kopaná** • základní znalosti pravidel • průpravná cvičení na obratnost s míčem • přihrávka s míčem na krátkou vzdálenost • nácvik vedení míče pravou i levou nohou • nácvik střelby z krátké vzdálenosti • nácvik zpracování míče • nácvik jednoduchých kombinací • hra podle zjednodušených pravidel **Florbal** • nácvik techniky • manipulace s florbalovou holí a míčkem • herní činnosti jednotlivce • střelba • přihrávka • základní pravidla • hra podle upravených pravidel	VDO 2- angažovanost MKV 2 – lidské vztahy MV 1- vnímání mediálních sdělení

soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí základní kroky 2 až 3 tanců • zvládá pády a kotouly • přetahy a přetlaky • uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play • chápe význam pohybových her pro navazování mezilidských kontaktů • ovládá základní organizační povely pro realizaci her • ovládá pravidla osvojovaných her • snaží se o fair play jednání při hrách • umí využívat přírodní prostředí pro pohybové hry • zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře • uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční pohybová činnost • zvládá pohyb mírně náročném terénu • zvládá orientaci podle busoly a podle mapy (mobilní aplikace)		**Další i netradiční pohybové činnosti (dle podmínek školy a zájmu žáků)** **GYMNASTIKA** **Akrobacie** • kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace • kotoul letmo • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou **Přeskok** • nácvik odrazu z gymnastického můstku • roznožka a skrčka přes kozu našíř odrazem z gymnastického můstku **Hrazda po čelo** • náskok do vzporu- zákmihem seskok,sešin • výmyk odrazem jednonož **Kruhy** • komíhání ve svisu **Kladina** • chůze po kladince • rovnovážné polohy **Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou a tancem** • pohyb s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik,tanec) • technika pohybů • vyjádření dynamiky pohybem • technika tanců – společenské,lidové,country	

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV–9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	• ovládá základní pravidla silničního provozu • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost; dovede ošetřit jednotlivé druhy poranění • dovede rozložit síly podle náročnosti trasy a terénu • dle individuálních možností ovládá základní prvky ~~s~~ lyžování, mazání a příprava lyží • dodržuje pravidla chování a bezpečnosti na sjezdovce a v zimní krajině • zvládá rychlý a bezpečný pohyb na lyžích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit slalomovém závodu • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, znečištěné ovzduší, nevhodné klimatické podmínky,..)		**Úpoly** • průpravné úpoly • přetahy,přetlaky,úpolové odpory • pády vzad • kotouly skulením přes rameno **POHYBOVÉ HRY** • pohybové hry pro osvojování lokomoce • pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním • pohybové hry kondiční • pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry kontaktní • pohybové hry vyrovnávací a relaxační **TURISTIKA** • význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví • zásady přípravy turistické akce • orientace podle busoly • základní pravidla silničního provozu • orientace podle mapy, plánku • první pomoc při poranění,transport raněného • chůze v terénu do 15 km • ochrana přírody **LYŽOVÁNÍ** **Sjezdové** • chůze,výstupy,obraty • základní postoj • oblouk ke svahu • odšlapování • bruslení • jízda v pluhu • oblouky z přívratu, smýkaný, carvingový • mazání lyží	

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • zvolí vhodné oblečení a obuv k dané pohybové aktivitě • dodržuje zásady bezpečnosti a udržuje pořádek na cvičišti • uplatňuje osvojené pohybové činnosti na úrovni cvičence • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • dokáže vyhodnotit získaná data a podílí se na jejich prezentaci naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, tzn. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, úcta k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		**Běžecké lyžování - podle podmínek školy a zájmu žáků** • bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku • zimní turistika Další zimní sporty (bruslení, bobování) podle podmínek školy a zájmu žáků **Komunikace v Tv** • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta • vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech První pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sportovní hry Hygiena, bezpečnost a zásady chování při pohybových činnostech, první pomoc **Pravidla osvojovaných pohybových činností** hry,závody,soutěže **Historie a současnost sportu** • významné soutěže a sportovci • olympismus- olympijská charta	

Tělesná výchova 2hodiny Ročník: 8.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní	**Žák:** • zná základní atletické pojmy, prakticky ovládá základy atletické abecedy • podle svých individuálních předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v rychlosti, vytrvalosti a odrazové schopnosti • zvládá úpravu bloků • zvládá základní techniku běhu, skoku dalekého, skoku vysokého, hodu kriketovým míčkem, vrhu koulí • zvládá startovní povely • umí poskytnout základní první pomoc při poranění • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli • zvládá úpravu jednotlivých sektorů	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	**ATLETIKA** • průpravná běžecká cvičení • atletická abeceda • nácvik startovního postavení • reakce na startovní povely • běh na 60m • skok do dálky (technika rozběhu a odrazu závěsného stylu) • skok do výšky (technika rozběhu a zádového stylu-flop) • vrh koulí 3,4 kg (technika vrhu) • vytrvalostní běh (800 - 1500m) **SPORTOVNÍ HRY** **Basketbal** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • přihrávky jednoruč a obouruč vrchem,trčením • chytání míče obouruč • vedení míče – driblink • střelba jednoruč a obouruč na koš z místa a po driblinku • nácvik dvojtaktu • uvolňování s míčem a bez míče	Př-biologie člověka F, Z, Dě, M, Ov OSV 1-pozornost a soustředění OSV 2 – moje tělo OSV 3-sebekontrola OSV 4 – uvolnění a relaxace OSV 7-mezilidské vztahy OSV 8-komunikace OSV 9- řešení konfliktů OSV 11-praktická etika VDO 2-angažovanost

etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Dle individuálních předpokladů ovládá herní činnosti jednotlivce a dokáže je aplikovat v herních kombinacích a následně při hře • chápe svoji roli v družstvu • jedná v duchu fair play • ovládá základní pravidla hry • dokáže zorganizovat s pomocí učitele jednoduchý turnaj • dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla • dle individuálních předpokladů zvládá základní cviky na jednotlivých nářadích • dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je • zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při cvičení Zvládá estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		• hra podle upravených pravidel **Odbíjená** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • základní postoj • správné držení těla a rukou • odbíjení vrchem a spodem ve dvojicích • podání vrchem • nácvik útočného úderu • hra podle pravidel **Kopaná** • základní znalosti pravidel • průpravná cvičení na obratnost s míčem • přihrávka s míčem na krátkou vzdálenost • nácvik vedení míče pravou i levou nohou • nácvik střelby z krátké vzdálenosti • nácvik zpracování míče • nácvik jednoduchých kombinací • hra podle zjednodušených pravidel • herní kombinace • střelba hlavou **Florbal** • nácvik techniky • manipulace s florbalovou holí a míčkem • herní činnosti jednotlivce • střelba • přihrávka • základní pravidla	MKV 2 – lidské vztahy MV 1- vnímání mediálních sdělení

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV–9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni	• zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí základní kroky 2 až 3 tanců • zvládá pády a kotouly • přetahy a přetlaky • uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play • chápe význam pohybových her pro navazování mezilidských kontaktů • ovládá základní organizační povely pro realizaci her • ovládá pravidla osvojovaných her • snaží se o fair play jednání při hrách • umí využívat přírodní prostředí pro pohybové hry • zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře		• hra podle upravených pravidel **GYMNASTIKA** **Akrobacie** • kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace • kotoul letmo • průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou • stoj na rukou **Přeskok** • nácvik odrazu z gymnastického můstku • roznožka a skrčka přes švédskou bednu odrazem z gymnastického můstku **Hrazda po čelo** • náskok do vzporu- zákmihem seskok,sešin • výmyk odrazem jednonož • přešvih únožmo ve vzporu • podmet **Kruhy** • komíhání ve svisu **Kladina a kladinka** • chůze po kladince • rovnovážné polohy • náskoky a seskoky • vazby	

školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• zvládá orientaci podle busoly a podle mapy • ovládá základní pravidla silničního provozu • dovede ošetřit jednotlivé druhy poranění • dovede rozložit síly podle náročnosti trasy a terénu • umí jezdit na kole • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, znečištěné ovzduší, nevhodné klimatické podmínky,..) • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • zvolí vhodné oblečení a obuv k dané pohybové aktivitě • dodržuje zásady bezpečnosti a udržuje pořádek na cvičišti		**Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou a tancem** • pohyb s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik,tanec) • technika pohybů • vyjádření dynamiky pohybem • technika tanců – společenské, lidové, country **Úpoly** • průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • pády vzad • kotouly skulením přes rameno **POHYBOVÉ HRY** • pohybové hry pro osvojování lokomoce • pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním • pohybové hry kondiční • pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry kontaktní • pohybové hry vyrovnávací a relaxační **TURISTIKA** a cykloturistika, ochrana přírody • význam turistiky a cykloturistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví • zásady přípravy turistické akce • orientace podle busoly • základní pravidla silničního provozu • orientace podle mapy, plánku • první pomoc při poranění, transport raněného • chůze v terénu do 20 – 25 km • jízda na kole	

	• uplatňuje osvojené pohybové činnosti na úrovni cvičence • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • dokáže vyhodnotit získaná data a podílí se na jejich prezentaci • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, tzn. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, úcta k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		• ochrana přírody **Komunikace v Tv** • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta • vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech První pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sportovní hry Hygiena, bezpečnost a zásady chování při pohybových činnostech, první pomoc **Pravidla osvojovaných pohybových činností** hry,závody,soutěže **Historie a současnost sportu** • významné soutěže a sportovci • olympismus- olympijská charta	

Tělesná výchova 2 hodiny Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně	**Žák:** • zná základní atletické pojmy, prakticky ovládá základy atletické abecedy • podle svých individuálních předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v rychlosti, vytrvalosti a odrazové schopnosti • zvládá úpravu bloků • zvládá základní techniku běhu, skoku dalekého, skoku vysokého, hodu kriketovým míčkem, vrhu koulí • zvládá startovní povely • umí poskytnout základní první pomoc při poranění • získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli • zvládá úpravu jednotlivých sektorů	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	**ATLETIKA** • průpravná běžecká cvičení • atletická abeceda • nácvik startovního postavení • reakce na startovní povely • běh na 60m • skok do dálky (technika rozběhu a odrazu závěsného stylu) • skok do výšky (technika rozběhu a zádového stylu-flop) • vrh koulí 3,4 kg (technika vrhu) • vytrvalostní běh (800 - 1500m) **SPORTOVNÍ HRY** **Basketbal** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • přihrávky jednoruč a obouruč vrchem, trčením • chytání míče obouruč • vedení míče – driblink • střelba jednoruč a obouruč na koš z místa a po driblinku	Př-biologie člověka F, Z, Dě, M, Ov OSV 1-pozornost a soustředění OSV 2 – moje tělo OSV 3-sebekontrola OSV 4 – uvolnění a relaxace OSV 7-mezilidské vztahy OSV 8-komunikace OSV 9- řešení konfliktů OSV 11-praktická etika VDO 2-angažovanost

známém prostředí sportovišť přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Dle individuálních předpokladů ovládá herní činnosti jednotlivce a dokáže je aplikovat v herních kombinacích a následně při hře • chápe svoji roli v družstvu • jedná v duchu fair play • ovládá základní pravidla hry • dokáže zorganizovat s pomocí učitele jednoduchý turnaj • dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla • dle individuálních předpokladů zvládá základní cviky na jednotlivých nářadích • dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je • zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při cvičení Zvládá estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		• nácvik dvojtaktu • uvolňování s míčem a bez míče • hra podle upravených pravidel **Odbíjená** • základní činnosti a dovednosti jednotlivce • základní postoj • správné držení těla a rukou • odbíjení vrchem a spodem ve dvojicích • útočný úder • nácvik bloku • podání vrchem • hra podle pravidel **Kopaná** • základní znalosti pravidel • průpravná cvičení na obratnost s míčem • přihrávka s míčem na krátkou vzdálenost • nácvik vedení míče pravou i levou nohou • nácvik střelby z krátké vzdálenosti • nácvik zpracování míče • nácvik jednoduchých kombinací • hra podle zjednodušených pravidel • herní kombinace • střelba hlavou	MKV 2 – lidské vztahy MV 1- vnímání mediálních sdělení

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV–9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • umí základní kroky 2 až 3 tanců • zvládá pády a kotouly • přetahy a přetlaky • uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play • chápe význam pohybových her pro navazování mezilidských kontaktů • ovládá základní organizační povely pro realizaci her • ovládá pravidla osvojovaných her • snaží se o fair play jednání při hrách • umí využívat přírodní prostředí pro pohybové hry • zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře		**Florbal** • nácvik techniky • manipulace s florbalovou holí a míčkem • herní činnosti jednotlivce • střelba • přihrávka • základní pravidla • hra podle upravených pravidel **GYMNASTIKA** **Akrobacie** • kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace • kotoul letmo • stoj na rukou **Přeskok** • nácvik odrazu z gymnastického můstku • roznožka a skrčka přes švédskou bednu odrazem z gymnastického můstku **Hrazda po čelo** • náskok do vzporu- zákmihem seskok,sešin • výmyk odrazem jednonož • přešvih únožmo ve vzporu • podmet **Kruhy** • komíhání ve svisu **Kladina a kladinka** • chůze po kladince	
	• zvládá orientaci podle busoly a podle mapy • ovládá základní pravidla silničního provozu			

	• dovede ošetřit jednotlivé druhy poranění • dovede rozložit síly podle náročnosti trasy a terénu • Umí převážně samostatně zorganizovat jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem. • Umí postavit a zlikvidovat tábořiště podle zásad hygieny a ochrany přírody; Zvládne připravit jednoduchý pokrm. • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, znečištěné ovzduší, nevhodné klimatické podmínky,..) • pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží • zvolí vhodné oblečení a obuv k dané pohybové aktivitě • dodržuje zásady bezpečnosti a udržuje pořádek na cvičišti		• rovnovážné polohy • náskoky a seskoky • vazby **Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou a tancem** • pohyb s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik,tanec) • technika pohybů • vyjádření dynamiky pohybem • technika tanců – společenské, lidové, country	
			Úpoly • průpravné úpoly • přetahy, přetlaky, úpolové odpory • pády vzad • kotouly skulením přes rameno	
			POHYBOVÉ HRY • pohybové hry pro osvojování lokomoce • pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním • pohybové hry kondiční • pohybové hry soutěživé a bojové • pohybové hry kontaktní • pohybové hry vyrovnávací a relaxační	
			TURISTIKA • význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví • zásady přípravy turistické akce • orientace podle busoly	

	• uplatňuje osvojené pohybové činnosti na úrovni cvičence • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • dokáže vyhodnotit získaná data a podílí se na jejich prezentaci • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, tzn. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, úcta k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		• základní pravidla silničního provozu • orientace podle mapy, plánku • první pomoc při poranění, transport raněného • chůze v terénu do 20 – 25 km • ochrana přírody **Komunikace v Tv** • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • smluvené povely, signály, gesta • vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech První pomoc při tělocviku a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sportovní hry Hygiena, bezpečnost a zásady chování při pohybových činnostech, první pomoc **Pravidla osvojovaných pohybových činností** hry,závody,soutěže **Historie a současnost sportu** • významné soutěže a sportovci • olympismus- olympijská charta	

12.2. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu a vzdělávací obsah

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat v běžném životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví
v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní a zdraví jiných.
Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny i tématické okruhy průřezových témat **Osobnostní a sociální výchova** (v návaznosti na osobnostní, sociální
a mravní aspekt některých zdravotních témat), **Multikulturní výchova** (v souvislosti s uplatňováním principu slušného chování, tolerance a empatie
v mezilidských vztazích) a **Mediální výchova** (kritické posuzování reklam a mediálních článků spojených s výživou i dalšími aspekty zdraví).

Vyučovací předmět je realizován v osmém ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně a devátém ročníku hodinu týdně. Předmět vyučuje v osmém i devátém ročníku pedagog s aprobací výchova ke zdraví.

Výchovné a vzdělávací postupy, metody a formy práce

Při realizaci této vzdělávací oblasti je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i běžném životě. Výuka bude probíhat především formou různých her, skupinové práce, interaktivních programů, projektů apod. V průběhu školního roku bude výuka doplňována exkurzemi, besedami a přednáškami různých státních a nestátních organizací podle aktuální nabídky a podle potřeb třídy.

Výuka je těsně propojena se školním preventivním programem.
Při výuce předmětu Výchova ke zdraví budou přednostně využívány postupy, metody a formy práce, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti o člověku a jeho zdraví
  a vyvozuje z nich praktické závěry a postupy
- samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky pozoruje praktické jevy a jednání lidí související se zdravím (především civilizačními chorobami), vyhodnocuje je a vyvozuje z nich praktické závěry pro současnost i budoucnost
- získává základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví poškozuje a ohrožuje
- poznává základní značky a symboly související s problematikou člověka a jeho zdraví a umí je používat v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- samostatně uvažuje a řeší problémy související se zdravím člověka v různých etapách života
- navrhuje a používá další metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k hledání správných odpovědí
- vyhledává informace z různých zdrojů s tematikou biologie člověka a jeho zdraví a umí posuzovat jejich spolehlivost

Kompetence komunikativní

- umí formulovat vlastní názory na problematiku zdraví člověka
- rozumí textům a obrazovým materiálům souvisejícím se stavbou lidského těla a funkcemi jeho orgánů
- využívá osvojené modely chování k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- chápe a respektuje práva a povinnosti související se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy, umí je aplikovat v běžném životě i v krizových situacích
- chápe zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- propojuje zdraví a mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji a s volním úsilím
- uvědomuje si odlišnosti i jedinečnosti každého člověka, rozvíjí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností, respektuje je i u druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- umí vyhledat odbornou pomoc sobě i druhým
- chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy a pro dobré uplatnění ve společnosti
- aktivně se zapojuje do činností podporujících zdraví, do sportovních aktivit a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Kompetence pracovní
- žáci jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení vlastních schopností
- získané vědomosti pak žáci využívají při rozhodování se o své profesní orientaci
- úzce spolupracujeme s Úřadem práce
- každý žák se seznamuje se základními manuálními postupy, potřebnými pro praktický život
- výuku doplňujeme různými praktickými exkurzemi
- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost a vedeme ho k pravidelné přípravě na výuku

Kompetence digitální
- vytváříme příležitosti pro tvůrčí využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení a osobnostnímu a sociálnímu rozvoji
- umožňujeme žákům, aby využívali digitální technologie k záznamu dat týkajících se jejich zdraví a bezpečí (stravování, pohyb, hygiena, prostředí, relaxace, reprodukční zdraví atd.) nebo k monitorování situací v jejich okolí; rozvíjíme dovednost vyhodnocovat a digitálně sdílet získaná data, formulovat návrhy pro zlepšení daného stavu
- vedeme žáky ke kritickému přístupu při výběru informačních zdrojů, k rozpoznávání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti podpory zdraví a ochrany bezpečí; rozvíjíme dovednosti žáků ověřovat si informace, pracovat s otevřenými daty, veřejnými databázemi a registry z oblasti veřejného zdravotnictví, vytvářet archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia týkající se zdraví a bezpečí
- poskytujeme žákům příležitosti pro diskusi a hodnocení přínosů a rizik digitálních technologií vzhledem k podpoře zdraví a ochraně bezpečí a pro společné nastavení pravidel využívání digitálních technologií umožňujících ochranu jejich fyzického, psychického i sociálního zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií, k odpovědnému přístupu při používání a sdílení informací, které se týkají zdraví a bezpečí, k etickému jednání a k odmítání všech projevů násilí a agrese při interakci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k odpovědnému využívání digitálních technologií při komunikaci se složkami integrovaného záchranného systému a linkami bezpečí

Žák:

rozvíjí své digitální kompetence, mnohostranně využívá digitální technologie a různé digitální zdroje pro získávání relevantních informací o přínosech aktivní podpory osobního, komunitního i globálního zdraví. Digitální technologie umožňují žákům měřit, ukládat, třídit, vyhodnocovat, případně sdílet konkrétní data týkající se jejich osoby ve vztahu ke zdraví a bezpečí. Pomáhají jim monitorovat z hlediska zdraví a bezpečí konkrétní situace v jejich okolí, naměřená data zpracovávat, uchovávat ve vhodných formátech, sdílet, hodnotit, o výsledcích diskutovat a vyvozovat návrhy na možná opatření s cílem zlepšit zjištěný stav. Ke sdílení informací a dat žáci jako tvůrci digitálního obsahu tvoří články, webové stránky, postery, prezentace, videoklipy. Osvojování digitálních kompetencí umožní žákům orientovat se v digitálních zdrojích zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí a vede žáky k bezpečnému, respektujícímu a etickému využívání digitálních technologií ve všech sférách běžného života i při mimořádných událostech.

Výchova ke zdraví 1 hodina 8.ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
VZ-9-1-03 • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vysvětlí vztah mezi uspokojováním záladních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-04 • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodin a nejbližším okolí	Žák • objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří • uvědomuje si význam, zvláštnosti a rizika lidského života • reaguje normálně na fyziologické změny v období dospívání • chápe význam tohoto důležitého období • uvědomuje si jeho rizika • ví, jak se proti nim chránit • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí • uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	Člověk - rozvoj a růst jedince Dětství, puberta, dospívání - tělesné - duševní - společenské změny Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná onemocnění a život ohrožující stavy	OSV 1 – rozvoj schopností poznání OSV 2 – sebepoznání OSV 3 - seberegulace a sebe organizace OSV 4 - psychohygiena OSV 6 – poznávání lidí OSV 7 – mezilidské vztahy

VZ-9-1-07 • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ-9-1-08 • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami • svěří se ze zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-09 • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • doborovlně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce VZ-9-1-10 • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• aplikuje před lékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislostech s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami • svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • uplatňuje v rámci svých možností zdravé stravovací návyky		- bezpečné způsoby chování, zdravotní preventivní a lékařská péče - odpovědné chování v situaci úrazu a život ohrožujících stavů <u>Výživa a zdraví</u> - zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy <u>Tělesná a duševní hygiena</u> - zásady osobní, intimní a duševní hygieny - otužování - význam pohybu pro zdraví - pobyt v přírodě - režim dne	OSV 9 – kooperace a kompetice OSV 10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV 2 – lidské vztahy MV 5 – fungování a vliv médií ve společnosti EV 2 – základní podmínky života EV 4 – vztah člověka k prostředí

VZ-9-1-11 • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-13 • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jeby ve škole i mimo ni • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ-9-1-15 • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých • vyvozuje z nich osobní odpovědnost			Pří 5 Př 8 Pč 6, 8 Ov 6, 7, 8 Vv 8 Tv 6, 7, 8

Výchova ke zdraví 1 hodina 9.ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák VZ-9-1-01 • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a	**Žák** • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku)	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** • **Vztahy ve dvojici** – přátelství, láska, manželství, rodičovství • **Vztahy v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, spolky	Ov, D OSV1 – řešení problémů OSV2 – sebepoznání OSV3 – sebeovládání OSV4 – psychohygiena

negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ-9-1-03 • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-04 • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodin a nejbližším okolí	• uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina – parta, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 7	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** **Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **Ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence – nemoci přenosné krví a sexuálním kontaktem (HIV/AIDS, hepatitidy, …) **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** • **Stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti • **Autodestruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí	OSV5 – tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV9 – kooperace OSV10 – sociální role OSV11 – postoje VDO1 – vztahy ve škole MKV2 – integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích Ov, Př OSV2 – sebepoznání OSV3 – seberegulace OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV11 – odpovědnost

VZ-9-1-11 • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního života			mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní i pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu	MKV2 – morální normy
VZ-9-1-10 • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavy a předcházení stresovým situacím		K 1 K 2		Ov, Ch, Př, Vv OSV1 – řešení problémů OSV2 – sebepoznání OSV3 – sebeovládání OSV4 – hledání pomoci OSV5 – originalita OSV6 – poznávání lidí
VZ-9-1-13 • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně	• uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni	K 3 K 4 K 5 K 7		

patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým				OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV9 – kooperace OSV10 – sociální role OSV11 – praktická etika MKV2 – základní morální normy MV1 – kritické vnímání mediálních sdělení MV2 – předsudky a realita
VZ-9-1-14 • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• uvědomuje si právo každého jedince na osobní svobodu, vlastní identitu a zdravý vývoj, toleruje ho u vrstevníků		• **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	
VZ-9-1-04 • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• projevuje odpovědné chování v konfliktních a krizových situacích		• **Bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	
VZ-9-1-15 • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací • cíleně užívá bezpečnostní a ochranné prvky (jako chodec i jako cyklista)		• **Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

VZ-9-1-14 • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	• vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt		• **Manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt	
VZ-9-1-15 • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoci	• v modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně		• **Ochrana člověka za mimořádných událostí** – terorismus, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
VZ-9-1-09 • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• dokáže na základě sebereflexe lépe zhodnotit sebe sama	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** • **Sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí	Ov, Tv OSV1 – řešení problémů OSV2 – sebepoznání OSV3 – seberegulace OSV4 – psychohygiena
VZ-9-1-10 • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavy a předcházení stresovým situacím	• dokáže zvládat problémové situace, vyrovnává se s frustrací		• **Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; osobní hodnoty a cíle	
	• samostatně využívá osvojené kompenzační		• **Psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení a	

VZ-9-1-01 • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	OSV5 – Tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV9 – kooperace OSV10 – sociální role OSV11 – praktická etika MKV2 – základní morální normy
	• uvědomuje si důležitost kooperace při skupinové práci		• **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, empatie; umění dialogu – aktivní naslouchání, efektivní a asertivní komunikace, kooperace	
VZ-9-1-01 • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-04 • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• využívá asertivní – neagresivní a vstřícné jednání, jedná kreativně v mezilidských vztazích		• **Morální rozvoj** – hierarchie hodnot, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	

13. Učební osnovy - Člověk a svět práce

13.1. Pracovní činnosti – 1. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti jsou zaměřeny na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňují celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě. Tím se odlišují od ostatních vzdělávacích oblastí.
Vyučovací předmět Pracovní činnosti na 1. stupni je realizován v časové dotaci jedna hodina týdně v 1. až 5. ročníku. Předmět Pracovní činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů - Práce s drobným materiálem (papír, textil, přírodní materiál, modelovací hmota), Konstrukční činnosti (montážní a demontážní práce), Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.
Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Učivem prolínají tato průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova - kreativita – tvořivost, originalita(v 1.ročníku)
Enviromentální výchova - ekosystémy – les, vodní zdroje, lidská sídla – město – vesnice, kulturní krajina (ve 2.ročníku)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a porovnává výsledky

Kompetence k řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

- ověřuje prakticky správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

- naslouchá názorům druhých lidí, vhodně na ně reaguje a spolupracuje
- rozumí textu a obrazovým materiálům a tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence pracovní

- šetrně zachází s pomůckami i s nářadím, s používaným materiálem
- dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- chrání zdraví své i svých spolužáků
- dokáže účinně poskytnout první pomoc
- dodržuje pracovní postup a technologickou kázeň
- používá určené ochranné pomůcky
- vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- získá praktické dovednosti při opracování dostupných materiálů
- pozná vybrané materiály, jejich užitné vlastnosti, suroviny, plodiny
- vybere a užije vhodné nářadí a nástroje

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby z oboru praktického života
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník: 1.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu seznámení s digitálním zařízením	**Žák:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu jednoduché ovládání	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K7	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM stříhání, ohýbání, spojování, navlékání určování vlastností materiálu PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU hnětení, válení, stlačování, ohýbání uplatňování požadavků bezpečnosti a hygieny práce PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM překládání, stříhání, trhání, nalepování vystřihování jednoduchých tvarů, obkreslování podle šablony bezpečnost a hygiena PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ seznámení s návodem předlohami stavebnice sestavování modelů podle předlohy i podle představy osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při zachování bezpečnosti a hygieny práce LIDOVÉ ZVYKY PĚSTITELSKÉ PRÁCE ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření	Vv,M, Prv PT : OSV 5

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník: 2.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	**Žák:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K7	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu – jeho užití materiál – přírodniny, papír, karton, textil, drát, folie POMŮCKY A NÁSTROJE funkce, využití, organizace práce jednoduché pracovní postupy PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM překládání, stříhání, trhání, nalepování vystřihování jednoduchých tvarů, obkreslování podle šablony bezpečnost a hygiena PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ stavebnice – podle možností práce s návodem, jednoduchým náčrtem montáž a demontáž jednoduchých předmětů osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při zachování bezpečnosti a hygieny práce LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE užití jednoduchých technik PĚSTITELSKÉ PRÁCE ošetřování pokojových rostlin, zalévání,	Vv, M, Prv PT: EV 1

procvičování práce s digitálním zařízením	zapnout a vypnout PC psaní písmen (v rámci programů)		úprava půdy, kypření, hnojení, výživa	

Pracovní činnosti 1hodina Ročník: 3.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky,	**Žák:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K 7	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování plánování práce, vytváření správných návyků bezpečnost a hygiena práce PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM vystřihování symetrických tvarů z přeloženého papíru jednoduché kartonážní práce uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny PRÁCE S TEXTILEM šití stehem obnitkovacím, křížkovým, stonkovým, rozlišování textilií a textilních materiálů upevňování návyků organizace a plánování práce a bezpečnosti a hygieny práce PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ	Vv, M Prv

nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu procvičování práce s digitálním zařízením	klávesy (enter, mezerník, delete) prohlubování psaní písmen výukové programy práce s informacemi		sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic LIDOVÉ ZVYKY,TRADICE A ŘEMESLA lidové zvyky a tradice, lidová řemesla techniky zpracování PĚSTITELSKÉ PRÁCE řez, jednoduchá vazba a úprava květin pokusy a pozorování	

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník: 4.

Výstupy z RVP	**Školní výstupy**	**KK**	**Téma** **Učivo**	**Přesah PT a mezipředmětové vazby**
Žák: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	**Žák:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy	K 4 K 6	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM rozlišování přírodních a technických materiálů seznamování se základními nástroji a pomůckami vytváření návyku organizace a plánování práce osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU poznávání vlastností materiálu	Průřez témat: OSV 5:Kreativita EU 3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4: Vztah člověka a prostředí

			uplatňování požadavků bezpečnosti a hygieny práce PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM vystřihování jednoduchých tvarů skládanky, vystřihovánky určování vlastností papíru a pojmenování druhů papíru rozlišování tvarů a formátu papíru, určování vhodného materiálu pracovní nástroje a pomůcky – vhodný výběr bezpečnost a hygiena PRÁCE S TEXTILEM odměřování a navlečení nitě, uzlík šití stehem: předním, zadním přišívání knoflíku PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ sestavování modelů podle předlohy i podle představy práce se stavebnicemi z kartonových prvků poznávání vlastností materiálů a jejich porovnávání osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při zachování bezpečnosti a hygieny práce LIDOVÉ ZVYKY A TRADICE poznávání na základě přímých ukázek PĚSTITELSKÉ PRÁCE jednoduchá vazba pěstování některých plodin pokusy a pozorování pečovat o nenáročné pokojové rostliny	
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu			
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic			
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník: 5.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák: ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s	**Žák:** vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	K 1 K 2 K 3 K 4 K 5 K 6 K 7	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM stříhání, ohýbání, svazování, slepování, navlékání, lisování, spojování PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU hnětení válení, stlačování, ohýbání, tvarování, sušení vymodelování výrobku (praktického – hrneček, talířek, vázička) PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM skládání, stříhání, trhání, vystřihování, lepení, rozřezávání, sešívání výrobek – model z papíru, kartonu. PRÁCE S TEXTILEM šití stehem předním, zadním, křížkovým, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev drobná oprava oděvu jednoduchý výrobek z textilu PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ práce se stavebnicemi, sestavování modelu podle předlohy montáž a demontáž údržba jednoduchých předmětů	M, Vv, Čj, Př, Vl PT: OSV – 5 EV - 4

různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu		LIDOVÉ ZVYKY TRADICE A ŘEMESLA se zaměřením na krajové ovocnaření (pěstování ovoce, péče o sady, sklizeň ovoce a uskladnění, odrůdy ovoce, historie ovocnářstí u nás) PĚSTITELSKÉ PRÁCE péče o květinovou výzdobu ve škole a o zeleň v jejím okolí péče o životní prostředí (třídění odpadu, čistota veřejného prostranství) U NÁS DOMA kuchyně –základní vybavení, bezpečná obsluhou spotřebičů příprava jednoduchých pokrmů výběr potřebných surovin úprava stolu a správné stolování (prostírání, obsluha a chování u stolu)	

13.2. Pracovní činnosti – 2. stupeň

Charakteristika a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti na 2. stupni je realizován v časové dotaci jedna hodina týdně v 6. až 9. ročníku.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv jen znalostí. Využívá znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě. V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, které používá a o bezpečnosti práce s nimi, a to v nezbytné míře a na uživatelské úrovni s ohledem na využití v praxi. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémových úloh, na práci ve skupinách a sebekontrolu.
S ohledem na mezipředmětové vazby (především s přírodopisem, fyzikou a občanskou výchovou) je pro 6. ročník určeno pěstitelství a chovatelství, pro 7. ročník práce s technickými materiály (dřevo, kovy, plast, kabely – elektrotechnika), pro 8. ročník je to provoz a údržba domácnosti a příprava pokrmů. Tematický celek Svět práce je určen pro závěr 8. ročníku, ale především pro ročník 9., kde žákům poskytne nezbytné informace pro jejich profesionální orientaci a umožní jim nahlédnout do náročné problematiky technologií i systémů i výroby a řízení pracovního procesu. Oblast práce s počítačem je přesunuta do předmětu informatika pro žáky 5. a 6. ročníku a do povinného předmětu. Učebna PC je využívána například i při návrzích prostírání stolu, zařízení domácí dílny, uspořádání koupelny atd. (program 3D architekt).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozoruje různé objekty, pracovní procesy a jejich vlastnosti
- Vyhledává v různých pramenech potřebné informace a využívá je efektivně ve svém dalším rozhodování o studiu či volbě učebního oboru
- Poznává souvislosti pracovních činností s dalšími podobně zaměřenými předměty

Kompetence k řešení problémů

- Využije dostupné metody pozorování
- Posoudí řešení postupu z hlediska jeho správnosti
- Kontroluje přesnost měření materiálů
- Koriguje chybná řešení v návrzích skupiny

Kompetence komunikativní

- Vyjádří popis pracovního postupu v logickém sledu
- K přesnému a stručnému vyjadřování využije symboliku a schémata
- Orientuje se v různých návodech, pracovních postupech a technických výkresech

Kompetence pracovní

- Šetrně zachází s pomůckami i s nářadím, s používaným materiálem
- Dodržuje pravidla bezpečnosti práce
- Chrání zdraví své i svých spolužáků
- Dokáže účinně poskytnout první pomoc
- Dodržuje pracovní postup a technologickou kázeň
- Používá určené ochranné pomůcky
- Získá prvotní poznatky a dovednosti pro další životní i profesní orientaci
- Vytváří si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů
- Získá praktické dovednosti při opracování dostupných materiálů
- Pozná vybrané materiály, jejich užitné vlastnosti, suroviny, plodiny
- Vybere a užije vhodné nářadí a nástroje

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby.
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Učivem prolínají tato průřezová témata

Výchova demokratického občana

Žák se učí dodržováním pravidel pracovního postupu a dodržováním řádu odborné učebny nést zodpovědnost za kvalitu svých výrobků i za své jednání. Postupně si uvědomuje odpovědnost za výsledky své práce i v běžném životě. **Osobnostní a sociální výchova**
Žák je veden k dodržování pořádku na pracovišti. Při navrhování konkrétních výrobků si žák procvičí pozornost i smyslové vnímání. Je ochoten pomoci slabším. Porovná výrobek z hlediska užití v praxi. Rozvíjí sebepoznání pro správný výběr dalšího vzdělání, seznamuje se s možnostmi uplatnění v regionu.

Multikulturní výchova

Žák při výběru povolání bere v úvahu i nabídku pracovních míst a možnosti uplatnění v sousedním Německu. Porovnává zaměstnání rodičů u zahraničních firem.

Mediální výchova

Žák je veden ke sledování aktuálních informací v médiích zejména se zřetelem na požadavky jednotlivých oborů a možnosti následného uplatnění v praxi.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost
  uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník:6

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák • volí vhodné živočichy pro domácí chov • pro referáty a prezentace využívá otevřené zdroje • zná dobře svůj zdrav. stav (alergie) dodržuje a zná bezpečnost práce se zvířaty • předchází týrání živočichů umí a zná zásady první pomoci při úrazech se zvířaty • přebírá zodpovědnost za vlastní zdraví (osobní a duševní hygienu) • naučí se sebeovládání • chrání se před infekčním onemocněním	**Žák** • se seznámí s hlavními druhy v domácnosti chovanými živočichy • sestavuje návrh svého denního režimu (učení, péče o živočichy, volný čas, pomoc v domácnosti) • uplatňuje a zváží ve vlastním denním režimu základní zásady chovu a péče • naučí se zásady chovu a péče o živočichy • přemýšlí, zda se umí o chované živočichy starat • předchází týrání chovaných zvířat, seznámí se s vhodnými krmivy • získá přehled hygienických zásad při chovu • zná běžná onemocnění domácích živočichů • zná zdroje a příčiny nemocí • zvládá první pomoc při úrazech způsobených chovanými živočichy	K 1 K 2 K 6 K 7 K 3	**CHOVATELSTVÍ** chov zvířat v domácnostech (pes, kočka, morče) chov terarijních, akvarijních a exotických živočichů podmínky pro chov (výběr zvířete, krmení, ošetřování, životní prostředí člověka, hygiena a bezpečnost chovu)	• Př 6., 7., 8.roč. • Z 7., 6.roč. • Osv 1 (rozvoj schopností poznávání) • EV 1(ekosystémy) EV 2 , 3 (základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí) • OSV 10 (řešení problémů)

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník:8

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK	Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
Žák • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti • používá vhodné pomůcky a nástroje • dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy • umí používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • zachází bezpečně s čistícími prostředky	**Žák** • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti • používá vhodné pomůcky a nástroje • dodržuje základní hygienické a bezpečnostní předpisy • umí používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • zachází bezpečně s čistícími prostředky	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6	- - - - - - **PROVOZ DOMÁCNOSTI , ÚDRŽBA A ÚKLID** voda, světlo, teplo ekonomika provozu hygiena a bezpečnost úklid bytu, čistota prostředí pracovní postupy odpad a jeho ekologická likvidace - **KUCHYNĚ** - základní vybavení kuchyně (nádobí, náčiní, elektrické plynové spotřebiče) - moderní domácnost - bezpečnost a hygiena provozu	OSV1 rozvoj schopností poznávání OSV10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti VG1 Evropa a svět nás zajímá EV3 lidské aktivity a problémy ŽP EV4 vztah člověka k pro stře dí Př 6., 7., 8., VZ 8.,
• provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí • zvládá základy stolování • umí se společensky chovat při stolování	provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí • zvládá základy stolování • umí se společensky chovat při stolování			

				9. Z 6.,7., F 8.,9.,
			- udržování pořádku a čistoty, mycí a čistící prostředky - slavnostní prostírání v rodině dle události - obsluha u stolu a chování při stolování - aranžování květin a doplňků na stůl	
□ orientuje se v základním nakupování □ bezpečně pozná na obalech potravin dobu trvanlivosti umí skladovat potraviny v ledničce, □ v mrazničce, v potravinové skříni zvládá základní hygienická pravidla při konzervaci potravin (skladovací systémy, zavařování, sušení)	□ orientuje se v základním nakupování □ bezpečně pozná na obalech potravin dobu trvanlivosti umí skladovat potraviny v ledničce, v mrazničce, v □ potravinové skříni zvládá základní hygienická pravidla při konzervaci potravin (skladovací systémy, zavařování, sušení)		- **POTRAVINY** výběr, nákup a skladování potravin, cena, jakost, hmotnost, množství, kvalita a hygiena - rozlišování potravin,druhy masa, ovoce, zeleniny - nové výrobky, polotovary, zmrazené a konzervované potraviny, výrobky - racionální výživy sestavování jídelníčku	

	ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	□	ovládá základní postupy při přípravě pokrmů a připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy		- - -	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** úprava pokrmů za studena – studená kuchyně základní tepelné úpravy pokrmů základní postupy při přípravě pokrmů
					-	snídaně, přesnídávky, předkrmy, polévky
					-	úprava masa, přílohy
					-	moučníky, krémy, nádivky
					-	zeleniny, ovoce, saláty a kompoty
					-	nápoje
□	poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni	□	poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni		-	**PRVNÍ POMOC** první pomoc při úrazech v kuchyni (popálení, opaření, polití rozpáleným olejem, řezné rány)

Pracovní činnosti 1 hodina Ročník: 9.

Výstupy z RVP	Školní výstupy	KK		Téma Učivo	Přesah PT a mezipředmětové vazby
• využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • pro referát a prezentaci o volbě povolání čerpá z otevřených zdrojů na webu • vybere vhodný materiál, pomůcky a nástroje • provádí základní činnosti s drobným materiálem • podle pracovního postupu zhotoví jednoduchý výrobek • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • vyzná se v uspořádání školní dílny • naplánuje zamýšlenou	□ ví, kde hledat informace a poradenské služby rozliší a pojmenuje druhy dřev zachází s materiálem šetrně dodržuje pořádek na pracovním místě pozoruje druhy dřev a jejich struktury porovná výrobek s plánkem zhodnotí funkčnost a vzhled výrobku	K 1 K 2 K 3 K 4 K 6 K1 K3 K 7		**VOLBA POVOLÁNÍ** informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb druhy škol náplň učebních a studijních oborů přijímací řízení informační a poradenské služby **DŘEVO** Pěstování a těžba dřeva – obrazová exkurze Struktura a rozdělení Vlastnosti a upotřebení – přehled Dýhy a překližky – užití Uspořádání domácí dílny – nástroje Práce se dřevem (orýsování, obrábění upínání	OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí

činnost • připraví si pracovní místo • kontroluje výsledek pracovní činnosti			-	řezaného materiálu, řezání, rašplování, pilování,broušení, vrtání spojování hřebíky)	
			-	Různé druhy povrchové úpravy (moření, lakování)	
			-	**<u>PRÁCE V DÍLNÁCH</u>**	
			-	Surovina, materiál, výrobek	
			-	Uspořádání školní dílny	
				Technický výkres	
				Výrobní a pracovní postup	
				Technické zobrazování	
				Kótování	
				Popisové pole	
				Měřítko	
				Měření, měřidla, kontrola	

14.PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Škola do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařazuje průřezová témata uvedená v RVP ZV. V průběhu základního vzdělávání nabízí škola žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata jsou buď součástí vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů nebo v podobě samostatných projektů a kurzů.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

14.1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

- **Osobnostní rozvoj**

  Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

- **Sociální rozvoj**

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

- **Morální rozvoj**

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Začlenění tematických okruhů OSV do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Prv, M, Vv, Hv	Vv, M, Hv	Vv, M, Hv	Pří, Vv, Vl, M, Hv, Inf	Pří, Vv, Vl, M, Hv, Inf	Z, M, Hv, Př, Vv, Inf, F,	Z, M, Hv, Př, Vv, Cj Inf, F,	Z, M, Hv, Vv, F, Cj, Inf	Z, M, Cj, Inf
Sebepoznání a sebepojetí	Tv, M, Čj, Vv, Hv	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Prv, Vv, M	Tv, Vv, Inf	Tv, Vv, Inf	Tv, Př, Vv, F, Pč, Inf	Vv, F, Tv, Inf	Tv, , Čj, Vv, Pč, Inf	Tv, Vv, Čj, Inf
Seberegulace a sebeorganizace	Tv, Čj, M	Tv, M	Tv, M, Prv	Tv, Pří, Vl, Inf	Tv, Pří, Čj, Inf	Tv, Z, Př, M, Inf	Tv, M, Př, Inf	Tv, Z, M, Ch, Inf	Tv, Z, M, Čj Ch, Inf
Psychohygiena	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Prv, M	Hv, Vv, Čj, M	Hv, Vv, Inf	Pří, Vv, M, Hv, Inf	M, Inf	M, Inf	M, Př, Inf	M, Inf
Kreativita	Vv, Hv, Pč	Vv, Hv, Pč, M, Čj	Vv, Hv, Pč, M	M, Vv, Hv, Pč, Inf	M, Vv, Hv, Pč, Inf	Z, M, D, F, Př, Vv, Hv, Pč, Inf	M, Vv, Inf, F, Pč, Hv	Z, M, F, Pč, Vv, Hv, Inf	Z, M, Pč, Vv, Inf

SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv		Cj	Cj	Cj	Z, M, Čj, Cj,	M, Čj, Cj, Vv,	Z, M, Čj, Cj, Hv,	Z, M, Cj
Mezilidské vztahy	M, Hv, Pč	M, Hv, Pč, Prv	Cj, Hv, M, Prv	Pří, M, Vl, Pč, Hv	Pří, M, Vl, Pč, Hv	Z, Čj, Hv, D, Cj, M,	Z, Hv, Př, M, Čj,	Z, Př, Ch, D, M,	Z, M, D, Př,
Komunikace	Tv, Hv, Pč	Čj, M, Tv, Hv, Pč	Čj, M, Tv, Hv, Pč, Vv	Čj, Tv, M, Hv,Vl, Př, Pč, Inf	Aj, Čj, Tv, M, Hv,Vl, Př, Pč, Inf	Tv, Z, M, Př, Vv, Inf,Pč, Čj, Hv	Tv, Z, M,Př,Vkz Inf,Pč, Čj, Hv	Z, M, Čj, Př, Ch, Vv, D, Hv, Pč, Inf	Z, M, Čj, Př, Ch, Vv, Pč, Inf
Kooperace a kompetice	Tv, Hv, Pč	Tv, M, Hv, Pč	Tv, M, Hv, Pč	Čj, Tv, M, Hv, Pč, Inf	Tv, M, Hv, Pč, Inf	Z, M, D, Pč Hv, Př, Inf	Z, Pč,, Př, Cj, Hv, M, Pč, Inf	Z, M, D, Vv, Hv, Pč Př, Ch, Inf	Z, M, Cj, Pč, Př, Ch, Inf
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M	M	Pří, Vl, M, Inf	Pří, Vl, M, Inf	Z, M, Př, Inf,	Z, M, Inf,	Z, M, Ch, Vv, Inf	Z, M, Ch, Inf
Hodnoty, postoje, praktická etika				Vl, Vv	Vl, Inf	Inf	Př, Inf	M, Ch, Inf	Z, M, D, Ch, Vv, Pč, Inf

14.2. Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců - občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo,

spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Začlenění tematických okruhů VDO do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj, M, Prv, Vv, Pč	Prv, Tv, Pč, M, Vv	Prv, Čj	Vl, Čj	Čj	Cj, Pč,	Cj, Pč,	Cj,	Cj,
Občan, občanská společnost a stát	M	M, Prv	Prv, Tv	Vl, Tv	Pří, Čj, Vl, Tv	D, Inf,	Z, D, Cj, Inf,	Z, D, Čj, Pč, Inf	Z, Inf
Formy participace občanů v politickém životě				Vl			Z	Z, D, Cj,	Z, Př, Čj,
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Tv			Vl	Pří, Vl	Z, D, Vv	Z, Čj,	Z, D, Př, Ch,	Z, Cj, Ch, D,

14.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VG)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Tematické okruhy průřezového tématu
Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Začlenění tematických okruhů VG do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Hv, Prv, Vv	Čj, Vv	Cj, Vv, Pč, Hv	Pč, Čj, Hv, Vv	Vl, Hv, Cj, Pč, Vv	M, Hv, Čj, Cj, Př, Inf	Z, Inf, Hv,Čj, Cj, Př, Vv, M	M, Hv, Př, Ch, Vv, Cj Čj, Inf	M, Ch, Čj, Cj, Inf
Objevujeme Evropu a svět		Hv	M, Prv	M	Vl, Čj	Z, Inf, M, Hv, Pč	Z, Inf, M, Hv, D, Pč	M, Hv, Cj, F, Pč, Inf	Z, M, Cj, Př, Pč, Inf
Jsme Evropané		Hv		Vl	Vl	M, D, F, Vv	M, D, Př, Vv, F	Z, M, D, Ch, Vv Př, Pč,	Z, M, D, Cj, Ch, Vv Pč,

14.4. Multikulturní výchova (MV)

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod.

- **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.

Začlenění tematických okruhů MV do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Hv, Prv, Čj, Vv	Hv, Prv, Čj, Vv	Čj, Hv, C	Hv, Čj, Vv	Vl, Čj, Vv, Cj	Čj, Cj, D, Pč	Z, D, Cj, Hv, Pč	Z, D, Hv, Cj, Pč	Z, Pč,
Lidské vztahy	Hv, Tv	Prv, Hv, Tv, Čj, Vv	Tv, Prv, Hv, Vv, Pč	Cj, Hv, Čj, Pč, Vv, Tv	Cj, Pří Vl, Pč, Hv, Čj Vv, Tv	Z, Cj, Hv	Pč,Hv, Čj, Cj, D, Z	Z, Hv, Př, Vv, Cj, Pč,	Z, Př,
Etnický původ	Prv, Hv, Tv		Pč	Čj, Vv, Hv, Pč	Vl, Pří, Hv, Cj, Vv	D,	Z, Pč	Z, Čj, D, Př, Cj	Z, D, Cj, Př,
Multikulturalita	Tv		Cj, Vv	Čj	Tv, Čj,	D, Čj, Hv,	Z, Hv, Vv, Čj,	Z, Hv, Cj	Z, Cj, Čj,
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv		Vl, Pří		Z, Čj,	Z, D,	Z, Cj, Čj,

14.5. Environmentální výchova (EV)

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody

a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Začlenění tematických okruhů EV do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv	Prv	Prv, Cj	Cj, Pří, Vv	Cj, Pří, Vv	Z, Cj, Př, Vv	Z, Př	Z	Př, Vv, Z
Základní podmínky života	Prv, Hv	Prv, Pč	Prv	Pří, Vv	Pří, Vv	Z, Př	Př, Cj	Př, Ch, F, Pč	Př, Ch, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj, Prv		Prv, Pč	M, Pří, Vv	M, Pří, Vv	Z, M, Čj, Př, Vv, Pč	Z, Př, M, Vv,	Z, M, Čj, Ch, Cj Vv	Z, M, Ch, F, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv, Čj, M, Hv, Pč, Vv	Tv, M, Hv, Vv, Pč	Prv, Čj, Hv, Pč, Vv	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv Pč	M, Pří, Vv, Čj Tv, Hv Pč	Z, D, Hv, Př F, ~~Inf~~	Z, M, Hv, Čj, D, Vv, Př F, ~~Inf~~	Z, M, Hv, D, Vv, F, Hv, Ch	Čj, Př, D, Vv, Ch, Cj F, M, Z

14.6. Mediální výchova (MDV)

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost

a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Tematické okruhy průřezového tématu

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **Stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), ze zábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- **Vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách
- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

- **Práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Začlenění tematických okruhů MDV do jednotlivých předmětů

Tématické okruhy	c					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj, Vv	Čj, Vv	Čj, Prv, Hv, Vv	Čj, M, Vv, Hv	Hv, M, Vv, Inf	Z, Př, Čj, M, Inf Hv	Z, Inf, Př, Čj, Pč, M, Hv	Z, Př, Ch, M, Cj, Pč, Hv, Inf	Z, Př, Ch, M, Cj, Pč, Čj, Inf
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj			Inf	M	Z, Př, M, Inf	Z, Př, M, Inf	Z, Př, Ch, M, Inf	Z, D, M Př, Ch, Inf
stavba mediálních sdělení				Vv	Vv, Inf	Inf, Čj	Inf, Čj	Čj, Inf	Inf
vnímání autora mediálních sdělení	Hv, Vv	Hv, Čj, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv, Inf	Čj, Hv, Vv, Inf	Čj, Hv, Vv,Inf	Čj, Vv, Inf
fungování a vliv médií ve společnosti			Čj	Tv, Pří	Čj, Tv,	Př, Vv, Inf, Pč	Čj, Inf Př, Pč, Hv,	Čj, D, Ch, Vv Pč, Př, Hv, Inf	D, Ch, Pč,, Inf
tvorba mediálního sdělení				Inf	Cj, Čj,	Čj, Cj, Vv, Inf	Cj, Vv, Inf	Z, Cj Inf	Čj, Cj Inf
práce v realizačním týmu					Čj, Inf	Z, Inf	Z, Inf	Z, Cj, Inf	Z, Cj, Vv, Čj, Inf

15. Klíčové kompetence -postupy směřující k jejich utváření a rozvíjení

1. Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti, aby si uvědomili, že budoucnost člověka je ovlivněna výší a kvalitou vzdělání
- vede žáky k uvědomění, že učení je celoživotní proces (žák nemůže ustrnout) – společnost se neustále vyvíjí
- přibližuje žákům smysl a cíl učení
- plánuje, organizuje jejich činnost
- ve výuce rozšiřuje hlavní, základní a doplňující učivo
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace z různých zdrojů
- zadává žákům zajímavé domácí úkoly
- umožňuje žákům pozorovat, experimentovat a porovnávat výsledky, vyvozovat závěry
- uplatňuje individuální přístup k žákům, maximalizuje šanci na úspěch
- učí žáky trpělivosti, povzbuzuje je
- klade důraz na čtení s porozuměním
- učí žáky pracovat s textem
- rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce
- seznamuje žáky s cílem vyučovací hodiny, vyučovací hodinu vyhodnocuje

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící v učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vyhledává a třídí informace
- efektivně je využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

- vytváří si komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování
- motivuje žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky nebát se problémů, problém není hrozba, ale výzva
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- vytváří praktické problémové úlohy a situace a žáky učí problémy prakticky řešit
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém
- promyslí a plánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace k řešení problému
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí a činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k beztrnné účinné komunikaci
- motivuje žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- využívá ke komunikaci a informovanosti školní časopis a časopis obce

Žák:

- učí se postupně rozumět odbornému textu
- nachází zdroj informací na internetu i v tištěných médiích (škola, obec)
- zpracovává získané informace do podoby samostatných vystoupení v hodinách (prezentace)

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřuje se výstižně a souvisle v písemném i ústím projevu

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- zařazuje do výuky skupinovou práci
- vytváří pravidla skupinové práce (na tvorbě se podílejí i žáci)
- dbá, aby se žáci při skupinové práci střídali, respektovali a práci si samostatně organizovali
- dbá na příjemnou atmosféru práce (sleduje, aby si žáci neubližovali a neutiskovali se)
- usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel práce ve skupině
- vede žáky k vzájemnému respektování
- vede žáky k organizování třídních a školních akcí

Žák:

- osvojuje si dovednost kooperovat ve skupině při plnění úkolů obsažených v učebnici a v pracovním sešitě
- osvojuje si pravidla týmové spolupráce
- seznamuje se s prožitkem odpovědnosti za společnou práci
- učí se obhajovat stanovisko skupiny
- prezentuje výsledky skupinové práce před ostatními
- spojuje získané poznatky s prostředím a regionem, kde žije, nebo který dobře zná
- přispívá svými znalostmi ke znalostem třídy jako celku

5. Kompetence občanská

Učitel:

- připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- klade důraz na enviromentální výchovu
- vede žáky k třídění odpadů
- zapojuje žáky do evropských projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů
- zapojuje žáky do školních projektů

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá úklad a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- poznává základní principy a soužití lidí a jejich vývoj v dějinách
- vytváří si základní vztah k umění a uměleckým dílům
- chápe základy ekologické souvislosti a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- doplňuje výuku o praktické exkurze
- vypracuje celoškolní plán k volbě povolání
- pomáhá žákům s výběrem volitelných předmětů pro profesní orientaci
- podněcuje u žáků pestrou nabídkou zájmových kroužků zájem o další orientaci

Žák:

- uplatňuje v běžném životě některé složky zdravého životního stylu
- naplánuje dílčí činnosti nutné k plnění úkolů a stanoví čas na jejich realizaci
- při práci sleduje termín splnění úkolů
- pracuje úsporně, šetří materiál, elektrickou energii
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci, pracuje tak, aby chránil zdraví své i ostatních
- pracovní postup průběžně vyhodnocuje
- rozpozná kvalitní práci a dobře splněný úkol
- na základě hodnocení celé práce pojmenuje příčiny úspěchu i neúspěchu a navrhne úpravy

7. **Kompetence digitální**

Učitel:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vybízíme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posouzení, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu učíme žáky volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Žák:

- nachází různá řešení a výběr toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- dochází ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- pomáhá k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhoduje na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- aplikuje standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- dochází k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- je otevřen novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

16. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

16.1. Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- S pravidly hodnocení jsou žáci i jejich zákonní zástupci seznámeni při přijetí do školy do 1. ročníku nebo při přestupu žáka z jiné školy. Žákům jsou vždy zopakovány na počátku školního roku. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky i zákonné zástupce vždy na počátku školního roku.
- Žák musí předem vědět, jaké dovednosti, schopnosti a znalosti od něj budou požadovány.
- Hodnocení na vysvědčení se provádí klasifikačními stupni, slovně nebo kombinací obou způsobů. Ve čtvrtletí i během školního roku může být hodnocení doplněno slovně, u žáků se speciálními vadami může byt po dohodě s jejich zákonnými zástupci použito slovní hodnocení na vysvědčení nebo i během celého roku.
- Žák je se svým hodnocením seznamován bezodkladně, v co nejkratší možné době od hodnocení výkonu.
- Žák by měl být hodnocen co nejčastěji, a to se zaměřením na jeho pozitivní motivaci. Při celkovém hodnocení učitel vždy přihlíží i ke změnám ve výkonu, tj. k osobnímu pokroku žáka. Hodnocení formální (písemné) je vhodné co nejčastěji doplňovat hodnocením ústním.
- Hodnocení vždy probíhá s ohledem na věková specifika žáka a na individuální možnosti žáka a s ohledem na jeho případná trvalá nebo momentální znevýhodnění a závažné indispozice.
- Hodnocení není prostředkem k upevnění kázně a známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování (pokud toto chování není přímo kritériem v požadovaném výkonu – např. spolupráce ve skupině, komunikace s ostatními apod.).
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace vědomosti, dovednosti, postupy, praktické dovednosti, domácí přípravu, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka. Pokud jsou předmětem hodnocení požadované vědomosti, klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo.
- Podklady pro hodnocení získává učitel s ohledem na charakter daného předmětu z písemných, ústních nebo jiných projevů žáka. S konkrétními způsoby seznámí učitel žáky na začátku školního roku.
- V případech, kdy to charakter předmětu umožňuje, získává vyučující podklady pro hodnocení vyváženě na základě ústních, písemných a dalších projevů žáka a přihlíží přitom k individuálním charakteristikám a případným zdravotním znevýhodněním žáka tak, aby znevýhodnění v písemném nebo ústním projevu mohlo být v celkovém hodnocení kompenzováno. Pokud žák opakovaně selhává v písemných zkouškách, je mu vždy v případě jeho zájmu poskytnuta možnost ústního přezkoušení a naopak.
- Učitel vždy žákům včas předem oznámí, že se bude psát společná klasifikovaná písemná práce v rozsahu větším než polovina vyučovacích hodiny, aby se žáci mohli na tuto práci připravit. V jednom dnu nesmí docházet ke kumulaci více takových písemných prací.

- V případě nepřítomnosti žáka ve vyučování není žák hodnocen z učiva, které zameškal, nejméně po dobu 1 týdne. Prodloužení této lhůty při absencích delších než 1 týden zváží vždy učitel příslušného předmětu a domluví s žákem termíny případných mimořádných doplňujících zkoušek nebo písemných prací. Při absencích delších, než l měsíc třídní učitel vždy koordinuje postup vyučujících různých předmětů.
- Učitel žáka seznámí s hodnocením písemné práce v co nejkratším termínu po napsání, ale nejpozději do 2 týdnů (nebrání-li tomu absence učitele nebo žáka). S žáky je vždy proveden rozbor práce, jsou seznámeni se správným řešením, systémem bodového hodnocení a dalšími kritérii a je jim umožněno do opravené práce nahlédnout.
- Pokud učitel v písemné práci zadává varianty (A, B, C, ...), dbá na stejnou náročnost jednotlivých variant.
- Písemné práce žáků za školní rok jsou ukládány u učitele nejméně do konce září následujícího školního roku.
- Žák dostane příležitost ke zlepšení hodnocení a nápravě svých nedostatků v daném tematickém okruhu učiva, a to v časové lhůtě stanovené učitelem. Při stanovení této lhůty učitel vždy přihlédne k individuálním možnostem žáka zvládnout dané učivo.
- Učitelé konzultují své hodnotící postupy a kritéria tak, aby v jednotlivých třídách bylo ve stejných předmětech nebo předmětech podobného charakteru dosahováno přibližně stejného hodnocení.
- Zákonný zástupce žáka je v žákovské knížce nejméně čtyřikrát během pololetí (v každém čtvrtletí rovnoměrně) informován o hodnocení žáka (v předmětech výchovného zaměření dvakrát), a to buď klasifikačním stupněm nebo slovním vyjádřením. Učitel informuje zákonného zástupce tak, aby záznamy v co nejkratší lhůtě zobrazily případné výrazné zhoršení hodnocení a aby zákonný zástupce žáka mohl ze záznamů usuzovat na závěrečné hodnocení žáka na vysvědčení (v kontextu s kritérii hodnocení, se kterými byl seznámen na počátku školního roku).
- Zákonný zástupce má možnost se s hodnocením dítěte seznámit na třídních schůzkách nebo konzultačních odpoledních. V těchto termínech mají zákonní zástupci možnost prohlédnout si písemné práce žáků.
- V každém pololetí je žák hodnocen samostatně bez ohledu na dřívější výsledky v jiném pololetí. V každém předmětu je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na výsledky v ostatních předmětech.
- Kromě zvládnutí daného učiva je při hodnocení (dle charakteru předmětu) kladen důraz především na:
    a. aplikování získaných poznatků na řešení konkrétních problémů a úloh,
    b. uplatňování teoretických vědomostí v praxi,
    c. samostatnost myšlení, tvořivost, iniciativu, originalitu řešení,
    d. pochopení souvislostí mezi jevy a poznatky, případně jejich samostatné odvozování,
    e. efektivní spolupráci ve skupině,
    f. samostatnost řešení úkolů,
    g. používání získaných vědomostí při formulaci vlastních názorů a obhajování (argumentaci) těchto názorů,
    h. efektivnost komunikace,
    i. samostatnost při vyhledávání a zpracování informací,
    j. snahu, aktivitu, pečlivost při práci,
    k. samostatnou domácí přípravu na vyučování,

l. dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci,
m. kritické myšlení, vlastní zhodnocení názorů druhých,
n. zvládnutí terminologie daného předmětu,
o. užívání spisovného jazyka v písemném i ústním projevu.

16.2. Stupně hodnocení a jejich charakteristika:

Stupeň 1 – výborný

- Úkoly řeší samostatně.
- Dokáže aplikovat získané vědomosti při řešení problémů a úkolů.
- Úkoly řeší bez chyb nebo jen s drobnými chybami.
- Používá správnou terminologii.
- Chápe souvislosti.
- Je schopen samostatně hovořit o daném problému, na doplňující otázky odpovídá bez potíží.
- Při práci je aktivní, iniciativní, tvořivý.
- Dokáže vyjadřovat své názory a používá argumenty na jejich podporu.
- Dokáže aktivně a efektivně spolupracovat s dalšími členy skupiny.
- Komunikuje ústně i písemně spisovnou normou, bez chyb nebo jen s drobnými chybami.

Stupeň 2 – chvalitebný

- Úkoly řeší téměř samostatně.
- Získané vědomosti dokáže aplikovat většinou jen na úkoly již známého typu, výjimečně úkoly neznámé.
- Chápe souvislosti.
- Dopouští se málo častých závažných chyb nebo častěji drobných chyb, ale po upozornění je dokáže sám opravit.
- Terminologie není vždy přesná.
- problému je schopen hovořit vcelku samostatně, ale občas potřebuje doplňující otázky.
- Při práci je spíše aktivní a iniciativní.
- Většinou dokáže vyjadřovat své názory a argumentovat na jejich podporu.
- Většinou dokáže aktivně a efektivně spolupracovat v rámci skupiny.
- Komunikuje ústně i písemně spisovnou normou, s občasnými závažnějšími nebo častějšími drobnými chybami, chyby dokáže najít a opravit

Stupeň 3 – dobrý

- Samostatně řeší jen jednodušší úkoly.
- Získané vědomosti dokáže aplikovat jen v některých případech.
- Chápání souvislostí není úplné.
- Dopouští se i závažných chyb nebo častěji drobných chyb.
- problému není schopen hovořit zcela samostatně, na návodné otázky odpovídá často s obtížemi a ne zcela správně.
- Při práci je aktivní a iniciativní jen někdy.
- Jen někdy dokáže podpořit své názory argumentací.
- Ve skupině dokáže spolupracovat s občasnými obtížemi.
- Často chybuje ve spisovné komunikaci, s pomocí učitele dokáže chyby najít a opravit.

Stupeň 4 – dostatečný

- Většinu úkolů nedokáže samostatně vyřešit, je závislý na pomoci učitele.
- Získané vědomosti nedokáže aplikovat při řešení daného problému.
- Nechápe souvislosti v podstatných věcech.
- problému nebo tématu není schopen hovořit samostatně, na doplňující a návodné otázky odpovídá s obtížemi a většinou chybně.
- Dokáže řešit jen úkoly velmi jednoduché.
- Dopouští se závažných chyb a v řešení úkolů jsou vážné nedostatky.
- Při práci je většinou pasivní a málo iniciativní.
- Má problémy s vyjádřením svých názorů a s argumentací.
- Většinou nedokáže efektivně spolupracovat ve skupině.
- Komunikuje převážně obecným jazykem, chyby s pomocí učitele najde, ale nezná spisovnou normu.

Stupeň 5 – nedostatečný

- Samostatně nevyřeší téměř žádný úkol.
- Většinu úkolů nevyřeší ani s pomocí.
- Není schopen aplikovat ani nejjednodušší vědomosti a informace.
- Nerozumí terminologii.
- Nedokáže reagovat na návodné otázky a nápovědu.
- Při práci je pasivní.
- Nedokáže spolupracovat ve skupině.
- Komunikuje obecným jazykem, chyby většinou nedokáže najít ani s pomocí učitele, nezná spisovnou normu a má malou slovní zásobu.

16.3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Učitel systematicky a průběžně u žáka rozvíjí dovednosti, které souvisejí se sebehodnocením a poskytuje žákům příležitost k sebehodnocení.
- Učitel s každým žákem jeho sebehodnocení následně individuálně projedná a seznámí jej se svým hodnocením.

16.4. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami volí učitel především takové formy a druhy ověřování dosažených vědomostí a dovedností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá zdravotní postižení a zdravotní nebo sociální znevýhodnění negativní vliv.
- Pokud jde o vývojové poruchy učení, nebude žák, pokud možno vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může ředitel školy – po projednání se zákonnými zástupci žáka – rozhodnout o slovním hodnocení žáka, a to zpravidla ve vybraných předmětech učebního plánu (výjimečně všech). Slovní hodnocení bude aplikováno v těch předmětech, které se nejvýrazněji vztahují ke zjištěnému zdravotnímu postižení nebo znevýhodnění. V případě žáka s vývojovou poruchou chování může být slovně hodnoceno i chování.
- Při slovním hodnocení je vždy upřednostňováno srovnání s osobním pokrokem žáka, ve vztahu k jeho předpokladům, před srovnáváním se spolužáky. Učitel použije při hodnocení přiměřeným způsobem kritéria, stanovená v daném předmětu.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení

- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

16.5. Celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených školským zákonem. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.